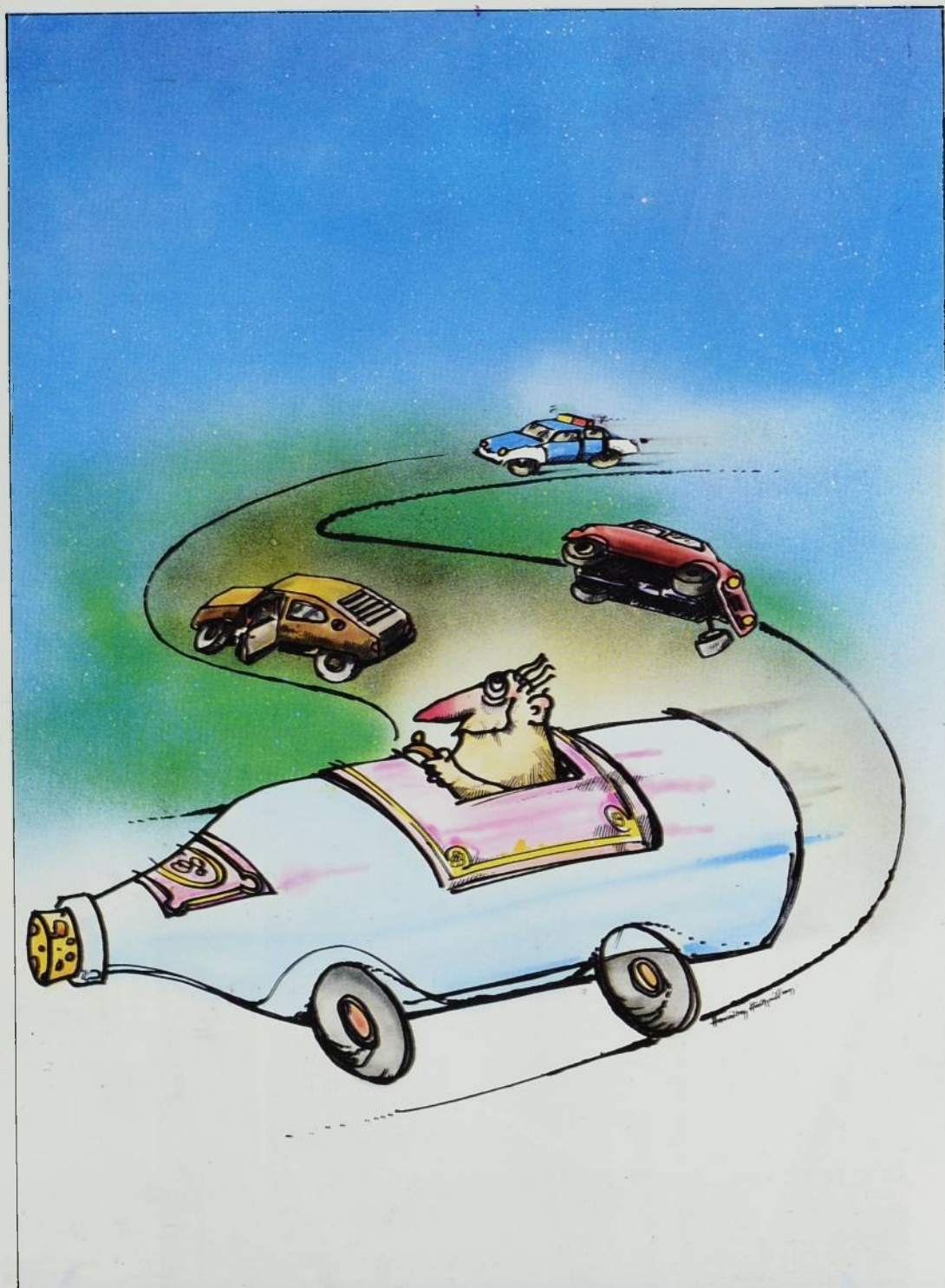

Αστυνομική Επίδεωρση

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1988

Σε εισική εκδήλωση που έγινε στο Υ.Δ.Τ. ο κ. Υπουργός έκοψε την πίτα του προσωπικού του Υπουργείου.

Ο κ. Υπουργός τίμησε με την παρουσία του τη συνεστιάση της Πανελ. Ομοσπονδίας Πολιτικού Προσωπικού του ΥΔΤ.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1988

Αστυνομική Επιδεώρση

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΤΟΥ ΥΠ. ΔΗΜ. ΤΑΞΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
Υπαστ/μος Α' Νικόλαος Πολύμερος
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ

Ανθ/μος Κων. Καραγιάννης
Π.Υ. Μαρία Ροδοπούλου
ΣΥΝΤΑΞΗ

Π.Υ. Αντώνιος Γαλανόπουλος
Π.Υ. Φώτιος Μακροζαχόπουλος
Π.Υ. Αικατερίνη Σαββίδου
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝ. ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Π.Υ. Κων/νος Πλευριτάκης
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ - ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ
Ανθ/μος Ιωάννης Γουργούλης
Αρχ/κας Ελευθέριος Μουτσώκος

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ
Φωτογρ. Συνεργείο ΥΔΤ
ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Β. Οικονόμου
Δημαράκη 20 - Ρουφ
Τηλ. 64.30.903, 34.59.878

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

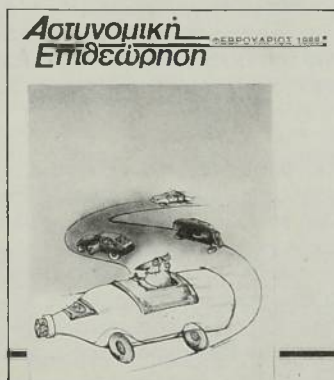
Διεύθυνση: 86.55.505 - Επιμέλεια ύλης - Σύν-
ταξη: 86.54.654, 86.74.230, 86.71.360 - Δια-
χείριση - Διεκπεραίωση: 86.77.074 και
86.22.411 (εσωτ. 200)

ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Αριστοτέλους 175
112 51 Αθήνα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 88 Ιντερπόλ
- 96 Ντόπινγκ
- 99 Βήματα προς μια στρατηγική ανάλυση του οργανω-
μένου εγκλήματος
- 103 Αλκοολισμός
- 111 Η αιμοδοσία στην Ελλάδα
- 115 «... αμολάω καλούμπα χαρταετέ μου...»
- 117 Κυκλοφοριακή διαπαιδαγώγηση του παιδιού. Δυνα-
τότητες και ευθύνες
- 118 Υπνηλία στην οδήγηση
- 121 Επισημάνσεις
- 128 Η εξέλιξη της φωτογραφίας
- 131 Οι μάσκες του καρνάβαλ
- 135 Η διδασκαλία των εγκληματολογικών επιστημών
- 139 Ήταν μονόφθαλμος ο Όργουελ;
- 143 Η προστασία του δικαιώματος της πνευματικής ιδιο-
κτησίας
- 147 Γεγονότα και συμβάντα
- 149 Νέα απ' όλη την Ελλάδα
- 151 Τροποποίηση του αγορανομικού κώδικα
- 153 Υπηρεσιακά νέα
- 155 Πορτραίτα συναδέλφων
- 156 Μοντελισμός
- 158 Η ζώνη της Ιππολύτης
- 164 Σταυρόλεξο
- 165 Ευχαριστήρια

Τα επώνυμα άρθρα
απηχούν απόψεις των συντακτών
και όχι θέσεις της Υπηρεσίας.

Το εξώφυλλό μας:

Η χρήση του αλκοόλ
είναι συχνά η αιτία
πολλών τροχαίων ατυχημάτων

INTERPOL

μελλοντικές προοπτικές και δυνατότητες

Του αστυνομίου Β' Λουκά ΧΡΗΣΤΟΠΑΝΟΥ

Στις 18 Ιουλίου 1987 στην πόλη Λυών της Γαλλίας, σε χώρο που παραχωρήθηκε ατελώς από τις δημοτικές αρχές της πόλης, θεμελιώθηκε και άρχισε ταυτόχρονα η ανέγερση του νέου κτηρίου που από τα μέσα του 1989 θα αποτελεί τη νέα έδρα της INTERPOL (INTERNATIONAL CRIMINAL POLICE ORGANISATION). Η τελετή της θεμελίωσης έγινε με την παρουσία των τοπικών αρχών και των αντιπροσωπευτικών οργάνων του Διεθνούς αυτού Οργανισμού (κ.κ. Πρόεδρος, Γενικός Γραμματέας, Εκτελεστική Επιτροπή, κ.λπ.).

Το γεγονός πέρασε σχεδόν απαρατήρητο από τα μαζικά μέσα ενημέρωσης, αλλά είναι ενδεικτικό διότι χαρακτηρίζει το τέλος της μέχρι τώρα περιόδου και το πέρασμα σε μια νέα εποχή που θέλει την INTERPOL περισσότερο ανεξάρτητη, καλύτερα τεχνολογικά εξοπλισμένη και με μεγαλύτερη ενεργητική παρουσία στην πρόληψη και την καταστολή του διεθνούς εγκλήματος. Έγκλημα που σύμφωνα με τους δείκτες και παρατηρήσεις των ειδικών, γίνεται περισσότερο επικίνδυνο και ανησυχητικό σ' όλες τις μορφές εκδήλωσής του.

Οι ειδικοί σε αστυνομικά θέματα προβλέπουν, για τα τέλη του 20ού αιώνα, την αστυνόμευση τόσο σε εθνικό όσο και διεθνή χώρο, όλο και περισσότερο τεχνολογική – σύγχρονα μέσα – και λιγότερο παραδοσιακή. Τα γεγονότα δε που λαμβάνουν χώρα στο διεθνή χώρο και σχετίζονται με την αστυνόμευση γενικά δεν πρέπει να μας αφήνουν αδιάφορους. Πρέπει πάντοτε να εναρμονίζουμε την θέση μας προς αυτά. Ειδικότερα δε όσον αφορά την INTERPOL, η χώρα μας έπαιξε σημαντικό και πρωτεύοντα ρόλο για την δημιουργία της και σημερινή ανάπτυξή της. Συμμετέχει δε αποφασιστικά στις αποφάσεις και εκδηλώσεις (Γενικές Συνελεύσεις και διεθνή αστυνομικά συνέδρια).

Ο σκοπός του παρόντος άρθρου είναι η ενημέρωση των συναδέλφων και ιδιαίτερα αυτών που ενδιαφέρονται για την διεθνή αστυνομική συνεργασία πάνω σε θέματα που αφορούν τη Γενική Γραμματεία της INTERPOL. Είναι δε αυτή εξορισμού το κέντρο συντονισμού της αστυνομικής συνεργα-

σίας στο διεθνή χώρο, γεγονός βέβαια που προβλέπεται από τους κανονισμούς και το καταστατικό του Οργανισμού.

Η ενημέρωση αυτή είναι απαραίτητη, διότι με τη μεταστέγαση στη Λυών το 1989 και την εγκατάσταση σ' ένα σύγχρονο και τέλεια εξοπλισμένο μέγαρο, δίδεται παράλληλα η ευκαιρία για μια γενική αναδιοργάνωση, τόσο στη δομή όσο και στις μεθόδους εργασίας, όπως είναι η καταγραφή του εγκλήματος, η ανταλλαγή των πληροφοριών, οι τηλεπικοινωνίες, η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών, κ.λπ. Για το μεγάλο αυτό γεγονός, μελέτες άρχισαν το 1985 και πάρθηκαν αποφάσεις που ήδη τέθηκαν σε εφαρμογή και σήμερα αποδίδουν καρπούς.

Εισαγωγικά θα εξετάσουμε το σκοπό και τις αρχές που διέπουν την Ιντερπόλ και τα όργανα που την απαρτίζουν. Στη συνέχεια θα παρουσιασθεί η Γενική Γραμματεία του Οργανισμού με τη σημερινή δομή της, μετά τις ριζικές μεταβολές που έλαβαν χώρα τελευταία και σκοπεύουν στην αύξηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του έργου της. Ήδη νέες μέθοδοι εργασίας έχουν εισαχθεί και η καταγραφή του εγκλήματος γίνεται πλέον κατά δυναμικό τρόπο, πράγμα που θα επιτρέψει στο άμεσο μέλλον την καλύτερη μελέτη του τόσο σε μικροαναλυτικό όσο και μακροαναλυτικό στάδιο. Προβλέπεται δε μια αποτελεσματικότερη προληπτική και κατασταλτική πολιτική κατά του εγκλήματος στο διεθνή χώρο.

Συνήθεια είναι σε αρθρογραφία του είδους αυτού μια ιστορική αναδρομή στην προέλευση και γενικά ανάπτυξη της Ιντερπόλ. Εξαιρετικά όμως για το παρόν άρθρο τη θεωρούμε σαν μη απαραίτητη. Η Ιντερπόλ σήμερα είναι γνωστή, πολλά δε άρθρα έχουν ήδη παρουσιασθεί από την ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ και ιδιαίτερα στο πρόσφατο παρελθόν. Αν ο αναγνώστης επιθυμεί μια καλύτερη πληροφόρηση, στο τέλος του άρθρου αυτού παρατίθεται μια βιβλιογραφία που σχετίζεται άμεσα με την Ιντερπόλ.

Σκοπός και βασικές αρχές της Ιντερπόλ

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καταστατικού της Ιντερπόλ, ο σκοπός της είναι διττός, ήτοι:

- Διασφάλιση και προαγωγή της ευρύτερης δυνατής αμοιβαίας συνεργασίας μεταξύ των αστυνομικών εγκληματολογικών υπηρεσιών, εντός των ορίων της υπάρχουσας νομοθεσίας κάθε χώρας μέλους του Οργανισμού και σύμφωνα πάντοτε με το πνεύμα και τις αρχές της Παγκόσμιας Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.
- Δημιουργία και πρόωθηση των θεσμών εκείνων που δυνατόν να συντελέσουν στην αποτελεσματικότερη πρόληψη και καταστολή των παραβάσεων του ποινικού δικαίου.

Για την ομαλή λειτουργία του Οργανισμού, από το άρθρο 3 του ίδιου καταστατικού, απαγορεύεται ρητά στον Οργανισμό κάθε παρέμβαση ή δραστηριότητα που δυνατόν να έχει πολιτικό, στρατιωτικό, θρησκευτικό ή φυλετικό χαρακτήρα. Γεγονός είναι ότι το άρθρο αυτό έγινε αντικείμενο αυστηρής κριτικής και μεγάλης αρθρογραφίας από τον τύπο, δόθηκαν δε κατά το παρελθόν πολλές ερμηνείες. Ισχύουσα δε είναι αυτή που δόθηκε από τη Γενική Συνέλευση του 1984 στο Λουξεμβούργο, έτσι λοιπόν η Ιντερπόλ, διαθέτοντας τη διακριτική πλέον ευχέρεια, δεν παρεμβαίνει επί των υποθέσεων εκείνων που έχουν σαν επικρατέστερη την πολιτική, στρατιωτική, φυλετική ή θρησκευτική χρεία. Με την ευχέρεια αυτή πλέον ο Οργανισμός δύναται να ασχοληθεί σήμερα με την διεθνή τρομοκρατία.

Η διεθνής αστυνομική συνεργασία και η λειτουργία των οργάνων (θεσμών) εντός των πλαισίων που προβλέπονται από το Καταστατικό της Ιντερπόλ, διέπεται από τις ακόλουθες αρχές:

- Αμοιβαιότητα των αστυνομικών υπηρεσιών.
- Σεβασμός της εθνικής κυριαρχίας των κρατών μελών.
- Εφαρμογή των όρων του άρθρου 3 του Καταστατικού για την πρόληψη και καταστολή του διεθνούς εγκλήματος.
- Οικουμενικότητας, κάθε χώρα μέλος δύναται να συνεργάζεται με οποιαδήποτε άλλη χώρα μέλος. Η συνεργασία αυτή δεν πρέπει να κωλύεται ή παρεμποδίζεται από τους γεωγραφικούς ή γλωσσικούς παράγοντες.
- Ισότητα των χωρών μελών μεταξύ των, παρέχοντας σ' αυτές αδιάκριτα τις αυτές υπηρεσίες.
- Ισότητα δικαιωμάτων και ανεξαρτήτως της ετησίας οικονομικής συνδρομής κάθε χώρας μέλους προς τον Οργανισμό.
- Δυνατότητα προώθησης της αστυνομικής συνεργασίας με άλλες κυβερνητικές υπηρεσίες κάθε χώρας μέλους του Οργανισμού μέσω των Εθνικών Κεντρικών Γραφείων, επισημών αστυνομικών αντιπροσώπων κάθε χώρας μέλους.
- Διαθεσιμότητα πληθώρας τρόπων και μέσων γρήγορης αστυνομικής συνεργασίας, διασφαλιζόμενη από την κανονικότητα και αδιάκοπη παροχή αυτών, σύμφωνα με τις αναγκαίες διεθνείς διατυπώσεις και τη διάρθρωση κάθε χώρας μέλους.

Συμπερασματικά δυνάμεθα να πούμε ότι η Ιντερπόλ δεν είναι μια αστυνομική υπηρεσία με υπερεθνικές εξουσίες ή δικαιώματα. Αντιθέτως είναι ένας ανεγνωρισμένος Διεθνής Εστυνομικός Οργανισμός με απόλυτα διακυβερνητικό χαρακτήρα που προαγάγει αδιάκοπα την αστυνομική συνεργασία στο διεθνή χώρο. Είναι δε τελευταία απαραίτητη στις αστυνομικές αρχές κάθε χώρας για την αποτελεσματικότερη πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος.

Χρηματοδότηση της Ιντερπόλ

Σύμφωνα με ειδικό κανονισμό του Οργανισμού, η χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων και λειτουργίας του επιτυγχάνεται με την ετήσια οικονομική συνδρομή κάθε χώρας μέλους αυτού. Η συνδρομή αυτή καθορίζεται σε προϋπολογιστές χρηματικές μονάδες. Κάθε προϋπολογιστική μονάδα ανέρχεται σήμερα, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης

(Ουάσιγκτον 1985) σε 12.500 ελβετικά φράγκα.

Οι χώρες μέλη διακρίνονται σήμερα σε δώδεκα ομάδες και κάθε ομάδα καταβάλλει ετησίως ένα καθορισμένο αριθμό προϋπολογιστικών μονάδων. Η διάκριση αυτή γίνεται εφαρμόζοντας τα ακόλουθα κριτήρια:

- Επίπεδο εθνικής διαβίωσης κάθε χώρας.
- Χρήση και όφελος που προήλθε εκ του Οργανισμού.
- Χρηματοδοτικές δυνατότητες κάθε χώρας.
- Πληθυσμός.

Η χώρα μας καταβάλλει ετησίως στον Οργανισμό για χρήση των υπηρεσιών του οκτώ (8) προϋπολογιστικές μονάδες, δηλαδή 100.000 ελβετικά φράγκα ή 19.500.000 ελληνικές δραχμές.

Οργανική Διάρθρωση της INTERPOL

Σύμφωνα με το καταστατικό, ο Οργανισμός απαρτίζεται σήμερα από τα ακόλουθα τέσσερα όργανα:

- Γενική Συνέλευση.
- Εκτελεστική Επιτροπή.
- Εθνικά Κεντρικά Γραφεία.
- Γενική Γραμματεία.

Τα δύο πρώτα είναι συμβουλευτικά ενώ τα δυο άλλα, μόνη και εκτελεστικού χαρακτήρα.

Η Γενική Συνέλευση

Είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο και απαρτίζεται από τους επίσημους απεσταλμένους κάθε χώρας μέλους της INTERPOL. Σήμερα τα κράτη μέλη του Οργανισμού είναι 142 και κάθε μέλος έχει ένα και μόνο ψήφο.

Συνέρχεται η Γενική Συνέλευση μια φορά το χρόνο, σε μια από τις χώρες μέλη και ύστερα από πρόσκληση αυτής. Η πρόσκληση πρέπει να τύχει της αποδοχής της Γενικής Συνέλευσης.

Κατά την διάρκεια των Γενικών Συνελεύσεων λαμβάνονται αποφάσεις που αφορούν τα ακόλουθα θέματα:

- Εκλογή των Προέδρου, Γενικού Γραμματέα. Μελών και Αντιπροέδρων της Εκτελεστικής Επιτροπής.
- Αποδοχή του ετησίου προγράμματος δραστηριότητας και του προϋπολογισμού.
- Υιοθέτηση μεθόδων εργασίας, όπως π.χ. ανταλλαγή πληροφοριών επί των ναρκωτικών, διεθνούς τρομοκρατίας, οργανωμένου εγκλήματος, κ.λπ.
- Αποφάσεις επί των μέσων και μεθόδων αστυνομικής συνεργασίας.
- Υιοθέτηση και αποδοχή της πολιτικής του Οργανισμού.
- Εκλογές για την προσχώρηση ή μη χώρας στον Οργανισμό.

Γενικά η Συνέλευση των κρατών μελών είναι μια συνάντηση που επιτρέπει στους υπεύθυνους των Εθνικών Κεντρικών Γραφείων και των εξειδικευμένων υπηρεσιών όπως ανταλλάξουν απόψεις και αναπτύξουν σχέσεις μεταξύ των. Λαμβάνει χώρα κατά το μήνα Οκτώβριο κάθε χρόνο και διαρκεί σχεδόν δυο εβδομάδες. Εξαίρετικά εφέτος η 56η Γενική Συνέλευση έλαβε χώρα το μήνα Νοέμβριο στη Νίκαια της Γαλλίας και θα διαρκέσει μόνο μία εβδομάδα.

Η Εκτελεστική Επιτροπή

Είναι κυρίως ελεγκτικό όργανο και απαρτίζεται από δεκατρία (13) μέλη, ήτοι: τον Πρόεδρο της INTERPOL, τους τρεις Αντιπροέδρους και τους εννέα Επιτρόπους. Οι θέσεις καταλαμβάνονται γεωγραφικά κατά ήπειρο, η δε INTERPOL για αστυνομικούς κυρίως λόγους διακρίνει τέσσερις ηπείρους και όχι πέντε (η Ωκεανία θεωρείται στην ασιατική ήπειρο). Έτσι η Ευρώπη είναι η μόνη ήπειρος που κατέχει εξ ορισμού τρεις θέσεις, ενώ οι υπόλοιποι ήπειροι διαθέτουν από δυο (θέσεις). Επίσης η ήπειρος εκ της οποίας προέρχεται ο Πρόεδρος δεν δύναται να έχει Αντιπρόεδρο στην Εκτελεστική Επιτροπή. Ο

Πρόεδρος της INTERPOL εκλέγεται για τέσσερα χρόνια. οι δε Αντιπρόεδροι και Επίτροποι για τρία. Άπαντες δε έχουν δικαίωμα επανεκλογής για την ίδια θέση.

Συνέρχεται η Εκτελεστική Επιτροπή τρεις φορές το χρόνο και έχει σαν κύριες αρμοδιότητες:

- Διασφάλιση της εφαρμογής και εκτέλεσης των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης.
- Προετοιμασία των θεμάτων που θα συζητηθούν από τη Γενική Συνέλευση.
- Έγκριση του ετησίου προγράμματος δραστηριοτήτων.
- Σύνταξη και έλεγχο του ετήσιου προϋπολογισμού.
- Επόπτευση και έλεγχο της διοίκησης και του έργου του Γενικού Γραμματέα της Ιντερπόλ.

Εθνικά Κεντρικά Γραφεία Ιντερπόλ

Είναι οι μόνιμοι φορείς και οι συντονιστές της διεθνούς αστυνομικής συνεργασίας κάθε χώρας μέλους του Οργανισμού. Για κάθε χώρα, ανεξαρτήτως αναγκών και μεγέθους, αναγνωρίζεται ένα μόνο Εθνικό Γραφείο ή Αστυνομική Υπηρεσία εντεταλμένη από τις κυβερνητικές αρχές δια την επικοινωνία με τις αστυνομικές υπηρεσίες των άλλων χωρών μελών και εντός των πλαισίων της Ιντερπόλ. Το συντονιστικό δε έργο αυτών συνίσταται στα ακόλουθα κυρίως καθήκοντα:

- Διευκόλυνση κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο της αστυνομικής συνεργασίας στο διεθνή χώρο.
- Επίλυση των γλωσσικών προβλημάτων αλληλοκατανόησης μεταξύ των αστυνομικών υπηρεσιών που έχουν άμεση ανάγκη επικοινωνίας και συνεργασίας με την αλλοδαπή.
- Συλλογή των πληροφοριών που σχετίζονται με τις παράνομες πράξεις διεθνούς χαρακτήρα και ενδιαφέροντος.

- Αποστολή το ταχύτερο δυνατό και με τα διαθέσιμα μέσα των δεδομένων αυτών στα ενδιαφερόμενα εθνικά γραφεία άλλων χωρών.

- Κοινοποίηση των πληροφοριών αυτών στη Γενική Γραμματεία της Ιντερπόλ.

- Επόπτευση για την ομαλή εκτέλεση των αστυνομικών ερευνών και επιχειρήσεων που ζητήθηκαν από τις αστυνομικές υπηρεσίες άλλων χωρών και μέσω των Εθνικών Γραφείων των χωρών αυτών.

- Διαβίβαση στα Εθνικά Γραφεία άλλων χωρών μελών αιτημάτων συνεργασίας των δικαστικών αρχών ή άλλων κυβερνητικών οργανισμών (Λιμενικού Σώματος, Τελωνείων, κ.λπ.).

Για την εύρυθμη και ομαλή εκτέλεση των ανωτέρω καθηκόντων, πρέπει κάθε Εθνικό Γραφείο να είναι κατάλληλα οργανωμένο και να έχει στη διάθεσή του προσωπικό με σημαντική επάρκεια στις επίσημες γλώσσες ανταλλαγής των πληροφοριών εντός της Ιντερπόλ. Με την ευκαιρία αναφέρουμε ότι αναγνωρίζονται τέσσερες επίσημες γλώσσες, ήτοι η αγγλική, γαλλική, ισπανική και αραβική. Επίσης το προσωπικό πρέπει να διακρίνεται για την άριστη γνώση των κανονισμών και λειτουργίας της Ιντερπόλ.

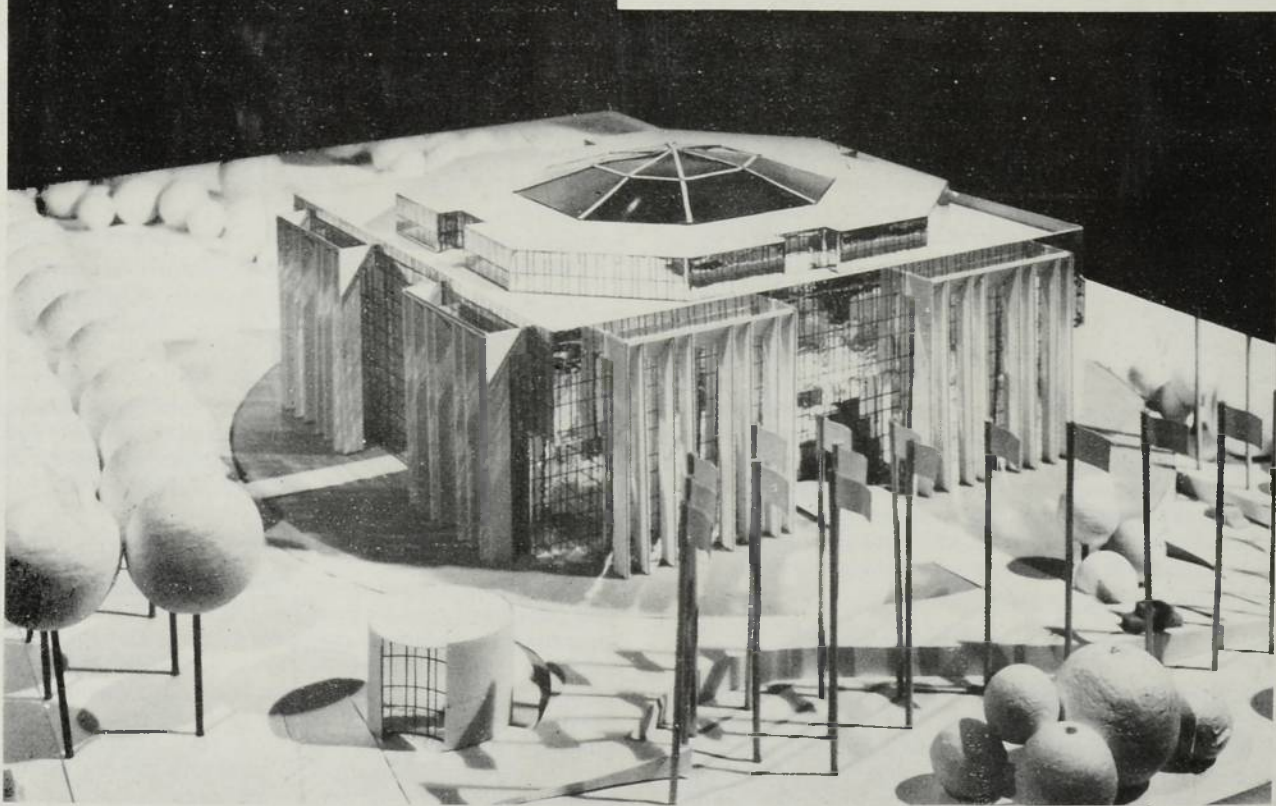
Παράλληλα θα πρέπει να διαθέτει τεχνολογικό εξοπλισμό σύγχρονο, όπως:

- Ηλεκτρονικό υπολογιστή για την αυτοματοποιημένη εκμετάλλευση των πληροφοριών.

- Τηλεπικοινωνιακό υλικό σύγχρονο για την ταχεία λήψη και αποστολή τόσο στην αλλοδαπή όσο και στις μάχιμες ή επιτελικές αστυνομικές υπηρεσίες της χώρας, των σχετιζομένων με το έγκλημα πληροφοριών και δεδομένων.

Ο υπεύθυνος του Εθνικού Γραφείου κάθε χώρας μέλους είναι αυτός που εκπροσωπεί τις αστυνομικές αρχές της χώ-

Μακέττα του νέου μεγάρου της Ιντερπόλ που θα στεγάσει την Γενική Γραμματεία από του έτους 1989 στη Λυών της Γαλλίας.

ρας του στις Γενικές Συνελεύσεις του Οργανισμού και τα διεθνή αστυνομικά συνέδρια που συχνά οργανώνει με την αιγίδα της η Ιντερπόλ. Είναι δηλαδή ένας εντολοδόχος και φορέας αστυνομικής πολιτικής και συμμετέχει κατά τον τρόπο αυτό σε σημαντικές αποφάσεις. Συντονίζει δε από το άλλο μέρος τη δράση και το έργο του Εθνικού Γραφείου, διατηρώντας μόνιμη και σταθερή επικοινωνία με τη Γενική Γραμματεία και τα άλλα Εθνικά Γραφεία.

Η Γενική Γραμματεία της Ιντερπόλ.

Αποτελεί μαζί με τα Εθνικά Κεντρικά Γραφεία τα μόνιμα και διαρκεί συντονιστικά όργανα συλλογής και ανταλλαγής πληροφοριών κατά των εγκλημάτων, συνθέτοντας ένα δυναμικό σύστημα που βρίσκεται σε μόνιμο και διαρκή διάλογο. Θα μπορούσαμε δε να απεικονίσουμε το σύστημα αυτό σαν μια πυραμίδα, όπου την περιφέρεια της βάσης κατέχουν τα μέλη του Οργανισμού και στο κέντρο της ευρίσκονται τα Εθνικά Γραφεία, οι συντονιστές σε εθνικό επίπεδο. Στην κορυφή της πυραμίδας τοποθετείται ο κύριος συντονιστής λειτουργίας του συστήματος αυτού που είναι η Γενική Γραμματεία. Τα δύο μέρη (βάση και κορυφή) συνδέονται υποχρεωτικά άμεσα και έμμεσα και το όλο σύστημα της αστυνομικής συνεργασίας εκδηλώνεται δυναμικά με τις αποφάσεις και την δραστηριότητά του εντός της διεθνούς πραγματικότητας.

Ειδικότερα δε το συντονιστικό έργο της Γενικής Γραμματείας είναι ταυτόχρονα διοικητικής, αστυνομικής και τεχνικής φύσεως, διασφαλίζοντας μια συνεχή και δυναμική εκπροσώπηση του Οργανισμού. Τα κυριότερα δε καθήκοντα αυτής είναι:

- Εκτέλεση και εφαρμογή των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης και της Εκτελεστικής Επιτροπής.
- Επιλογή, επίβλεψη και συντονισμός της καλύτερης και αποτελεσματικότερης στρατηγικής κατά του εγκλήματος στο διεθνή χώρο.
- Προώθηση των καλύτερων τακτικών μέσων, ώστε η αστυνομική δράση να έχει θραυχρόνια και μακροχρόνια ανασταλτική επίδραση επί του διεθνούς εγκλήματος.
- Συγκέντρωση και καταγραφή των πληροφοριακών δεδομένων επί των αδικιών πράξεων και αδιοπραγούντων ατόμων κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο.
- Διατήρηση και μόνιμη ενημέρωση των Εγκληματολογικών Αρχείων του Οργανισμού.
- Ανάλυση των δεδομένων αυτών και κοινοποίηση των αποτελεσμάτων στις χώρες μέλη.
- Διατήρηση μόνιμων σχέσεων και διαλόγου με τις Εθνικές αρχές των κρατών μελών καθώς επίσης και με τους άλλους Διεθνείς Οργανισμούς.

Της Γενικής Γραμματείας προΐσταται ο Γενικός Γραμματέας που εκλέγεται από την Γενική Συνέλευση, ύστερα από πρόταση και αποδοχή της Εκτελεστικής Επιτροπής. Η διάρκεια των καθηκόντων του είναι πενταετής και δύναται να επανεκλεγεί. Ο Γενικός Γραμματέας κατά την εκλογή του πρέπει να είναι εν ενεργεία ανώτερος αστυνομικός υπάλληλος μιας των χωρών μελών του Οργανισμού και χάνει την ιδιότητα αυτή μετά την εκλογή του. Γενικός Γραμματέας της Ιντερπόλ είναι σήμερα ο πρώην ανώτερος αξιωματικός της SCOTLAND YARD κ. KENDAL που εξελέγει από την Γενική Συνέλευση του 1985 στην Ουάσιγκτων.

Πλαισιούται στο έργο του από το Γραφείο Οργάνωσης και Μεθόδων, που είναι υπό την άμεση αρμοδιότητα και έλεγχο αυτού. Επίσης σημαντικό έργο προσφέρουν οι ειδικοί σύμβουλοι επί θεμάτων οικονομικής, νομικής, εγκληματολογικής και τεχνολογικής φύσεως. Από του έτους 1986 τέθηκε στην αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα και η Ευρωπαϊκή Γραμματεία που σκοπό έχει την προώθηση της αστυνομικής συνεργασίας στον ευρωπαϊκό χώρο.

Σαν υπεύθυνος της Γενικής Γραμματείας, εκπροσωπεί αυτή στις συνόδους της Εκτελεστικής Επιτροπής και παρουσιάζει τη δραστηριότητά της στις Γενικές Συνελεύσεις και

περιφερειακές συνόδους του Οργανισμού.

Το προσωπικό της Γενικής Γραμματείας απαρτίζεται από αστυνομικούς που προέρχονται από τις διάφορες χώρες μέλη της Ιντερπόλ και από πολιτικούς υπαλλήλους που άμεσα επιλέγει η Γενική Γραμματεία. Ανέρχεται σήμερα το προσωπικό αυτής σε 260 υπαλλήλους διαφόρων εθνικοτήτων, εκ των οποίων εξήκοντα τον αριθμό είναι αστυνομικοί εν ενεργεία, προερχόμενοι κατά το πλείστον από τις ευρωπαϊκές χώρες. Θα πρέπει δε να σημειωθεί το γεγονός ότι για την επιλογή του προσωπικού, τόσο αστυνομικού όσο και πολιτικών υπαλλήλων, εφαρμόζονται από τη Γενική Γραμματεία κριτήρια αυστηρά.

Διάρθρωση της Γενικής Γραμματείας.

Όπως φαίνεται από το παρατιθέμενο οργανόγραμμα, αποτελείται σήμερα η Γενική Γραμματεία από τέσσερις Διευθύνσεις. Η σημερινή αυτή δομή προέρχεται ή είναι το αποτέλεσμα των μελετών για την αναδιοργάνωση της Γενικής Γραμματείας και την αυτοματοποίηση των των εγκληματολογικών αρχείων. Μελέτες που άρχισαν το 1985 και περατώθηκαν στα τέλη του 1986 (θα επανέλθουμε σ' αυτές αργότερα) με πρόταση δημιουργίας της «SUPPORT DIVISION». Σημειώνουμε ότι υπεύθυνοι των τεσσάρων διευθύνσεων και αστυνομικής φύσεως υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας είναι ανώτεροι αστυνομικοί υπάλληλοι, οι οποίοι πλαισιώνουν τον Γενικό Γραμματέα στο έργο του.

Η Διεύθυνση Προσωπικού.

Ασχολείται με θέματα προσωπικού, εσωτερικές, οικονομικές και ταμιακές υπηρεσίες, προμήθειες, ασφάλεια των εγκαταστάσεων και προσωπικού, μεταφράσεις, διερμηνείες, εκδόσεις εντύπων και αποστολή αυτών στις χώρες μέλη. Οργανώνει τα διεθνή συνέδρια και συμπόσια, την Γενική Συνέλευση και τις συνεδριάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής. Αποτελείται σήμερα από τις ακόλουθες τρεις υποδιευθύνσεις.

- Υποδιεύθυνση Προσωπικού και Εσωτερικών Λειτουργιών.
- Υποδιεύθυνση Παραγωγής Εντύπων (μεταφράσεις, διερμηνείες, εκδόσεις εντύπων).
- Υποδιεύθυνση Οικονομικών και Ταμιακών Υπηρεσιών.

Προβλέπεται δε η δημιουργία και Υποδιεύθυνσης Ασφαλείας Προσώπων και Εγκαταστάσεων.

Η Αστυνομική Διεύθυνση.

Εκπροσωπεί τον φορέα της αστυνομικής δραστηριότητας στην Γενική Γραμματεία της Ιντερπόλ και αποτελείται από τις ακόλουθες τρεις Υποδιευθύνσεις.

α) 1η Υποδιεύθυνση, υπεύθυνη των αδικημάτων κατά των προσώπων και της ιδιοκτησίας και αποτελούμενη από τα ακόλουθα τρία τμήματα.

- GROUP C', με αρμοδιότητα τα αδικήματα κατά της περιουσίας, όπως οι κλοπές γενικά, οι κλοπές έργων τέχνης, κλοπές αυτοκινήτων, υπεξαίρεσεις, παράνομη εμπορία και κατοχή όπλων και εκρηκτικών υλών.

- GROUP D', με αρμοδιότητα τα αδικήματα κατά των προσώπων και το οργανωμένο βίαιο έγκλημα.

- GROUP TE', νεοδημιουργηθείσα υπηρεσία το 1986 ασχολούμενη αποκλειστικά με την διεθνή τρομοκρατία.

β) 2η Υποδιεύθυνση, με αρμοδιότητα τα οικονομικά αδικήματα και τα αδικήματα κατά πλαστογραφίας, και κιβδηλίας αποτελούμενη από τα ακόλουθα τμήματα.

- GROUP E', με αντικείμενο την απάτη και γενικά τα οικονομικά αδικήματα, πλαστογράφηση των ταξιδιωτικών εγγράφων.

- GROUP F', αρμόδιο για την πλαστογράφηση, χρήση πλαστών, κιβδηλία, παράνομα εκδοτήρια (PRINTSHOPS).

- GROUP FOPAC', αρμόδιο για το οργανωμένο οικονομικό

έγκλημα «WHITE COLLAR CRIME» και τα χρηματικά κεφάλαια που προέρχονται από παράνομες πράξεις. Εκπονεί μελέτες εγκληματολογικές.

– Ομάδα Έκδοσης της Επιθεώρησης επί των Πλαστών (ΠΑΝΔΕΚΤΗΣ).

Η Υποδιεύθυνση Ναρκωτικών

Αποτελεί την πλέον πολυάσχολη αστυνομική υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας και διακρίνεται για τις επιτυχίες της στον αγώνα κατά του εμπορίου των ναρκωτικών. Αποτελείται από δύο κύριους τομείς. Ο πρώτος είναι ο επιχειρησιακός τομέας, όπου χάρη των αστυνομικών συνδέσμων και τη συχνή επικοινωνία των με τις χώρες μέλη, επιτυγχάνεται η παρακολούθηση και εξέλιξη των υποθέσεων εμπορίας ναρκωτικών ουσιών.

Ο δεύτερος τομέας είναι ο τομέας της πληροφόρησης «INTELLIGENCE», που σκοπό έχει την ανάλυση των δεδομένων που σχετίζονται με τα ναρκωτικά και την κατάσταση μιας στρατηγικής και τακτικών μέσων που επιτρέπουν την αλάνθαστη τοποθέτηση των Αστυνομικών Αρχών στον αγώνα των κατά των ναρκωτικών. Η Υποδιεύθυνση εκπέμπει κάθε εβδομάδα το «Εβδομαδιαίο Μήνυμα» που περιλαμβάνει τις σημαντικότερες κατασχέσεις ναρκωτικών ανά τον κόσμο, καθώς επίσης και αναλυτικές μελέτες για το εμπόριο διαφόρων ναρκωτικών ουσιών (ηρωίνης, κοκαΐνης, ψυχοτροπικών ουσιών, κ.λπ.). Σύμφωνα με τους υπολογισμούς η Υποδιεύθυνση Ναρκωτικών δέχεται καθημερινά το 45% των πληροφοριών που καθημερινά λαμβάνονται από τη Γενική Γραμματεία από τις διάφορες χώρες μέλη του κόσμου.

Η τρίτη Διεύθυνση

Η Διεύθυνση αυτή αποτελεί το νομικό τμήμα της Γενικής Γραμματείας και υποδιαιρείται σε τρεις υποδιευθύνσεις. Δημοσιεύει την Επιθεώρηση της INTERPOL. Προσφέρει συμβουλευτική υπηρεσία επί νομικών αστυνομικών και σωφρονιστικών θεμάτων τόσο προς τις χώρες μέλη όσο και τις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας. Διοργανώνει αποστολές και συνέδρια και συνεργάζεται με διάφορα εγκληματολογικά ή ερευνητικά ιδρύματα. Μια ιδιαίτερα σημαντική Βιβλιοθήκη υφίσταται υπό τον έλεγχο της Διεύθυνσης αυτής. Επίσης η Δ/ση αυτή δημιουργεί τις Διεθνείς Εγκληματολογικές Στατιστικές.

Διεύθυνση Τεχνικής Υποστήριξης ή SUPPORT DIVISION

Δημιουργήθηκε πρόσφατα (Μάρτιος 1987) ύστερα από πρόταση των μελετών που έγιναν για την αναδιοργάνωση της Γενικής Γραμματείας. Κυριώτερη αιτία για την δημιουργία της ήταν η ανάγκη εισαγωγής κατά καθολικό τρόπο της νέας τεχνολογίας στη Γενική Γραμματεία του Οργανισμού.

Γεγονός που μέχρι το έτος 1985 δεν είχε καθοριστικά εισαχθεί και τούτο για πολλούς και διαφόρους λόγους, που δεν είναι αντικείμενο της παρούσης αρθρογραφίας. Τεχνολογίας που σχετίζεται από το ένα μέρος με τις τηλεπικοινωνίες και τον εκσυγχρονισμό του τηλεπικοινωνιακού δικτύου της Ιντερπόλ. Από το άλλο μέρος δε είναι η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών στην προχωρημένη εκμετάλλευση των περιγραφικών δεδομένων που σχετίζονται με το έγκλημα.

Διακρίνεται η Διεύθυνση αυτή σε δυο Υποδιευθύνσεις φαι περιλαμβάνει και το τμήμα Πληροφορικής.

α) Υποδιεύθυνση Τηλεπικοινωνιών, υπεύθυνη για το δίκτυο της Ιντερπόλ. Η υπηρεσία αυτή αναδιοργανώθηκε ριζικά και τούτο λόγω της εισαγωγής του νέου ηλεκτρονικού υπολογιστού (AUTOMATED SWITCHING SYSTEM) που διαχειρίζεται αυτομάτως πλέον την εκπομπή και λήψη των πληροφοριών που προέρχονται από τα Εθνικά Κεντρικά Γραφεία.

β) Υποδιεύθυνση Εγκληματολογικών Αρχείων, υπεύθυνη με την τήρηση και ενημέρωση των Εγκληματολογικών Αρχείων της Γενικής Γραμματείας. Διακρίνεται η Υποδιεύθυνση αυτή σε τρεις Κλάδους.

– Κλάδος Εισαγωγής των στοιχείων στον Ηλεκτρονικό Υπολογιστή της Γενικής Γραμματείας, αποτελούμενος επίσης από δύο τμήματα. Το πρώτο τμήμα είναι υπεύθυνο με την εισαγωγή των στοιχείων (DATA ENTRY) το δεύτερο τμήμα είναι το τμήμα των διεθνών αγγελιών (NOTICES) που εκδίδονται από τη Γενική Γραμματεία και αφορούν την σύλληψη και έκδοση καταζητούμενων ατόμων, ταυτοποίηση εγκληματιών του κοινού ποινικού δικαίου, εξαφανισθέντα άτομα, κ.λπ.

– Κλάδος Αναζητήσεων. Αποτελεί κατά την άποψη των ειδικών την πλέον ζωτική υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας με σημαντικές προοπτικές για το μέλλον. Αποτελείται σήμερα από δύο τμήματα (GROUPS). Είναι δε ακριβώς με όλη τη σημασία ένα Αστυνομικό Τμήμα με διεθνή αρμοδιότητα. Είναι η υπηρεσία που πρώτη έρχεται σε επαφή με τα διάφορα αστυνομικά συμβάντα που λαμβάνουν χώρα στις διάφορες χώρες μέλη του Οργανισμού. Δημιουργήθηκε κυρίως για τη σμίκρυνση των χρονολογικών αποστάσεων που διέκριναν κατά το παρελθόν την παρέμβαση και παρουσία της Γενικής Γραμματείας στο διεθνή χώρο. Δεχόμενη τις πληροφορίες (περίπου 350 μηνύματα καθημερινά) αξιολογεί το περιεχόμενο αυτών, ελέγχει τα εγκληματολογικά αρχεία, αποφασίζει για την είσοδο ή μη στον ηλεκτρονικό υπολογιστή, σύμφωνα πάντοτε με τη σπουδαιότητα και προτεραιότητα κάθε εγκληματολογικής πράξης, απαντάει επί των μηνυμάτων. Λόγω της σημαντικής αυτής θέσης διατηρεί μόνιμη και συνεχή επαφή με όλα τα τμήματα και αστυνομικές υποδιευθύνσεις της Διεύθυνσης Αστυνομίας. Αποτελεί εξάλλου τη μόνη υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας με άμεση σύνδεση τόσο με τον Ηλεκτρονικό Υπολογιστή των Εγκληματολογικών Αρχείων όσο και με το Σύστημα που διαχειρίζεται αυτομάτως το τηλεπικοινωνιακό δίκτυο της Ιντερπόλ (AMSS). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι κάθε νεοεισερχόμενος στη Γενική Γραμματεία αστυνομικός υπάλληλος δέχεται από τους αστυνομικούς του Κλάδου Αναζητήσεων 15νθήμερη εκπαίδευση, που σχετίζεται με την εισαγωγή στο νέο σύστημα ανταλλαγής των πληροφοριών στον Οργανισμό και τρόπο λειτουργίας της Γενικής Γραμματείας.

γ) Κλάδος Δακτυλικών Αποτυπωμάτων, αποτελεί το αρχείο δακτυλικών αποτυπωμάτων της Γενικής Γραμματείας με άμεση και στενή συνεργασία με τις άλλες αστυνομικές υπηρεσίες αυτής.

Αποστολή και έργο της Γενικής Γραμματείας

Παρατηρήσαμε εισαγωγικά ότι η Γενική Γραμματεία είναι ένας θεσμός αστυνομικός που σκοπό έχει τη συλλογή και κοινοποίηση προς τις χώρες μέλη των σχετιζομένων με το έγκλημα πληροφοριών. Υποχρεούται δε εκ των πραγμάτων όπως ερμηνεύει τα συμβάντα ταχέως και αξιολογεί σωστά τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται εκάστοτε κατά του εγκλήματος σε διεθνή επίπεδο. Θεσμός δυναμικός εξ ορισμού και τοποθετημένος μέσα στη διεθνή πραγματικότητα, δέχεται καθημερινά ένα σημαντικό όγκο πληροφοριών, που πρέπει να συγκρίνει και ελέγχει τέλεια. Εντός αυτού του περιεχομένου, η αποτελεσματικότητά της εξαρτάται κατά κύριο λόγο από τη συλλογή και καταγραφή των εγκληματικών δεδομένων που προέρχονται από τα Εθνικά Κεντρικά Γραφεία. Αυτές τις πληροφορίες τις αρχειοθετεί, τις αναλύει, τις συγκρίνει και τις δημοσιεύει σύμφωνα με τους επίσημους κανονισμούς του Οργανισμού.

Τα δεδομένα περιγραφικής φύσεως του εγκληματικού φαινομένου αφορούν, σε γενικές γραμμές, τις εγκληματικές πράξεις, τους δράστες και τα θύματα αυτών των πράξεων, το MODUS OPERANDI, κ.λπ.

Προερχόμενα δε από τα Εθνικά Γραφεία μέσω του δι-

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ INTERPOL

Zone 2

ALGER
ATHENES
BELGRADE
BRUXELLES
BUCAREST
COPENHAGUE
FRANCE
LA HAYE
LISBONNE
LONDRES
LUXEMBOURG
MADRID
MOMARCO
RABAT
ROME
SUISSE
TUNIS
VIENNE
WIESBADEN
MALTE

TELEX
52

TELEPHONE
NETWORK
23

NTI
DATAPACK
NETWORK

PARIS
SG

72

TOKYO

BANGKOK
BEIJING
COLOMBO
DJAKARTA
HONG KONG
ISLAMABAD
KUALA LUMPUR
MANILA
NEW DELHI
SEOUL

BUENOS AIRES

ABIDJAN

NAIROBI

BAMAKO
BANGUI
BRAZZAVILLE
COTONOU
DAKAR
LAGOS
LIBREVILLE
LOME
NIAMEY
NOUAKCHOTT
OUAGADOUGOU
YAOUNDE

M'BABANE
ADDIS ABABA
DAR ES SALAAM
KAMPALA
LUSAKA
LILONGWE
KIGALI

Legende

MORSE A.R.Q. TELEX L.S. TELETEX

Zone 5

Zone 1
COPENHAGUE
HELSINKI
OSLO
STOCKHOLM

Zone 6
OTTAWA
WASHINGTON

Zone 3
ALGER
ANKARA
ATHENES
BEYROUTH
JERUSALEM
LISBONNE
MADRID
NICOSIE
RABAT
TEHERAN
TRIPOLI
TUNIS
MALTE

Zone 4
BRASILIA
ASUNCION
BOGOTA
CARACAS
LA PAZ
LIMA
MONTEVIDEO
SANTIAGO

Zone 8

142 BCN + 5 Bureaux annexes = 147

κτύου τηλεπικοινωνιών της Ιντερπόλ (ταχεία ανταλλαγή των πληροφοριών) ή των Ταχυδρομείων (αργή ή κανονική επικοινωνία) διακρίνονται σε δυο κατηγορίες, ήτοι:

- Πληροφόρηση της Γενικής Γραμματείας επί των αδικών πράξεων με διεθνή χαρακτήρα.
- Αίτηση προς τη Γενική Γραμματεία για την έκδοση μιας Διεθνούς Αγγελίας (NOTICE) αφορώσης τη σύλληψη και έκδοση ενός δράστη ή εξαφανισθέντος προσώπου. κ.λπ.

Η πρώτη κατηγορία των πληροφοριών εκπροσωπεί σύμφωνα με τις στατιστικές παρατηρήσεις το 80% της καθημερινά λαμβανομένης αλληλογραφίας ενώ το υπόλοιπο 20% απορροφάται από τη δεύτερη κατηγορία των πληροφοριών.

Σε ανταπάντηση η Γενική Γραμματεία (Κλάδος Αναζητήσεων) συγκρίνει τις πληροφορίες αυτές με τα Εγκληματολογικά της Αρχεία, τις καταγράφει και τις κοινοποιεί με τη σειρά της στα ενδιαφερόμενα Εθνικά Γραφεία.

Διαπιστώνουμε λοιπόν μια δυναμική επικοινωνία μεταξύ των συνθετικών θεσμών του Οργανισμού, που αποσκοπεί στην ταυτοποίηση, αναζήτηση και σύλληψη των παραβατών του κοινού ποινικού δικαίου ή την ανεύρεση των κλαπέντων αντικειμένων όπως τα έργα τέχνης, κ.λπ.

Δέχεται καθημερινά η Γενική Γραμματεία κατά μέσο όρο 350 μηνύματα (τηλεγραφήματα και επιστολές) που προέρχονται από τις χώρες μέλη, ειδικά δε το 80% των μηνυμάτων αυτών προέλευση έχει τις ευρωπαϊκές χώρες μέλη του Οργανισμού. Τα δεδομένα αυτά εκφράζονται σε μια από τις τέσσερις επίσημες γλώσσες επικοινωνίας (γαλλική, αγγλική, ισπανική και αραβική).

Από μελέτες που έγιναν διαπιστώθηκε ότι ο καθημερινός όγκος των πληροφοριών που εισρέει στη Γενική Γραμματεία, διπλασιάζεται κάθε δέκα σχεδόν χρόνια, γεγονός που δημιουργεί την ανάγκη χώρου, μέσων και προσωπικού. Επίσης σημαντική ήτο η διαπίστωση εκ του συσχετισμού των πληροφοριών αυτών με τον όγκο των αρχείων που δημιουργήθηκαν μέχρι τώρα στη Γενική Γραμματεία. Η συσχέτιση απέδειξε ότι η εισερχόμενη καθημερινά αλληλογραφία και για τη χρονική περίοδο ενός μηνός απορροφάται κατά 90% από τους εγκληματολογικούς φακέλους που δημιουργήθηκαν την τελευταία πενταετία.

Οι αναγκαιότητες αυτές θα πρέπει πάντοτε να συνδέονται με τα πενιχρά οικονομικά μέσα που διαθέτει σήμερα ο Οργανισμός, αφού μεγάλος αριθμός κρατών μελών αδυνατεί να κατεβάσει την ετήσια οικονομική συνδρομή του.

Εντός των πλαισίων αυτών το συντονιστικό έργο της Γενικής Γραμματείας εξαρτάται κατά κύριο λόγο από την ομοιογένεια, τη σχετικότητα, την πραγματικότητα και ανταπόκριση των πληροφοριών με τις σημερινές ανάγκες. Πράγμα που πρέπει πάντοτε να συνδέεται με τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας για την προχωρημένη εκμετάλλευση των πληροφοριακών δεδομένων.

Τα γεγονότα αυτά οδήγησαν τους υπεύθυνους του Οργανισμού κατά το παρελθόν σε σκέψεις αναδιοργάνωσης της Γενικής Γραμματείας, που για διάφορους λόγους δεν ολοκληρώθηκαν. Καθοριστική όμως ήταν η απόφαση του σημερινού Γενικού Γραμματέα για την αναδιοργάνωση αυτής και την αυτοματοποίηση των εγκληματολογικών αρχείων.

Η Αναδιοργάνωση της Γενικής Γραμματείας

Όπως τονίσαμε και σε προηγούμενη παράγραφο, οι μελέτες για την αναδιοργάνωση της Γενικής Γραμματείας άρχισαν το μήνα Μάιο 1985 υπό την καθοδήγηση του σημερινού Γενικού Γραμματέα και την πλήρη αρμοδιότητα του Γραφείου Οργάνωσης και Μεθόδων, επανδρωθέντος με το κατάλληλο εξειδικευμένο προσωπικό σε οργανωτικά και σύγχρονης τεχνολογίας θέματα.

Στη σημαντική δε αυτή αναδιοργανωτική προσπάθεια έλαβε μέρος και ο υποφαινόμενος, πραγματοποιώντας στατιστικές μελέτες και μελέτες για την καταγραφή της εγκλη-

ματικότητας με τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα. Ολοκληρώθηκαν οι μελέτες και οι αναδιοργανωτικές προσπάθειες στα τέλη του 1986 και μεταξύ των σημαντικότερων προτάσεων που υποβλήθηκαν προς πραγματοποίηση ήσαν οι ακόλουθες:

- Δημιουργία της τέταρτης IV Διεύθυνσης ή SUPPORT DIVISION, που είδαμε και προηγουμένως, σαν τον υπεύθυνο φορέα εισαγωγής και ολοκλήρωσης της σύγχρονης τεχνολογίας στη Γενική Γραμματεία της Ιντερπόλ.
- Εγκατάλειψη του παλαιού συστήματος αρχειοθετήσεως των πληροφοριών κατά τρόπο χειρωνακτικό.
- Εισαγωγή νέου δυναμικού συστήματος καθολικής καταγραφής της εγκληματικότητας με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή. Διακρίνεται δε το σύστημα αυτό από τις ακόλουθες αρχές, ήτοι:
- Διπλή καταγραφή των δεδομένων που αφορούν μια άδικη πράξη με διεθνή χαρακτήρα, η πρώτη καταγραφή αφορά την άδικη πράξη (τόπος, χρόνος, MODUS OPERANDI, λοιπά περιγραφικά στοιχεία) η δε δεύτερη καταγραφή αφορά το δάστη ή τους δράστες της άδικης πράξης (στοιχεία ταυτότητας, περιγραφικά στοιχεία, κ.λπ.).
- Διασύνδεση των αδικών πράξεων που διαπράχθηκαν από τον ίδιο δράστη ή δράστες (οργανωμένο έγκλημα).
- Διάρκεια καταγραφής πέντε χρόνια ανάλογα με τη σοβαρότητα της άδικης πράξης και την επικινδυνότητα των δραστηρίων.
- Εισαγωγή επιλεκτικών κριτηρίων για την καταγραφή των αδικών πράξεων με αποκλειστικά διεθνή χαρακτήρα.
- Δυναμική εκμετάλλευση των καταγραφέντων πληροφοριών με την βοήθεια των ηλεκτρονικών υπολογιστών.
- Εισαγωγή στον ηλεκτρονικό υπολογιστή των πληροφοριών που αφορούν την τελευταία πενταετία, αρχίζοντας από το παρόν.
- Αγορά νέου ηλεκτρονικού υπολογιστή με σημαντικά μεγαλύτερες ικανότητες αποθήκευσης των δεδομένων.
- Σύνδεση των τμημάτων της Αστυνομικής Διεύθυνσης με τον ανωτέρω ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Σημαντικές μεταβολές επίσης εισήχθησαν στο δίκτυο τηλεπικοινωνιών της Ιντερπόλ, με την αγορά ηλεκτρονικού υπολογιστή διπλής υποστήριξης για τον συντονισμό της ανταλλαγής των πληροφοριών μεταξύ των χωρών μελών καθώς επίσης και τη Γενική Γραμματεία. Σε παρατιθέμενο δε διάγραμμα απεικονίζεται το σημερινό δίκτυο της Ιντερπόλ από την αγορά του AMSS (AUTOMATED MESSAGE SWITCHING SYSTEM).

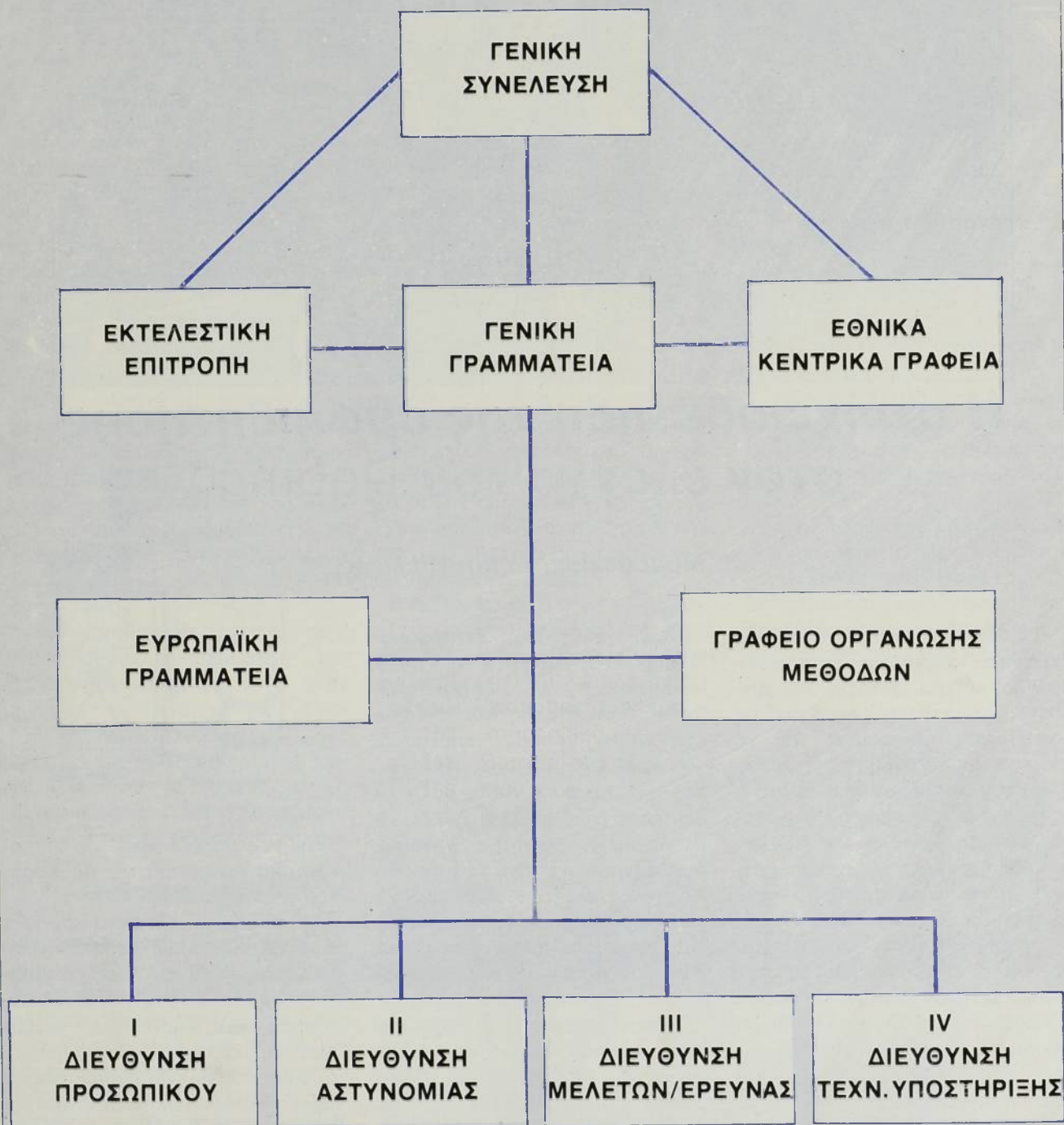
Οι αναδιοργανωτικές αυτές προσπάθειες, που περιγράφηκαν γρήγορα σε λίγες γραμμές, και η εισαγωγή νέων τρόπων εργασίας στη Γενική Γραμματεία, προέκλεισαν, γεγονός είναι, μερική σύγχυση και αναταραχή που ξεπεράστηκε πολύ γρήγορα. Ήδη σήμερα αποδίδονται καρποί και νέοι ορίζοντες ανοίγονται, κατά γενική παραδοχή δε η διεθνής αστυνομική συνεργασία θα γίνει πλέον αποτελεσματικότερη στο μέλλον.

Με τη μετάβαση δε το 1989 στη Λυών και την εγκατάσταση στο νέο μέγαρο, η Γενική Γραμματεία της Ιντερπόλ αναδιοργανωμένη πλέον και με αυτοποιημένα τα εγκληματολογικά της αρχεία θα είναι κατάλληλα προετοιμασμένη για την καταπολέμηση του διεθνούς εγκλήματος με σύγχρονα μέσα και μεθόδους εργασίας.

Βιβλιογραφία

- INTERNATIONAL CRIMINAL POLICE REVIEW. Περιοδικό εκδιδόμενο από την 3η Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας με δυνατότητα ετήσιας συνδρομής (αγγλική, γαλλική, ισπανική, αραβική).
- VADE MECUM, 2 τόμοι περιέχουν το Καταστατικό και όλους τους κανονισμούς που αφορούν την Ιντερπόλ και διεθνή αστυνομική συνεργασία.
- ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ. Περιοδικό.
- PREMIER CONGRES DE POLICE JUDICIAIRE INTERNATIONALE. Μονακό 1914 εκδόσεις G. GODDE PARIS FRANCE.

ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΙΝΤΕΡΠΟΛ

Η Διεύθυνση Τεχνικής Υποστήριξης δημιουργήθηκε το Μάρτιο 1987, είναι δε υπεύθυνη για τις τηλεπικοινωνίες (δίκτυο Ιντερπόλ) και τα Εγκληματολογικά Αρχεία της Γενικής Γραμματείας.

δημιουργήθηκε δε με αντικειμενικό σκοπό την εισαγωγή της σύγχρονης τεχνολογίας στην ανταλλαγή των πληροφοριών και την προχωρημένη καταγραφή της εγκληματικότητας.

Η στοιχειοθέτηση της αμφισβήτησης στον έλεγχο του Doping

Κ. Μαραβέλιας, Α. Κουτσελίνης

Το doping αποτελεί, χωρίς καμιά πλέον αμφιβολία, μια διεθνή πραγματικότητα αθλητές και επιδόσεις έχουν πλέον ως μία από τις βασικότερες συνιστώσες και τη χρήση ή και κατάχρηση ορισμένων ή πολλών φαρμάκων που άμεσα ή μακροπρόθεσμα μπορούν να μεταβάλλουν την αγωνιστική διάθεση του αθλητή και να επηρεάσουν θετικά – κάποτε και αρνητικά – την επίδοσή του (Cooper, 1972).

Δεν πρέπει να φανεί υπερβολικός ο ισχυρισμός αυτός. Δεν μπορεί άλλωστε, αν ληφθεί υπόψη ο ορισμός του doping που σήμερα γίνεται περισσότερο από ποτέ άλλοτε παραδεκτός και που θέλει ως «doping οιαδήποτε ενέργεια μεταβάλλει με οποιονδήποτε τρόπο την αγωνιστική διάθεση» (Oseid, 1984, Κουτσελίνης, 1982, C.O.E. 1974).

Έτσι εύκολα αντιλαμβάνεται κανείς ότι η στοιχειοθέτηση της έννοιας του doping δεν είναι καθόλου εύκολη αφού κι αυτή ακόμη η σωστή προετοιμασία και προπαρασκευή ενός αθλητή, ευρύτερα εξε-

ταζόμενη, είναι μια κάποια μορφή doping. Η τήρηση π.χ. αυστηρών κανόνων διατροφής και ο ρυθμιζόμενος τρόπος ζωής δεν αποτελεί ένα τρόπο θετικού επηρεασμού της απόδοσης του αθλητή. Όταν παραγγέλλεται στον αθλητή να ενδαιιτάται μ' ορισμένο τρόπο και καθορισμένη τροφή (με προσδιορισμένα συστατικά) που του εξασφαλίζουν μεγαλύτερη ισχύ, αντοχή, ικανότητα γενικότερα να κατισχύσει του αντιπάλου του, δεν μπαίνουν αυτόματα γύρω από το επίμαχο θέμα και κάποια ερωτηματικά;

Κάπου ανάμεσα, οι διάφορες φαρμακευτικές ουσίες που δρουν κυρίως στο ΚΝΣ και φυσικά τα αναβολικά που αποτελούν την πιο σύγχρονη, επιστημονική και ολοκληρωμένη μεθοδολογία στην επιχείρηση doping. Προετοιμάζουν αργά αλλά μεθοδικά τον αθλητή, προάγοντας τις φυσικές του δυνάμεις και αξιοποιώντας όλες του τις δυνατότητες, έτσι ώστε σε μια δεδομένη στιγμή, αυτή που αγωνίζεται, να δώσει το μέγιστο των δυνά-

μεων που μπορεί, κάτι που από όλους θα ονομαστεί και θα χειροκροτηθεί ως επίδοση.

Κι από το σημείο αυτό αρχίζει η αμφισβήτηση. Μια αμφισβήτηση που προέρχεται από όλες τις πλευρές, τόσο ώστε να προβληματίζεται τελικά κανείς ποιού άραγε πραγματικά χειροκροτούν με τόση θέρμη, το νικητή πάνω στο βάθρο! Και το σημαντικότερο ποιά νίκη χειροκροτούν; Ας το δούμε αναλυτικότερα:

1. Αμφισβήτηση από πλευράς επιστημονικής. Ο νικητής που χειροκροτείται έχει υπερσχύσει του αντιπάλου του, ύστερα από μια σωστή προετοιμασία που περιλαμβάνει τη συστηματική άσκηση-προπόνηση, αλλά και τη «ρύθμισμένη»

ζωή μέσα στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η διατροφή.

Αλλά η διατροφή αυτή τι περιλαμβάνει; Το σοφά προσδιορισμένο και ρυθμισμένο ποιοτικά, ποσοτικά, θερμιδικά, σιτηρέσιο δεν έχει άραγε «συμπληρωθεί» και με τι; Τα διάφορα «δietetικά συμπληρώματα, τι περιέχουν; Βιταμίνες, ιχνοστοιχεία, «μυστήρια» φάρμακα και ουσίες από θαυματουργικά (κι εξωτικά συχνά) φυτά που όλα υπόσχονται «τόνωση» του οργανισμού με αμφιλεγόμενο θέβαιο αποτέλεσμα. Κι ανάμεσα, τα αναβολικά με σαφή και προσδιορισμένη φαρμακολογική δράση. Αυξάνουν την πρωτεϊνοσύνθεση, βελτιώνουν τη μυϊκή ισχύ, πετυχαίνουν ανώτερες επιδόσεις. Με σωστό προγραμματισμό δοσμένα, σε ανύποπτο χρόνο, μέσα στα πλαίσια της όλης προετοιμασίας ενταγμένα, πετυχαίνουν, μακροπρόθεσμα, αυτό που επιδιώκουν, χωρίς ποτέ να ανιχνευθούν στην κρίσιμη στιγμή – τη στιγμή του αγώνα –, αφού η γνώση της φαρμακολογίας δεν περιλαμβάνει μόνο τη δράση, αλλά και το μεταβολισμό και την απέκκριση (Ryan, 1984, Zurer, 1984).

Έτσι η αμφισβήτηση, η άρνηση, επιστημονικά τεκμηριωμένη, ορθώνεται σκεπτική μπροστά στην επίδοση του νικητή, ακόμα κι όταν βγει «καθαρός» από οποιοδήποτε έλεγχο: Δεν είναι τυχαίο αυτό που διεθνώς πλέον ψιθυρίζεται ότι «ο ανταγωνισμός είναι μεταξύ φαρμάκων, νικητής το καλύτερο ή το σωστότερα δοσμένο».

2. Αμφισβήτηση από πλευράς φίλαθλου κόσμου, που σκεπτικός χειροκροτεί και συχνά συλλογίζεται «μα είναι δυνατή αυτή η επίδοση; Συχνά πάλι αρνείται οποιαδήποτε αθέμιτη ενέργεια στον ευνοούμενό του αθλητή, αλλά όταν τον δει να χάνει ευκολότερα βλέπει στον αντίπαλο, το νικητή - εύλογη η αντίδραση στην προσπάθεια δικαιολόγησης της ήττας – τη χρήση φαρμάκου. Δεν έχει τόση σημασία αν έχει ή όχι δικαίω. Σημασία έχει ότι η έννοια του doping, στη γενικότερή του μορφή, έχει γίνει πλέον στον καθένα βίωμα κι έχει περάσει στην ψυχολογία – με τις θετικές και αρνητικές εκφράσεις – της κερκίδας.

3. Αμφισβήτηση τέλος, από τον ίδιο τον αθλητή. Είναι η σοβαρότερη αφού αποτελεί τρόπο άμυνας, αντίδραση διάσωσης στην άδικη πράξη που του καταλογίζεται.

Το doping είναι για τον αθλητή αδικοπραξία, ποινικά κολάσιμη. Κι η αντίδρασή του εύλογη και δικαιολογημένη. Θέλει – όπως σχεδόν στις περισσότερες περιπτώσεις συμβαίνει και με τα άλλα αδικήματα – να αποσείσει την κατηγορία, αρνούμενος την ενοχή. Και για να στηρίξει την άρνηση αυτή μπορεί να επικαλεσθεί οτιδήποτε.

Πρώτη του επιλογή, εύκολη, πρόχειρη, με πολλά αμφιλεγόμενα σημεία στοιχειοθέτησης της αμφισβήτησης, το Εργαστήριο. Αμφισβήτηση στις διαδικασίες της δειγμάτωσης, της μετακίνησης και της διαφύλαξης των δειγμάτων, του τρόπου ανάλυσης, των αποτελεσμάτων αυτών καθεαυτών. Σημεία διαδοχικά και διάφορα για τα οποία όταν τα αποτελέσματα είναι ευνοϊκά ουδέν πρόβλημα υπάρχει, όλα έχουν γίνει καλώς, αλλ' όταν κάτι ενοχλεί, θίγει, τα ίδια σημεία είναι ανοικτά σε επίκριση.

Το περίεργο, αλλά – ειλικρινά – πέρα για πέρα αληθινό, στις περιπτώσεις αυτές, είναι ότι τη θέση άμυνας και την ανάγκη της απόδειξης, δεν έχει τελικά ο θιγόμενος

αλλά... το Εργαστήριο και οι παράγοντες γενικά εκείνοι που συνήρghσαν στην αποκάλυψη της άδικης πράξης.

Το φαινόμενο είναι και πάλι διεθνές, αλλά παρουσιάζεται με ιδιαίτερη έμφαση στο δικό μας χώρο. Ο αθλητής αποτελεί κατά κανόνα το ίνδαλμα μιας μεγάλης μερίδας φίλαθλου κοινού, του οποίου η προσήλωση τροφοδοτείται από τους τετραπηχιαίους – και με τους πιο απίθανους χαρακτηρισμούς – τίτλους του ειδικού τύπου, με αποτέλεσμα, στον ίδιο τον αθλητή, ευκολότερα να δημιουργείται η αίσθηση του αδικούμενου, όταν βλέπει να θίγεται, και ευκολότερα να τροφοδοτείται η αντίδρασή του με δηλώσεις, συνεντεύξεις, κλπ., μέσα από τα ίδια εκείνα κανάλια που πάντα τον υμνούσαν.

Κι η περιπέτεια αρχίζει: Σχολαστική επανεξέταση του τρόπου που έγινε η δειγματοληψία, η διακίνηση, η φύλαξη, η ανάλυση των δειγμάτων.

Η απαίτηση για εφετειακή επανεξέταση μιας κατηγορίας, αποτελεί αναφαίρετο δικαίωμα του οποιουδήποτε κατηγορούμενου. Αλλά η προβολή, κατά την άσκηση αυτής της έφεσης, των πιο απίθανων αι-

τιάσεων και μάλιστα κατά τρόπο άκαιρο, ζημιώνει αφάνταστα την όλη υπόθεση. Έχει δικαίωμα ο θιγόμενος ν' αμφισβητήσει και να ζητήσει οποιαδήποτε επανεξέταση. Αλλά ταυτόχρονα έχει και υποχρέωση να γνωρίζει, να μάθει τι σημαίνει έλεγχος doping και το σημαντικότερο πως διαβάζεται μια εργαστηριακή απάντηση σ' ένα τέτοιο έλεγχο. Οποιοσδήποτε θελήσει να διαβάσει και να αξιολογήσει μια τέτοια εργαστηριακή απάντηση θα πρέπει να γνωρίζει τι σημαίνει αναλυτική μεθοδολογία και ποιά η αξία της κάθε μεθόδου, τι σημαίνει προσανατολιστική μέθοδος (προδοκιμασία screening) και πώς αξιολογείται, ποια είναι η αξία της ταυτοποίησης, τι σημαίνει ποσοτικός προσδιορισμός και τι ένοχη συγκέντρωση, κλπ., κλπ.

Το doping είναι σήμερα επιστήμη ολόκληρη, κλάδος ξεχωριστός της Δικαστικής Τοξικολογίας, που η άσκησή του δεν χρειάζεται μόνο διάθεση αλλά και γνώση, σύνεση και προσοχή.

Στο δικό μας χώρο έχει ξεκινήσει θετικά μια τέτοια προσπάθεια και η προετοιμασία συνεχίζεται με γρήγορο ρυθμό. Η Πολιτεία μπορεί να καθορίσει τις διαδικασίες του ελέγχου – με βάση διεθνείς προδιαγραφές – έτσι ώστε η αμφισβήτηση – απ' όπου κι αν προέρχεται – να μπορεί κατάλληλα ν' αντιμετωπιστεί, και το Εργαστήριο, με βάση τη σύγχρονη μεθοδολογία και με την διεθνώς καθιερωμένη τεχνολογία, εύκολα να μπορεί ν' αντιμετωπίσει τον αντίλογο και να έχει

σίγουρα την τελευταία λέξη. Αλλά πέρα απ' όλα αυτά το πρόβλημα του doping για ν' αντιμετωπισθεί στην ουσία και στη βάση του χρειάζεται κάτι άλλο. Απαιτεί κάποτε αλλαγή νοοτροπίας απ' όλους μας. Θα πρέπει δηλαδή όλοι να συνειδητοποιήσουμε:

– Τι εννοούμε με τη λέξη doping. Πόσο ευρεία θέλουμε την έννοια, τι πρέπει να περιλαμβάνει, αφού όπως ελέχθη δεν είναι μόνο τα αναβολικά που στοιχειοθετούν την έννοια του doping. Η μεταβολή της αγωνιστικής διάθεσης είναι γνωστό ότι γίνεται και με άλλους, πολλούς άλλους τρόπους και μεθόδους που δεν φθείρουν μόνο το σώμα, αλλά και αμβλύνουν συνειδήσεις σε τέτοιο μάλιστα σημείο και βαθμό ώστε η όποια «νίκη» να μην έχει τη σωστή της διάσταση, την πραγματική της αξία. Εννοείται βέβαια η ηθική, η πραγματική αξία κι όχι αυτή που μετριέται με τις εισπράξεις. Τι εννοούμε λοιπόν doping κι αν η αντιπαράθεσή μας σ' αυτό θα είναι στο σύνολό του η εκλεκτική – μερική.

– Τι σημαίνει διερεύνηση του doping. Θα πρέπει όλοι να καταλάβουν, να συνειδητοποιήσουν ότι το doping είναι επιστήμη και η έρευνά του έχει το χαρακτήρα της Δικαστικής διερεύνησης, αφού αυτή καθαυτή η πράξη του doping αποτελεί αδικοπράξια που επισύρει ποινή. Κι είναι αυτονόητο ότι όταν μια υπόθεση – όποια υπόθεση – διερευνάται Δικαστικά δεν μπορεί ν' αποτελεί το αντικείμενο προβολής ή εκμετάλλευσης για οποιοδή-

ποτε στόχο ή σκοπό.

Το ντοπάρισμα είναι αξιοποίηση πράξης. Επισύρει ποινή, καθοριστικής κάποτε σημασίας για κάποιον. Κι αυτό απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή στον οποιονδήποτε χειρισμό.

Και κάτι τελευταίο. Οι αθλητές μας οι ίδιοι θα πρέπει να καταλάβουν – πέρα από οποιαδήποτε μορφής ευθύνη – ότι το doping είναι μια ενέργεια καταστρεπτική. Όλοι μας παρακολουθούμε μ' αγωνία την προσπάθεια που κάνουν για μια διάκριση – τιμή γι' αυτούς και τη χώρα που εκπροσωπούν – αλλά θα πρέπει να κατανοήσουν καλώς ότι το χειροκρότημα που ακούγεται συχνά παγώνει, όταν φωλιάζει η σφαιροσθήτηση. Ο γνήσιος φίλαθλος χειροκροτεί την επίδοση αλλά και την προσπάθεια. Τη γνήσια όμως προσπάθεια, χωρίς οποιαδήποτε υποστήριξη, αυτήν την προσπάθεια που σκορπά την πραγματική συγκίνηση και συνεπαίρνει την κερκίδα, αυτήν που αναπτύσσεται μέσα στο πνεύμα της μεγάλης, της γνήσιας αθλητικής ιδέας.

-
- C.O.E. (1964) Council of Europe. Doping of Athletes. A European Study.
 COOPER, D.L. (1972) Drugs and the athlete. J.A.M.A., 221, 1007.
 ΚΟΥΤΣΕΝΗΣ, Α.Σ. (1972) Ιατροδικαστικά προβλήματα στο doping των αθλητών. Mat Med. Greca, 10, 15.
 OSEID, S. (1984) Doping and athletes-Prevention and counseling. J. Allergy Clin. Immunol., 73, 735.
 RYAN, A.J. (1984) Causes and remedies for drug misuse and abuse by athletes. J.A.M.A., 252, 51.
 ZURER, P.S. (1984) Drugs in Sports. Chem. Eng. News, 62, 69.

Βήματα προς μια στρατηγική ανάλυση του οργανωμένου εγκλήματος ⁽¹⁾

Του Peter A. Lupsha
Απόδοση απ' τ' Αγγλικά:
Ανθ/μος Κώστας Δανούσης

Ένα βασικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι δικωτικές αρχές είναι η ανάγκη για μια επιτυχημένη ανάλυση του οργανωμένου εγκλήματος. Προς το παρόν αντιμετωπίζουν κάθε περίπτωση μεμονωμένα και από πλευράς μόνον δικωτικής διαδικασίας. Δίδεται έμφαση στα συγκεκριμένα άτομα μάλλον παρά σε μια μελετημένη προσέγγιση, η οποία σκοπεύει το σύνολο (το γκρούπ του οργανωμένου εγκλήματος), ή τις εγκληματικές γενικά δραστηριότητες, π.χ. παράνομες αποσπάσεις δανείων ή εισχωρήσεις σε νόμιμες επιχειρήσεις.

Συγκεκριμένα εγκλήματα και υποθέσεις δεν διευθύνουν αποτελεσματικά την επίθεση κατά του οργανωμένου εγκλήματος. Αυτό θέβαια δε σημαίνει ότι οι δικωτικές αρχές θα πρέπει να σταματήσουν να ερευνούν συγκεκριμένες (ατομικές) περιπτώσεις. Όμως είναι ανάγκη ένας αυξημένος ποσοστιαία αριθμός ερευνών να ενταχθεί σε μια στρατηγική πληροφοριών. Η αποτελεσματική αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος απαιτεί ανάλυση πληροφοριακού υλικού, που κινείται μακριά πλέον από την συνήθη συλλογή και αρχειοθέτηση πληροφοριών σε στρατηγικές μελέτες πάνω στις ομάδες και τις δραστηριότητες του οργανωμένου εγκλήματος.

Ο Justin Dintino και ο Frederick Martens² στο τεύχος του Φεβρουαρίου 1979 του περιοδικού «The Police Chief» σημειώνουν, ότι η έννοια της «στρατηγικής πληροφοριών» παραμένει αίνιγμα για τις περισσότερες Υπηρεσίες. Ζητούν περισσότερη εκτίμηση και ανάλυση (ή έμφαση δική τους) στο πεδίο της αστυνομικής δράσης. Σκοπός αυτής της εργασίας είναι να τονιστούν οι προσπάθειές τους και προτα-

θούν και να αναπτυχθούν κάποιες ειδικές πρωτοβουλίες και προσεγγίσεις προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης ικανότητας μιάς στρατηγικής ανάλυσης πληροφοριών στην εφαρμογή του νόμου. Τα πρώτα βήματα πρέπει να ενισχυθούν και να θελιωθούν μέσα στο πεδίο της επαγγελματικής εμπειρίας. Σκοπός στην προκείμενη περίπτωση είναι να γίνει απόπειρα να τεθεί το «αίνιγμα» της στρατηγικής πληροφοριών υπό το φως της κατανόησης και της χρησιμοποίησης.

Σήμερα οι περισσότερες μεγάλες αστυνομικές μονάδες διαθέτουν Γραφεία Πληροφοριών, όπως εξάλλου και οι αστυνομικές υπηρεσίες μεσαίου και μικρότερου μεγέθους. Τα περισσότερα όμως απ' αυτά τα γραφεία εστιάζουν την προσοχή τους στη συλλογή πληροφοριών και την τακτική ανάλυση για τη χρησιμοποίησή τους σε υπό εξέλιξη περιπτώσεις. Επιπροσθέτως πολλές ανθρωπόωρες των Γραφείων αυτών δαπανώνται για την έρευνα, εκτίμηση και παροχή πληροφοριών σ' άλλες αστυνομικές υπηρεσίες. Εν πάσει περιπτώσει στα Γραφεία Πληροφοριών αναλύσκονται κατά το περισσότερο χρόνο στη συλλογή και αρχειοθέτηση πληροφοριών και ελάχιστα ασχολούνται με την ανάλυσή τους, πέρα από τον προσανατολισμό τους προς συγκεκριμένα άτομα, που εμπλέκονται στο χώρο του οργανωμένου εγκλήματος. Με βάση τη λογική της διεξαγωγής του πολέμου κατά του οργανωμένου εγκλήματος η αντιμετώπιση αυτή ανάγκασε ορισμένους αναλυτές να αναρωτηθούν αν η προσανατολισμένη σε συγκεκριμένα άτομα δικωτική πολιτική δεν ανοίγει απλώς το δρόμο για την άνοδο νέων προσώπων στις διευθυντικές θέσεις του χώρου του οργανωμένου εγκλήματος, ενώ αυτό και οι καμπύλες

της εγκληματολογικής στατιστικής εξακολουθούν την ανοδική τους πορεία.

Οι Dintino και Martens τονίζουν την ανάγκη για μια στρατηγική ανάλυση προσανατολισμένη στις ομάδες του οργανωμένου εγκλήματος και στις δραστηριότητές τους στηριγμένη σε μια αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη βάση. Υποστηρίζουμε πλήρως την άποψη αυτή αλλά παραμένει το ερώτημα πως κάποιος αναπτύσσει και υποστηρίζει το προσωπικό των υπηρεσιών πληροφοριών των δικτικών αρχών, ώστε να μπορεί να χειρίζεται όγκους δεδομένων (data) τόσο καλά όσο και τα άλλα του όπλα. Επίσης εξ ίσου σημαντικό είναι ποιό θα είναι μερικά από τα πρώτα βήματα των αστυνομικών υπηρεσιών, ώστε να αναπροσανατολιστούν από την τακτική στην στρατηγική ανάλυση του πληροφοριακού υλικού.

Η ανθρώπινη πληροφορία

Το πρωταρχικό βήμα είναι η ανθρώπινη πληροφορία. Το Hardware, ο μηχανικός εξοπλισμός, καθώς και η χρήση computers στην ανάλυση του οργανωμένου εγκλήματος, είναι περιορισμένης χρησιμότητας. Η πολιτεία (State) της Καλιφόρνιας έχει αναπτύξει σχετικά προγράμματα. Το FBI αναπτύσσει εφαρμογές για το οργανωμένο έγκλημα στο Νη-τρώιτ. Όμως οι δραστηριότητες αυτές αποτελούν ένα μέρος μόνον της διαδικασίας ανάλυσης και εξαρτώνται – όπως κάθε ανάλυση πληροφοριών – από την ποιότητα των ερωτημάτων που τίθενται για απάντηση και επεξεργασία γενικά.

Μεταξύ των προγραμματιστών H/Y συχνά τίθεται η ερώτηση που αποκαλείται «Gi – Go σύνδρομο» (από το Garbage in – Garbage out, δηλαδή «σκουπίδια εισάγονται – σκουπίδια εξάγονται»). Έως ότου λοιπόν να τεθούν σωστά ερωτήματα, να αναπτυχθούν υποθέσεις και να εξετασθούν και να διατυπωθούν σχετικές θεωρίες, οι computers και οι τεχνικές software απλώς θα παραμένουν βοηθητικά εργαλεία για την αποθήκευση δεδομένων, τη γρήγορη θελίωση της ποιότητας των πληροφοριών και την έρευνα προτύπων.

Οποιοσδήποτε έχει εργασθεί πάνω στα δεδομένα στο χώρο του οργανωμένου εγκλήματος γνωρίζει ότι μια από τις χαρές αλλά και τις απογοητεύσεις αυτής της δουλειάς είναι πως η πραγματική γνώση θρίσκει στους εγκεφάλους ευφυών αστυνομικών που επί μακρόν ασχολούνται μ' αυτό, τους οποίους η πείρα, η γνώση, το ένστικτο και η αντίληψή τους καθιστά μοναδική πηγή πληροφοριών. Ένα πρώτο βήμα πάνω στον τομέα «ανθρώπινη πληροφορία» είναι να μεταφερθούν οι πληροφορίες αυτές, έτσι ώστε η μοναδική ατομική ευφυΐα να γίνει συλλογική, μεταδοσίμη γνώση.

Από πλευράς αστυνομικών υπηρεσιών αυτό σημαίνει ότι

το γραφείο πληροφοριών θα μπορούσε να επιδιώξει να αναλύσει και καταγράψει την πείρα, τις γνώσεις και την έμπνευση των πεπειραμένων υπαλλήλων του σαν βάση για το νέο προσωπικό. Σε πολιτειακό, περιφερειακό και ομοσπονδιακό επίπεδο σημαίνει ότι ομάδες ειδικών υπαλλήλων από διαφορές αστυνομικές υπηρεσίες θα πρέπει να συναντούνται κατά διαστήματα και να συζητούν, να ανταλλάσσουν ιδέες και απόψεις και να καταγράφουν τα νέα δεδομένα. Βέβαια αυτό δεν είναι κάτι το εύκολο, αφού η εμπιστοσύνη αναπτύσσεται αργά, όμως δεν είναι ακατόρθωτο. Σαν βάση θα μπορούσε να χρησιμεύσει η εμπιστοσύνη υπαλλήλων από διάφορες υπηρεσίες και περιφέρειες που έχουν συνεργαστεί μεταξύ τους με επιτυχία.

Ξεκινώντας με αυτές τις υπάρχουσες διασυνδέσεις, θα μπορούσαν να αναπτυχθούν τράπεζα δεδομένων και αρχεία σε εθνικό επίπεδο πάνω στο οργανωμένο έγκλημα. Καθώς το οργανωμένο έγκλημα εξελίσσεται, κινείται τόσο γρήγορα όσο και τα τζετ που χρησιμοποιεί, μια τέτοια εθνική τράπεζα δεδομένων θα αποτελεί γεγονός κρίσιμης σπουδαιότητας για την κατανόηση και την ανάλυση της πολλαπλότητας των ομάδων οργανωμένου εγκλήματος, των δομών τους, των δραστηριοτήτων τους και των αλληλεπιδράσεών τους.

Ανάλυση της απειλής

Υπάρχει όμως ένας αριθμός και άλλων πρωταρχικών βημάτων, τα οποία οι αστυνομικές υπηρεσίες πρέπει να κάνουν για να προσανατολίσουν τις οργανωτικές τους δομές προς μια στρατηγική ανάλυση. Ένα απ' αυτά τα βήματα είναι τα γραφεία αντιμετώπισης του οργανωμένου εγκλήματος να ολοκληρώσουν την ανάλυση της απειλής που συνιστούν οι ομάδες του, οι οποίες δρουν στην περιφέρειά τους.

Με την «ανάλυση της απειλής» εννοούμε την ανάλυση και αποτίμηση του άμεσου και έμμεσου κόστους των ομάδων οργανωμένου εγκλήματος και των δραστηριοτήτων τους στην κοινωνία και τον εντοπισμό των ομάδων εκείνων και των δραστηριοτήτων τους που απειλούν κατά κύριο λόγο την γαλήνη και τη σταθερότητα της κοινωνίας. Φυσικά με βάση τις σημερινές γνώσεις μας δεν μπορούμε να αποτιμήσουμε το κόστος αυτό σε δολάρια: όμως οι αστυνομικές υπηρεσίες μπορούν να κάνουν κάποιες εκτιμήσεις και συσχετισμούς. Οποιοσδήποτε – και αυτό είναι σημαντικό – αυτός ο τρόπος σκέψης συντελεί στην εγκατάλειψη του σημερινού μοντέλου αντιμετώπισης του προβλήματος και οδηγεί σε μια νέα τοποθέτηση των ερωτημάτων, που θα πρέπει να απαντηθούν από το γραφείο πληροφοριών. Τέτοιες εκτιμήσεις επίσης επιτρέπουν να τεθούν νέες προτεραιότητες και αποτελούν ένα ακόμη βήμα για την καθιέρωση μιας προγραμματισμένης

Η πληροφορική μπορεί να δώσει ένα θαυμάσιο όπλο στις δικτικές αρχές, αρκεί βέβαια να τεθούν τα σωστά ερωτήματα για απάντηση.

Η ανταλλαγή απόψεων στελεχών πληροφοριών των Υπηρεσιών Δίωξης έχει πάντοτε θετικά αποτελέσματα για την τελεσφόρο εφαρμογή του νόμου.

αντιμετώπισης του οργανωμένου εγκλήματος.

Η «ανάλυση της απειλής» απαιτεί να αναλυθούν οι «αγορές» και οι τύποι του οργανωμένου εγκλήματος στα στοιχεία που τις συνθέτουν και στις λειτουργίες τους και κατόπιν να τεθούν προς απάντηση οι σχετικές ερωτήσεις. Πρέπει όμως να εξετασθούν όλες οι πλευρές της εγκληματικότητας. Ένα απλό παράδειγμα: Οι Peter Reuter και Jonathan Rubinstein⁹ του Κέντρου Πολιτικών Επιστημών της Νέας Υόρκης έδωσαν πρωτοσέλιδα υποστηρίζοντας ότι δεν υπάρχει σύνδεση ανάμεσα στο οργανωμένο έγκλημα και την αγορά παρανόμων στοιχημάτων σ' αυτή την πόλη. Οι ερευνητές αυτοί ανέλυσαν και εξέτασαν το φαινόμενο των τυχερών παιχνιδιών. Τα παράνομα στοιχήματα αποτελούσαν, κατ' αυτούς, το χαμηλότερο σκαλοπάτι της ιεραρχίας των τυχερών παιχνιδιών και τίποτα άλλο.

Αν αυτοί είχαν κάνει το επόμενο βήμα και είχαν εξετάσει τη «γραμμή» παράνομα στοιχήματα – τοκογλυφία ή υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών πιθανότατα θα εντόπιζαν δραστηριότητα και επίδραση του οργανωμένου εγκλήματος. Εξετάζοντας όμως μια πλευρά μόνον των τυχερών παιχνιδιών έφθασαν σε παραπλανητικά συμπεράσματα. Μια ανάλυση της απειλής, που συνιστούν τα τυχερά παιχνίδια και ο συναφής μ' αυτά εγκληματικός χώρος σε μια περιφέρεια θα επέτρεπε την εξέταση της απειλής που συνιστά κάθε ένα από τα στοιχεία του οργανωμένου εγκλήματος και την σωστή αντιμετώπιση των πλέον επικινδύνων απ' αυτά.

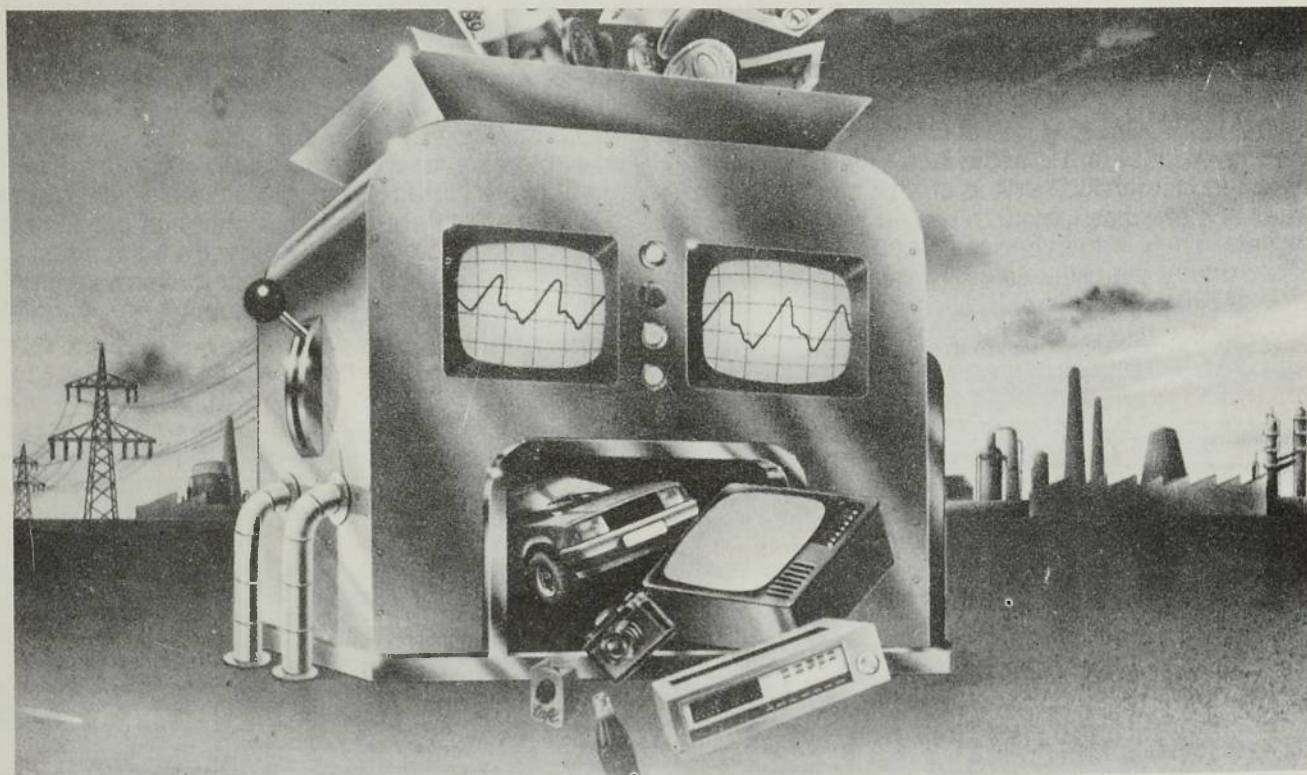
Η «ανάλυση της απειλής» θα πρέπει να εξετάζει και τα κέντρα εξουσίας των ομάδων του οργανωμένου εγκλήματος, γιατί στο σημείο αυτό παρουσιάζονται σημαντικές διαφορές. Καθώς υπογράμμισαν οι Annelise Anderson και J. Seidl⁴ ορισμένες περιοχές δράσης του οργανωμένου εγκλήματος λειτουργούν σαν ελεύθερες αγορές, όπου διάφορες ομάδες συναγωνίζονται μέσα σε μια δεδομένη περιφέρεια. Σαν τέτοιες περιφέρειες κατονομάζουν την Φιλαδέλφεια, και την Λέιμπελαντ, ενώ το Νητρώιτ και το Σικάγο, τουλάχιστον ως προς την απόσπαση παρανόμων δανείων, αποτελούν περιοχές δράσης εγκληματικών συνδικάτων. Στις πόλεις αυτές η κυρίαρχη ομάδα οργανωμένου εγκλήματος ελέγχει και «φορολογεί» τις άλλες. Στη Νέα Υόρκη πέντε τέτοιες οργανώσεις

κατανέμουν και ελέγχουν τις περιοχές και τα είδη της οργανωμένης εγκληματικής δραστηριότητας. Η κατανόηση αυτών των μοντέλων εξουσίας μπορεί να βοηθήσει σημαντικά στην ανάπτυξη στρατηγικών αναλύσεων και εκτιμήσεων και οπωσδήποτε στην καλύτερη αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος.

Ανάλυση της επιθετικότητας.

Ένα δεύτερο βήμα για την ανάπτυξη στρατηγικής ανάλυσης είναι η ανάλυση από πλευράς των Γραφείων Πληροφοριών της επιθετικότητας των ομάδων οργανωμένου εγκλήματος, που δρουν στην περιφέρειά τους. Πρόκειται για μια ανάλυση της επιθετικότητας, του τυχοδιωκτισμού και των επεκτατικών τάσεων των ομάδων αυτών και των δραστηριοτήτων τους. Για παράδειγμα ορισμένες ομάδες ρέπουν στις δολοφονίες περισσότερο από άλλες. Μερικές ομάδες έχουν περισσότερο επιθετική και δυναμική ηγεσία. Μια εκτίμηση είναι πως όσο παλαιότερη, πλουσιότερη και εδραιωμένη είναι η ηγεσία μιας ομάδας οργανωμένου εγκλήματος τόσο λιγότερο καταφεύγει στις δολοφονίες. Εν πάσει περιπτώσει η ανάλυση και η χάραξη προτεραιοτήτων με βάση την επιθετικότητα και τις επεκτατικές τάσεις των ομάδων αυτών μπορούν να βοηθήσουν στην ανάπτυξη μιας επιτυχημένης και όχι τόσο δαπανηρής στρατηγικής.

Αυτές οι δυο πρώτες προσεγγίσεις («ανθρώπινη πληροφορία» και «ανάλυση της επιθετικότητας») είναι ουσιαστικά τα πρώτα «μακροσκοπικά» βήματα. Εξετάζουν το χώρο διοίκησης σαν σύνολο και τις ομάδες οργανωμένου εγκλήματος σαν μονάδες και είναι δυνατόν να υλοποιηθούν από έμπειρους και πεπειραμένους αστυνομικούς υπαλλήλους στον συγκεκριμένο αυτό χώρο. Οι τελευταίοι είναι πολύ χρήσιμοι για την ανάπτυξη μιας στρατηγικής ανάπτυξης ερωτημάτων προς απάντηση και νέων τρόπων σκέψης. Αυτά όμως απαιτούν κάποιες πιστώσεις, μερικές φορές κάποιο τεχνικό εξοπλισμό και μια λεπτομερή μικρο – ανάλυση των ομάδων οργανωμένου εγκλήματος από αναλυτή, που θα αφιερώνει σ' αυτό το καθήκον χρόνο και προσπάθειες.

Η εξέλιξη των επικοινωνιών, ο εκμηδενισμός των αποστάσεων και οι πολύπλοκες διεθνείς οικονομικές σχέσεις, επι-

τρέπουν στο οργανωμένο έγκλημα να επεκτείνει και γεωγραφικά τις δραστηριότητές του.

Ανάλυση του δικτύου.

Το επόμενο ουσιαστικό και αναγκαίο βήμα είναι η ανάλυση του δικτύου. Η ανάλυση αυτή συνίσταται στην περιγραφή και μελέτη όλων των διασυνδέσεων, των επαφών, των θέσεων κλειδιών και αλληλεπιδράσεων (δηλαδή του δικτύου) κάθε γνωστού μέλους των ομάδων οργανωμένου εγκλήματος στη δικαιοδοσία της κάθε αστυνομικής υπηρεσίας και των μοντέλων σχέσεων κάθε τέτοιας ομάδας με άλλες παρόμοιες ομάδες στην ίδια περιοχή ή και αλλού.

Επιπροσθέτως μια ανάλυση του δικτύου μπορεί να συμπεριλαμβάνει μια παράλληλη στροφή της προσοχής στα είδη των εγκληματικών δραστηριοτήτων των ομάδων αυτών. Κάτι τέτοιο επιτρέπει στον αναλυτή να ανατρέπει τη δομή, τη διεύθυνση και τις αλληλεπιδράσεις των στοιχείων που συνθέτουν τις εγκληματικές αυτές αγορές.

Η αμφίπλευρη αυτή προσέγγιση της ανάλυσης του δικτύου είναι το πιο σημαντικό βήμα στην ανάπτυξη της ικανότητας στρατηγικής ανάλυσης του πληροφοριακού υλικού. Από πλευράς των αστυνομικών υπηρεσιών η ανάλυση αυτή μπορεί να προσφέρει μια κριτική στρατηγική αντίληψη για τις διασυνδέσεις ανάμεσα στον τομέα του οργανωμένου εγκλήματος και στους οικονομικούς, πολιτικούς και κοινωνικούς τομείς δράσης ενός κοινωνικού συνόλου.

Ανάλυση των τρωτών σημείων.

Η ανάλυση του δικτύου απαιτεί τη μελέτη, ανάλυση και κατάταξη όγκου πληροφοριών και αρχειακού υλικού. Επί πλέον περιλαμβάνει παρακολούθηση της διαχρονικής εξέλιξης των δικτύων αυτών και των αλλαγών που παρατηρούνται στις διάφορες εγκληματικές ομάδες και στα στατιστικά μέγεθ της εγκληματικότητας.

Απ' αυτή την εργασία μπορεί να ξεκινήσει η ανάλυση των τρωτών σημείων όλης της προσπάθειας. Συγκεκριμένα η ανάλυση αυτή απευθύνεται στα αδύνατα και γενικά τρωτά σημεία της αντιμετώπισης του οργανωμένου εγκλήματος.

Καθώς η ανάλυση του δικτύου προχωρεί από τα άτομα στις ομάδες ή τα λειτουργικά πρότυπα τους, παρέχει στις δικαστικές αρχές μια σε βάθος πληροφορόρηση για τις επεκτατικές δυνατότητες, τη συνεκτικότητα, τους ανταγωνισμούς και τις αδυναμίες στο χώρο του οργανωμένου εγκλήματος. Επίσης είναι δυνατόν να παράσχει καλύτερες εκτιμήσεις για το κόστος του οργανωμένου εγκλήματος, όπως και εκτιμήσεις για τις τάσεις και την ανάπτυξη του. Πρόκειται για μια ανάλυση των σχέσεων των εγκληματικών οργανώσεων που απαιτεί υψηλής ποιότητας πληροφοριακό υλικό.

Μακροπρόθεσμα η προσέγγιση αυτή είναι δυνατόν να προάγει κατά πολύ τις δυνατότητες ανάλυσης, αντιμετώπισης και δίωξης των αστυνομικών κ.ά. δικαστικών αρχών. Βραχυπρόθεσμα σημαίνει ότι θα πρέπει να δαπανηθούν σημαντικά ποσά για τον τομέα αυτό. Σημαίνει ότι οι αστυνομικές αρχές θα πρέπει να μην περιοριστούν στην απλή συλλογή, αρχειοθέτηση και μερική επεξεργασία του πληροφοριακού υλικού αλλά να στραφούν σε μια σε βάθος ανάλυση και αποτίμηση των δικτύων, ομάδων και δραστηριοτήτων του οργανωμένου εγκλήματος στις περιοχές τους.

Συμπεράσματα:

Ξεκινώντας απ' αυτές τις θέσεις προς την κατεύθυνση μιας στρατηγικής ανάλυσης των ομάδων και δραστηριοτήτων του οργανωμένου εγκλήματος, η εφαρμογή του νόμου θα αρχίζει να εγκαινιάζει τις βασικές εκείνες προοπτικές, που θα βελτιώσουν την εικόνα των Υπηρεσιών Δίωξης.

Παραδοσιακές μέθοδοι και εργαλεία, καθώς και η αντιμετώπιση των περιπτώσεων δίωξης μεμονωμένων ατόμων, αυτές καθ' αυτές, κρίνονται ανεπαρκείς στον πόλεμο κατά του οργανωμένου εγκλήματος. Οι ομάδες και οι δραστηριότητες των κυκλωμάτων του οργανωμένου εγκλήματος συνεχίζουν να επεκτείνονται σε νέες περιοχές και να επινοούν νέες –

ευφυείς – μορφές κάλυψης. Μια αλλαγή στις μεθόδους των αρχών δίωξης είναι πλέον επιβεβλημένη. Νέα ερωτήματα θα πρέπει να διατυπωθούν, άλλου είδους πληροφορίες να συλλεχθούν και να αναπτυχθούν νέες αναλύσεις και προγράμματα αντιμετώπισης.

Με την ανάπτυξη στρατηγικής νέων τρόπων σκέψης και ανάλυσης πληροφοριών για το οργανωμένο έγκλημα, μπορούμε να κάνουμε τα πρώτα ζωτικά βήματα προς την κατεύθυνση μιας νέας βασικής προοπτικής.

Στο παρόν άρθρο τέσσερες βασικές θέσεις μιας στρατηγικής ανάλυσης του οργανωμένου εγκλήματος έχουν προταθεί: (α) Ανάλυση της απειλής, (β) Ανάλυση της επιθετικότητας, (γ) Ανάλυση του δικτύου και (δ) Ανάλυση των τρωτών σημείων. Σκοπός μας υπήρξε να τονιστούν η εργασία και οι προσπάθειες των Dintino και Martens (καθώς και η έκκλησή τους για ανάλυση και εκτίμηση των πληροφοριών) και να προτείνουμε μεθόδους, οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν στην στρατηγική σύλληψη και διατύπωση νέων ερωτημάτων προς απάντηση για τις Υπηρεσίες Πληροφοριών των δικαστικών αρχών.

Μερικές από τις μεθόδους αυτές είναι ελάχιστα δαπανηρές, στα πρώτα βήματα, τόσο από πλευράς χρόνου όσον και από πλευράς πόρων. Ο διοικητής μιας δικαστικής αρχής μπορεί να «χάσει» μισή ή μια ημέρα δράσης, κατά την οποία το προσωπικό θα καθήσει να κουβεντιάσει μεταξύ του και να ασχοληθεί με την ανάλυση της απειλής ή της επιθετικότητας των ομάδων και δραστηριοτήτων του οργανωμένου εγκλήματος στην περιοχή του. Μπορεί βέβαια το πρόγραμμα δράσης της Υπηρεσίας να πάει μια μέρα πίσω, πλην όμως νέες κατευθύνσεις, προοπτικές, εμπνεύσεις και αλληλεπιδράσεις θα αναπτυχθούν, που θα βελτιώσουν το όλο κλίμα, εάν μάλιστα η συνάντηση γίνει χωρίς απαραβίαστο πρόγραμμα αλλά σαν ένα είδος ελεύθερης ανταλλαγής απόψεων.

Τα πλέον όμως ζωτικά και σπουδαία βήματα – όπως η ανάλυση του δικτύου – απαιτούν προσωπικό και πιστώσεις και τη συνειδητοποίηση ότι οι πιστώσεις αυτές θα έχουν μακροπρόθεσμα και όχι άμεσα αποτελέσματα. Σίγουρα οι δαπάνες για τη βελτίωση της Υπηρεσίας και της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών είναι πολύ υψηλές.

Σε πάρα πολλές Υπηρεσίες οι διάφορες μεμονωμένες (ατομικές) περιπτώσεις εγκλημάτων και οι διαδικασίες δίωξης οδηγούν στη συλλογή μεγάλης ποσότητας δεδομένων και πληροφοριών για το οργανωμένο έγκλημα, τα οποία ελάχιστα αναλύονται ή αποτιμούνται, εκτός απ' αυτό που γίνεται από τους μεμονωμένους ανακριτικούς υπαλλήλους. Αν λοιπόν θέλουμε να είμαστε αποτελεσματικοί, θα πρέπει να αφήσουμε την στενή αντίληψη της εξέτασης μεμονωμένων περιπτώσεων και να προσανατολιστούμε σε μια στρατηγική ανάλυση, διατυπώνοντας νέα ερωτήματα προς απάντηση.

Μόνον έτσι θα μπορέσουμε να πάμε μπροστά και να βελτιώσουμε την απόδοση των δικαστικών αρχών στον αγώνα κατά του οργανωμένου εγκλήματος.

Σημειώσεις:

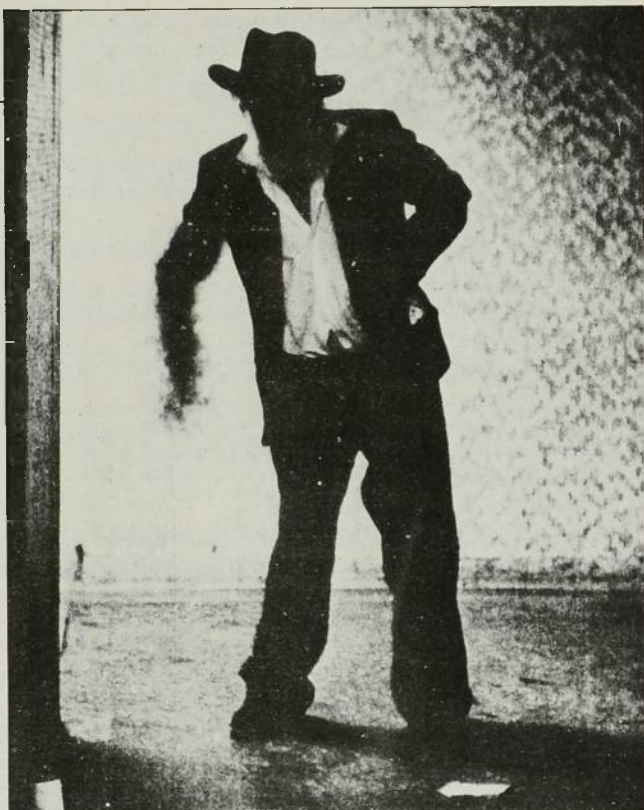
- (1) Πρωτοδημοσιεύτηκε στο περιοδικό «POLICE CHIEF» τον Μάιο 1980. Η παρούσα απόδοση έγινε από την αναδημοσίευσή του στο περιοδικό της INTER-POL (I. C. P. Review, No. —, pp. 132-137).
- (2) Justin J. Dintino and Frederick T. Martens, «The intelligence process; A tool for Criminal Justice Administrators», «POLICE CHIEF» magazine (Febr. 1979, pp. 60-65).
- (3) Peter Reuter and Jonathan B. Rubinstein, «Fat, Fancy and Organised Crime», the Public Interest, (53) Fall, 1978, pp. 45-68.
- (4) Annelise G. Anderson, «The business of Organised Crime» (Stanford, CA; Hoover Institution Press, 1979), esp. chapter IV; John M. Seidl, «Upon the Hip - A study of Criminal Loanshark Industry», Ph. D. Dissertation, Harvard University, 1968, cited by Anderson.

ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΣ

ΜΙΑ ΦΟΒΕΡΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΛΗΓΗ

«Ανησυχητικές διαστάσεις έχει πάρει τα τελευταία χρόνια ο αλκοολισμός στη χώρα μας. Χτυπάει κυρίως τη νεολαία, που όλο και περισσότερο αναζητά "λύσεις" στους τεχνητούς παραδείσους».

Οι ειδικοί προειδοποιούν «να πάρουμε άμεσα μέτρα, να ενημερώσουμε τον κόσμο για τους κινδύνους που προκαλεί το αλκοόλ στην υγεία αλλά και στην κοινωνία».

Του υπαστυνόμου Α' Νικολάου ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ

Αλλά ας δούμε τι είναι αλκοολισμός και πώς φτάνει κάποιος στην κατάσταση αυτή.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Οι ανθρώπινες κοινωνίες μέσα στην ιστορική τους πορεία είχαν ανακαλύψει ορισμένες ουσίες φυτικής προέλευσης οι οποίες είτε πρόσφεραν προσωρινή ευχαρίστηση, είτε προτεινόνταν σαν μια διαφυγή από τις δυσάρεστες καταστάσεις της ζωής.

Το οινόπνευμα ήταν γνωστό προ 200 εκατομμυρίων ετών και στην αρχή χρησιμοποιήθηκε σαν ηρεμιστικό.

Η κατανάλωση κρασιού και άλλων ζυθούχων ποτών αναφέρεται στις πιο παλιές βιβλιογραφίες καθώς και στα Ελληνικά, Ρωμαϊκά, Ιαπωνικά και Κινέζικα συγγράμματα.

Στο Νέο Κόσμο τα οινοπνευματώδη ποτά ήταν γνωστά πριν από τον Κολόμβο. Αυτοί οι οποίοι τα μετέφεραν και τα διέδωσαν σε ευρεία κλίμακα στους Ιθαγενείς ήταν οι πρώτοι άποικοι στην πολιτεία της Βιργινίας το 1607.

Για να συνδεθεί όμως το οινόπνευμα για χλιετηρίδες με τη ζωή του ανθρώπου και να κάνει «καριέρα» πάνω στον πλανήτη μας σημαίνει ότι έχει θέλητρα. Και αυτά δεν είναι άλλα από το γεγονός ότι ανακουφίζει προσωρινά το άτομο από την αγωνία και είναι η πρώτη γνωστή αγχολυτική ουσία που παρήγαγε η ανθρωπότητα.

Γρήγορα όμως άρχισαν να καλλιεργούνται ανησυχίες και φόβοι για τις επιπτώσεις του στον ανθρώπινο οργανισμό. Ήδη από την εποχή του Ιπποκράτη είχαν επισημανθεί οι ολέθριες συνέπειες του αλκοολισμού. Αυτός για πρώτη φορά αναφέρει τις εκδηλώσεις του τρομάδους παραληρήματος.

Αλλά ας θυμηθούμε και τους Σπαρτιάτες, που έδειχναν στα παιδιά τους μεθυμένους δούλους, για να εμπνεύσουν σ' αυτά τη φρίκη προς τη μέθη.

Αυτό όμως που επέπεσε τόσο αργά στην αντίληψη του ανθρώπου είναι η αναγνώριση ότι το οινόπνευμα προκαλεί εθισμό και οδηγεί σε παθολογική εξάρτηση. Ότι ένα ποτήρι που μας ευχαριστεί προσωρινά, μπορεί να καταλήξει αργότερα να γίνει το ποτήρι που θα μας σκοτώσει.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΣ:

Αλκοολισμός είναι μια χρόνια προοδευτική, εξελικτική, ψυχοφυσιολογική νόσος η οποία χαρακτηρίζεται: 1) Από ένα καταναγκασμό να καταναλώνει το άτομο υπερβολικές ποσότητες οιοπνευματωδών ποτών, μολονότι γνωρίζει πολύ καλά τις καταστροφικές συνέπειες για την υγεία του.

1) Από ένα καταναγκασμό να καταναλώνει το άτομο υπερβολικές ποσότητες οιοπνευματωδών ποτών, μολονότι γνωρίζει πολύ καλά τις καταστροφικές συνέπειες για την υγεία του.

2) Από ένα βαθμό απώλειας ελέγχου λήψης οιοπνευματωδών ποτών ανεξάρτητα αν το επιθυμεί ή όχι.

3) Από μια κατάπτωση της πνευματικής, συναισθηματικής, σωματικής, οικογενειακής, επαγγελματικής ικανότητας.

4) Από μια δυσκολία ή ανικανότητα στις διανθρώπινες σχέσεις και την αντιμετώπιση του ψυχοκοινωνικού άγχους.

5) Από μια βαθιά διαταραχή της προσωπικότητας. Ο τύπος του αλκολικού γίνεται αργά με την πάροδο του χρόνου. Ο φυσικά εξαρτώμενος από το αλκοόλ αναπτύσσει μια φιλοσοφία ότι αυτός μπορεί να πιεί περισσότερο από κάποιον άλλο χωρίς να δείχνει πιωμένος.

Οι αλκοολικοί που περνούν μέσα από αυτά τα στάδια μπορεί να μην δείξουν ποτέ συμπτώματα μέθης. Με άλλα λόγια τα συμπτώματα εγκαθίστανται εσωτερικά και ο αλκοολικός γίνεται σταδιακά ένας άρρωστος άνθρωπος, ένας παθολογικά εξαρτημένος από το οινόπνευμα.

Πριν όμως από τον αλκοολισμό υπάρχει το στάδιο του υπο-αλκοολισμού που είναι χειρότερο από τον αλκοολισμό γιατί αυτό είναι που δημιουργεί όλες τις θλαβερές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του αλκοολισμού, υποσκάπτει κρυφά και ύπουλα την υγεία του ανθρώπου, αφού δεν έχει εμφανή τα σημεία του αλκοολισμού. Μοιάζει με την προφυματι-

κή κατάσταση λένε οι ειδικοί που εξασθενεί τον οργανισμό και αμέσως έπειτα εμφανίζεται η πάθηση, με τις καταστροφικές συνέπειές της. Έτσι ο περιστασιακός πότης μέσα από τις κοινωνικές επαφές και τις ψυχολογικές πιέσεις αρχίζει να συνηθίζει στο αλκοόλ.

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφέρουμε ορισμένες ενέργειες που χαρακτηρίζουν ένα πότη που βρίσκεται στα πρόθυρα του αλκοολισμού:

- α) πίνει το πρωί πριν ετοιμασθεί να αναχωρήσει για την εργασία του,
- β) πίνει όταν οδηγεί αυτοκίνητο,
- γ) τραυματίζεται υπό την επίδραση του οινοπνεύματος και απαιτεί ιατρική περίθαλψη,
- δ) συνεπεία καταναλώσεως οινοπνευματωδών ποτών έρχεται αντιμέτωπος με το νόμο,
- ε) ομολογεί ορισμένες πράξεις μόνο όταν βρίσκεται υπό την επήρεια του οινοπνεύματος,
- στ) πίνει μόνος,
- ζ) δημιουργεί προβλήματα συμπεριφοράς με φίλους, με την οικογένεια ή στη δουλειά,
- η) παρουσιάζει κενά μνήμης κλπ.

Το σοβαρό πρόβλημα στην Ελλάδα τονίζει η «Πανελλήνια Αντιαλκοολική Ένωση» δεν είναι ο αλκοολισμός αλλά ο υποαλκοολισμός. Δηλαδή μια βαθμίδα χαμηλότερα από τον αλκοολισμό, αφού οι Έλληνες πίνουν όχι σπάνια και όχι λίγο.

Διαφορά μεταξύ μεθυσμένου και αλκοολικού

Ο μεθυσμένος είναι ένα άτομο που έγινε προσωρινά ανίκανο λόγω καταναλώσεως οινοπνευματωδών ποτών. Με άλλα λόγια το αλκοόλ έχει επιφέρει σ' αυτόν κατάρτιση του νευρικού συστήματος.

Στο πρώτο στάδιο αρχίζει να χάνει την κρίση του, την ικανότητά του, δηλαδή, να βγάζει σωστές αποφάσεις με νηφάλιο τρόπο. Ακολουθεί ο τραυλισμός και το ακανόνιστο βάδισμα. Αν είναι πράγματι πιωμένος έχει δυσκολία να βάλει το κλειδί στην πόρτα του αυτοκινήτου ή του σπιτιού του. Εάν δεν είναι αλκοολικός αλλά είναι μέσος άνθρωπος, όχι συνηθισμένος στη λήψη αλκοόλ και πει ένα μπουκάλι ουίσκυ μπορεί να πέσει σε κώμα ή και πιθανό να πεθάνει. Αυτή είναι η κατάσταση του μεθυσμένου ατόμου. Μέθη δηλαδή είναι η κατάσταση στην οποία περιέρχεται το άτομο όταν καταναλώσει οινοπνευματώχο ποτό σε ποσότητα τέτοια ώστε να χάσει προσωρινά τον έλεγχο των πνευματικών ή σωματικών λειτουργιών του ή αυτές να επηρεασθούν σε βαθμό ώστε να μπορεί να προξενήσει κίνδυνο σε άλλο πρόσωπο ή να διαταράξει ουσιαστικά την δημόσια τάξη.

ΧΕΙΡΟΤΕΡΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΞΙΚΟΜΑΝΙΑ Ο ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΣ

«Η Ελλάδα 23η στον κόσμο σε κατανάλωση ποτών...»

Ο αλκοολισμός είναι μια ψυχική και σωματική αρρώστεια που εξελίσσεται πάντα προς το χειρότερο χωρίς να παραμένει απλά και μόνο μια προσωπική τραγωδία. Είναι αντίθετα, ένα δράμα με κεντρικό πρόσωπο τον άρρωστο και γύρω του μια οικογένεια που υποφέρει και δυστυχεί. Φίλοι και συνάδελφοι έχουν επίσης το μερίδιό τους στο δράμα.

Ο ψυχίατρος κ. Αχιλλέας Κρυστάλλης, που έχει ασχοληθεί συστηματικά με το θέμα του αλκοολισμού και συνεργάζεται με τον Συμβουλευτικό Σταθμό Нарκωμανών - Αλκοολικών της πλατείας Βάθης (Ψαρρών 17) μας εξηγεί:

«Ο αλκοολισμός είναι μια σοβαρή αρρώστεια. Σήμερα στην Ελλάδα παρουσιάζεται με τη μορφή επεκτάσεως, τόσο στους άνδρες όσο και τις γυναίκες. Και οι κίνδυνοι γίνονται μεγαλύτεροι αν σκεφτεί κανείς ότι

υπάρχει άγνοια για το θέμα αυτό. Η χώρα μας είναι αυτή τη στιγμή 23η στην κατανάλωση ποτού. Μπορώ να πω πως είναι μύθος ότι τα ναρκωτικά αποτελούν το μεγαλύτερο πρόβλημα στη χώρα μας. Από τα στοιχεία που υπάρχουν φαίνεται ότι το πρόβλημα του αλκοολισμού είναι μεγαλύτερο από εκείνο της τοξικομανίας. Από το 1926 μέχρι το 1975 ιδίως μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο το ποσοστό των αλκοολικών σ' όλα τον κόσμο αυξήθηκε κατακόρυφα. Τα τελευταία ιδίως χρόνια όλα και νεαρότερα άτομα χρησιμοποιούν το αλκοόλ σαν μέσο διαφυγής από τα προβλήματα της καθημερινότητας».

Το μέγεθος των κοινωνικών επιπτώσεων μπορεί κανείς να το φανταστεί με μια απλή ματιά στις στατιστικές:

- Στις ΗΠΑ, υπολογίζεται ότι ένα ποσοστό 50 - 85% των παιδιών του Γυμνασίου καταναλώνουν οινοπνευματώδη ποτά περιστασιακά. Γενικά, η χρήση αρχίζει (1) στο σπίτι με την παρουσία των γονέων σε ηλικία περίπου 13 - 14 ετών, (2) κάθε απόφοιτος γυμνασίου έχει κάνει χρήση «κληρών» οινοπνευματωδών ποτών, (3) 1 : 10 έχει φθάσει μέχρι μέθης.

Από τις στατιστικές του FBI έχει υπολογισθεί ότι μεταξύ των 5 εκατομμυρίων συλλήψεων τα 45 - 50% ήταν μέθυστοι εν αλητεία.

- Στον Καναδά το 33% του συνόλου του πληθυσμού είναι αλκοολικοί. Στη Γαλλία, 4 στα 12 αλκοολικά άτομα ήταν γυναίκες το 1980. Στην ίδια χώρα, εκατό χιλιάδες άνθρωποι πεθαίνουν κάθε χρόνο εξ αιτίας του αλκοόλ και δύο εκατομμύρια βρίσκονται στο δρόμο προς την καταστροφή. Το 75% των εφήβων μέθυσαν για πρώτη φορά σε ηλικία 13 - 19 ετών. Το 25% από τους 400 τοξικομανείς που ρωτήθηκαν, πέρασαν στα ναρκωτικά, αφού άρχισαν να πίνουν συστηματικά. Η Ιταλία, το 1971, είχε 5.700 θανάτους από κίρρωση του ήπατος, ενώ το 1978 περισσότερους από 22.000.

- Στην ΕΣΣΔ, ο αλκοολισμός έχει γίνει πραγματική μάστιγα. Θεωρείται, επίσης, υπεύθυνος για την απώλεια 100 δις δολλαρίων το χρόνο, λόγω της μειωμένης απόδοσης των εργαζομένων αλλά και των συνεχών απουσιών από τη δουλειά τους.

ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΥ

Ποιος και τι φταίει

Τα αίτια του αλκοολισμού είναι πολλά και είναι δύσκολο να καθορίσουμε το ποσοστό συμμετοχής του καθενός απ' αυτά στη διαμόρφωση του προβλήματος. Οι άνθρωποι καταναλώνουν ποτά για διάφορους λόγους: θρησκευτικούς, κοινωνικούς, πολιτιστικούς, ιατρικούς κλπ. Θα αναφέρουμε, λοιπόν, τους πιο βασικούς:

- Υπάρχει μια κατηγορία ανθρώπων που είναι συγκρατημένοι στην κοινωνική τους ζωή, δεν έχουν άνεση στη σχέση τους με τους άλλους ανθρώπους.

Όταν πίνουν ξεθαρρεύουν κοινωνικά, μπορούν να μιλάνε ελεύθερα, να λένε τη γνώμη τους και να αισθάνονται πιο άνετα με τους άλλους.

- Μια άλλη αιτία για καταφυγή στο αλκοόλ, είναι η χρησιμοποίηση του αλκοόλ από μερικούς ανθρώπους σαν ηρεμιστικό φάρμακο. Συνήθως, οποιαδήποτε ουσία μας φέρνει χαλάρωση, μείωση της εντάσεως του άγχους, επειδή μας κάνει να αισθανόμαστε καλά εκείνη τη στιγμή, θέλουμε να την ξαναπάρουμε.

- Υπάρχει και μια κατηγορία ανθρώπων που έχουν μεγάλη ανησυχία, που δεν είναι πολύ καλά προσαρμοσμένοι στους κανόνες της κοινωνίας. Κι αυτοί επίσης πίνουν.

Αυτοί, μάλιστα, διακρίνονται και για κάποια αντικοινωνικότητα. Βέβαια, δεν πρέπει να δημιουργηθεί η εντύπωση πως όλοι οι αλκοολικοί είναι αντικοινωνικοί και μάλιστα σε μεγάλο βαθμό.

- Υπάρχουν κι άνθρωποι που αρχίζουν και πίνουν εξαιτίας της δουλειάς τους, όπως οι μπάρμαν, για παράδειγμα.

- Φυσικά, φταίει πολλές φορές κάποια μεγάλη και έντονη στενοχώρια.

- Σήμερα δε μια επίσης συχνή αιτία είναι η ανία και η πλήξη. Πολλές, λοιπόν, οι αιτίες που οδηγούν στο αλκοόλ. Άλλες υπήρχαν

και παλιότερα, άλλες είναι δημιούργημα της σημερινής κοινωνίας και του σύγχρονου τρόπου ζωής.

Το άγχος, αρρώστεια της εποχής, δεν καταπολεμάται με αλόγιστη χρήση του αλκοόλ.

● Σήμερα ιδιαίτερα βρισκόμαστε σε μια περίοδο παγκόσμιου ψυχολογικού άγχους. Με τον όρο αυτό εννοούμε την παρουσία έντονης αβεβαιότητας, κατάθλιψης, αναταραχής, προσωπικών συγκρούσεων, ανarchy, τρομοκρατίας, θίας και εγκληματικότητας. Νομίζει κανείς ότι τα πάντα κλονίζονται, τα πάντα καταρρέουν. Το φαινόμενο αυτό κατά τον καθηγητή νευρολογίας του πανεπιστημίου Αθηνών **Ν. Δεστούνη** εξηγείται από το γεγονός ότι «ζούμε σε μια εποχή κατά την οποία οι άνθρωποι αναζητούν ένα νέο σύστημα αξιών (υπέρ - εγώ) για να στηρίξουν νέους τρόπους ζωής που να αντιστοιχούν στις επαναστατικές τεχνολογικές εξελίξεις και προόδους του αιώνα μας και του επερχόμενου έτους 2000».

● Τι βλέπουμε στον κόσμο γύρω μας σήμερα; Μαζική συσσώρευση των ατόμων στις πόλεις, συνωστισμό, προσωπικές συγκρούσεις, ανταγωνισμό, άγχος, στρες, μοναξιά, απομόνωση κλπ. Όλο και περισσότεροι άνθρωποι ψάχνουν να απαλύνουν τον πόνο τους απ' αυτή την αρρώστεια του 20ού αιώνα με την προσφυγή στο αλκοόλ. Αλλά η υποτιθέμενη όμως θεραπεία μ' αυτό, έχει από μόνη της δημιουργήσει το πρόβλημα. Έτσι όσο οι συνθήκες της ζωής μας θα γίνονται αγχώδεις, όσο θ' αυξάνει η απομόνωση του ανθρώπου από τον άνθρωπο, η πλήξη, η ανία, τόσο θ' αυξάνεται και ο αριθμός των ανθρώπων που θα καταφεύγουν στο αλκοόλ.

● Οι βιομηχανίες παραγωγής αλκοόλ έχουν το ποσοστό ευθύνης τους για την σημερινή εξάπλωση του αλκοολισμού διότι μέσω της διαφήμισης των προϊόντων τους διδάσκουν εκατομμύρια ανθρώπων να συσχετίζουν την υγεία, την καλή διάθεση και την επιτυχία στη ζωή με τη λήψη ποτών.

Κάθε βράδυ βομβαρδιζόμαστε από την τηλεόραση με διαφημίσεις για πότα. Οι περισσότερες πλασάρουν μαζί με το ποτό την αντίληψη μιας άλλης ζωής. Αναφέρονται στις προσωρινές ικανοποιήσεις ενώ αποκρύπτουν τις θλαβερές συνέπειες που μπορεί να προκληθούν με την κατάχρηση του αλκοόλ. «Πείτε την τάδε μύρα» λέει η διαφήμιση και την ίδια στιγμή καλλίγραμμες κοπέλες «όλο υποσχέσεις» φιγουράρουν στην οθόνη. Εκείνη την ώρα δεν μαθαίνουμε για την αξία του προϊόντος που διαφημίζεται, αλλά για το τι θα «κατακτήσει» όποιος το καταναλώσει.

● Οι ίδιοι οι ασθενείς επίσης έχουν ευθύνη για την σημερινή εξάπλωση. Πιστεύουν ότι είναι δικαίωμά τους να παίρνουν άμεση ανακούφιση για ο,τιδήποτε τους απασχολεί. Έτσι δεν αναζητούν τις πραγματικές αιτίες των προβλημάτων τους. Δεν θέλουν ν' αλλάξουν τον εσφαλμένο τρόπο που σκέπτονται ή τον τρόπο ζωής τους.

Έτσι κάθε καινούρια γενιά μεγαλώνει μέσα σ' ένα τέτοιο περιβάλλον και είναι περισσότερο πιθανό να αναμένουμε απ' αυτή προσφυγή στο αλκοόλ, για ο,τιδήποτε την απασχολεί απ' ό,τι οι προηγούμενες γενιές.

Γίνεται έτσι μια κοινωνία αποδεκτή συνηθειών. Οι γονείς πρέπει πρώτα να εξετάσουν τις δικές τους συνήθειες γύρω από το αλκοόλ. Όταν οι ίδιοι προσφεύγουν σ' αυτό εύκολα για την επίλυση των προβλημάτων τους, επόμενο είναι να επηρεαστεί και η στάση των παιδιών τους απέναντι στο αλκοόλ. Αντί να απαλύνουν τον πόνο τους το μόνο που κατορθώνουν είναι να κάνουν το πρόβλημα πιο έντονο. Έτσι εκατομμύρια νέων δυστυχώς ατόμων σήμερα, παίζουν σ' αυτό το επικίνδυνο παιχνίδι της ρουλέτας του αλκοόλ και κατ' επέκταση των ναρκωτικών την ψυχική και σωματική τους υγεία.

Σύμφωνα με την γιατρό κ. **Γαϊτάνου** πρόεδρό της Πανελλήνιας Αντιαλκοολικής Σταυροφορίας («ΠΑΣ»):

«Ο αλκοολισμός, είναι το αποτέλεσμα της ψυχικής διαταραχής που υφίσταται ο άνθρωπος με ευπαθή προσωπικότητα στην αγωνιώδη προσπάθειά του να αντιμετωπίσει τις ανάγκες της κοινωνικής και ατομικής του ζωής. Υπάρχει δηλαδή, η προδιάθεση του ατόμου, συμβάλλουν όμως και πολλοί παράγοντες από το περιβάλλον του. Συνέπεια της επίδρασης του περιβάλλοντος είναι η εμφάνιση νευρικών εκδηλώσεων (άγχος, φοβίες,

κατάθλιψη, αίσθημα κατωτερότητας κλπ.). Για την ανακούφιση από την ψυχονευρωτική κατάσταση, ο άνθρωπος αναζητεί τη φυγή από την πραγματικότητα που του παρέχουν οι ναρκωτικές ουσίες και συνηθέστερα το οινόπνευμα, που είναι το πιο προσιτό».

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ένα αναπάντητο ερώτημα

Ο **Τζωρτζ Βάιλαντ**, ψυχίατρος και καθηγητής στο πανεπιστήμιο Χάρβαρντ, ένας από τους αναγνωρισμένους ερευνητές για την συμπεριφορά των ανηλίκων στη μελέτη του «Η φυσική ιστορία του αλκοολισμού», αποπειράθηκε ν' απαντήσει στο ερώτημα που απασχολεί τους ειδικούς εδώ και χρόνια: Η κληρονομικότητα παίζει ρόλο στον αλκοολισμό; Γιατί μερικές εθνικές ομάδες παρουσιάζουν έντονες τάσεις για αλκοολισμό;

Παλιότερα πίστευαν ότι μάλλον ψυχολογικοί λόγοι ωθούσαν κάποιο άτομο στον αλκοολισμό. Σήμερα, όμως, οι επιστήμονες πιστεύουν ότι ο αλκοολισμός είναι μια μάλλον μεταβολική ασθένεια, με ισχυρά συμπτώματα κληρονομικών προδιαθέσεων.

Ο **Βάιλαντ** πιστεύει ότι υπάρχει κάποια σχέση, μια προδιάθεση δηλαδή στα γονίδια για αλκοολισμό. Ένα στα τρία θύματα έχει κάποιον συγγενή αλκοολικό.

Αμφιβάλλει όμως ότι θα κατορθώσουν ποτέ οι ερευνητές να αποφανθούν για τον απόλυτο ρόλο που παίζει η κληρονομική προδιάθεση. Η κληρονομικότητα είναι ένας παράγοντας. Τα υπόλοιπα εξαρτώνται από το είδος της ζωής που κάνει κανείς.

Ορισμένες εθνικές ομάδες έχουν συλλογικές τάσεις προς το ποτό. Για παράδειγμα οι Ιρλανδοί που έχουν μεγαλώσει σε οικογένειες, όπου το ποτό ήταν απαγορευμένο και έπιναν έξω από τα σπίτια τους κρυφά, έχουν συχνότητα αλκοολισμού κατά 7 φορές μεγαλύτερη από τους Ιταλούς, που από παιδιά πίνουν ένα ποτηράκι στο οικογενειακό τραπέζι.

Επίσης στην πόλη της Ν.Υ. π.χ. ο πληθυσμός των Ιρλανδών είναι 10%. Από αυτούς ένα 40% είναι αλκοολικοί, σε αντίθεση προς τον πληθυσμό των Ιταλών που είναι 15% από τους οποίους μόνο 1% είναι αλκοολικοί και κανείς από τους Ισραηλινούς των οποίων ο πληθυσμός είναι περίπου 25%.

Από άλλες ερευνητικές μελέτες εξάγεται ότι οι κάτοικοι της Βόρειας Γαλλίας, της Βόρειας Αμερικής Ιρλανδοί, Σουηδοί, Ελβετοί, Πολωνοί και Βόρειοι Ρώσοι έχουν ο *υψηλότερο ποσοστό αλκοολισμού*. Σε αντίθεση προς τους Ιταλούς, Κινέζους, Ορθόδοξους Ισραηλινούς, Πορτογάλους και Έλληνες.

Ο Βάιλαντ πιστεύει ότι αυτές οι τεράστιες διαφορές ανάμεσα στις εθνικές ομάδες οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ίσως πρέπει να διδάσκουμε από νωρίς τα παιδιά να πίνουν έξυπνα.

ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ

Η αντίδραση

Τα αποτελέσματα του αλκοόλ είναι σχεδόν τα ίδια σε όλους. Ξεκινά με μια ιδιαίτερη ευχαρίστηση και καταλήγει στην αναισθησία.

Το αλκοόλ συγκεντρώνεται στο αίμα και προκαλεί ανάλογη αντίδραση στο άτομο, γιατί η αντίδραση εξαρτάται από την ποσότητα του αλκοόλ που θα συγκεντρωθεί στο αίμα.

1) Το οινόπνευμα απορροφάται, κατά ένα σημαντικό μέρος, από τον βλενογόνο του στομάχου ενώ το υπόλοιπο απορροφάται από τον εντερικό σωλήνα.

2) Η ταχύτητα απορρόφησης του οινοπνεύματος αυξάνεται όταν το στομάχι είναι άδειο και όταν συνυπάρχει διοξειδίο του άνθρακα. Για τους παραπάνω λόγους, η λήψη οινοπνεύματος με στομάχι άδειο οδηγεί γρη-

γορότερα στη μέθη, παρά η λήψη με στομάχι γεμάτο, ιδιαίτερα με λιπαρές ουσίες που επιβαρύνουν πολύ την απορρόφηση. Αυτό ήταν γνωστό στους παλιούς – κυρίως – «μπεκρήδες» που πριν από την «κρασκατά-νυξη» έπιναν μια ή δύο κουταλιές σούπα και λάδι.

3) Τη μεγαλύτερη ποσότητα σε οινόπνευμα περιέχει το αίμα 30 - 120 λεπτά μετά τη λήψη από το στόμα, οπότε και τα συμπτώματα μέθης είναι εντονότερα.

4) Η σπουδαιότερη φαρμακολογική ενέργεια του οινόπνευματος είναι στο κεντρικό νευρικό σύστημα (ΚΝΣ), όπου ορισμένες περιοχές τις διεγείρει ενώ, ταυτόχρονα, άλλες τις καταστέλλει.

Σαν πρώτη όμως ενέργεια είναι η καταστολή των κέντρων του φλοιού, που εποπτεύουν και αναστέλλουν τα κατώτερα κέντρα. Έτσι απελευθερώνονται τα κατώτερα κέντρα και η εικόνα είναι «σαν διέγερση» ενώ πρόκειται περί παραλύσεως κέντρων του φλοιού.

Επιδράσεις

Νεφρό και συκώτι: Έχει διαπιστωθεί ότι η πρώτη φάση της οξειδωσης του σώματος από το αλκοόλ, γίνεται στο συκώτι, με τη βοήθεια των ενζύμων του. Το πολύ ποιοτικό συνήθως αναγκάζει το όργανο αυτό να γίνει λιπαρό, αποκτώντας ένα κίτρινο χρώμα. Πολύ συχνά δε, η κατάσταση αυτή είναι υπεύθυνη για την ανάπτυξη μιας άλλης ασθένειας της κίρρωσης του ήπατος. Η ασθένεια αυτή αναπτύσσεται στους αλκοολικούς, οκτώ φορές συχνότερα απ' ό,τι σε άλλα μη αλκοολικά άτομα. Επιστημονικά πειράματα απέδειξαν ότι στην περίπτωση αυτή, η ανεκτικότητα ενός ατόμου στο αλκοόλ μειώνεται σε αναλογία με την ποσότητα που έπινε προηγουμένων. Επίσης μειώνεται και ο χρόνος αντίδρασης στο αλκοόλ. Ακόμη σε μια τέτοια περίπτωση, οι διάφορες παθήσεις των νεφρών είναι στενά συνδεδεμένες με την προοδευτική αυτή καταστροφή του συκωτιού.

Καρδιά και κυκλοφορικό σύστημα: Οι διάφοροι ερευνητές που μελέτησαν πάρα πολλές περιπτώσεις θανάτων που οφείλονταν σε οξείες τέτοιες καταστάσεις αλκοολισμού, μας πληροφορούν ότι η κυριότερη αιτία σ' αυτούς τους θανάτους υπήρξε η κακή λειτουργία του κυκλοφορικού, που οφείλετο φυσικά στην επίδραση του αλκοόλ, που περιπλέκει τις μεγάλες φλέβες του όλου συστήματος. Και αυτές τελικά γίνονται τόσο άτονες, ώστε η πίεση του αίματος πέφτει σταθερά και προοδευτικά και στο τέλος αυτή δεν είναι καθόλου αρκετή για να μπορέσει να εξασφαλίσει στο άτομο αυτό τη ζωή.

Αίμα: Εκτός από τα δυσάρεστα αποτελέσματα του αλκοόλ στους αδένες και στα άλλα όργανα, τα οποία σε τελική ανάλυση έχουν σχέση με τη χημική σύνθεση του αίματος, έχει αποδειχθεί ότι αυτό καταστρέφει και τα ερυθρά αιμοσφαίρια.

Στόμα, λάρυγγας, οισοφάγος και στομάχι: Το ανόθευτο ουίσκι (δηλαδή αυτό που πίνουν πολλοί χωρίς νερό ή σόδα), περιέχει 40 - 50% αλκοόλ και ερεθίζει τρομερά τους ιστούς. Φυσικά, μπορεί να δείχνει κάποιος περισσότερο άνδρας πίνοντας τέτοιο ουίσκι, αλλά αν αυτό του γίνει συνήθεια, θα του δημιουργήσει οπωσδήποτε χρονία γαστρίτιδα και μόνιμη βρογχίτιδα. Σε λογικές ποσότητες το αλκοόλ γενικά διεγείρει την έκκριση των γαστρικών υγρών και βοηθά τις συστολές του στομάχου, δημιουργώντας έτσι το αίσθημα της πείνας. Σε μεγάλες όμως ποσότητες, σταματά κάθε δραστηριότητα του πεπτικού συστήματος.

Το πολύ αλκοόλ μπορεί να δημιουργήσει επίσης σπασμό του πυλωρού, οπότε η νευρώδης αυτή βαλβίδα που βρίσκεται μεταξύ του στομάχου και των μικρών σφιγκτήρων κλείνει, προκαλώντας έτσι στο άτομο ναυτία και εμετό.

Επιπλέον μεγάλες δόσεις προκαλούν διαταραχές στη συνείδηση και κάνουν το άτομο ανίκανο για κάθε πνευματική εργασία, ενώ η βαριά μέθη προκαλεί θάνατο με παράλυση του κέντρου της αναπνοής.

Οι μικρές δόσεις διεγείρουν το κέντρο αναπνοής. Αυτό φαίνεται ότι γίνεται έμμεσα με την αύξηση των καύσεων (αύξηση των αναπνευστικών κινήσεων).

Το οινόπνευμα όμως ελαττώνει τη θερμοκρασία του σώματος, επειδή με τη διεύρυνση των αγγείων του δέρματος που προκαλεί, έχουμε απώλεια θερμότητας.

Έτσι, ενώ το άτομο αισθάνεται ζεστό και «φουντωμένο» από τη θερ-

μότητα που φεύγει, στην πραγματικότητα χάνει θερμότητα. Αυτό πρέπει να το έχει κανείς υπ' όψη σε περίπτωση βαριάς μέθης, όταν το άτομο είναι αναίσθητο στην ύπαιθρο, ιδιαίτερα τον χειμώνα.

Άλλες συνέπειες του χρόνιου αλκοολισμού

1. Τρομώδες παραλήρημα (delirium tremens).
2. Παραλήρημα ζηλοτυπίας.
3. Αλκοολική παράνοια.
4. Αλκοολική πολυουριδική ψύχωση τύπου Kousakoff.
5. Αλκοολική εγκεφαλοπάθεια τύπου Gayef - Wernicke.
6. Αλκοολική άνοια.

Και η μικρή ποσότητα αλκοόλ μπορεί να είναι ολέθρια

Δυστυχώς, ύστερα από όλα αυτά που αναφέρθηκαν αναλυτικά, διαπιστώνει κανείς ότι δεν υπάρχει κανένα απολύτως μέτρο με το οποίο μπορούμε να μετράμε κάθε φορά την ασφαλή ποσότητα του αλκοόλ στον οργανισμό μας.

Μέχρι σήμερα παθανό να πιστεύαμε ότι εφ' όσον είμαστε ένας μέτριος πότης δεν κινδυνεύουμε καθόλου από το αλκοόλ.

Αυτό όμως είναι πλάνη γιατί στην πραγματικότητα δεν μπορούμε με κανένα απόλυτο τρόπο αν θέλουμε να είμαστε αντικειμενικοί να διαχωρίσουμε τον μέτριο πότη από τον αλκοολικό, όσον αφορά το θέμα υγείας μας. Δεν μπορούμε δηλαδή να πούμε ότι μέχρι αυτή την ποσότητα αλκοόλ δεν κινδυνεύουμε καθόλου ενώ αν αρχίσουμε να πίνουμε έστω και μια σταγόνα περισσότερο αρχίζουμε να κινδυνεύουμε.

Ένας λόγος που δεν είχαμε στο παρελθόν υψηλό ποσοστό αλκοολικών, είναι ότι οι Έλληνες έπιναν κατά μεγάλη προτίμηση τα ελαφρά ποτά, κρασί, μπίρα.

Τελευταία όμως λόγω του τουρισμού και της ξενομανίας που μας διακρίνει τα μπαρ αυξήθηκαν και καθημερινά ανοίγουν νέα «μπαράκια» στα οποία δεν συχνάζουν μόνο ξένοι αλλά πολλοί Έλληνες και μάλιστα νέοι και νέες. Ο αλκοολισμός στον τόπο μας παίρνει την σύγχρονη μορφή και γίνεται αντίγραφο των κοινωνιών της Δύσης. Ένα ουίσκι ή τζιν, έγινε απαραίτητο συμπλήρωμα στη ζωή μας ενώ οι παλιοί μπεκρήδες και τα δράματά τους λιγοστεύουν. Ο τύπος του «παλιού οινόφυλα» έχει σχεδόν εκλείψει σήμερα από την Αθήνα. Το φαινόμενο εξακολουθεί να υπάρχει σε ορισμένες λαϊκές συνοικίες και στην επαρχία. «Από τα παλιά καπηλειά» όπου ο αλκοολισμός ήταν εμφανής και δακτυλοδεικτούμενος, σήμερα έχει μεταφερθεί βασικά στα σπίτια. Γι' αυτό δεν μπορεί να υπολογίσει κανείς απολύτως υπεύθυνα την έκτασή του.

Οι σημερινοί Έλληνες γεμίζουν τα ποτήρια τους και άσπρο πάτο, χωρίς αναπνοή, σε μια σειρά ατελειώντων προποσέων και ανταλλαγών ευχών. «Εθνική» μας συνήθεια είναι να αδειάζουμε το ποτήρι μονορούφι μέχρι τον πάτο, ενώ θεωρείται ντροπή και προσβολή να μην αδειάσει μέχρι τελευταίας ρανίδας κάθε μπουκάλι που ανοίγεται.

ΑΛΚΟΟΛ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Το μέγεθος των οικογενειακών προβλημάτων και των κοινωνικών επιπτώσεων μπορεί κανείς εύκολα να το φαντασθεί.

Ο αλκοολικός έχει διαταραχή του χαρακτήρα, είναι παθολογικά ζηλιάρης, οξύθυμος και επιθετικός.

Οι καταβολές στους επιγόνους και κυρίως το παρασπράγμα και η εγκληματικότητα των παιδιών του, οφείλεται στη διαλυμένη οικογένεια και στους διαπληκτισμούς που συχνά καταλήγουν σε βίαιες συγκρούσεις, στην ανυποληψία για το κύρος του πατέρα, στις συμπλεγματικές καταστάσεις που δημιουργούνται απ' αυτό, στην ανυπαρξία κάθε παιδαγωγικής φροντίδας στα δύσκολα πρώτα χρόνια, όταν διαμορφώνεται ο χαρακτήρας των παιδιών. Το οινόπνευμα δεν παύει να χαρακτηρίζεται σαν ένας από τους μεγαλύτερους «προμηθευτές» των φυλακών, από τους ίδιους τους αλκοολικούς και τα παιδιά τους.

Σύμφωνα με στατιστικές πολλών καθηγητών της εγκληματολογίας, οι νεαροί εγκληματίες είναι συνήθως παιδιά αλκοολικών, ο δε Laurent στη Γαλλία διαπίστωσε ότι όλοι σχεδόν οι μεγάλοι εγκληματίες είχαν πατέρα αλκοολικό.

Η ίδια κληρονομιά υπάρχει και στη χώρα μας από τους τυπικούς «μεθύστακες», των παλιών καιρών. Οι νεαροί εγκληματίες στην Ελλάδα, αλλά και τα κορίτσια του πεζοδρομίου προέρχονται συνήθως από τέτοιες οικογένειες. Μια άλλη στατιστική απέδειξε ότι σε 150 τύπους παιδιών, που είχαν κλεισθεί σε ειδικά Παιδαγωγικά Ιδρύματα, τα 34% είχαν, τουλάχιστον τον ένα, γονέα πότη.

Έτσι, ένας μεγάλος αριθμός πλημμελημάτων του Ποινικού Κώδικα, από την αντίσταση κατά της αρχής, τις απειλές και τις διαταράξεις μέχρι το λαθρεμπόριο ποτών, τις κακόβουλες θλαστήμιες, τις εξουβρίσεις, τις βαρειές και απλές σωματικές βλάβες, έχουν την ρίζα τους, πολύ συχνά, στον σημερινό αλκοολισμό.

Χρειάζεται η διαφώτιση. Σ' αυτούς που «πίνουν τα ούζα τους», που «πίνουν τα ποτηράκια τους» και κάνουν καθημερινή συντροφιά με το ποτήρι, είτε στο φαγητό τους είτε πριν από αυτό, έτσι «για την όρεξη». Στο πρόβλημα αυτό δεν έχει δοθεί η ανάλογη προσοχή και βλέπει κανείς να δίνουν οι ίδιοι οι γονείς στα μικρά παιδιά τους να πίνουν κρασί ή μύρτα και να καμαρώνουν μάλιστα που το παιδί τους δέχεται να πιεί, έστω και λίγο.

Επιπλέον ατυχήματα στην εργασία ή στο σπίτι οφείλονται συχνά στην υπερβολική χρήση οινοπνεύματος.

Εδώ είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε ίσως την πιο τραγική ψυχοπαθολογική διαταραχή του αλκοολικού, δηλαδή την κατάθλιψη, η οποία σε ένα ποσοστό 27% τον οδηγεί στην αυτοκτονία. Το ποσοστό αυτό είναι ακόμη ψηλότερο στα άτομα που υποφέρουν από μανιοκαταθλιπτική ψύχωση ή σχιζοφρένεια.

Βλέπουμε λοιπόν ότι ο αλκοολισμός θεωρείται «επικίνδυνο κοινωνικό φαινόμενο» γιατί οδηγεί στην ηθική και ψυχική κατάπτωση, στη σωματική κατάρρευση, στο παρασπράγμα και στην εγκληματικότητα. Οι αλκοολικοί δεν απασχολούν μόνο την ιατρική, για τη θεραπεία της πάθησης. Απασχολούν ακόμη, τα Σώματα Ασφαλείας, τη Δικαιοσύνη και τις φυλακές, λόγω των εγκληματικών τάσεων που έχουν συχνά. Απασχολούν επίσης την Κοινωνική Πρόνοια για την περίθαλψη των εξαθλιωμένων από τις στερήσεις οικογενειών τους. Τα Κοινωνικά Ιδρύματα για τη νοσηλεία των συχνά ανώμαλων και καθυστερημένων παιδιών τους, αλλά και τα Ασφαλιστικά Ταμεία για την επιδότηση της ανεργίας τους. Η ζημιά που προκαλεί ο αλκοολισμός στο κράτος, μπορεί όχι σπάνια, να παραβληθεί με τη ζημιά, που προκαλείται από έναν εμφύλιο πόλεμο.

Αλκοόλ και σεξουαλικά εγκλήματα

Μελέτες που έγιναν στον Καναδά για να ορισθεί η σχέση που υπάρχει μεταξύ αλκοόλ και βίας, με την χρησιμοποίηση απόμωων από το προσωπικό των φυλακών, έδειξαν ότι το 1/3 των κατηγορουμένων για σεξουαλικές επιθέσεις είχε κάνει κατάχρηση αλκοόλ ή ναρκωτικών τη στιγμή της επίθεσης. Οι ψυχολόγοι Κλαρκ και Λιούις μελέτησαν το 1977, 116 περιπτώσεις δηλωθέντων θιασμών στο Τορόντο και βρήκαν ότι η επίδρα-

ση του αλκοόλ ήταν έντονη στο 31% αυτών των περιπτώσεων.

Επίσης διαπιστώθηκε ότι η μεγαλύτερη συχνότητα επιθέσεων συνέβη μεταξύ των ωρών 24.00 μέχρι 04.00 και το πιο συνηθισμένο μέρος ήταν η κατοικία.

Ωστόσο απαιτείται προσεκτική έρευνα γύρω από το όλο θέμα για να υπολογιστεί εάν τα σεξουαλικά εγκλήματα είναι περισσότερο βίαια όταν ο δράστης και λιγότερο το θύμα έχει πιεί ή αν άλλοι παράγοντες παίζουν κάποιο ειδικότερο ρόλο.

Αυξάνει το ποσοστό γυναικών και νέων

Οι στατιστικές δείχνουν ότι ο αλκοολισμός των γυναικών βρίσκεται σε σταθερή άνοδο. Στα δέκα εκατομμύρια αλκοολικών της Αμερικής, το 50% είναι γυναίκες. Στη Γαλλία το 1980 οι γυναίκες ήταν 4 στους 12 ασθενείς. Σε παγκόσμια κλίμακα, οι ηλικίες που πλήττονται περισσότερο είναι ανάμεσα στα 30 - 55 αλλά τα τελευταία χρόνια σημαντική αύξηση αλκοολικών παρατηρήθηκε στους νέους. Από 6.000 νοσηλευθέντες στα ψυχιατρεία της Ιταλίας για αλκοολισμό πριν από είκοσι χρόνια, πέρασαν σήμερα στις 12 000 με αύξηση 300% των γυναικών και 297% των νέων κάτω των 28 χρονών. Πρόσφατη έρευνα στη Γαλλία, που έγινε ανάμεσα σε 2.000 μαθητές λυκείου δείχνει ότι 9,5% των κοριτσιών κάτω των 16 ετών, πίνουν τακτικά και το 3% ποσότητες σημαντικές. Πάνω από τα 18, το 21% των παιδιών πίνουν συστηματικά κι απ' αυτά το 3,8% σημαντικές ποσότητες. Γενικά, τα κορίτσια πίνουν λιγότερο από τ' αγόρια της ηλικίας τους, εκτός από την περιοχή του Παρισιού, όπου αγόρια και κορίτσια πίνουν σχεδόν το ίδιο.

Μεταξύ 1970 και 1978 στην Αγγλία και την Ουαλλία, μπήκαν σε νοσοκομεία 77% περισσότεροι άνδρες και 137% περισσότερες γυναίκες. Στην ίδια περίοδο, οι θάνατοι από κίρρωση του ήπατος αυξήθηκαν κατά 27% στους άνδρες και κατά 64% στις γυναίκες.

Μερικές μελέτες δείχνουν ότι τα 2/3 των αλκοολικών γυναικών παντρεύτηκαν άνδρα που έπινε - έστω και αν δεν ήταν αλκοολικός - ενώ το 1/4 είχαν αλκοολικούς πατεράδες.

Γράφει σε άρθρο της η Έβα Ζαρμπολάι - Σέκμε, Συγγραφέα κοινωνιολόγος που εργάζεται εθελοντικά για διεθνείς οργανισμούς υγείας:

«Ο γυναικείος αλκοολισμός είναι ένα από τα πιο προεκτικά κρυμμένα προβλήματα της εποχής μας λόγω του κοινωνικού στίγματος με το οποίο είναι συνδεδεμένο. Η κοινωνική αποδοκιμασία προς τις γυναίκες που πίνουν είναι πολύ πιο έντονη, πολύ πιο καταδικαστική παρά προς τους άνδρες. Οι γυναίκες που υποκύπτουν στο ποτό θεωρούνται ανεύθυνες, χαλαρές, απειλή προς την οικογένειά τους, την κοινωνία και τους εαυτούς τους. Έτσι, οι γυναίκες που έχουν το πρόβλημα αποδιώχνουν την ιδέα να το κοινοποιήσουν, δεν ζητούν βοήθεια και φυσικά καταστρέφονται. Ακόμη και ο οικογενειακός τους περίγυρος τις βοηθά να κρύψουν την ασθένειά τους ώστε να μην «λερωθεί» η φήμη και το καλό όνομα της οικογένειας. Οικογένειες πολλές φορές φοβούνται να το παραδεχθούν ακόμη και «εντός των τειχών» μια και κανείς δεν θέλει να δεχτεί ότι το χέρι που κουνά την κούνια του μωρού τρέμει. Το αποτέλεσμα της συνειδητής ή ασυνειδητής άρνησης να γίνει παραδεκτός ή αποδεκτός σαν πρόβλημα ο γυναικείος αλκοολισμός είναι ότι οι γυναίκες αυτές δεν επιζητούν βοήθεια και θεραπεία.

Γιατί πίνουν οι Ελληνίδες

Στην Ελλάδα αυτό το πρόβλημα δεν έχει ακόμη εκδηλωθεί σε μεγάλη έκταση.

Αχειραφέτητη μέχρι πρόσφατα, καταπιεσμένη και «σιτισιά», η Ελληνίδα αστή δεν παραδέχεται το πρόβλημά της και προτιμά να το καταπνίει - όπως, και τόσα άλλα - όπως καταπνίει τα... ποτήρια κυρίως τις ώρες που είναι μόνη της στο σπίτι.

Είναι χαρακτηριστικό ότι στις χώρες όπου υπάρχει πράγματι διογκωμένο το πρόβλημα του γυναικείου αλκοολισμού, οι νοικοκυρές κι όχι οι εργαζόμενες τείνουν προς το αλκοόλ.

Το ότι η σημερινή Ελληνίδα πίνει πολύ περισσότερο από την χτεσινή είναι βέβαια γνωστό. Και οι μαρτυρίες «οικογενειακών παθολόγων» του υψηλού αστικού αθηναϊκού περιγύρου συνηγορούν στο ότι το πρόβλημα του γυναικείου αλκοολισμού έχει αρχίσει να μας εγγίζει.

Από τις στατιστικές του ιατρείου της Π.Α.Σ. προκύπτει ότι από τους προσερχόμενους αλκοολικούς το 84% είναι άντρες, το 11% γυναίκες και το 5% νέοι ηλικίας 16 - 25 ετών. Σύμφωνα με την κ. Γαϊτάνου πρόεδρο της ΠΑΣ υπάρχουν κάποια στοιχεία για το πρόβλημα στον γυναικείο πληθυσμό. Κοινωνιολογικές έρευνες βεβαιώνουν ότι ο αλκοολισμός της γυναίκας συνδέεται άμεσα με την εξέλιξη της. Είναι ένα είδος φόρου αίματος στην απελευθέρωσή της. Όσο οι γυναίκες δεν είχαν δικαίωμα στη δουλειά, στην ελεύθερη και πολύπλευρη κοινωνική ζωή, όσο ο άντρας κρατούσε το μοναδικό πορτοφόλι στο σπίτι, ο γυναικείος αλκοολισμός ήταν σχεδόν ανύπαρκτος.

Αντίθετα, σήμερα όλες οι ηλικίες σ' όλα τα κοινωνικά στρώματα έχουν το δικαίωμα να πίνουν, να καπνίζουν ελεύθερα, όπως και οι άντρες. Το θέμα συμφέρει θέβαια την καταναλωτική κοινωνία, αλλά δεν πρόκειται και για το μοναδικό λόγο της αλματώδους αύξησης του αλκοολισμού στις γυναίκες. Αν ψάξει κανείς, πίσω από κάθε περίπτωση θα βρει και μια κοινή ή και εντυπωσιακή ιστορία. Ενοχοποιούνται η εμμηνόπαυση, η ανία, η κατάθλιψη, το διαζύγιο, οι δυσκολίες στη δουλειά, η ανεργία, τα οικογενειακά προβλήματα, η μόδα και άλλοι χίλιοι δυο λόγοι. Σ' αυτά τα άγχη της η γυναίκα, όπως άλλωστε κι ο άντρας, βρίσκει συχνά διέξοδο στο οινόπνευμα.

Το οινόπνευμα είναι καταστροφικό κατά την εγκυμοσύνη κι όχι μόνο για τα γερά ποτήρια. Φτάνει μια μέλλουσα μητέρα να πίνει συστηματικά δύο ποτήρια κρασί μεσημέρι - βράδυ, για ν' αυξηθούν οι κίνδυνοι πρόωρου τοκετού και θανάτου του εμβρύου. Όχι μόνον η έγκυος πρέπει ν' απέχει ολοκληρωτικά από το ονόπνευμα, αλλά και πριν από τη σύλληψη του παιδιού, το αλκοόλ πρέπει ν' απαγορεύεται, γιατί στις πρώτες εβδομάδες της εγκυμοσύνης το έμβρυο είναι ιδιαίτερα ευαίσθητο. Ακόμη και η μπίρα είναι ιδιαίτερα βλαπτική και πρέπει ν' απαγορεύεται ρητά, σ' όλη τη διάρκεια της εγκυμοσύνης.

ΑΛΚΟΟΛ ΚΑΙ ΤΡΟΧΑΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

Στατιστικά αποδεικνύεται καθημερινά ότι ένας μεγάλος αριθμός τροχαίων δυστυχημάτων οφείλεται στη διατάραξη της συνείδησης του δράστη, του θύματος ή αυτών που εμπλέκησαν στο δυστύχημα. Κύριο αίτιο της διατάραξης της συνείδησης είναι η χρήση οινόπνευματος ή τοξικών ουσιών. Απ' αυτή εξασθενεί η λειτουργία του κεντρικού νευρικού συστήματος (ΚΝΣ), προκαλείται κόπωση, ύπνος ή αναισθησία, αδυναμία συντονισμού σκέψης και ενέργειας, επιβραδύνονται οι αντιδράσεις των μυών, μειώνεται η όραση (ιδιαίτερα στα πλάγια) καθώς και η ικανότητα να διακρίνει κάποιος μικρές διαφορές φώτων ή ήχων ή ν' αντιδράσει αποτελεσματικά.

Αμερικανική στατιστική υπηρεσία ανέφερε πρόσφατα ότι τα περισσότερα τροχαία ατυχήματα γίνονται κυρίως από οδηγούς που μπορούν να θεωρηθούν σαν μέτριοι πότες, αφού ύστερα από έλεγχο που έκαναν τ' αστυνομικά όργανα, οι περισσότεροι απ' αυτούς βρέθηκαν να έχουν στο αίμα τους μόνο μικρή ποσότητα αλκοόλ. Επιπροσθέτως τ' ατυχήματα που οφείλονται στη χρήση του αλκοόλ είναι η αιτία αρκετών θανάτων, ιδίως νέων ατόμων σε πολλές χώρες. Τα τροχαία δυστυχήματα στις ΗΠΑ είναι ο υπ' αριθμ. 4 δημόσιος κίνδυνος, ο αριθμός δε αυτός των 50.000 θανάτων είναι ισάριθμος με τον αριθμό των αυτοκτονιών.

Η κατάσταση αυτή των οδηγών που αποδίδεται με τον όρο «υπό την επήρεια οινόπνευματος» πρέπει να διαχωριστεί από την κατάσταση μέθης. Στους ευρισκόμενους υπό την επήρεια οινόπνευματος η κατανάλωση του οινόπνευματος μειώνει τις πνευματικές και σωματικές ικανότητες του ατόμου, σε τρόπο ώστε το έργο που επιχειρεί σε κάποιο συγκεκριμένο χρόνο να μη το εκτελεί με την απαιτούμενη από την περίπτωση επιμέλεια και ακρίβεια. Έτσι είναι ενδεχόμενο είτε από μείωση της φυσικής αντοχής να μην υπολογίσει τον κίνδυνο, είτε εκδηλώνοντας τάσεις

επιδείξεως να συμπεριφερθεί με τρόπο επικίνδυνο, είτε γιατί ελαττώθηκε ο χρόνος αντιδράσεως να εκτελέσει βραδύτερα μερικούς χειρισμούς (τροχοπέδηση) είτε γιατί εμφανίστηκε κάποιος βαθμός ασυνέργειας στις κινήσεις να τις εκτελέσει με μικρότερη ακρίβεια (αλλαγή ταχύτητας).

Βασικά όλες οι σχετικές νομοθεσίες χαρακτηρίζουν ως αδίκημα την οδήγηση οχήματος υπό την επήρεια αλκοόλης, και προβλέπουν ανάλογες ποινές.

Στην Ελλάδα ο νέος «κώδικας οδικής κυκλοφορίας» ο οποίος επικυρώθηκε με τον Νόμο 614/1977 στο άρθρο 42 με τίτλο «οδήγησις υπό την επίδρασιν οινόπνευματος ή τοξικών ουσιών», ορίζει:

1. Απαγορεύεται η οδήγηση οδικού οχήματος σε οδηγό ο οποίος βρίσκεται υπό την επίδραση οινόπνευματος ή τοξικών ουσιών.
2. Τα αρμόδια αστυνομικά όργανα μπορούν ν' ασκούν σε κάθε περίπτωση έλεγχο για διαπίστωση της χρήσης οινόπνευματος ή τοξικών ουσιών.
3. Έλεγχος για διαπίστωση της μέθης οδηγού γίνεται υποχρεωτικά σε περίπτωση θανατηφόρου ατυχήματος ή σωματικής βλάβης, εάν υπάρχουν ενδείξεις χρήσης οινόπνευματος ή τοξικών ουσιών, χρησιμοποιούμενου γι' αυτό κάθε κατάλληλου επιστημονικού μέσου. Με τον ίδιο τρόπο διαπιστώνεται η μέθη πεζού στις ίδιες παραπάνω περιπτώσεις.
4. Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η οδήγηση του οχήματος γίνεται από οδηγό που βρίσκεται υπό την επίδραση οινόπνευματος ή τοξικών ουσιών, αυτός υποχρεώνεται να δέχεται την εξακρίβωση της κατάστασης αυτής. Εκ των θανόντων προσώπων λαμβάνεται πάντοτε αίμα για εξέταση, από δε τους ζώντες εάν δεν υπάρχουν ειδικοί παθολογικοί λόγοι οι οποίοι να εμποδίσουν αυτό. Για την ύπαρξη ή μη των προβαλλόμενων παραπάνω λόγων αποφασίζει γιατρός.
5. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Δημόσιας Τάξης και Συγκοινωνιών, καθορίζονται οι επιστημονικοί τρόποι διαπίστωσης της χρήσης οινόπνευματος ή τοξικών ουσιών, όπως και το απαιτούμενο ποσοστό οινόπνευματος στον οργανισμό, για να θεωρηθεί ότι ο ελεγχόμενος οδηγός βρίσκεται υπό την επίδραση αυτού.

Πρέπει να σημειωθεί ότι στο Νομοθετικό Διάταγμα 200/1969 που καταργήθηκε με το νέο Κ.Ο.Κ. το ποσοστό οινόπνευματος στον οργανισμό που απαιτείτο για να θεωρηθεί ότι ο οδηγός βρισκόταν υπό την επίδρασή του, καθοριζόταν στα 80 χιλιοστόγραμμα κατά 100 χιλιοστόλιτρα πράγμα που ισχύει και βάσει του νέου Κ.Ο.Κ.

Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Απ' τη στιγμή που θ' αποφασίσει κάποιος να σταματήσει να πίνει πρέπει να ακολουθήσει ορισμένους κανόνες. Η θεραπεία γίνεται στο 18ο τμήμα αλκοολικών του Κρατικού Θεραπευτηρίου Ψυχικών Παθήσεων (Δαφνί) που είναι και ο μοναδικός κρατικός φορέας αποτοξίνωσης.

Όπως μας εξήγησε ο ψυχίατρος κ. Αχιλλέας Κρυστάλλης, Δ/ντής του Τμήματος Αλκοολικών του ΚΘΨΠΑ, βασική προϋπόθεση για να θεραπευθεί ένας ασθενής είναι να το θέλει ο ίδιος.

Η θεραπεία που υποβάλλεται είναι σωματική και ψυχική. Το κατά πό-

σο αποτελεσματική θ' αποβεί εξαρτάται τόσο από το στάδιο στο οποίο βρίσκεται ο ασθενής όσο και από τις συνθήκες διαβίωσής του.

Μετά την θεραπεία του όμως ο ασθενής δεν πρέπει να ξαναπιάνει ποτήρι στα χέρια του, γιατί είναι σίγουρο ότι θα υποτροπιάσει πάλι. Ο αλκοολισμός είναι σαν ανίατη αρρώστια. Υπάρχουν όμως ασφαλείς τρόποι για την αντιμετώπιση της ασθένειας όπως η ψυχοθεραπεία, η συμμετοχή σε ομάδες και ο επαγγελματικός προσανατολισμός που γίνονται με την βοήθεια του γιατρού που τον παρακολουθεί.

Κάποιος που αντιμετωπίζει πρόβλημα μπορεί ν' αποταθεί στους τρεις συμβουλευτικούς σταθμούς. Είναι ένας στην Πλατεία Βάθης (Ψαρών 17 - τηλ. 52.23.633), ο οποίος είναι από τους πρώτους σταθμούς που δημιουργήθηκαν και έχει βοηθήσει σημαντικά στο πρόβλημα αυτό, είναι το Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής του Αιγινήτειου (τηλ. 175) και ένας τρίτος στην Θεσσαλονίκη. Επίσης υπάρχουν άλλοι δύο φορείς: «Η Πανελλήνια Αντιαλκοολική Σταυροφορία» (ΠΑΣ) και οι «Α.Α.» (Ανώνυμοι Αλκοολικοί) που η συμβολή τους στον αντιαλκοολικό αγώνα είναι σίγουρα σημαντική.

Η Πανελλήνια Αντιαλκοολική Σταυροφορία (ΠΑΣ)

Μοναδικός φορέας αντιαλκοολικού αγώνα στον τόπο μας, είναι η Πανελλήνια Αντιαλκοολική Σταυροφορία (ΠΑΣ).

Ιδρύθηκε το 1957 και έχει τα γραφεία της στην οδό Μπόττασ 6 στην πλατεία Κάνιγγος. Εκεί βρίσκονται και τα ιατρεία της, για την θεραπεία των αλκοολικών.

Σκοπός της είναι η διαφώτιση του ελληνικού λαού με όλα τα δυνατό μέσα, η θεραπεία των χρόνιων αλκοολικών που γίνεται δωρεάν από ειδικό γιατρό στο εξωτερικό ιατρείο της Π.Α.Σ., η προστασία των οικογενειών των υπό θεραπειαν αλκοολικών. Και ακόμη η στενή επαφή της Π.Α.Σ. με τις αντίστοιχες ξένες οργανώσεις με σκοπό την ενημέρωσή της πάνω σε κάθε πρόοδο και η επέκτασή των εργασιών της σε όλη την Ελλάδα, με ίδρυση παραρτημάτων σ' όλες τις μεγάλες επαρχιακές πόλεις. Το τηλέφωνο είναι: 36.24.450.

«Από το 1961 μέχρι πέρσι, είχαν περάσει απ' το ιατρείο της ΠΑΣ 5.456 αλκοολικοί ασθενείς, οι οποίοι υποβλήθηκαν σε ειδική θεραπεία», μας είπε η πρόεδρος της οργάνωσης, κ. Ζωή Γαϊτάνου.

Και η κ. Γαϊτάνου συνέχισε:

«Τα θεραπευτικά αποτελέσματα είναι ικανοποιητικά. Εν τούτοις, καλύτερο μέσο από τη θεραπεία, είναι η διαφώτιση του κόσμου στο θέμα του αλκοολισμού, επειδή αποτελεί την πρόληψη της παθήσεως. Για τον σκοπό αυτόν, η ΠΑΣ έχει διοργανώσει διαλέξεις σε δημόσιους χώρους, μαθήματα στη Σχολή Αδελφών Νοσοκόμων και σεμινάρια στις Σχολές της Ελληνικής Αστυνομίας, Πυροσβεστικού Σώματος κλπ.

Στόχος της διαφωτιστικής αυτής εκστρατείας είναι να γίνει κοινή συνείδηση, ότι το ποτό δεν είναι και τόσο αθώο και μάλιστα τα δυνατό και ξενόφερτα ποτά, που είναι και πιο ακριβά και πιο βλαβερά.

Εκδήλωση σημαντική αποτελεί η Εβδομάδα Σταυροφορίας κατά του Αλκοολισμού, που γίνεται κάθε χρόνο στην αίθουσα της Αρχαιολογικής Εταιρίας.

Η Πανελλήνια Αντιαλκοολική Σταυροφορία είναι κλάδος της Διεθνούς Οργάνωσης Ο Καλός Ναήτης International Organization Templar (IOT) που εδρεύει τώρα στη Σουηδία. Διαθέτει επίσης παιδικό τμήμα που περιλαμβάνει 150 παιδιά και φροντίζει για την προστασία της οικογένειας των αλκοολικών.

Η θεραπεία που τους υποβάλλουμε είναι μακροχρόνια, 1 - 2 χρόνια, και χωρίζεται σε ψυχική θεραπεία και φαρμακευτική αγωγή.

Οι τρόποι θεραπείας είναι θέμα πολύπλοκο. Εξαρτώνται από τα μέσα που έχουμε στη διάθεσή μας, δηλαδή το προσωπικό, η εκπαίδευση του προσωπικού, σε ποίο βαθμό θέλει να συνεργαστεί ο ίδιος ο αλκοολικός και η οικογένειά του. Εξαρτάται ακόμα από το πώς θ' αξιολογήσει κανείς τον αλκοολικό, δηλαδή ποιές είναι οι κύριες αιτίες που τον οδήγησαν εκεί για να τις καταπολεμήσουμε.

Λέει χαρακτηριστικά η γιατρός κ. Ζωή Γαϊτάνου, πρόεδρος της ΠΑΣ, διευθύντρια του ιατρείου της ΠΑΣ και ειδική στη θεραπεία των αλκοολι-

κών: «Στην Ελλάδα το πρόβλημα του αλκοολισμού έχει αρχίσει να γίνεται αρκετά επικίνδυνο. Όταν ιδρύθηκε το σωματείο μας το 1957 ο αριθμός των αλκοολικών ήταν μικρός. Για το λόγο αυτό μερικοί δημοσιογράφοι έγραφαν συχνά ειρωνικά χρονογραφήματα για τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του. Έλεγαν, μάλιστα, ότι καλύτερα θα ήταν να ιδρύαμε ένα σύλλογο κατά της χαρτοπαίξιας.

Δυστυχώς οι προβλέψεις μας δικαιώθηκαν. Σήμερα η κατανάλωση των οινοπνευματωδών ποτών συναγωνίζεται την κατανάλωση των προηγμένων χωρών. Το πρόβλημα του αλκοολισμού αρχίζει από τα οδικά και τα εργατικά ατυχήματα, προχωρεί στην επαγγελματική εργασία και καταλήγει στα διάφορα νοσοκομεία».

Αυτό που θάπρεπε να μας βάλει σε σκέψη είναι η τάση και των δικών μας νέων, μαθητών του λυκείου, φοιτητών, εργαζόμενων και στρατιωτών, να τα «τσούζουν» σε κάθε ευκαιρία. Είναι ζήτημα τιμής γι' αυτούς - αγόρια και κορίτσια - να πούν κάμποσα κιλά κρασί στην ταβέρνα, μπόλικο ούισκυ στις συγκεντρώσεις τους ή τουλάχιστον πέντε μπουκάλια μπύρα στην καθισιά για να νιώσουν ότι στέκονται στο ύψος των περιστάσεων. Κανείς βέβαια δεν υποστηρίζει ότι θα συνεχίσουν έτσι, αλλά το οινόπνευμα είναι, όπως έχει αποδειχτεί, ένα ιδιαίτερα ύπουλο υποστήριγμα, το πιο ασταθές δεκανίκι για να στηρίξει κανείς πάνω του τα άγχη της ζωής με όποιο τρόπο κι αν εκδηλώνονται. Ευτυχώς σήμερα, υπάρχουν τρόποι να προληφθεί η αρρώστια. Ακόμη και να σταματήσει.

«Ανώνυμοι Αλκοολικοί»

Είναι μια οργάνωση που ιδρύθηκε το 1935 από Αλκοολικούς στην Αμερική με παραρτήματα σ' όλο τον κόσμο. Σήμερα υπάρχουν 40.000 ομάδες σε 110 χώρες μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα με ένα εκατομμύριο μέλη.

Είναι ειδικές εθελοντικές οργανώσεις που προσφέρουν συμβουλές

σε ομαδικές συγκεντρώσεις αλκοολικών. Διοργανώνονται κυρίως από άτομα που αποτοξινώθηκαν και αρχίζουν να προσφέρουν τις εμπειρίες τους για βοήθεια των άλλων.

Μέσα σ' αυτές δεν υπάρχει ντροπή, ο ασθενής βλέπει ότι δεν είναι μόνος του, ο καθένας διηγείται τις εμπειρίες του και με τον τρόπο αυτό ο αλκοολικός μπορεί να εξετάσει τον εσωτερικό του εαυτό και ν' αναπτύξει τεχνικές, που θα τον βοηθήσουν ν' αντιμετωπίσει το πρόβλημά του.

Ο μόνος όρος για να γίνει ένας αλκοολικός μέλος είναι η επιθυμία του να σταματήσει. Δεν υπάρχει συνδρομή και τηρείται απόλυτα η ανωνυμία. Τα μέλη δεν συμπληρώνουν πουθενά τα στοιχεία τους και δεν είναι υποχρεωμένα να πουν ποτέ το επίθετό τους. Έτσι δεν υπάρχει περίπτωση να το μάθει ο περίγυρός τους.

Στόχος είναι να πεισθεί ο ασθενής όχι ότι είναι αλκοολικός, αλλά ένας κανονικός άνθρωπος, που έχει μια σοβαρή αρρώστια που αντιμετωπίζεται. Χρειάζεται όμως υψηλή αίσθηση ευθύνης από τον ίδιο τον αρρωστο. «Το γεγονός ότι οι μισοί αλκοολικοί των ΗΠΑ θεραπεύονται είναι ελπιδοφόρο σημάδι».

Οι εργαζόμενοι σ' αυτές τις ομάδες πιστεύουν ότι ο ασθενής που νοσηλεύεται σε νοσοκομείο ή ψυχιατρική κλινική θα ξαναγυρίσει στο αλκοόλ αν δεν γίνει μέλος της «Α.Α.» όπου θα βρίσκει την ηθική και ψυχική συμπαράσταση που είναι απαραίτητες για την θεραπεία του.

Στην Αθήνα λειτουργεί το «Γραφείο Αγάπης» στην οδό Ασκληπιού 6 στον 1ο όροφο. Εκεί συγκεντρώνονται κάθε Δευτέρα - Τετάρτη και Παρασκευή βράδυ οι αλκοολικοί και συζητούν για τα προβλήματά τους. Στο ίδιο μέρος συναντιούνται τα μέλη της ΑΛ - ΑΝΟΝ με τους γονείς ή τις συζύγους των αλκοολικών κάθε Δευτέρα και Παρασκευή και ώρα 7 μ.μ.

Γραφεία: Ασκληπιού 6,

τηλ. 3639959

Τηλέφωνα ψυχολόγων μελών

(ΑΛ - ΑΝΟΝ):

Νίκος - Κούλα: 5242478 απόγευμα

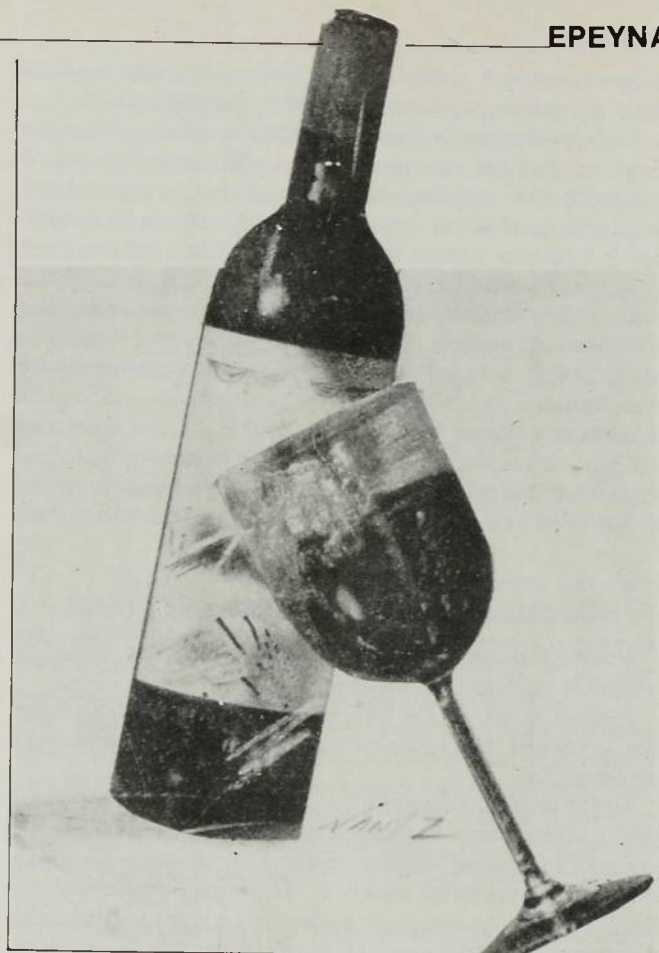
Φώτης - Ειρήνη: 8628273 πρωί

Με την ευκαιρία αυτή γνωρίζουμε στους αστυνομικούς της Αμέσου Δράσεως και των άλλων υπηρεσιών της Αττικής ότι οσάκις αντιμετωπίζουν παρόμοια περιστατικά με αλκοολικούς, μπορούν να τους παραπέμπουν, τους ίδιους, ή σε περίπτωση άρνησής τους τους οικείους τους, στα παραπάνω τηλέφωνα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. WORLD HEALTH: THE MAGAZINE OF THE WORLD HEALTH ORGANIZATION - JUNE 1986.
2. THE PHAN TRUTH: A MAGAZIN OF ANDERSTANDING. No 6 JUNE 1982.
3. GAZETTE: THE MAGAZINE OF THE ROYAL CANADIAN MOUNTAIN POLICE. No 11 1979.
4. Νικολάου Φ. ΔΕΣΤΟΥΝΗ: Αλκοολισμός, μια ψυχρωματική και κοινωνικοπολιτική προσέγγιση.
5. Γ. ΑΓΙΟΥΤΑΝΤΗ: Ιατροδικαστικά θέματα - Αθήνα 1980.
6. Πρωτ. Αλέξανδρος ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ «Αλκοολισμός».
7. Ανδρέα ΔΑΒΑΡΟΥΚΑ - Γιάννη ΣΟΥΡΕΤΗ «ΤΟΞΙΚΟΜΑΝΙΑ - ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΙ ΑΛΗΘΕΙΕΣ» ΑΘΗΝΑ 1981.

Η παρούσα έρευνα προσπάθησε να κάνει μια ανατομία στο μεγάλο θέμα του αλκοολισμού, που οπωσδήποτε, ούτε το πρόβλημα έλυσε, ούτε δογματίσει. Απλώς επεσήμανε ένα πρόβλημα μέσα από τις φωνές των ειδικών και των ασθενών και ειδικότερα των νέων. Άλλωστε το πρόβλημα του αλκοολισμού δεν είναι κάτι που μπορεί να λυθεί με δημοσιογραφικές έρευνες ή από ένα άτομο, όση καλή θέληση και να υπάρχει από μέρους του. Είναι θέμα που αγγίζει το σύνολο, χωρίς εξαιρέσεις, είναι υπόθεση καθολική. Είναι γεγονός ότι περισσότερο ειδικοί για να μιλήσουν για τα αίτια, τις αφορμές και τ' αποτελέσματα της χρήσης του αλκοόλ είναι τα ίδια τα θύματα. Και αυτοί οι άνθρωποι ζουν δίπλα μας. Σπάνια όμως μιλούν ίσως γιατί νιώθουν πως μέσα τους θαθείά μένει ριζωμένο ένα αίσθημα οίκτου για το κατόντημα του ίδιου του εαυτού τους. Ίσως, επίσης, από ντροπή, από το φόβο μιας κατακραυγής, από το φόβο που προκαλεί μια αυτοαπολογία αλήθειας. Η άρνησή τους όμως αυτή, σε συνδυασμό με την ατολμία τους να παραδεχθούν το πρόβλημα και να κάνουν κάτι γι' αυτό, δεν υποβαθμίζει μόνο την πραγματικότητα αλλά τωσοδηγεί στην αυτοκαταστροφή τους.

Η Αιμοδοσία στην Ελλάδα

«Δώσε λίγο αίμα, σώζεις μια ζωή»

Προσπάθεια όλων μας πρέπει να είναι η ευαισθητοποίηση του πληθυσμού στην ταχεία αύξηση της εθελοντικής προσφοράς αίματος. Για να συμβάλλουμε έτσι όλοι οι πολίτες στη διασφάλιση της δημόσιας υγείας της χώρας μας για την οποία όλοι είμαστε υπεύθυνοι.

Ρεπορτάζ: Μαρία Ροδοπούλου

Όπως είναι γνωστό η διασφάλιση της Δημόσιας Υγείας είναι υπευθυνότητα του κράτους και επιτυγχάνεται με την πρόληψη και την αντιμετώπιση των προβλημάτων υγείας από την πρωτοβάθμια περίθαλψη δηλ. τα Κέντρα Υγείας και από την δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια περίθαλψη δηλ. τα Γενικά και τα εξειδικευμένα Πανεπιστημιακά νοσοκομεία.

Στην ανάπτυξη της Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας περίθαλψης πρωταρχικό ρόλο παίζει η αιμοδοσία. Το αίμα και τα παράγωγά του είναι απαραίτητα για την με σύγχρονους μεθόδους αντιμετώπιση τόσο των παθολογικών όσο και των χειρουργικών περιστατικών. Η έλλειψή του δε προκαλεί τεράστια προβλήματα τόσο στον ασθενή όσο και στο Υγειονομικό σύστημα. Η στάση του κοινού απέναντι στο πρόβλημα αυτό τον τελευταίο καιρό έχει αλλάξει σημαντικά. Η αλήθεια όμως είναι ότι απέχουμε αρκετά ακόμη από το να είμαστε αυτάρκεις σε αίμα, γι' αυτό και θα πρέ-

πει Κράτος και πολίτες να κάνουμε μια ύστατη προσπάθεια για να επιλύσουμε οριστικά το πρόβλημα της αιμοδοσίας, ένα πρόβλημα περισσότερο κοινωνικό παρά ιατρικό.

Ποιά η ιστορία της αιμοδοσίας στην Ελλάδα;

Η εξέλιξη της ιατρικής, μας απαντά η διευθύντρια του Κέντρου Αιμοδοσίας του Ιπποκρατείου κ. **Ειρήνη Κοντοπούλου**, επέβαλε την ανάπτυξη της Αιμοδοσίας. Στην Ελλάδα το 1952 η πολιτεία συνειδητοποιώντας ότι οι ανάγκες της χώρας σε αίμα αύξαιναν καθημερινά και ότι η υπόθεση της Αιμοδοσίας της χώρας δεν θα έπρεπε να βρίσκεται στο έλεος των φιλανθρωπικών σωματείων ή στα χέρια ιδιωτών, συνέστησε με νόμο του κράτους την Εθνική Υπηρεσία Αιμοδοσίας, η οποία είναι υπεύθυνη για την εξεύρεση και την κάτω από αυστηρούς κανόνες διάθεση του αίματος, δωρεάν σε όλους τους πολίτες της χώρας. Αρχικά δημιουργήθηκαν τα

Κέντρα Αιμοδοσίας (Ιπποκράτειο, Λαϊκού, ΑΧΕΠΑ Θεσσαλονίκης) τα οποία φέρουν και το κύριο θάρος της Αιμοδοσίας. Ακολουθώντας σταδιακά αναπτύχθηκαν μικρότερες μονάδες αιμοδοσίας σχεδόν σ' όλα τα νοσοκομεία της χώρας.

Ποιό είναι το ποσό του συλλεγόμενου σήμερα αίματος και ποιά η προέλευση;

Το ποσοστό αίματος που συνελήγη απ' όλες τις υπηρεσίες αιμοδοσίας της χώρας το 1986 είναι 370.341 μονάδες (φιάλες). Οι πηγές προέλευσης είναι κατά κύριο λόγο το συγγενικό και φιλικό περιβάλλον των ασθενών, ακολουθούν δε οι εθελοντές αιμοδότες και οι ένοπλες δυνάμεις.

Συγκεκριμένα συγκεντρώθηκαν από:

	Μονάδες	Ποσοστό
Περιβάλλον ασθενών	272.422	73,5%
Εθελοντές αιμοδότες	67.479	18,22%
Ένοπλες δυνάμεις	30.440	8,21%
Σύνολο	370.341	100%

Θεωρητικά η χώρα μας με πληθυσμό περίπου 10.000.000 κατοίκους έχει ανάγκη 500.000 μονάδες (φιάλες) αίματος κάθε χρόνο. Άρα, εάν επιθυμούμε να αναπτυχθεί η ιατρική επιστήμη στη χώρα μας και να μπορεί να παρέχει σωστή θεραπευτική αγωγή στους Έλληνες πολίτες θα πρέπει ν' αυξήσουμε το ποσό του συλλεγόμενου κάθε χρόνο αίματος κατά 130.000 φιάλες.

Υπάρχουν ενθαρρυντικά στοιχεία τα τελευταία χρόνια;

Βεβαίως υπάρχουν. Κάθε χρόνο παρατηρείται σταθερή αύξηση του ποσού του συλλεγόμενου αίματος. Μέσα στην τελευταία 10ετία το ποσό του συλλεγόμενου αίματος έχει υπερδιπλασιασθεί, αφού το 1977 συγκεντρώσαμε 180.329 φιάλες αίματος και το 1986 370.341 φιάλες. Στόχος μας όμως είναι η αύξησή του στις 500.000 φιάλες το χρόνο και αυτές να προέρχονται αποκλειστικά και μόνο από εθελοντές αιμοδότες.

Γίνεται εισαγωγή αίματος. Από ποιά χώρα και σε τι ποσοστό;

Από το 1977 εισάγουμε περίπου 50.000 φιάλες κάθε χρόνο από την Ελβετία. Το αίμα αυτό μας το προσφέρει ο εθελοντικός Ερυθρός Σταυρός για να καλύψουμε μερικώς τις ανάγκες των παιδιών που πάσχουν από μεσογειακή αναιμία. Το αίμα αυτό καθ' αυτό δεν πληρώνεται, πληρώνουμε όμως τα έξοδα συλλογής και των εξετάσεων και το ποσό αυτό ανήλθε στα 160.000.000 δρχ. για το 1986.

Σε ποιές ομάδες ασθενών διατίθεται το αίμα;

Διατίθεται τόσο για τις ανάγκες των ασθενών που πάσχουν από Μεσογειακή αναιμία όσο και για το γενικό πληθυσμό. Συγκεκριμένα το 1986 για τους πάσχο-

ντες από Μεσογειακή Αναιμία διατέθηκαν 89.633 μονάδες (23,7% για δε το λοιπό πληθυσμό 288.486 μονάδες (76,3%).

Πώς γίνεται η αξιοποίηση του αίματος;

Όπως είναι ευνόητο το αίμα σαν προϊόν ανθρώπινης προέλευσης είναι πολύτιμο και οφείλουμε να το αξιοποιήσουμε πλήρως. Η αξιοποίησή του επιτυγχάνεται όταν το διαχωρίσουμε στα επί μέρους στοιχεία του, δηλαδή τα ερυθρά αιμοσφαίρια, τα αιμοπετάλια και το πλάσμα και το κάθε ένα από αυτά τα στοιχεία το πάρει ο ασθενής που το χρειάζεται. Έτσι από μια φιάλη αίματος που προσέφερε ένας αιμοδότης μπορούν να οφεληθούν τουλάχιστον 3 ασθενείς. Εάν όμως επεξεργαστούμε με ειδικές μεθόδους το πλάσμα, μας δίνεται η δυνατότητα να αξιοποιήσουμε το αίμα ακόμη παραπέρα. Οπότε από 1 μονάδα πλάσματος μπορούμε να πάρουμε πολλά ακόμα παράγωγα, όπως παράγοντα VIII και IX για την αντιμετώπιση των αιμοροφιλικών ασθενών - Ινδογόνου κ.ά. Αυτή η επεξεργασία γίνεται στο Κέντρο Αιμοδοσίας και Παραγώγων Αίματος του Γενικού Κρατικού Νοσοκομείου Πειραιά.

Στη χώρα μας χρειαζόμαστε παράγοντα VIII περίπου 5.000.000 μονάδες. Από αυτές το 30% το καλύπτουμε από την εγχώρια παραγωγή. Ινδογόνο 300 gr που το παράγουμε κατά 100%, Λευκωματίνη περίπου 600.000 gr και την εισάγουμε όλη και αρκετές ποσότητες γ-σφαιρίνης που επίσης τις εισάγουμε.

Ποιός μπορεί να δώσει αίμα;

Κάθε υγιής άνθρωπος ηλικίας 18-62 ετών μπορεί να προσφέρει αίμα έως και 4 φορές το χρόνο.

Ποιές εξετάσεις χρειάζεται πριν δώσει αίμα;

Κάθε ένας που προσέρχεται για να προσφέρει αίμα υποβάλλεται από τον υπεύθυνο για την αιμοληψία ιατρό σε αδρό έλεγχο της υγείας του. Λαμβάνεται ένα λεπτομερές ιστορικό το οποίο μπορεί να αποκαλύψει νοσήματα που ο υποψήφιος αιμοδότης δεν γνώριζε ή δεν αξιολογούσε και τα οποία μπορεί να θάψουν τον αιμοδότη ή τον ασθενή που θα πάρει το αίμα. Επίσης εξετάζεται η πίεση και εάν ο γιατρός το κρίνει γίνεται έλεγχος για αναιμία. Μετά την αιμοληψία εκτός των εξετάσεων των ομάδων αίματος, το αίμα εξετάζεται για σύφιλη, ηπατίτιδα Β και ιό του AIDS. Εάν βρεθεί κάτι παθολογικό ενημερώνεται ο αιμοδότης με απόλυτη εχεμύθεια και κατευθύνεται αναλόγως.

Ποιά τα κίνητρα και οι παροχές για τους εθελοντές αιμοδότες;

Ο εθελοντής αιμοδότης όπως η λέξη υποδηλώνει προσφέρει στο κοινωνικό σύνολο, διότι είναι άτομο υψηλού ηθικού αναστήματος. Δεν περιμένει παροχές, διότι τότε δεν θα ήταν εθελοντής, αλλά το κοινωνικό σύνολο οφείλει να αναγνωρίζει την προσφορά του αυτή με διάφορες ηθικές ανταμοιβές όπως είναι η επιβράβευση των εθελοντών αιμοδοτών μετά από 5 ή περισσότερες αιμοδοσίες. Φυσικά κάθε εθελοντής αιμοδότης εφοδιάζεται με ταυτότητα εθελοντού αι-

μοδότη και εξασφαλίζεται κατά προτεραιότητα σε αίμα ή παράγωγα αίματος όταν τα χρειαστεί.

Πώς χαρακτηρίζεται η αιμοδοσία μιας χώρας;

Η αιμοδοσία κάθε χώρας με τις σημερινές απόψεις πρέπει να χαρακτηρίζεται από πλήρη εθνική αυτάρκεια σε αίμα και παράγωγα αίματος, διότι αλλιώς υπάρχει κίνδυνος εισαγωγής ιών από άλλες χώρες. Φυσικά η αυτάρκεια πρέπει να στηρίζεται κατ' αποκλειστικότητα στην εθελοντική προσφορά αίματος. Αυτός είναι και ο στόχος της Ελληνικής Αιμοδοσίας.

Μπορεί να συγκριθεί η Ελλάδα στο συγκεκριμένο θέμα με άλλες χώρες π.χ. Ελβετία;

Όπως ήδη αναφέραμε τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί σημαντική πρόοδος στην αύξηση της προσφοράς αίματος στη χώρα μας. Ακόμη όμως υπολειπόμεθα σε αίμα και παράγωγα αίματος και η κύρια πηγή του είναι το συγγενικό περιβάλλον, το οποίο κάτω από έντονο ψυχικό άγχος πρέπει να προσπαθεί να εξασφαλίσει το αναγκαίο για τον ασθενή του αίμα. Σήμερα καταβάλλεται έντονη προσπάθεια να αυξηθούν οι εθελοντές αιμοδότες διότι μόνο με προγραμματισμένες και μαζικές αιμοληψίες μπορούμε να αξιοποιήσουμε το αίμα διαχωρίζοντάς το στα επί μέρους στοιχεία του. Για να μπορέσουμε να αυξήσουμε τους εθελοντές αιμοδότες από το 1982 διαθέτουμε κινητές μονάδες αιμοληψίας με τις οποίες πηγαίνουμε στους χώρους δουλειάς ή συγκέντρωσης των αιμοδοτών και έτσι τα τελευταία χρόνια έχουμε αρκετή αύξηση των οργανωμένων ομάδων εθελοντών αιμοδοτών. Αυτή όμως η προσπάθεια θέλει ενίσχυση.

Ποιά τα κίνητρα για τους Ελβετούς αιμοδότες;

Στην Ελβετία δεν υπάρχουν άλλα κίνητρα από τα ηθικά. Αναγνώριση δηλ. της προσφοράς με ένα γράμα-

μα, έπαινο ή διάσημο από το Κέντρο Αιμοδοσίας. Η Ελβετία μια χώρα 6.000.000 περίπου κατοίκων συλλέγει κάθε χρόνο 600.000 μονάδες αίματος και όπως είναι φυσικό, λόγω της υπερεπάρκειας σε αίμα που έχει μπορεί να προσφέρει και λίγο σε μας.

Στην Ελλάδα υπάρχει πλήρης ενημέρωση του πολίτη στο θέμα αιμοδοσίας;

Η ενημέρωση που έχει ο έλληνας πολίτης πάνω στο θέμα της Αιμοδοσίας είναι ελλιπής. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης μόνο περιοδικά αναφέρονται στο θέμα αυτό. Η μόνη σταθερή υπόμνηση είναι η κίνηση των κινητών μονάδων αιμοδοσίας. Επίσης στα σχολεία έως πρόσφατα δεν γινόταν καμιά ενημέρωση αλλά και σήμερα παρά τις καταβαλλόμενες προσπάθειες η ενημέρωση στα σχολεία δεν είναι συστηματική.

Ποιές οι δικές σας προτάσεις για την πληρέστερη ενημέρωση, ευαισθητοποίηση του κοινού και τις παροχές προς τους εθελοντές αιμοδότες;

Είναι αναγκαία η ενημέρωση του πληθυσμού με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, τηλεόραση, ράδιο, τύπο τόσο με στρογγυλά τραπέζια με εκλαϊκευμένη ενημέρωση του θέματος Αιμοδοσία-Μετάγγιση αίματος όσο και με φίλμς και σπότες με ιδιαίτερη έμφαση στα «ειδικά σπότες» για Χριστούγεννα και καλοκαίρι που η έλκεψη αίματος είναι πολύ μεγάλη. Πρέπει επίσης να διατεθεί άφθονο ενημερωτικό υλικό στον πληθυσμό διαμέσου των δώρων, της εκκλησίας και άλλων φορέων. Φυσικά πρωτεύοντα ρόλο πρέπει να έχει η άμεση προσπέλαση-ενημέρωση του πληθυσμού:

- στους νέους της σχολικής ηλικίας
- στους νέους άνδρες στις ένοπλες δυνάμεις
- στις οργανωμένες ομάδες πληθυσμού.

Όλα τα παραπάνω είναι στους στόχους της Κεντρικής Υπηρεσίας Αιμοδοσίας και της ομάδας «Αγωγής Υγείας» του Υπουργείου Υγείας-Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ποιά η συνεργασία σας με τους εθελοντές αιμοδότες της ελληνικής Αστυνομίας και ποιές οι απόψεις σας στο συγκεκριμένο θέμα;

Με την ελληνική Αστυνομία συνεργαζόμαστε από το 1966, αρχικά με την Αστυνομία Πόλεων και την Χωροφυλακή, και ακολούθως μετά την ενοποίηση με την Ελληνική Αστυνομία. Τα δυο αυτά σώματα ήταν τα πρώτα στη χώρα μας που είχαν οργανώσει εθελοντική Τράπεζα αίματος για τις ανάγκες των ανδρών τους, αλλά που ταυτόχρονα προσέφεραν και στο κοινωνικό σύνολο. Σήμερα, μετά παρέλευση δεκαετιών πολλές οργανωμένες ομάδες εργαζομένων δημιουργούν εθελοντικές τράπεζες αίματος, όμως πρωτοπόροι παραμένουν οι άνδρες της Ελληνικής Αστυνομίας. Η συνεργασία υπήρξε πάντα άριστη παρά τις αρκετές δυσκολίες που κατά καιρούς παρουσιάστηκαν στο παρελθόν λόγω της έλλειψης αίματος.

Σήμερα, κάθε αιμοδότης της Ελληνικής Αστυνομίας εφοδιάζεται με ταυτότητα εθελοντού αιμοδότη μέσα στην οποία σημειώνεται κάθε φορά η εκ μέρους του προσφορά αίματος. Υπάρχουν βέβαια πολλά περιθώρια αύξησης της προσφοράς αίματος εκ μέρους των μελών της ΕΛ.ΑΣ. πιστεύω δε ότι με την συστηματική ενημέρωση των μαθητών των σχολών, η οποία αποφασίστηκε σε συνεργασία με την ηγεσία της ΕΛ.ΑΣ. και έχει αρχίσει από την άνοιξη του 1987, με διαλέξεις σε όλα τα έτη σπουδών και την εφαρμογή της ηθικής αναγνώρισης της προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο των εθελοντών αιμοδοτών που έχουν αιμοδοτήσει κατ' επανάληψη, όπως αυτή από την ηγεσία του Υπουργείου Υγείας-

Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα συμβάλει στην αύξηση των εθελοντών αιμοδοτών που είναι εθνική ανάγκη.

Η ανάπτυξη της εθελοντικής αιμοδοσίας αποτελεί εθνική ανάγκη για τη χώρα μας.

Είναι απορία πως ένας λαός, τόσο συναισθηματικός και ανοιχτόκαρδος σαν τους έλληνες, υστερεί ακόμη στο ζήτημα της αιμοδοσίας συγκριτικά με άλλους λαούς.

**«Δώσε λίγο αίμα,
σώζεις μια ζωή»**

Αποταμιεύστε και σεις το αίμα σας, όσο είστε νέος και υγιής, ώστε να το έχετε σε ώρα ανάγκης. Και μην ελπίζετε ότι το κακό μπορεί να βρει οποιονδήποτε άλλον εκτός από σας!

«...Αμολάω καλούμπα χαρταετέ μου για να φτάσουμε ψηλά στον ουρανό...»

Επιμέλεια: Κάτια Σαθθίδου

Η γενιά μου τον θυμάται, με συγκίνηση πάντα. Όσο κι αν μεγαλώσαμε δεν χάνουμε την ευκαιρία, όποτε παρουσιαστεί, να κρατήσουμε το σπάγγο του, να νοιώσουμε τη δύναμη του αέρα, να τον δούμε ν' ανεβαίνει όλο και πιο ψηλά, στητός περήφανος, στο γαλάζιο ουρανό. Είναι παιδικό παιχνίδι πανάρχαιο, που πήρε χιλιάδες μορφές, έκφρασε άπειρα νόηματα και φιλοσοφίες, βρήκε εφαρμογή στην επιστήμη και

την τεχνολογία για να «ξαναγυρίσει», στις μέρες μας, στην πηγή του, εκεί που πιο πολύ αγαπήθηκε, στις ψυχές των παιδιών.

Ο χαρταετός. Γεννήθηκε αιώνους πολλούς πριν στη μακρινή Ασία. Οι λαοί της κατασκεύασαν πρώτοι από όλους τους άλλους το χαρτί. Κινέζοι, Ιάπωνες, Κορεάτες, Μαλαίοι και Πολυνήσιοι έδωσαν περισσότερο συμβολικό νόημα στην επιτόνησή τους και την ταύτι-

σαν με τις θρησκευτικές τους ενασχολήσεις. Με τη μορφή ή το σχήμα ψαριού, πουλιού, δράκου, μάσκας ή δαίμονα, ο χαρταετός, χρησιμοποιήθηκε για να εξορκίσει ασθένειες, συμφορές, εχθρούς. Πάνω του έδεναν γραμμένες σε ξεχωριστό χαρτί τις αρρώστιες και τις κακοτυχίες τους και τις άφηναν να πετάξουν μακριά, μαζί του. Άλλοτε συνόδευαν ψάλλοντας ύμνους την ομαδική ανύψωση αετών στον ου-

Χαρταετοί στην παραλία της Καλιφόρνια, στις Η.Π.Α. Σε λίγο θα πετάξουν ψηλά.

ρανό, σαν συμβολική πράξη θεϊκής λατρείας.

Η βαθύτερη ανάγκη που οδηγεί σε τον άνθρωπο στην κατασκευή τέτοιων αντικειμένων ήταν η επιθυμία του να γνωρίσει και να κυριαρχήσει στο χώρο που τον περιβάλλει.

Πόθος προαιώνιος, να επεκταθεί πάνω από τη γη, να φτάσει ψηλά στον ουρανό. Τον απλοϊκό χαρταετό ακολούθησε το αεροπλάνο, ο πύραυλος και είναι άγνωστη η μελλοντική εξέλιξη του... είδους.

Μ' αυτή του την ανάγκη πάντρεψε αρμονικά την ψυχική ανάταση από τον ερχομό της άνοιξης, το ψήλωμα του ήλιου, τους εθνικούς πόθους, την αγωνία και τον αγώνα του για ζωή και προκοπή.

Έτσι, ενώ στην αρχή ο χάρτινος αετός ήταν ένα παιχνίδι ανοιξιάτικο και καλοκαιρινό, παιχνίδι της σχολής για αστούς και αγρότες, στις εκδρομές ή τα χωράφια, γρήγορα συσχετίστηκε με τις γιορτές και συνέπεσε ιδίως μ' αυτές που «έφερναν» τις πρώτες δειλέ λιακάδες, τα Κούλουμα και το Πάσχα, στην πατρίδα μας.

Φαρμογή της εφεύρεσης γινόταν στην αεροτεχνική, όπου τέτοιες πολυτέλειες επιτρέπονταν ή το πανί αντικαθιστούσε το χαρτί.

Γύρω στα 1606, ένας Ισπανός κληρικός αναφέρει στο ημερολόγιό του πως «ο χαρταετός είναι παιχνίδι χαράς της ημέρας του Πάσχα». Αυτή η πληροφορία είναι ιδιαίτερα σημαντική γιατί φανερώνει ταυτόχρονα την ανοιξιάτικη φύση αλλά και τον θρησκευτικό συσχετισμό του χαρταετού με την Ανάσταση του Χριστού, την αναγέννηση της πλάσης.

Στα χρόνια που ακολούθησαν η χρήση του χαρταετού γίνθηκε περισσότερο επιστημονική, χωρίς να πάψει να αποτελεί παιχνίδι. Το 1752 ο Βενιαμίν Φραγκλίνος διαπιστώνει πως υπάρχει ηλεκτρισμός στην ατμόσφαιρα και τον κεραυνό με τη βοήθεια τεχνητού αετού και λίγο αργότερα κατασκευάζει τον αλεξι-κέραυνο.

Αετοί διαφόρων μεγεθών και σχημάτων χρησιμεύουν για μετεωρολογικές παρατηρήσεις, στρατιω-

τικές έρευνες, επιστημονικές μελέτες και νέες ανακαλύψεις. Γύρω από το είδος και τις εφαρμογές του αναπτύσσεται ένα ευρύτατο κίνημα οπαδών που βλέπει όμως ξαφνικά να εμφανίζεται το αεροπλάνο στο προσκήνιο και φυσικά να περιθωριοποιείται το χόμπυ τους. Ο αετός έμελλε να έχει στην ιστορική του πορεία πολλούς απογόνους που μοιραία τον παραμέρισαν από το προσκήνιο. Η πρωθητική έλικα αντικατέστησε τη δύναμη των παιδικών χειρών στο τράβηγμα του αετού και οι επιστήμονες διδάχτηκαν στο ξεκίνημά τους από τα παιδικά παιχνίδια.

Οι νεώτερες ανακαλύψεις ξαναφέρνουν τον αετό στα χέρια των παιδιών, χωρίς αυτό να σημαίνει πως οι πιτσιρικοί τον άφησαν ποτέ, στο πέρασμα του χρόνου. Το χαρτί δεν είναι πια τόσο δυσεύρετο αν και εξακολουθεί να είναι ακριβό. Γι' αυτό στην αρχή γίνεται κτήμα των πλουσιόπαιδων της Ευρώπης. Από τη Γαλλία, γύρω στα 1700 φθάνει, φερόμενος από τους καπεταναίους, στα μεγάλα ελληνικά λιμάνια που επικοινωνούν με την Ευρώπη, τη Σμύρνη, την Κωνσταντινούπολη, τη Χίο, τα Επτάνησα, τη Σύρα, την Πάτρα. Ριζώνει στις πολιτείες όπου υπάρχει σπάγγος και χρωματιστό χαρτί. Τα χωριατόπουλα τον βλέπουν στα χέρια των παιδιών της πόλης, εγκατα-

λείπουν τα αυτοσχέδια παιχνίδια τους που του μοιάζουν και θιάζονται να τον μιμηθούν. Τα «πουλιά» από μπακαλόχαρτο, φύλλα εφημερίδας και για σπάγγο το κουβάρι του πλεξίματος της γιαγιάς δίνουν τη λύση. Σαίτες και καρδιές τα πρώτα σχήματα, ίσως να πηγάζουν από παλιές τοπικές παραδόσεις.

Με τα χρόνια οι δυσκολίες ξεπεράστηκαν. Το χαρτί αφθονεί, πουλιέται φθηνά, το ίδιο κι ο σπάγγος. Η κατασκευή του αετού είναι τέχνη, δεν είναι, όσο φαίνεται, εύκολη. Βασικά του συστατικά: ο κορμός που πρέπει να γίνει με ιδιαίτερη προσοχή, η ουρά και τα ζύγια. Αν η ουρά δεν έχει το κατάλληλο μήκος και πάχος, αν τα ζύγια δεν φτιαχτούν με μαεστρία και προσοχή στη λεπτομέρεια ο αετός δεν απογειώνεται. Κι είναι συχνές οι σκηνές του αγανακτισμένου παιδιού που μάταια προσπαθεί να τιθασει έναν αετό που στριφογυρνάει αδιάκοπα και κάνει τούμπες στο χώμα. Άπειρα τα στολίδια του: σκουλαρίκια, ζωγραφίες, πολύχρωμα χαρτιά, φεγγάρια και ήλιοι, σημαίες και σήματα ποδοσφαιρικών ομάδων, ανάλογα με τις ανάγκες και το μεράκι του τεχνίτη.

Στα 1900 η Αποκριά σιωπηρά καθιερώθηκε σαν αρχή και της ετοιμασίας των αετών, με κάθε προσοχή και χωρίς βιάση. Αγοράζονταν τα υλικά κατασκευής, συγκεντρώνονταν, και η δουλειά άρχιζε, σωστή ιεροτελεστία.

Με την πρώτη αμυδρή λιακάδα, τα παιδιά ξεχύνονταν στα ψηλάματα, στις αλάνες, στις ταράτσες. Οι ουρανοί γέμιζαν ασφυκτικά. Σκληρές μάχες, ίδιες αερομαχίες, για το ποιος θ' ανεβάσει τον αετό του ψηλότερα. Πονηριές και τεχνάσματα με ξυραφάκια επιστράτευαν οι επιτήδαιοι για να προσγειώσουν, ενίοτε ανώμαλα, τους ικανούς από τα ύψη. Στην Πόλη και τη Σμύρνη, πριν την καταστροφή, το πέταγμα αποτελούσε ανάπτυξη ολόκληρης επιθετικής και αμυντικής στρατηγικής και είχε αναπτυχθεί στο έπακρο. Ο νους, το σώμα, η ψυχή των

Συνέχεια στη σελ. 166

Πολύχρωμοι αετοί με φόντο την Ακρόπολη.

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Νίκος Μπούγιας Ανθυπαστυνόμος

Κατέβαινε την κατηφόρα του χωριού, πάνω στο καινούργιο του ποδήλατο, όλο χαρά και περηφάνεια για το μεγάλο του απόκτημα και καμάρωνε σαν τον Κολοκοτρώνη καθάλα στ' άλογό του. Ξαφνικά, δεν κατάλαθε πώς, βρίσκεται πεσμένος στο χαντάκι, με το ποδήλατο αναποδογυρισμένο στην άλλη άκρη του δρόμου. Σηκώνεται κουτσαίνοντας, το παίρνει και φεύγει.

Στο σπίτι ο πατέρας του, μόλις τον βλέπει, του βάζει τις φωνές: «Δεν φταις εσύ, φταίω εγώ που στ' αγόρασας».

Μέσα του όμως δεν τόχε μετανιώσει. Ήταν περήφανος γι' αυτόν: Καλό παιδί, ο πρώτος μαθητής στο σχολειό, δεν μπορούσε να του χαλάσει χατήρι.

Την άλλη μέρα, ο καθηγητής της φυσικής, του εύχεται περαστικά και συνεχίζει το μάθημα: «Το άθροισμα δύο αντιρρόπων και ίσων δυνάμεων εξισούται με...».

Κι ο Γιαννάκης μένει με την απορία, πώς ανατράπηκε το ποδήλατο, προσπαθεί να δώσει τις δικές του εξηγήσεις. Στο τέλος κάπου αρχίζει να πιστεύει ότι στα ατυχήματα επενεργούν και κάποιες αόρατες σκοτεινές δυνάμεις. Είχε ακούσει άλλωστε από τη μάνα του ότι «όλα αυτά είναι μηχανήματα του διαβόλου».

Θυμάται, όταν ήταν μικρός, στο Δημοτικό ακόμη, πως κόντεψε να σκοτωθεί με το τρακτέρ του πατέρα του. Ήταν μια μέρα που έπαιζε στην αυλή του σπιτιού. Ανήσυχο παιδί, καθώς ήταν, ανεβαίνει πάνω, τα κλειδιά ήταν στη θέση τους. Μεγάλη του ήταν η χαρά, που μπόρεσε αυτός, ένας τόσοσ δα πισιρικάς, ναβάλει μπροστά το θηρίο, που άρχισε να μουγκρίζει. Κι εκεί που καμάρωνε για το κατόρθωμα, κάποιος άλλος μπόμπιρας σκαρφαλώνει και κατεβάζει το χειρόφρενο. Η αυλή ήταν κατηφορική και ακολουθούσε γκρεμός. Για καλή τους τύχη οι ρόδες ήταν στραμμένες δεξιά κι έτσι το τρακτέρ χτυπάει σ' ένα σωρό από τούθλα και σταματάει. Τρέχουν οι γείτονες, τσιρίζουν οι γυναίκες, γυρνάει και ο πατέρας λαχταρισμένος από τα χωράφια. Βλέποντας ότι ο γιος του γλύτωσε από τον χάρου τα δόντια, παίρνει τα κλειδιά και τα κρύβει σε χίλιες τρύπες. Κατάλαθε ότι ήταν μεγάλη του θλακεία, που είχε ξεχάσει τα κλειδιά, αλλά το αντιμετώπισε μοιρολατρικά λέγοντας «τέλος καλό, όλα καλά». Μάλωσε μόνο λίγο με το γιότου, χωρίς να του πει τίποτε άλλο.

Άλλωστε, και στον ίδιο κανείς ποτέ δεν είχε εξηγήσει πώς λειτουργεί ένα τρακτέρ, τι πρέπει να προσέχει, πώς να κυκλοφορεί στους δρόμους. Ό,τι έμαθε, το έμαθε εμπειρικά και μόνος του. Το δίπλωμα το πήρε στα σαράντα του, μετά από πολλές προσπάθειες. Οδηγούσε στην τύχη. Κυκλοφορούσε στους αγροτικούς δρόμους, χωρίς ιδιαίτερο πρόβλημα. Τα «περί προτεραιότητας και τοιαύτα» ήταν ψιλά γράμματα γι' αυτόν. Εδώ ίσχυε το «κανείς δεν έχει το προβάδισμα και οι οδηγοί θα πρέπει να συνεννοηθούν για το ποιος θα περάσει πρώτος». Στον εθνικό δρόμο, που περνούσε πλάι στο χωριό, κινούνταν μια φορά το μήνα, κι αυτό όταν χρειάζονταν να τον διασχίσει. Κύταζε δεξιά κι αριστερά και αν δεν έρχονταν κανένα αυτοκίνητο, τότε μόνο επιχειρούσε το μεγάλο άλμα. Με απότομες κινήσεις, έμπαινε και έβγαине, σαν λαβωμένο αγρίμι, βγάζοντας μια κραυγή ανακούφισης, όταν έφτανε στο τέρμα.

Κι άλλη μια φορά κινδύνεψε ο Γιαννάκης. Ήταν την πρώτη μέρα, που πήγαινε στο σχολειό. Τον κρατούσε η μητέρα του απ' το χέρι, από την έξω όμως μεριά του δρόμου. Ένα αυτοκίνητο που έτρεχε, πέρασε ξυστά από δίπλα του. Θυμάται που ο οδηγός άνοιξε το τζάμι και έρριξε μιαδυνατή θρисиά στη μαμά του.

Πέρασαν οι μέρες κι απ' έναν μεγαλύτερο ξάδερφο του έλυσε το μυστήριο: «Στην κατηφόρα δεν πατάμε προστινό φρένο στο ποδήλατο, γιατί μας φέρνει καπάκι». Ξεθάρρεψε και τ' απογέυματα έβγαине βόλτα στον εθνικό δρόμο. «Πρόσεχε, γιατί είναι μεγάλος δρόμος», του έλεγε ο πατέρας του. «Προσέχω», απαντούσε εκείνος. Να προσέχει ναι, αλλά τι, δεν του το είπε ποτέ κανείς.

Μια μέρα τον βρήκε κατά τύχη ο αστυνόμος της περιοχής, που περνούσε με το αυτοκίνητό του. Ήταν με δυο άλλους νεαρούς. Τα δυο ποδήλατα πήγαιναν στη μέση του δρόμου και το άλλο στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας. Τους κορνάρισε και θέλησε να τους εξηγήσει πόσο επικίνδυνο ήταν αυτό που έκαναν. Εκείνοι, μόλις τον είδαν, φοβήθηκαν και εξαφανίστηκαν στα γύρω χωράφια. Έψαξε τότε να βρει τίνος ήταν τα παιδιά, αλλά κανείς δεν τον βοήθησε. Αντίθετα, άκουσε και τα σχόλια: «Δεν κυττάζει η αστυνομία να πιάσει κανέναν μεγάλο, τους πισιρικάδες κυνηγάει».

Έτσι τα παράτησε, ώσπου σε μια βδομάδα ήρθε η τραγική είδηση! Ο Γιαννάκης χτυπήθηκε άσχημα από ένα λεωφορείο. Πήγαινε στη μέση του δρόμου και μόλις το είδε, τα έχασε, και στρίβοντας αριστερά για να το αποφύγει, θρέθηκε κάτω από τις ρόδες του. Τον πήγαν κατευθείαν στην Αθήνα, κάθησε κανένα χρόνο στο νοσοκομείο, αλλά δύσκολα περπατάει και θα μείνει ανάπηρος για όλη του τη ζωή...

...Ο Γιαννάκης, το καμάρι του πατέρα του και του χωριού... το πανέξυπνο και καλό εκείνο παιδί... που ήξερε απέξω κι ανακατωτά ιστορίες και θρησκευτικά, που έπαιζε στα δάχτυλα τα Μαθηματικά. Που γνώριζε καλά ότι «όταν η ακόλουθη λέξη αρχίζει από φωνήεν ή σύμφωνο στιγμιαίο ή διπλό, το τελικό - ν - πάντα διατηρείται». Αλλά, που δεν του έμαθε κανείς, πως να διατηρηθεί στη ζωή. Πως η διπλή διαχωριστική στο δρόμο είναι «ντουβάρι». Πως, όταν κάποιος κινδυνεύει να συγκρουστεί, στρίβει απότομα δεξιά και δεν κάνει ότι του κατέβει εκείνη τη στιγμή. Βέβαια, αυτός ενήργησε δικαιολογημένα, γιατί είναι γνωστός ο ψυχολογικός νόμος, πως ο άνθρωπος στις δύσκολες στιγμές ενεργεί σύμφωνα μ' αυτά που ξέρει, αλλιώς κυττάζει σαν άγαλμα τον κίνδυνο. Κανένας, όμως, δάσκαλος δεν φρόντισε να του μεταδώσει αυτές τις βασικές γνώσεις. Αλλά, ποιος, αλήθεια, φρόντισε να τις μεταδώσει και σ' αυτόν;...

Κι έτσι έμειναν τα όνειρα του πατέρα ορφανά και ο νεαρός αστυνόμος με τις τύψεις, ότι δεν έκανε σωστά τη δουλειά του. Τώρα ο Γιαννάκης, από το κρεβάτι του πόνου, έχει συνειδητοποιήσει πως το αυτοκίνητο είναι όχι μόνο μέσο εξυπηρέτησης, αλλά και πολυθόλο. Τώρα, ξέρει καλά, γιατί, λίγο πριν πάθει το ατύχημα, κάποιο ξαδερφάκι του, που ήρθε από τη Γερμανία, έλεγε συχνά το ποίημα: «Θα θυμάμαι οδηγώντας πως όπλο κρατώ και μπορεί να σκοτώσω ή και να σκοτωθώ...».

Η υπνηλία στην οδήγηση μπορεί να αποβεί μοιραία...

Ασφαλώς θα σας έχει συμβεί να οδηγείτε θράδυ και λίγο κουρασμένοι και να αρχίζετε να «γλαρώνετε» πάνω στο τιμόνι νοιώθοντας αυτή την γλυκιά διάθεση να κλείσετε τα μάτια σας για λίγο.

Και ασφαλώς θα έχετε αντιληφθεί ότι σ' αυτή την

περίπτωση η προσοχή και τα αντανακλαστικά σας έχουν μειωθεί αισθητά και ότι έχετε παραδοθεί στην μονοτονία της οδήγησης και του αυτοκινητόδρομου με κίνδυνο να γίνετε πρόξενος ατυχήματος.

Αυτή η νύστα, που έρχεται όταν οδηγείτε για αρκετές ώρες και κουρασμένοι, είναι βέβαια ανθρώπινη αλλά δεν συγχωρείται στην συγκεκριμένη αυτή περίπτωση.

Γιατί, όπως δείχνουν ειδικές μελέτες και στατιστικές, ένα μεγάλο ποσοστό ατυχημάτων που γίνονται στους αυτοκινητόδρομους, οφείλονται σ' αυτή ακριβώς τη νύστα!...

Και οδηγοί που άφησαν τα μάτια τους να κλείσουν, για κάποιο δευτερόλεπτο, τα... έκλεισαν για πάντα....

Γενικότερα η υπνηλία και η κούραση στο τιμόνι είναι επικίνδυνες γιατί τα αντανακλαστικά αρχίζουν να λειτουργούν πολύ αργά και το δυστύχημα έρχεται γρήγορα.

Όμως, πώς προκαλείται η υπνηλία και η κούραση;

Συνήθως και πολύ απλά, από την έλλειψη ύπνου. Οι περισσότεροι άνθρωποι χρειάζονται 7 με 8 ώρες ύπνου το 24ωρο. Ο καλύτερος έλεγχος της έλλειψης ύπνου είναι το πώς αισθάνεστε. Αν ξυπνάτε φρέσκοι και ενεργητικοί τότε κοιμηθήκατε αρκετά. Αν ξυπνάτε κουρασμένοι και αδιάθετοι, τότε ίσως χρειαζόσταν

περισσότερο ύπνο. Πρόσφατες επιστημονικές μελέτες έδειξαν πως μια συνεχιζόμενη απώλεια ύπνου για πολλές νύκτες συνέχεια, προκαλεί νευρική και φανταστική ασθένεια. Σίγουρα, αυτή δεν είναι η πνευματική κατάσταση που πρέπει να έχετε όταν βρίσκεστε στο τιμόνι.

Ένας άλλος λόγος που προκαλεί υπνηλία και κούραση είναι η κακή όραση. Μπορεί η όρασή σας να μην είναι τόσο καλή όσο νομίζετε. Επιβάλλεται να επισκέπτεστε σε τακτά διαστήματα τον οφθαλμίατρό σας, και ειδικά όσοι οδηγούν συχνά και για πολλές ώρες. Η κακή όραση δημιουργεί κούραση στα μάτια με συνέπεια την υπνηλία και βέβαια τα ατυχήματα.

Τα κουρασμένα μάτια επίσης περιορίζουν το οπτικό πεδίο. Βλέπετε λιγότερο, η αντίληψη του βάθους και η ικανότητα υπολογισμού των αποστάσεων περιορίζονται με αποτέλεσμα ο χρόνος, που χρειάζεστε για ν' αντιδράσετε σε μια κατάσταση κινδύνου, να μειώνεται και πολλές φορές σε τέτοιο βαθμό δυστυχώς, που δεν επαρκεί...

Ακόμη το άγχος, τα οικογενειακά προβλήματα, μια μικρή αδιαθεσία, ένας πονοκέφαλος, ένας πονό-

δοντος, περιττό βάρος στο στομάχι σε συνδυασμό με την υπνηλία σας κάνουν ευερέθιστους, αφηρημένους και νωθρούς στην οδήγηση, με τραγικά συχνά βέβαια αποτελέσματα.

Τέλος ένα βαρύ γεύμα, τα διάφορα τονωτικά ή θεραπευτικά φάρμακα μπορούν να σας προκαλέσουν ναυτία, ζαλάδα, κούραση και υπνηλία και να χάνετε έτσι πάλι τον πλήρη έλεγχο του αυτοκινήτου σας.

Τρόποι που μπορείτε να καταπολεμήσετε την υπνηλία και την κούραση

Μια ειδική έρευνα που κράτησε τρία χρόνια, απέδειξε ότι το μάσημα της τσίχλας είναι ένας καλός τρόπος να μείνει ξύπνιος ο οδηγός και αυτό γιατί το μάσημα ενεργεί στο μυαλό και αυξάνει την ετοιμότητα. Φροντίστε λοιπόν να υπάρχουν πάντα τσίχλες μέσα στο αυτοκίνητό σας.

Μια άλλη καλή μέθοδος για να φύγει η νύστα είναι μια ελαφριά γυμναστική, με το αυτοκίνητο βέβαια σταματημένο στην άκρη του δρόμου.

Χαμηλώστε την πλάτη του καθίσματος όσο πιο πολύ γίνεται, και τεντώστε για πέντε δευτερόλεπτα τα χέρια και τα πόδια σας. Μετά χαλαρώστε. Κουνήστε το κεφάλι σας μπρός - πίσω και τα γόνατά σας από τη μια μεριά στην άλλη. Επαναλάβετε μερικές φορές αυτές τις ασκήσεις και θα νοιώσετε πολύ καλύτερα. (Αν δεν νοιώσετε καλύτερα πάρτε έναν υπνάκο και μετά συνεχίστε).

Ακόμη μια δοκιμασμένη μέθοδος είναι να παίρνετε οκτώ-δέκα γρήγορες συνεχόμενες εισπνοές από την μύτη και μετά να βγάξετε τον αέρα με δέκα κοφτές συνεχόμενες εκπνοές.

Κάντε μερικές φορές αυτή την άσκηση, όταν σταματάτε για ξεκούραση, ενώ την ώρα που οδηγείτε φροντίστε να αναπνέετε βαθιά και να βγάξετε τον αέρα δυνατά.

Οι βαθιές εισπνοές ανεβάζουν την ποσότητα του οξυγόνου και αναζωογονούν το σώμα.

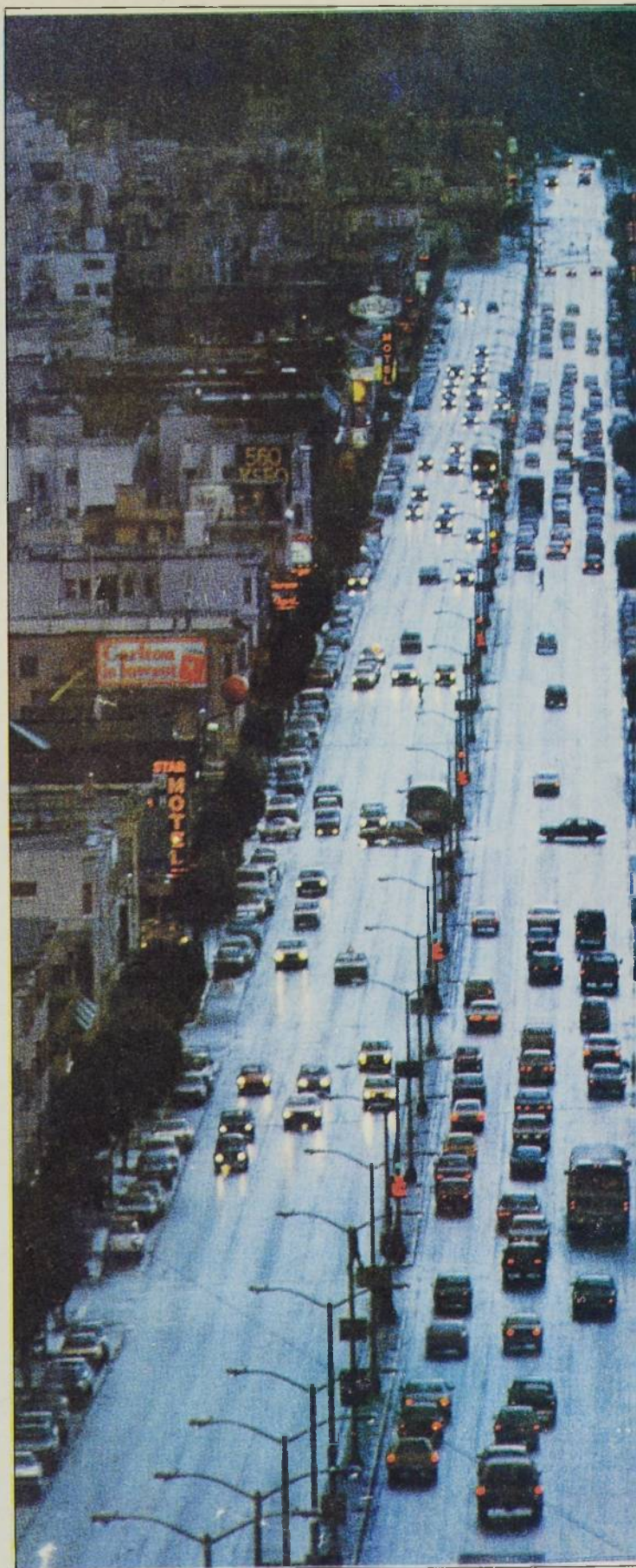
Επίσης η έλλειψη οξυγόνου μέσα στο αυτοκίνητο φέρνει πάντοτε νύστα. Γι' αυτό φροντίστε κάποιο παράθυρο ή αεραγωγός να μένει πάντοτε ανοικτός για να ανανεώνεται ο αέρας μέσα στο χώρο του αυτοκινήτου και να διατηρείτε έτσι το μυαλό του οδηγού καθαρό.

Όταν οδηγείτε σε αυτοκινητόδρομους το μυαλό συνηθίζει στις μεγάλες ταχύτητες και οι αντιδράσεις γίνονται πιο αργά.

Ένας τρόπος να σπάσετε την μονοτονία του οδηγήματος, είναι να κινήτε όλα τα δάκτυλα των χεριών, τα οποία «κινούν» και το μυαλό.

Κρατώντας καλά το τιμόνι, αρχίστε να ανοίγετε και να κλείνετε ένα, ένα με την σειρά όλα σας τα δάκτυλα. Είναι μια άσκηση που δεν εμποδίζει καθόλου το οδήγημα και σας κρατάει και σε ετοιμότητα.

Τέλος για να περιορίσετε την κούραση των ματιών, μην κρατάτε το βλέμμα σας στυλωμένο κατευ-

θείαν μπροστά. Ρίχνετε ματιές στην περιοχή γύρω σας, στον καθρέφτη γι' αυτούς που έρχονται πίσω σας και μακριά μπροστά. ανοιγοκλείνετε τα μάτια σας συχνά και φυσιολογικά.

«Κομπιούτερς» – ειδοποιητές για την υπνηλία

Οι αυτοκινητοβιομηχανίες, στον τομέα της έρευνας για περισσότερη οδική ασφάλεια, βρήκαν και άρχισαν να εφαρμόζουν στα καινούργια αυτοκίνητα μια συσκευή, η οποία προειδοποιεί τον οδηγό ότι νύσταξε και επομένως γίνεται επικίνδυνος για τον εαυτό του και τους άλλους.

Στην πράξη της, η συσκευή αυτή βγάζει ένα διαπεραστικό ήχο, ενώ ταυτόχρονα αναβοσβήνει στο ταμπλώ ένα δυνατό προειδοποιητικό φως. Στα πειραματικά μοντέλα, που υποτίθεται ότι είναι τα αυτοκίνητα του μέλλοντος, υπάρχει μια πιο εξελιγμένη συσκευή, η οποία με φωνή ηλεκτρονική λέει στον οδηγό ότι έχει νυστάξει, ότι έχει επηρεαστεί η προσοχή του στο οδήγημα, και ότι πρέπει να σταματήσει να ξεκουραστεί.

Το πρόβλημα που αντιμετώπισαν οι τεχνικοί όταν ξεκίνησαν να κατασκευάσουν την συσκευή ήταν να

βρουν πώς συμπεριφέρεται ο νυσταγμένος οδηγός και να τοποθετήσουν αυτή την συμπεριφορά σε μια απλή αλλά αξιόπιστη συσκευή.

Μετά από ατέλειωτες παρατηρήσεις διαπίστωσαν ότι οι νυσταγμένοι οδηγοί σταματούν για λίγο να κινούν το τιμόνι και μετά το στρίβουν απότομα δεξιά ή αριστερά και το κρατούν εκεί με αποτέλεσμα, αν υπήρχε χώρος, να διαγράφουν συνέχεια τον ίδιο κύκλο.

Οι αντιδράσεις αυτές των οδηγών τοποθετήθηκαν στον κομπιούτερ της συσκευής, και όταν συμβούν, τις αναγνωρίζει αμέσως και αντιδρά.

Το αξιοπερίεργο ακόμη αυτής της συσκευής είναι το γεγονός ότι αυτή, έχει την δυνατότητα να μαθαίνει τον τρόπο οδήγησης του οδηγού και να καταλαβαίνει πλέον αν μερικές κινήσεις γίνονται από υπνηλία ή από περίεργο οδήγημα.

Όσοι λοιπόν δεν έχετε ακόμη στα αυτοκίνητά σας.... ειδοποιητές-κομπιούτερς για την υπνηλία, καλύτερα να μην ξεκινάτε καθόλου να ταξιδέψετε αν νοιώθετε κουρασμένοι.

Αν πάλι ξεκινήσετε, την στιγμή που θα νυστάξετε σταματήστε αμέσως έξω από το δρόμο και κοιμηθείτε έστω και για μισή ώρα. Και ξαναξεκινήστε...

Καλά ταξίδια λοιπόν...

Στοιχεία πάρθηκαν από το περιοδικό τα «Νέα της ΕΛΠΑ».

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Βρεταννική εταιρία κατασκεύασε ένα σημαντήρα οδοστρωμάτων που κάνει την ίδια δουλειά με τους γνώριμους πλαστικούς κώνους που χρησιμοποιούνται στη σήμανση οδών όταν εκτελούνται έργα οδοποιίας, αλλά που είναι ευκολότερα ορατός και δεν μπορεί να ανατραπεί ή να εκτιναχθεί μακριά.

Ο σημαντήρας ονομάζεται FLAT CONE (επίπεδος κώνος) γιατί μοιάζει με κώνο του οποίου οι διαστάσεις έχουν μειωθεί σε δύο μόνο και προσφέρει πολλά πλεονεκτήματα στις υπηρεσίες τροχαίας κίνησης και στους εργολήπτες οδικών έργων.

Τοποθετώντας τον κώνο κατά τρόπο ώστε η επίπεδη ανακλαστική του επιφάνεια να είναι στραμμένη προς τα οχήματα που πλησιάζουν, τον κάνουμε να γίνει καλύτερος ανακλαστήρας του φωτός από ότι η καμπυλωτή επιφάνεια των συμβατικών κώνων. Αν ο κώνος χτυπηθεί από κάποιο αυτοκίνητο η βάση στην οποία είναι τοποθετημένος του επιτρέπει να πέσει οριζόντια καθώς οι τροχοί περνάνε από πάνω του και στη συνέχεια να σηκωθεί στη φυσιολογική του θέση.

λογική του θέση.

Αυτή η αυτόματη ενέργεια κάνει να μη χρειάζεται να μαζεύουμε τους συμβατικούς κώνους που έχουν πέσει ή που έχει σκορπίσει ο άνεμος πράγμα που είναι και κοπιαστικό και εμπερικλείει και πιθανούς κινδύνους. Με το μεγαλύτερο βάρος στη βάση που είναι από ανακυκλωμένα υλικά ο κώνος έχει μεγάλη σταθερότητα και δεν κινδυνεύει να πέσει από τον άνεμο, είναι δε σχεδόν άφθαρτος.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΦΥΠΝΙΣΗΣ

Η υπνηλία των οδηγών αποτελεί ένα σοβαρό αίτιο των αυτοκινητικών δυστυχημάτων. Μια μεξικάνικη εταιρεία αποφάσισε να προσαρμόσει για τους οδηγούς αυτοκινήτων ένα σύστημα αφύπνισης που αρχικά, είχε σχεδιαστεί για πιλότους αεροσκαφών.

Το σύστημα βασίζεται σε μια μικρή συσκευή που είναι προσαρμοσμένη στη μάσκα οξυγόνου του πιλότου και εκπέμπει μια ακίνδυνη υπέρυθρη δέσμη φωτός στην κόρη του αριστερού του ματιού. Ένας μι-

κροϋπολογιστής παρακολουθεί το κλείσιμο των ματιών και όταν διαπιστωθεί ανωμαλία που δείχνει τάση για υπνηλία, τότε τίθεται σε λειτουργία ο αυτόματος πιλότος.

Τώρα σχεδιάζει παρόμοιο σύστημα ανίχνευσης που θα τοποθετείται σε ζευγάρι γυαλιών και θα ζυγίζει μόλις λίγα γραμμάρια. Η συσκευή θα παρακολουθεί τις κινήσεις των ματιών του οδηγού και θα εκπέμπει ηχητικό σήμα όταν διαπιστώνονται συμπτώματα υπνηλίας.

Υπολογίζεται ότι η συσκευή, όταν βγει στην αγορά, θα κοστίζει γύρω στα 100 δολάρια.

Η ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΣ NISSAN

Μία εφεύρεση της Νισσάν, που ελέγχει ηλεκτρονικά την ποιότητα της βαθφής των αμαξωμάτων, κέρδισε το βραβείο της διεθνούς αυτοκινητιστικής τεχνολογίας.

Ο έλεγχος γίνεται σε 75 δευτερόλεπτα και ανακαλύπτει ανωμαλίες στην επιστροφή χρώματος με επιφάνεια μεγαλύτερη από 0,3 χιλιοστόμετρα!

Ο διαρρήκτης, ο φαρμακοποιός και ο «από μηχανής Θεός»

Η «δουλειά» ήταν «στρωμένη» για τον 28χρονο σεσημασμένο διαρρήκτη Γεώργιο Οικονομίδη. Εκμεταλλευόμενος την απουσία του φαρμακοποιού Κυριάκου Πανόπουλου μπήκε στο διαμέρισμά του, στον πρώτο όροφο πολυκατοικίας του Χαλανδρίου και φρόντισε να το «ξαλαφρώσει» από διάφορα αντικείμενα αξίας.

Κάποια στιγμή, όμως, άκουσε θόρυβο και όταν δεν του έμεινε καμμία αμφιβολία πως είχε επιστρέψει ο νοικοκύρης πήδησε από το μπαλκόνι στο δρόμο και άρχισε να τρέχει. Πίσω του έσπευσε ο φαρμακοποιός που τον είχε πιά αντιληφθεί, φωνάζοντας απεγνωσμένα: «βοήθεια, κλέφτες».

Στο σημείο αυτό της καταδίωξης εμφανίζεται ο «από μηχανής Θεός», στο πρόσωπο του αστυφύλακα Θανάση Δημητριάδη, 32 χρόνων, που υπηρετεί στο Τμήμα Ασφάλειας Χαλανδρίου. Ας παρακολουθήσουμε τη συνέχεια και το τέλος της περιπέτειας μέσα από την αφήγησή του:

«Στις 11.30' περίπου, το βράδυ της 17ης Δεκεμβρίου οδηγούσα μόνος το περιπολικό. Το πλήρωμα είχε

Ο αστυφύλακας Θανάσης Δημητριάδης. Με θάρρος και ετοιμότητα συνέλαβε το διαρρήκτη.

παραμένει στο τμήμα και εγώ πήγαινα στο Ψυχικό για να παραλάβω μερικά υπηρεσιακά σήματα. Είχα ήδη τελειώσει και επέστρεφα στην υπηρεσία, όταν με σταμάτησε το κόκκινο φανάρι στη γωνία των οδών Εθνικής Αντιστάσεως και Αποστολοπούλου. Σχεδόν ταυτόχρονα, άκουσα μια ανδρική φωνή να καλεί σε βοήθεια και έστριψα δεξιά για να δω από που προερχόταν η επίκληση. Τότε, βλέπω λίγο πιο κάτω δεξιά, κάποιον να προπορεύεται τρέχοντας και έναν δεύτερο να τον κυνηγάει επαναλαμβάνοντας «βοήθεια,

κλέφτες». Εγκαταλείπω αμέσως το περιπολικό με αναμμένα φώτα στην Εθνικής Αντιστάσεως και αρχίζω κι εγώ να κυνηγώ τον προπορευόμενο. Ευτυχώς είχα δυνάμεις και σε απόσταση 50 μέτρων τον πρόφθασα. Φάνηκε να μην μπορεί ν' αντιδράσει όταν έπεσα πάνω του φωνάζοντας «αστυνομία». Έδειχνε πανικόβλητος. «Σκότωσέ με», μου είπε ικετευτικά, ενώ με κρυφή επιδεξιότητα τράβηξε από την τσέπη του ένα μαχαίρι για να με χτυπήσει. Φοβήθηκα μήπως είχε και πιστόλι. Παλαίψαμε. Έπιασα το μαχαίρι από την κόψη και κατάφερα να του το πάρω, τραυματίζοντας ελαφρά το χέρι μου. Από τη στιγμή εκείνη και μετά παραδόθηκε χωρίς να προβάλει καμμία αντίσταση. Κρατώντας τον αδιάφορα υπέδειξα στον φαρμακοποιό που βρισκόταν στο πλάϊ μου να φέρει από το περιπολικό τις χειροπέδες και αφού τις φόρεσα στον Οικονομίδη τον οδήγησα στο Α.Τ. Ασφάλειας Χαλανδρίου.

Την σκηνή της πάλης με τον διαρρήκτη και τα υπόλοιπα γεγονότα παρακολουθούσαν «ασυγκίνητοι» δέκα ή και περισσότεροι πολίτες που δεν αντέδρασαν στο παραμικρό.

Πάνω στον κακοποιό βρέθηκαν χρυσαφικά αξίας 300.000 δραχμών».

Στοργικό καθήκον

Έκρηξη σε ωριμαντήριο μπανανών, που προκλήθηκε από τη διαρροή αερίου, έσπειρε τον πανικό στους κατοίκους ολόκληρης συνοικίας, στο Μοσχάτο. Από το ωστικό κύμα, που δημιούργησε η έκρηξη, έπαθαν σοβαρές ζημιές δύο γειτονικά σπίτια κι έσπασαν τα τζάμια σε ακτίνα 150 μέτρων, ενώ από τα «θραύσματα» της έκρηξης (λαμαρίνες και τσιμεντόλιθοι), κόπηκαν πολλά καλώδια της ΔΕΗ και γέμισαν οι δρόμοι μπάζα.

Αμέσως μετά την έκρηξη, και μαζί με τα πυροσβεστικά οχήματα, έφθασε στον τόπο μια διμοιρία ανδρών της Ελληνικής Αστυνομίας, με σκοπό να ερευνήσουν κάτω από τα χαλάσματα για τον εντοπισμό θυμάτων (που παραδόξως αλλά ευ-

τυχώς δεν υπήρχαν) αλλά και να καθησυχάσουν τους τρομοκρατημένους κατοίκους της περιοχής. Στη φωτογραφία, ο στοργικός αστυφύλακας προσπαθεί να διασκεδάσει την ανησυχία και το φόβο, που έχει ζωγραφιστεί στα τρομαγ-

μένα παιδικά προσώπακια. Η φωτογραφία αυτή που δεν είναι «στημένη», δημοσιεύτηκε σε ημερήσια απογευματινή εφημερίδα, απόδειξη της ευαισθησίας με την οποία οι αστυνομικοί εκπληρώνουν την κοινωνική τους αποστολή.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΔΩΡΩΝ

Η Διεύθυνση Υγειονομικού σε συνεργασία με την Διεύθυνση Δημοσίων σχέσεων του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης την παραμονή των Χριστουγέννων προσέφερε δώρα σε ασθενείς του 401 στρατιωτικού νοσοκομείου και σε διάφορες κλινικές των Αθηνών.

Αντιπροσωπεία δοκίμων υπαστυνόμων και των τριών Τάξεων της Σχολής Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ. επισκέφθηκε τις παραμονές των Χριστουγέννων μαζί με τον προϊστάμενο της θρησκευτικής υπηρεσίας αρχιμανδρίτη π. Ευσέβιο Πιστολή το Λύρειο Ορφανοτροφείο, στο Μάτι Αττικής.

Μέσα σε ιδιαίτερα συγκινητική ατμόσφαιρα οι δόκιμοι μοίρασαν δώρα στα αγόρια και κορίτσια που ζουν στο ίδρυμα και εκείνα, με τη σειρά τους, τους τραγούδησαν γιορτινά τραγούδια.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

Με χορό, ποιήματα, τραγούδια, ταχυδακτυλουργικά νούμερα και πλούσια δώρα γιόρτασαν τα Χριστούγεννα στην αίθουσα του Ε.Β.Ε.Α. της πόλης τα 122 παιδιά 5-12 χρόνων του προσωπικού της Αστυνομικής Δ/νσης Έβρου που υπηρετεί στην Αλεξανδρούπολη.

Μετά τις ευχές του αστυνομικού Δ/ντή που διακρίνεται στην πρώτη φωτογραφία περιστοιχιζόμενος από τους προϊσταμένους και τμηματάρχες της έδρας, οι μπόμπιρες ακολούθησαν τον υπεύθυνο της γιορτής στις τόσες εκπλήξεις που είχε ετοιμάσει αποκλειστικά γι' αυτούς. Τον διακρίνουμε στη δεύτερη φωτογραφία μαζί με τα παιδιά που ψάλλουν τα κάλαντα.

Ήταν πραγματικά μια πολύ όμορφη γιορτή που ενθουσίασε μικρούς και μεγάλους και απέσπασε τα ευμενή σχόλια του τοπικού τύπου.

Στη φωτογραφία οι Αξ/κοί της ΑΔ. ΕΒΡΟΥ στο χώρο της γιορτής. Διακρίνονται από αριστερά ο Αστυν. Α' ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΥ Τράϊανός, ο Αστυν. Α' ΑΛΟΙΜΟΝΟΣ Γιώργος, ο Αστυν. Α' ΜΠΑΚΙΡΤΖΗΣ Δημήτριος, ο Αστυν. Δ/ντής Έβρου ΚΟΥΤΣΟΜΠΑΝΗΣ Δημήτριος, ο Αστυν. Α' ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος και ο Αστυν. Β' ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΙΔΗΣ Φίλιππος.

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ

Επίσκεψη στη Σχολή Αξ/κών της ΕΛ.ΑΣ. πραγματοποίησαν οι μαθητές του Λυκείου Περιστερίου με σκοπό να ενημερωθούν σε θέματα οργάνωσης και λειτουργίας της.

Οι μαθητές εκδήλωσαν το ιδιαίτερο ενδιαφέρον τους και στη συζήτηση που επακολούθησε στην αίθουσα επισκέψεων της σχολής, ενώ παράλληλα τους μοιράστηκαν ενημερωτικά έντυπα και τους προσφέρθηκαν αναψυκτικά.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ

Ευχάριστη έκπληξη για τους δόκιμους υπαστυνόμους επιφύλαξε η θρησκευτική υπηρεσία της ΕΛ.ΑΣ., λίγο πριν τη διακοπή των μαθημάτων για τις γιορτές των Χριστουγέννων

και της Πρωτοχρονιάς.

Με πρωτοβουλία του προϊσταμένου της αρχιμανδρίτη π. Ευσέβιου Πιστολή διοργάνωσε χριστουγεννιάτικη γιορτή με τη συμμετοχή και της παιδικής χορωδίας του ενοριακού ναού Μεταμόρφωσης Παλιάς Κοκκινιάς.

Οι δόκιμοι είχαν την ευκαιρία να αντευξηθούν μέσα σε ζεστή ατμόσφαιρα που υπερτόνιζαν οι γλυκές παιδικές φωνές. Τα παιδιά τραγούδησαν χριστουγεννιάτικα και δημοτικά τραγούδια και στη συνέχεια χόρεψαν ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς.

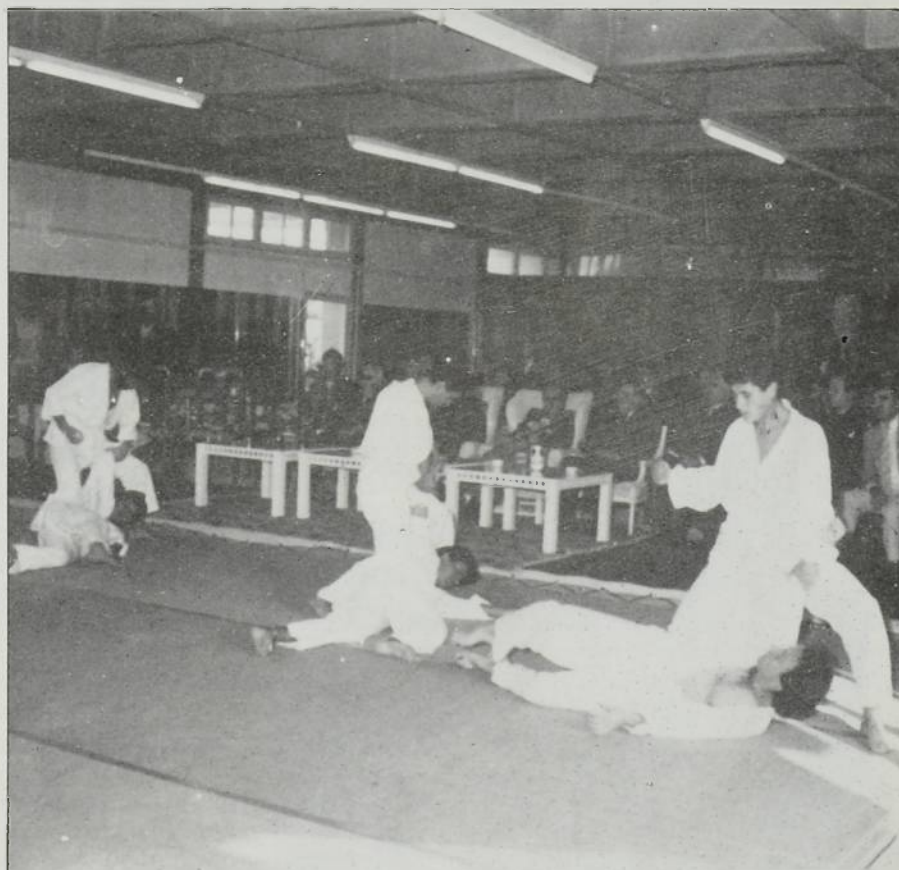
**Πτυχία στους απόφοιτους
της Σχολής Ειδικής Σωματικής
Εκπαίδευσης.**

Απονεμήθηκαν από τον γενικό γραμματέα του Υ.Δ.Τ., παρουσία του αρχηγού και υπαρχηγού της ΕΛ.ΑΣ. τα πτυχία σε είκοσι αρχιφύλακες και αστυφύλακες που αποφοίτησαν πρόσφατα από τη Σχολή Ειδικής Σωματικής Εκπαίδευσης στο Λαγονήσι.

Οι εκπαιδευθέντες φοίτησαν επί

τρίμηνο στη Σχολή και διδάχθηκαν Τζούντο - Καράτε - Ακίντο.

Της απονομής προηγήθηκε επίδειξη των απόφοιτων σε ασκήσεις σωματικής αγωγής, πολεμικών τεχνών, μεθόδων αυτοάμυνας και αντιμετώπισης οπλισμένων κακοποιών χωρίς χρήση όπλου.

Έκτοι Πανελλήνιοι αγώνες πρακτικής σκοποβολής (COMBAT) από ΕΣΚΟΘ – Διασυλλογικοί αγώνες αερο- βόλων από ΣΚΟΑ – ΑΠΘ

1. – Την 18-10-1987 έγιναν στη Θεσσαλονίκη (Πεδίο βολής ΒΑΘΥΛΑΚΚΟΥ Θέρμης) οι 6οι Πανελλήνιοι αγώνες πρακτικής σκοποβολής, που διοργάνωσε ο Εθνικός Σκοπευτικός Όμιλος Θεσ/νίκης (Ε.Σ.Κ.Ο.Θ.) και έλαβαν μέρος σαράντα έξι (46) σκοπευτές απ' όλη την Ελλάδα. Οι αγώνες ήταν ομαδικοί και ατομικοί.
2. – Βραβεύτηκαν οι τρεις (3) πρώτοι σκοπευτές και οι τρεις (3) ομάδες κάθε κατηγορίας, καθώς και οι τρεις (3) πρώτοι σκοπευτές και Ομάδες γενικής κατηγορίας.
3. – Τα έπαθλα αθλοθέτησε η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και ο Εθνικός Σκοπευτικός Όμιλος Θεσ/νίκης, σαν διοργανωτής των αγώνων.
4. – Από την Ελληνική Αστυνομία έλαβαν μέρος η Ε.Κ.Α.Μ. Αθηνών με δύο ομάδες (6 σκοπευτές) και η Ε.Κ.Α.Μ. Θεσ/νίκης με τρεις ομάδες (9 σκοπευτές).
 - Οι τρεις ομάδες της Ε.Κ.Α.Μ. Θεσ/νίκης, κατέκτησαν την 1η, 2η και 3η θέση στην κατηγορία τους, καθώς επίσης την 1η, 2η και 3η θέση γενικής κατηγορίας.
 - Στην ατομική κατάταξη την 1η, 2η και 3η θέση κατέκτησαν επίσης σκοπευτές της ΕΚΑΜ Θεσ/νίκης τόσο στην κατηγορία τους, όσο και στη γενική κατηγορία.
5. – Συγκεκριμένα οι επιδόσεις, οι θέσεις και οι συνθέσεις των ομάδων και των σκοπευτών που νίκησαν, έχουν ως εξής:

Α' ΟΜΑΔΙΚΑ

- α. Πρώτη Ομάδα η ΕΚΑΜ Θεσ/νίκης με 6.867 βαθμούς (Α-

στ/κες ΣΤΑΪΚΙΔΗΣ ΣΟΦΙΑΝΟΣ και ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ.

- β. Δεύτερη ομάδα η ΕΚΑΜ Θεσ/νίκης με 6.520 βαθμούς (Αστυν. Β' ΘΕΟΔΩΡΟΥ, Υπα-
στυνόμος Α' ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Αρχ/κας ΜΙΑΟΥΛΗΣ).

- γ. Τρίτη ομάδα η ΕΚΑΜ Θεσ/νίκης με 6.184 βαθμούς (Αν-
θ/μος ΚΕΡΑΜΥΔΑΣ, Ασ/κας ΕΚΑΤΟΔΡΑΜΗΣ, ΠΑΠΑΔΟ-
ΠΟΥΛΟΣ).

7. – Την 23, 24 και 25-10-87 έγιναν στη Θεσ/νίκη (Σκοπευτήριο Αεροβόλων ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ) Διασυλλογικοί Σκοπευτικοί αγώνες Αεροβόλων Όπλων, που διοργάνωσε ο Σκοπευτικός όμιλος Αποφοίτων Αριστοτε-
λείου Παν/μίου Θεσ/κης. Στους αγώνες πήραν μέρος πολλοί επίλεκτοι σκοπευτές και σκο-
πεύτριες από όλη τη Χώρα, συ-
μπεριλαμβανομένων και των πρωταθλητών του είδους. Οι σκοπευτές της ΕΚΑΜ Θεσ/νίκης, πήραν μέρος στο αεροβό-
λο πιστόλι και τυφέκι ανδρών.

8. – Σε σύνολο 47 σκοπευτών από 15 συλλόγους και με' άριστα το 600, οι σκοπευτές της ΕΚΑΜ Θεσ/νίκης, πέτυχαν τα παρα-
κάτω αποτελέσματα στο αερο-
βόλο πιστόλι:

- α. Ασ/κας ΣΑΠΟΥΝΑΣ 9ος με 545/600
- β. Αστυν. Β' ΘΕΟΔΩΡΟΥ 15ος με 537/600
- γ. Ασ/κας ΠΑΤΤΑΚΟΣ 16ος με 537/600

535/600

- δ. Ασ/κας ΒΑΣΔΕΚΗΣ 17ος με 535/600

9. – Στο αεροβόλο τυφέκι, σε σύ-
νολο 33 σκοπευτών από 15 συλλόγους και με άριστα το 600, οι σκοπευτές της ΕΚΑΜ Θεσ/νίκης, πέτυχαν τα παρα-
κάτω αποτελέσματα:

- α. Ασ/κας ΒΑΒΙΑΚΟΣ 14ος με 512/600

- β. Ασ/κας ΓΚΟΥΝΤΡΟΥΜΠΗΣ 16ος με 507/600

- γ. Ασ/κας ΣΟΥΡΗΣ 23ος με 474/600

- δ. Ασ/κας ΤΕΓΟΣ 27ος με 458/600

Β' ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΟΜΑΔΙΚΩΝ

α. Πρώτη ομάδα ΕΚΑΜ Θεσ/κης με	6.867 βαθμούς
β. Δεύτερη ομάδα ΕΚΑΜ Θεσ/κης με	6.520 βαθμούς
γ. Τρίτη ομάδα ΕΚΑΜ Θεσ/κης με	6.184 βαθμούς

Γ' ΓΕΝΙΚΗ ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗ

α. 1ος Υπασ/μος Α' ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΕΚΑΜ Θεσ/κης με	2.336 βαθμούς
β. 2ος Ασ/κας ΣΤΑΪΚΙΔΗΣ ΕΚΑΜ Θεσ/νίκης με	2.324 βαθμούς
γ. 3ος Ασ/κας ΣΟΦΙΑΝΟΣ ΕΚΑΜ Θεσ/κης με	2.265 βαθμούς
δ. 4ος Αρχ/κας ΜΙΑΟΥΛΗΣ ΕΚΑΜ Θεσ/κης με	2.191 βαθμούς
ε. 5ος Ασ/κας ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ ΕΚΑΜ Θεσ/κης με	2.187 βαθμούς

ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

Σε ειδική εκδήλωση που έγινε με πρωτοβουλία του Κέντρου Αιμοδοσίας του Ιπποκράτειου νοσοκομείου σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας σε αίθουσα του υπουργείου βραβεύτηκαν πενήντα ένας αστυνομικοί από υπηρεσίες της Αττικής, για τη δραστηριότητα που ανέπτυξαν στον τομέα της εθελοντικής αιμοδοσίας τόσο με την προσφορά αίματος όσο και με την πολύτιμη συμβολή τους στην προσπάθεια της Εθνικής Υπηρεσίας Αιμοδοσίας.

Η εκδήλωση άρχισε με ομιλίες του διευθυντή της Κεντρικής Υπηρεσίας Αιμοδοσίας κ. Παύλο Γκίκα και της διευθύντριας του Κέντρου Αιμοδοσίας του Ιπποκράτειου κ. Ειρήνης Κοντοπούλου οι οποίοι αναφέρθηκαν στο ιερό έργο των αιμοδοτών.

Χαιρετισμό απηύθυνε και ο ειδικός Γραμματέας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας κ. Αναστασίου ο οποίος έκανε και την τιμητική βράβευση. Ο δε αρχηγός της ΕΛ.ΑΣ. κ. Νίκων Αρκουδέας αφού απηύθυνε χαιρετισμό συνέχισε την απονομή των επαίνων και αναμνηστικών διάσημων. Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν ο διευθυντής της διεύθυνσης Υγειονομικού υποστράτηγος Βασίλης Σουρέτης, ο ταξίαρχος Γιώργος Μιχόπουλος κ.ά.

Η τιμητική αυτή βράβευση των εθελοντών αιμοδοτών αστυνομικών, δείχνει για μια ακόμα φορά το αθόρυβο όσο και δημιουργικό ανθρωπιστικό και κοινωνικό έργο της αστυνομίας.

Αξιίζει να αναφέρουμε τα ονόματα των βραβευθέντων αστυνομικών και ελπίζουμε να βρουν μιμητές στον ευαίσθητο τομέα της αιμοδοσίας.

Αντώνιος Κων/νος, Αφεντούλης Κυριάκος, Αρνόκουρος Παναγιώτης, Αραπάκης Νικόλαος, Ακράτος Παναγιώτης,

Αρτσιδάκης Στυλιανός, Γιαννακόπουλος Δημήτριος, Γεωργόπουλος Θεόδωρος, Δανδουλάκης Εμμανουήλ, Επιτρόπου Ηλίας, Ευαγγέλου Κων/νος, Ηλιόπουλος Παναγιώτης, Ηπειρώτης Παναγιώτης, Κατσιγιάννης Επαμεινώνδας, Καμφλής Ευθύμιος, Κρινής Γεώργιος, Καραγιάννης Κων/νος, Κουφός Μιχάλης, Κούρτης Χρήστος, Κουνελάκης Παντελής, Καρμαλής Αντώνης, Κωστάκη Παναγιώτα, Κωσταθάρρα Ζωή, Λεκάκης Γεώργιος, Λεπενιώτης Δημήτριος, Μωί-

σίδης Βασίλειος, Μπρούτας Αχιλλέας, Μπασιούκας Βασίλειος, Μαζαράκης Αντώνης, Μαγουλάς Αθανάσιος, Μανθόπουλος Μηνάς, Ντίνας Αθανάσιος, Νιάκας Θωμάς, Ντούμας Ηρακλής, Ντούσιας Κων/νος, Ξύγκας Δημήτριος, Πιάτσικας Γεώργιος, Πλουμής Εμμανουήλ, Πλακιάς Κων/νος, Ποδογιανότης Κων/νος, Ρηγάκης Μανούσος, Ζαλαμούρας Αθανάσιος, Τσιτιρίδης Νικόλαος, Τσακιρίδης Γεώργιος, Τσιριγώτη Ζαχαρούλα, Τζέλης Ιωάννης, Φήκας

Γεώργιος, Φάκος Παναγιώτης, Φίλιππος Σπύρος, Πούλος Ιωάννης, Παντέλας Δημήτριος.

Θερμά συγχαρητήρια σε όλους.

Η τελετή βράβευσης ήταν μια ελάχιστη ηθική αναγνώριση στην τεράστια δική τους προσφορά προς το κοινωνικό σύνολο. Είναι παγκόσμια αναγνωρισμένο ότι ο εθελοντής αιμοδότης είναι άτομο με υψηλό ηθικό ανάστημα.

ΧΑΝΙΑ

Η νέα γενιά είναι το μέλλον, το αύριο. Γι' αυτήν η φροντίδα όλων πρέπει να είναι μεγάλη. Η σωστή ενημέρωση και διαπαιδαγώγηση των μαθητών σε θέματα κυκλοφοριακής αγωγής αποτελεί μόνιμο στόχο και του Τμήματος Τροχαίας της Αστυνομικής Διεύθυνσης Χανίων. Πρόσφατα σε συνεργασία με τη Διεύθυνση δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του νομού βράβευσε δύο μαθητές γυμνασίων που διαγωνίσθηκαν στην έκθεση με θέμα: «Το σχολείο σχόλασε, τα παιδιά ξεχύνονται χαρούμενα στους δρόμους που τους διασχίζουν αδιάκοπα αυτοκίνητα, μοτοσυκλέτες, ποδήλατα... και τα παιδιά διάζονται να γυρίσουν στο σπίτι. Ξαφνικά οι φωνές και τα γέλια σταματούν. Διακόπτεται για λίγο η συγκοινωνία. Το αναπάντεχο και μοιραίο έχει γίνει πια. Ποιός άραγε να ευθύνεται για τους κινδύνους που παραμονεύουν καθημερινά στους δρόμους»;

Η συμμετοχή του μαθητόκοσμου στο διαγωνισμό ήταν μεγάλη, τα βραβεία απονεμήθηκαν, τελικά, στις μαθήτριες Γιάννα Λάκκα και Άννα Παπαδουλάκη και ήταν συλλογές λογοτεχνικών βιβλίων αξίας 20.000 και 10.000 δραχμών αντίστοιχα. Η τελετή της βράβευσης πραγματοποιήθηκε στη λέσχη Αξιωματικών Φρουράς Χανίων και παραβρέθηκαν ο επιθεωρητής αστυνομίας Κρήτης, ο αστυνομικός διευθυντής Χανίων, οι πολιτικές και στρατιωτικές αρχές του νομού καθηγητές και αντιπροσωπείες των μαθητικών κοινοτήτων των Γυμνασίων. Σε σύντομη ομιλία του ο προϊστάμενος του Τμήματος Τροχαίας αστυνόμες Α' Γεώργιος Μαμουσάκης ανέφερε στατιστικά

Στιγμιότυπα από τη βράβευση και τη δεξίωση.

στοιχεία γύρω από τα τροχαία ατυχήματα και τις προσπάθειες που καταβάλλει η υπηρεσία για τη μείωσή τους.

Στη συνέχεια ο επιθεωρητής αστυνομίας Κρήτης κ. Ιωάννης Παπαχαράλμπους επέδωσε τα βραβεία στις νικήτριες του διαγωνι-

σμού. Μετά το τέλος της βράβευσης παρατέθηκε μικρή δεξίωση για τους παρευρισκόμενους. Τα έξοδα για τα βραβεία και τη δεξίωση κάλυψε με εθελοντική προσφορά του το αστυνομικό προσωπικό της Α.Δ. Χανίων.

Η εξέλιξη της φωτογραφίας

Η εφεύρεση της φωτογραφίας έπεσε πάνω στον ήσυχο, ικανοποιημένο κόσμο της Βικτωριανής Ευρώπης με όλη τη δύναμη ενός κομήτη τη στιγμή της έκρηξης. Το 1839 λίγους μήνες μετά την ανακοίνωση για την τεχνική της φωτογραφίας από τον Louis Daguerre, γεννήθηκε μια καινούργια επιστήμη, μια καινούργια τεχνολογία, μια καινούργια μορφή τέχνης

και μια καινούργια μανία. Από το 1888 που ο George Eastman κατασκεύασε την πρώτη φωτογραφική μηχανή, η φωτογραφία έχει αναδειχτεί μια από τις πιο επαναστατικές εφευρέσεις του κόσμου, με παρέμβαση καθοριστική στην ιστορία, στην επιστήμη, στην τέχνη.

Θα σας φανεί απίστευτο, αλλά οι πρώτες πειραματικές μηχανές είχαν μήκος μέχρι και 10 μέτρα. Έκτοτε συνεχώς βελτιούμενες έφτασαν στη σημερινή τους μορφή. Περίπλοκες τεχνικές αναπτύχθηκαν και μας έφεραν μπροστά σε πραγματικά θαύματα, από χημική και μηχανολογική σύνθεση: φακοί που κάνουν μόρια της ύλης ορατά, φίλτρα που διαπερνούν την ομίχλη, ταχύτατα κλείστρα και χημικά διαλύματα ικανά να απεικονίσουν μια σφαίρα σε κίνηση και μέθοδοι για την εκτύπωση, που μετατρέπουν κοινές φωτογραφίες σε αξιοθαύμαστους πίνακες τέχνης.

Οι περισσότερες αρχές βέβαια της οπτικής και της χημείας, που κάνουν δυνατή τη φωτογραφία, ήταν γνωστές πολύ πριν γίνει η πρώτη φωτογράφιση το 1826. (Ήταν μια εικόνα από στέγες σπιτιών). Από την εποχή του Αριστοτέλη ήταν γνωστό ότι οι ακτίνες του φωτός, που περνούν μέσα από μια μικροσκοπική τρύπα, σχηματίζουν ένα αντεστραμμένο είδωλο. Κατά την Αναγέννηση προστέθηκε ένας φακός στην τρύπα για να βελτιώσει τις εικόνες, ενώ τον 17ο αιώνα ο χώρος που σχηματιζόταν το είδωλο είχε μειωθεί στο μέγεθος ενός μικρού κουτιού.

Καθοριστικό ρόλο στις έρευνες της φωτογραφίας έπαιξαν οι Γάλλοι Niepce και Daguerre, οι οποίοι χρησιμοποίησαν αργυρούχο ιώδιο σαν φωτοευπαθές υλικό. Βέβαια πέρασαν αρκετά χρόνια μέχρι που ο

George Eastman, το 1889, παρουσίασε το πρώτο φιλμ. Η Kodak του Eastman, ήταν αρχικά ένα κουτί-μηχανή με φιλμ για 100 φωτογραφίες, που μετά τη φωτογράφιση επιστρεφόταν ολόκληρο στο εργαστήριο για την εμφάνιση.

Γρήγορα η τέχνη του πορτραίτου αναπτύχθηκε χάρη στην ευαισθησία και το λεπτό γούστο των φωτογράφων και όλοι αντί να αναθέτουν το πορτραίτο τους σε ζωγράφο, ανακάλυψαν ότι μπορούσαν με μια φωτογραφία να αποκτήσουν την ίδια κοινωνική αναγνώριση με τρόπο γρηγορότερο και φθηνότερο.

Η μεγάλη ζήτηση φωτογραφικών μηχανήνων έγινε κίνητρο για συνεχώς καλύτερη παραγωγή φωτογραφικών υλικών, με αποτέλεσμα το 1935, δύο ενθουσιώδεις ερασιτέχνες φωτογράφοι, ο Godowsky και ο Mappes να κατασκευάσουν το πρώτο έγχρωμο φιλμ, εγκαινιάζοντας μια νέα εποχή για το χώρο της φωτογραφίας.

Αν θελήσουμε να δώσουμε έναν ορισμό της φωτογραφίας, θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι η φυσικο-χημική μέθοδος με την οποία αποτυπώνονται μόνιμα οι εικόνες πραγματικών αντικειμένων καθώς αυτές σχηματίζονται σαν είδωλα σε ένα σκοτεινό θάλαμο.

Σχηματικά διακρίνουμε δύο φάσεις στη φωτογραφική διαδικασία: το σχηματισμό της εικόνας στο σκο-

τεινό θάλαμο και την αναπαραγωγή της με την εκμετάλλευση των φωτοχημικών αντιδράσεων.

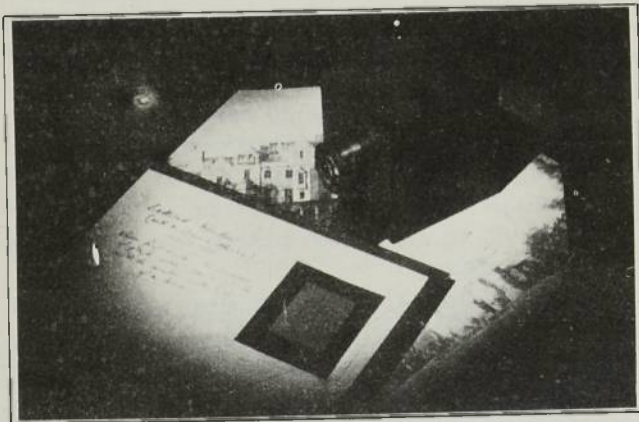
Εκτός από την φωτογραφία με ορατές ακτινοβολίες, έχουμε φωτογραφία με υλικό ευαίσθητο σε ακτινοβολίες μεγαλύτερου μήκους κύματος (υπέρυθρες) ή μικρότερου (υπεριώδης, ραδιοφωτογραφία, φωτογραφία ακτίνων γ και ηλεκτρονική φωτογραφία).

Φωτογραφική μέθοδος

Συνίσταται ουσιαστικά από τρεις φάσεις: α) έκθεση του φωτοευπαθούς υλικού στο φως και σχηματισμός της «λανθάνουσας εικόνας» (στο σκοτεινό θάλαμο της φωτογραφικής μηχανής, β) εμφάνιση της «λανθάνουσας εικόνας» με κατάλληλα χημικά υλικά και γ) σταθεροποίηση της εικόνας.

Το φωτοπαθές υλικό είναι ο θρωμιούχος άργυρος ο οποίος μόλις προσβληθεί από φως αποδεδεμεύει το βρώμιο και παραμένει ο μεταλλικός άργυρος. Στη συνέχεια βάζουμε το φίλμ σε διάλυμαθειώδους νατρίου, για να σταματήσει η χημική αντίδραση (σταθεροποίηση). Μ' αυτό τον τρόπο έχουμε έτοιμο το αρνητικό.

Η εκτύπωση σε ειδικό χαρτί γίνεται κατά τρόπο ανάλογο με τη διαδικασία που ακολουθείται στο φίλμ. Σήμερα στα μεγάλα εργαστήρια οι εργασίες εμφάνισης και εκτύπωσης έχουν αυτοματοποιηθεί και όλες οι εργασίες γίνονται σε σύγχρονα μηχανήματα, όπου ειδικά φωτοκύτταρα ρυθμίζουν τους χρόνους σε κάθε στάδιο.

Φωτογραφική μηχανή

Η αγγλική λέξη camera προέρχεται από τη λατινική λέξη *chanera*, που σημαίνει δωμάτιο, γιατί οι φωτογραφικές μηχανές είναι πολύ παλιότερες από τη φωτογραφία και αρχικά αναπτύχθηκαν με τη μορφή του σκοτεινού θαλάμου, που ήταν πραγματικά ένα δωμάτιο παρά ένα κουτί.

Τα βασικά χαρακτηριστικά μιας σύγχρονης φωτογραφικής μηχανής είναι: ο σκοτεινός θάλαμος, ο φακός, το κλείστρο – που ανοιγοκλείνοντας επιτρέπει την είσοδο του φωτός στη μηχανή –, το διάφραγμα – που αυξομειώνεται με εξωτερικό επιλογέα –, το φω-

Πολλοί ασυνήθιστοι τύποι μηχανών εμφανίστηκαν, περιλαμβανομένων και μερικών με τη μορφή ρολογιών, πακέτων, βιβλίων ακόμα και περιστρώφων.

τόμετρο, ο επιλογέας των ταχυτήτων που ανοιγοκλείνει το κλείστρο και πολλές φορές το ενσωματωμένο φλάς.

Όσον αφορά τους φακούς, που είναι και το πιο σημαντικό τμήμα της μηχανής, διακρίνονται ανάλογα με τη γωνία του χώρου που μπορούν να φωτογραφίσουν: σε **ευρυγώνιους** (φακούς με μεγάλη γωνία, για εσωτερικούς χώρους), **τηλεφακούς** (φακούς με μικρή γωνία για περιπτώσεις που θέλουμε να επιτύχουμε μια σχετικά μεγάλη εικόνα ενός αντικειμένου που δεν είναι δυνατόν πρακτικά να πλησιάσουμε), και **κανονικούς** (φακούς που χρησιμοποιούνται στις περισσότερες περιπτώσεις).

Επάνω στους φακούς μπορούμε να προσθέσουμε και ειδικά έγχρωμα φίλτρα, δηλαδή διαφανείς δίσκους από έγχρωμα υλικά, που σκοπό έχουν να διορθώνουν τους τόνους της εικόνας, την ένταση των αντιθέσεων ή την επίτευξη ειδικών εντυπώσεων.

Οι περισσότερες φωτογραφικές μηχανές σήμερα είναι αυτόματες, έχουν ενσωματωμένους ηλεκτρονικούς υπολογιστές που διευκολύνουν τη φωτογράφιση, διαλέγοντας οι ίδιες την ταχύτητα του κλείστρου ή το άνοιγμα του διαφράγματος. Οι υπολογισμοί τους είναι όμως σωστοί μέχρι ενός σημείου. Θέλετε την καθαρή εικόνα ενός αγωνιστικού αυτοκινήτου στην πίστα ή την απόδοση της ταχύτητας του αγώνα αφήνοντας τη φωτογραφία να βγει θαμπή; Θέλετε την καθαρή εικόνα ολόκληρου του δάσους ή την ξεχωριστή εικόνα για ένα μόνο λουλουδί; Είναι τέτοιοι οι υπολογισμοί, που μόνο εσείς μπορείτε να τους κάνετε.

τε. Κι όσο πιο πολλές φωτογραφίες τραβήξετε, τόσο πιο πολύ θα επιθυμήσετε να είστε εσείς ο βασικός παράγοντας της επιτυχίας του και όχι η τύχη.

Έγχρωμη φωτογραφία

Το μόνο πραγματικά αποτελεσματικό σύστημα παραγωγής εγχρωμών εικόνων είναι η τριχρωμία. Ολόκληρη η σειρά των φυσικών χρωμάτων μπορεί να αναλυθεί σε τρία βασικά χρώματα, τα οποία με τη σειρά τους είναι δυνατόν να συντεθούν και να αποδώσουν τα φυσικά χρώματα.

Υπάρχουν δύο ομάδες **ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ**: α) κίτρινο, βαθύ κόκκινο, κυανοπράσινο (σύνθεση αφαιρετική) και β) κόκκινο, πράσινο, μπλε-ιώδες (σύνθεση αθροιστική). Σήμερα η παραγωγή εγχρωμών φωτογραφιών βασίζεται στη χρησιμοποίηση ενός αρνητικού, πάνω στο οποίο υπάρχουν τρία στρώματα ζελατίνας, το καθένα ευαίσθητο σ' ένα από τα τρία βασικά χρώματα.

Επιστημονική φωτογραφία

Πρώτη κατά χρονολογική σειρά είναι η αστρονομική φωτογραφία, της οποίας η ανάπτυξη συνδέεται κατά μεγάλο μέρος με την παραγωγή φωτογραφικών υλικών μεγάλης ευαισθησίας. Τα προσόντα αυτά, μαζί με τη δυνατότητα αρκετά μεγάλων χρόνων έκθεσης επέτρεψαν την καταγραφή ουράνιων σωμάτων που δεν φαίνονται με γυμνό μάτι.

Στην αστρονομική φωτογραφία προστέθηκε γρήγορα και η φωτογραφία του συνήθους μικροσκοπίου (μικροφωτογραφία). Το ηλεκτρονικό μικροσκόπιο βασίζεται στη χρησιμοποίηση δέσμης ηλεκτρονίων, τα οποία σχηματίζουν ένα είδωλο του αντικειμένου, το οποίο είναι δυνατόν να φωτογραφηθεί (ηλεκτρονική μικροφωτογραφία).

Η υποθρύχια φωτογράφιση αντιμετωπίζει δύο σοβαρές δυσκολίες: την υδροστατική πίεση (ατμόσφαιρα ανά 10 μέτρα περίπου) και την περιορισμένη διαφάνεια του νερού.

Μια σημαντικότερη επέκταση του πεδίου εφαρμογών της φωτογραφίας, είναι η φωτογραφία ακτίνων Χ ή ραδιοφωτογραφία. Ανάλογη με τη ραδιοφωτογραφία είναι και η φωτογραφία που χρησιμοποιεί ακτίνες β και γ που έχουν μεγάλη διεισδυτική ικανότητα και προσφέρονται για τον έλεγχο μεταλικών αντικειμένων που είναι ουσιαστικά αδιαπέραστα από τις ακτίνες Χ.

Επίσης έχουμε και τις φωτογραφίες υπερυφών ακτίνων ή φωτός του Wood, που έχει ευρεία εφαρμογή στην εξακρίβωση πλαστών έργων τέχνης ή εγγράφων, γραμματοσήμων αξίας κ.λ.π., στις επιστημονικές έρευνες της αστυνομίας, στη φασματοσκοπία, σε ορυκτολογικές και παλαιοντολογικές έρευνες και τέλος στις βιολογικές μελέτες (π.χ. φαινόμενα φθορισμού που παρουσιάζονται σε μερικούς ζώντες οργανισμούς από τις υπεριώδεις ακτίνες).

Η ευαισθησία φωτογραφικού υλικού σε υπέρυθρες ακτίνες, μας επιτρέπει φωτογραφίες χρήσιμες για την αποκάλυψη αντικειμένων που καλύπτονται από ομίχλη (κυρίως για στρατιωτικούς σκοπούς), εικόνων και αντικειμένων που δεν φαίνονται με γυμνό μάτι (π.χ. πίνακες ζωγραφισμένοι ο ένας κάτω από τον άλλο, στον ίδιο μουσαμά, απανθρακωμένα έγγραφα κ.λ.π.) ή στην παθολογία των φυτών, στη δασοσκομία (αναγνώριση των φυτικών ειδών από αεροφωτογραφίες) και στην ιατρική (μελέτη της κυκλοφορίας του αίματος, επισημάνση αρτηριακών θρομβώσεων κ.λ.π.).

Η αεροφωτογραφία εκτός από τον τομέα των αποτυπώσεων του εδάφους, εφαρμόζεται για γεωλογικούς και τοπογραφικούς σκοπούς (τοπογραφία), στον τομέα της στρατιωτικής και αρχαιολογικής αναγνώρισης, όταν ελαφρές διαφορές στην απόχρωση της θλάστησης οδηγούν στην αναγνώριση υπόγειων έργων ή ερείπων που έχουν καλυφθεί από το έδαφος. Πρόσφατες εφαρμογές της αεροφωτογραφίας αφορούν επίσης την μετεωρολογία, επειδή οι φωτογραφίες που μεταδίδουν οι τεχνητοί δορυφόροι δίνουν στοιχεία για τη λεπτομερή μελέτη των ατμοσφαιρικών διαταραχών.

Ιδιαίτερη θέση κατέχουν, ως φωτογραφική τεχνική, η στροβοσκοπική φωτογραφία και η χρονοφωτογραφία, που χρησιμοποιούνται στη μελέτη σχεδίασης και ελέγχου κινούμενων μερών σε διάφορες μηχανές (κρδασμοί, δονήσεις, ελαστικές κινήσεις κ.λ.π.). Οι φωτογραφίες αυτού του τύπου επιτρέπουν την παρατήρηση του αντικειμένου κατά τις διάφορες φάσεις της κίνησής του, ακόμα και όταν αυτή είναι ταχύτατη, με την ακινητοποίηση της εικόνας σε διαδοχικές χρονικές στιγμές.

ΟΙ ΜΑΣΚΕΣ ΤΟΥ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΟΥ

Το ιδιαίτερο χρώμα στις Απόκριες το δίνει το μασκάρεμα. Μόνο όταν δούμε στους δρόμους μεταμφιεσμένους, μάσκες, χάρτινα καπέλα, καταλαβαίνουμε ότι οι μέρες αυτές έχουν κάτι διαφορετικό από τις άλλες. Μασκαρευόμαστε και μεις, αν μας δοθεί η ευκαιρία, και γελάμε με τον εαυτό μας και με τους άλλους. Τί είναι εκείνο που μας κάνει αυτή την εποχή να ψάχνουμε στα συρτάρια με τα παλιάρουχα, για να φορέσουμε ό,τι αλλόκοτο βρούμε μέσα; Ή να πάρουμε το κουτί με τις μπογιές και να παραμορφώσουμε το πρόσωπό

μας; Γιατί ντυνόμαστε μαρκησίες, παλιάτσοι, «ζορρό» και «αλήτες»; Γιατί πιάνουμε οι άντρες να μεταμορφωθούμε σε γυναίκες και οι γυναίκες σε άντρες, για να βγούμε έξω και να διασκεδάσουμε έτσι, έστω και για μια βραδιά; Η συνήθεια του μασκαρέματος τις μέρες του Καρναβαλιού είναι ένα έθιμο που έχει ατονήσει με τα χρόνια, αλλά δεν έχει χαθεί ούτε από τις μεγάλες πόλεις. Ποιές είναι οι ρίζες του και πού χρωστά την επιβίωσή του ως τις μέρες μας; Ποιές ψυχολογικές ανάγκες του ανθρώπου ικανοποιεί;

ΤΟ ΕΘΙΜΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΜΦΙΕΣΗΣ

Από πού ξεκίνησε

Είναι αλήθεια πως στις μέρες μας η μεταμφίεση έχει περιοριστεί στις Απόκριες. Αλλά πριν δεν ήταν έτσι. Η μεταμφίεση – και ιδιαίτερα η μάσκα – είναι κάτι που χάνεται στα βάθη του χρόνου και, εξ άλλου, κάλυπτε πλήθος από εκδηλώσεις της ανθρώπινης ομάδας. Και στον τόπο μας, ως τη νεώτερη εποχή, μεταμφιέσεις γίνονταν και σε άλλες περιπτώσεις, π.χ. στην αρχή

του χρόνου (σκεφτείτε τους περίφημους Μωμόγερους των Ποντίων) ή στην πρώτη του Σεπτέμβρη (που ήταν κάποτε η Πρωτοχρονιά). Φυσικά μπορούμε να θυμηθούμε εδώ και τις μάσκες της αρχαίας τραγωδίας και κωμωδίας, που δεν είναι διόλου άσχετες με τις αποκριάτικες μάσκες. Γενικά η χρήση της μάσκας, όσο ποικίλη κι αν εμφανίστηκε στην εξέλιξή της, έχει κοινή αφετηρία.

Πώς εξελίχτηκε

Πραγματικά είναι κάτι που, όπως και τόσα άλλα πράγματα, εξελίχτηκε σε σημείο μάλιστα, που να μην έχει διασωθεί στις μέρες μας τίποτα από την πρώτη σημασία και χρήση του εθίμου. Εννοούμε το έθιμο της μεταμφίσεως, γενικά, όχι της αποκριάτικης μόνο. Ο περιορισμός αυτός είναι, ακριβώς, ένα από τα στοιχεία της εξέλιξής. Την αρχική χρήση της μάσκας και της όλης μεταμφίσεως, τη συσχετίζουν με τη λατρεία των νεκρών προγόνων, όπως εκδηλώθηκε ήδη στη νεολιθική εποχή και όπως διαπίστωσαν την ύπαρξή της οι εθνολόγοι στη ζωή των λεγομένων πρωτόγονων λαών, κυρίως των γεωργικών, που είχαν κάθε χρόνο την ευκαιρία να ζουν το «θαύμα» της ανανέωσης της φύσεως και της ζωής. Ο σπόρος, που θάβεται και ξαναβλαστάνει, είναι ένα συγκλονιστικό βίωμα, που αποτέλεσε κεντρικό θέμα θρησκειών και φιλοσοφιών, αφού προηγούμενα επηρέασε βαθιά την πρωτόγονη ανθρώπινη σκέψη και ζωή. Κάπως έτσι θα μπορούσε να συμβαίνει και με τους πεθαμένους ανθρώπους. Ο θάνατος, λοιπόν, συνδεόταν διαλεκτικά με τη ζωή, η νεκρολογία συνοδευόταν από γονιμικές συνήθειες και δοξασίες. Κι όχι μόνο αυτό. Οι πεθαμένοι πρόγονοι δεν ζουν απλώς, αλλά ζουν κι αλλιώς, με ένα τρόπο που τους εξασφαλίζει την παντοδυναμία πάνω στους επιγόνους, δεισιδαίμονες και αδύνατους μέσα στα ανεξιχνίαστα ακόμα γι' αυτούς μυστήρια της φύσεως. Οι πρόγονοι φέρνουν την προκοπή

στα χωράφια, τη γονιμότητα στις γυναίκες, την ευτυχισμένη ζωή ή, αν θέλουν, τα παίρνουν όλα τούτα. Γιατί τους φαντάζονται πνεύματα δισυπόστατα, ευεργετικά και κακοποιά, που εκδηλώνουν τη μια ή την άλλη διάθεσή τους, ανάλογα με τη συμπεριφορά των ανθρώπων απέναντί τους.

Τα πνεύματα των νεκρών προγόνων δεν τα φαντάζονταν οι πρωτόγονοι με αφηρημένο τρόπο, αλλά ολότελα υλικά, αισθησιακά, συγκεκριμένα. Τους παρίσταναν οι ίδιοι, αφού πριν γίνονταν κάτι άλλο – με τη μάσκα. Είναι δύσκολο, λέει ο Καρλ Μώυλι, ο σημαντικός Ελβετός κλασικός φιλόλογος και εθνολόγος, να καταλάβουμε εμείς σήμερα πώς παραστάθηκαν οι σεβάσμιες

αυτές δυνάμεις με μάσκες. Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι οι ονομασίες των προσωπειών στους διάφορους λαούς αποκρύπτουν τη βαθύτερη φύση τους (οι πρωτόγονοι ζουν μέσα σε ένα αυστηρό, κάποτε άτεγκτο σύστημα απαγορεύσεων και αποσιωπήσεων) υπάρχουν πότε - πότε σε όλα τα μέρη της γης και ονομασίες όπως: «πρόγονοι», «πνεύματα», «νεκροί», «σκελετός», που αποκαλύπτουν το νόημά τους: παριστάνουν τα όντα του κάτω κόσμου. Αυτό σημαίνει αλλιώς ότι ένα μέλος της φυλής, φορώντας τη μάσκα, παύει να έχει την ταυτότητά του. Δεν μεταμφιέζεται απλώς, αλλά μεταμορφώνεται σε κάτι άλλο, σε μια άλλη ύπαρξη. Ας σημειωθεί ότι οι πρωτόγονοι πιστεύουν πολύ περισσότερο από μας στη δυνατότητα, στην ευκολία της μεταμορφώσεως. Εξ άλλου, η παράδοση όψη των προσωπειών εξηγήθηκε ως η προσπάθεια να εκφραστεί το αλλόκοτο, το τρομερά δυνατό και το πολλαπλό – ιδιότητες που αποδίδονται στους πεθαμένους προγόνους. Η τελευταία ιδιότητα έδινε την ελευθερία να παρασταθούν οι πρόγονοι με τη μάσκα, ως ζώα, πνεύματα των δέντρων και του δάσους, του νερού, του ανέμου, των άστρων. Σ' αυτό συντελούσε, βέβαια, και η όλη μεταμφίεση. Τα πνεύματα των προγόνων, σύμφωνα με τις πρωτόγονες δοξασίες, επισκέπτονται τους ζωντανούς σε ορισμένες εποχές του έτους που ανοίγει η γη, για να τους φέρουν το καλό ή το κακό και μένουν μαζί τους με ακριβώς καθορισμένες προθεσμίες. Μια τέτοια περίοδος είναι κι αυτή, όπου σήμερα τελούνται τα αποκριάτικα έθιμα. Έτσι από εθνολογική αρχαιολογική άποψη, οι μεταμφιεσμένοι της Αποκρίας είναι οι μεταμορφωμένοι νεκροί αλλά, βέβαια, δεν το ξέρουν πια! Στις πρώτες καταγραφές τέτοιων αποκριάτικων τελετών στη νεώτερη Ελλάδα, όπως είναι οι περίφημοι καλόγεροι της Βιζύης, οι εκδηλώσεις, όσο κι αν είχαν πια χάσει το γνήσιο μαγικό ευεργετικό χαρακτήρα τους, διασώζανε ωστόσο και στοιχεία, που μας συνδέανε με την αρχική αποστολή της: την

εξασφάλιση της καλής σοδειάς και της καλής χρονιάς. Αλλά, σιγά - σιγά, τα στοιχεία αυτά ξεχάστηκαν ολότελα και οι σχετικές εκδηλώσεις μεταβλήθηκαν σε ψυχαγωγικές μόνο.

Η παγκοσμιότητα του έθιμου

Πραγματικά, είναι από τα έθιμα που έχουν παγκόσμια παρουσία. Αυτό θα μπορούσαμε με ασφάλεια να το υποθέσουμε, ακόμα κι αν δεν είχαμε σχετικές μαρτυρίες. Η ανθρωπότητα πέρασε από τις ίδιες οικονομικές και κοινωνικές φάσεις - οι ρυθμοί μόνο διαφέρουν από περίπτωση σε περίπτωση - και τα έθιμα αυτά συνδέονται άμεσα, τουλάχιστον στην πρώτη τους, την πρωτογενή φάση, με την οικονομική ζωή του ανθρώπου. Ήταν ένα είδος πρωτόγονης «τεχνολογίας», με την οποία επιδιωκόταν η εξασφάλιση της καλής σοδειάς. Αλλά, βέβαια, έχουμε και ένα άπειρο πλήθος μαρτυρίες από όλα, σχε-

δόν, τα σημεία της γης και από διάφορες εποχές και για την αρχική μορφή και λειτουργία του εθίμου, σε πρωτόγονες ή καθυστερημένες κοινωνίες, και για την εξελιγμένη, στα χωριά και στις πόλεις. Στις πόλεις, μάλιστα, τα σχετικά έθιμα πέρασαν, κατά κανόνα, αποκλειστικά με το ψυχαγωγικό τους περιεχόμενο, ώστε να μπορούμε να μιλάμε για κάτι, στο βάθος, ολότελα διαφορετικό, όταν αναφερόμαστε στα αστικά έθιμα της Αποκριάς και του Καρναβαλιού.

Η επιβίωσή του μέχρι σήμερα

Η απάντηση στην απορία που μας γεννά η διαπίστωση τέτοιων αξιοσημείωτων επιβιώσεων, ότι, δηλαδή, είναι η δύναμη της παραδόσεως που συντηρεί τα παλιά έθιμα, είναι κάποτε υπερβολικά σχηματική και δεν ικανοποιεί όλες τις περιπτώσεις. Είναι, βέβαια, πολύ γνωστή η στερεότυπη απάντηση

που δίνουν οι φορείς των παλιών εθίμων: «Έτσι τα θρήκαμε». Αλλά έχουμε κάπως εξιδανικεύσει αυτή την αντίδραση του χωρικού, ο οποίος οπωσδήποτε θα έπρεπε να συμπληρώσει (και δεν το κάνει επειδή εξυπακούεται): «Και γιατί μας αρέσει». Και αυτή η «αρέσκεια», η γοητεία, οφείλεται μόνο μερικά στην ικανοποίηση της ίδιας της ανάγκης της παραδόσεως. Πιο πολύ είναι η χαρά του ξεφαντώματος, η εκτόνωση που προσφέρουν τα αποκριάτικα έθιμα, έτσι όπως εξελίχτηκαν. Αλλά ειδικά για τις μεταμφιέσεις, μπορούν να προβληθούν και άλλοι ειδικοί λόγοι.

Θα αναφερθούμε και πάλι στον Μώυλι, ο οποίος έγραψε μερικές ενδιαφέρουσες σελίδες για τη μάσκα. Κάνει κι αυτός, περίπου, τη δική μας ερώτηση: πώς επέζησαν τέτοιες εκδηλώσεις σε εποχές, όπου η λατρεία των προγόνων ήταν πια κάτι μακρινό και ξεχασμένο; Η απάντηση που αναφέραμε πιο πάνω, ότι, δηλαδή, τις κράτησε η δύ-

ναμη της παράδοσης, δεν τον ικανοποιεί. Έχει να δώσει μια άλλη εξήγηση: Εκείνος που συμμετείχε στην τελετή ταυτιζόταν με το πνεύμα του προγόνου, γινόταν, όπως κι εκείνος, παντοδύναμος και πανελεύθερος, χωρίς κανέναν απολύτως περιορισμό. Και όλες οι ομάδες αυτές, τον καιρό που εμφανίζονταν, ως η ενσάρκωση των πνευμάτων, μπορούσαν να κάνουν ό,τι ήθελαν. Έτσι, το πράγμα άρχισε να εξελίσσεται και προς μια άλλη κατεύθυνση. Για μια φορά δινόταν διέξοδος σε όλες τις σκοτεινές παρορμήσεις για επίθεση, εκδίκηση, καταστροφή.

Γιορτές αυτού του είδους παρατηρήθηκαν σε πολλές πρωτόγονες κοινωνίες, αλλά πέρασαν και στις κοινωνίες που είχαν εξελιχτεί. Τέτοιες ήταν, π.χ., τα Σακαία των Βαθυλωνίων, τα αρχαία ελληνικά Κρόνια και οι διονυσιακές γιορτές, τα ρωμαϊκά Σατουρνάλια, οι νεώτερες καρναβαλιστικές γιορτές. Οι Άγγλοι και οι Γερμανοί μελετητές τις ονόμασαν «νόμιμες αναρχίες». Οι όροι που χρησιμοποίησαν αποκαλύπτουν και το βαθύτερο κοινωνικοπολιτικό νόημα, που αποκτήσανε οι γιορτές αυτές: την «απελευθέρωση», την εκτόνωση που προκαλούσαν, όσες μέρες τελούσαν, την επιθυμούσαν και την ευνοούσαν οι άρχουσες κάθε φορά τάξεις, γιατί ήταν δυνατό με αυτό τον τρόπο να αποφευχθούν άλλου είδους επικίνδυνες κοινωνικές εντάσεις και εκρήξεις, σε εποχές όπου η κοινωνική ανισότητα ήταν βαθιά και μόνιμη.

Η στάση της Εκκλησίας

Η Εκκλησία πάντα αντέδρασε αρνητικά στα έθιμα της Αποκριάς, γενικά, τα οποία από πολύ νωρίς και πολύ εύκολα εξελίχτηκαν σε βωμολοχικά και συμπεριέλαβαν πλήθος στοιχεία μιας ηθικής χαλάρωσης και ειδικά στη μεταμφίεση, η οποία, άλλωστε, είναι και το κύριο στοιχείο των εθίμων αυτών και επιτρέπει την απελευθέρωση και την αποδέσμευση. Είναι γνωστές οι απαγορεύσεις των Οικουμενικών Συνόδων και των Πατέρων της Εκ-

κλησίας, σχετικά με τις μεταμφιέσεις. Ας αναφέρουμε μόνο τον γνωστό κανόνα της Στ' Οικουμενικής Συνόδου, ο οποίος ορίζει: «Μηδένα άνδρα γυναικείαν στολήν ενδιδύσκεσθαι ή γυναίκα την ανδράσιν αρμόδιον. Αλλά μήτε προσωπεία κωμικά ή σατυρικά ή τραγικά υποδύεσθαι». Μα, η ορμή για μεταμφίεση ήταν τόσο ισχυρή ώστε, όπως αναφέρει ο Νικόλαος Πολίτης, ακόμα και οι ίδιοι οι κληρικοί μεταμφιέζονταν και, μάλιστα, μέσα στις εκκλησίες! Η είδηση αυτή αναφέρεται σε μεταμφιέσεις του Δωδεκαημέρου, αλλά το πράγμα αυτό έχει δευτερεύουσα σημασία, αφού είδαμε την κοινή βάση των μεταμφιέσεων.

Η ψυχολογική του σημασία

Τους πιο πάνω λόγους, που συντέλεσαν στη διατήρηση των γιορτών, δεν μπορούμε να τους δούμε ξεκομμένους από ψυχολογικά κίνητρα. Στη βάση, ίσως, υπάρχει η ψυχολογική ανάγκη της αλλαγής, της μεταμορφώσεως με μια πλατύτερη έννοια. Ο άνθρωπος πάντα θέλει να «ξεπεράσει» τον εαυτό του και θάζει κάποια «ιδανικά» όρια, προς τα οποία τείνει. Κι αυτό δεν συμβαίνει μονάχα για τις περιπτώσεις που ντυ-

νόμαστε σταυροφόροι ή μαρκησίες, αλλά και για τις περιπτώσεις που παριστάνουμε οι άντρες τις γυναίκες και αντίθετα ή μεταμφιεζόμαστε σε κωμικά ή άσχημα ή γκροτέσκα πρόσωπα.

Όλα αυτά, όλες αυτές τις «εξόδους», στο βάθος τις θέλουμε, έστω και για λίγο. Και τις θέλουμε τόσο πιο ζωντανά, όσο περισσότερο μας πιέζει η ηθική της υποκρισίας, όπως θα μπορούσαμε, δυστυχώς, να ονομάσουμε την αστική ηθική μας. Αναγκασμένοι να κρύβουμε με τις πολλαπλές συμβάσεις, το αληθινό μας πρόσωπο κάτω από τα δοσμένα κοινωνικά προσωπεία, το ξαναβρίσκουμε οξύμωρα, την ημέρα που θα φορέσουμε τη μάσκα της Αποκριάς!

Ίσως η μάσκα, ως έθιμο, να λείψει οριστικά ολοκληρωτικά, όταν θα ελευθερωθούμε από το πλέγμα των υποκριτικών συμβιθασμών, που σε ένα μεγάλο βαθμό ορξουν ακόμα τη ζωή μας. Έτσι, και την περιορισμένη χρήση της μάσκας, που παρατηρείται στις μέρες μας, μπορούμε τελικά, να την κρίνουμε, με την πιο πάνω άποψη, σαν ένα καλό σημείο.

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Κριτική προσέγγιση

Του Γιάννη Πανούση
Καθηγητή Νομικής Σχολής Δημ. Πανεπ. Θράκης

Οι εγκληματολογικές επιστήμες – ζωντανό και αναπόσπαστο τμήμα των νομικών επιστημών – μπορούν να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην προσέγγιση του «κατακερματισμένου ανθρώπου» στην πιο δραματική στιγμή της αλλοτρίωσής του: το έγκλημα.

Για να γίνει όμως κάτι τέτοιο χρειάζεται μια νέα θεώρηση γύρω από τη διδασκαλία της Εγκληματολογίας και ανατροπή των ταμπού γύρω από την έρευνα.

Στο θέμα αυτό τοποθετείται κριτικά το κείμενο* που ακολουθεί.

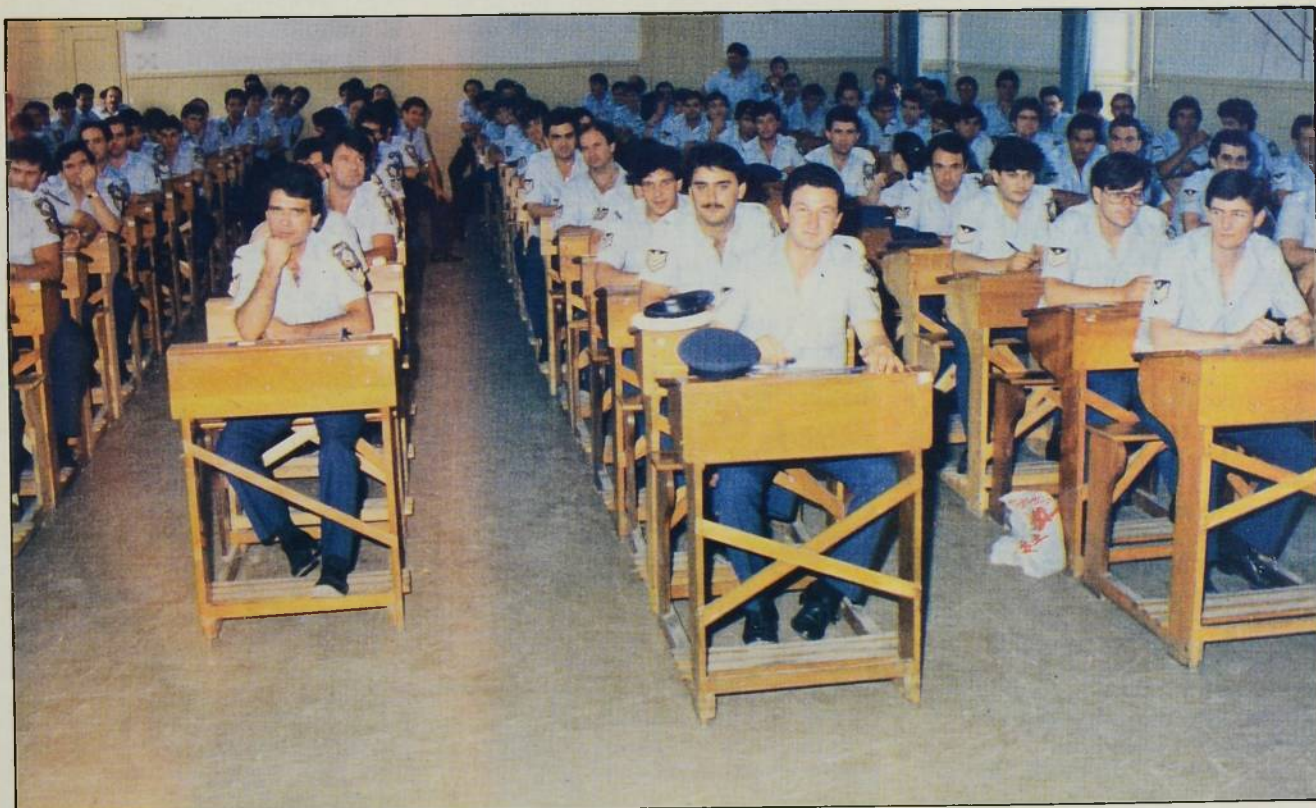
Η «Α.Ε.» ευχαριστεί τον καθηγητή κ. Γιάννη Πανούση για την προσφορά του αυτή.

Για πολλά χρόνια η Εγκληματολογία διδασκόταν στα πλαίσια της διδασκαλίας του ποινικού δικαίου, κατ' έκταση και βάθος που επαφίεντο στη διακριτική ευχέρεια του καθηγητή του ποινικού δικαίου. Τα Ινστιτούτα Εγκληματολογίας, η εισαγωγή αυτοτελών μαθήματος στις Νομικές Σχολές, η ίδρυση μεταπτυχια-

κών σπουδών αποτελούν πολύ πρόσφατες κατακτήσεις. Συνέπεια των παραπάνω είναι να μην έχει αναπτυχθεί ιδιαίτερα η «μεθοδολογία της εγκληματολογίας». Ο κομφορμίστας – εγκληματολόγος που αρκείται στα γραπτά επίσημα κείμενα και ο ιδεολόγος – εγκληματολόγος που «βιάζει» το ερευνητικό του

υλικό για να χωρέσει στην αφηγηρική του υπόθεση αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα. Το άγχος της αιτιολόγησης του εγκλήματος, στην ουσία το αδιέξοδο, σισύφειο κυνηγητό για έναν ακριβή προσδιορισμό = περιορισμό της ανθρώπινης φύσης – καταλήγει στο να συγχέεται η Ιστορία της Εγκληματολογίας με τις μεθόδους που χρησιμοποιεί για να πετύχει τον παραπάνω στόχο. Η αδυναμία εντοπισμού και απομόνωσης κάθε εγκληματογενούς παράγοντα, οι συσχετίσεις εγκληματικότητας και ψυχασθένειας, οι αλληλεπιδράσεις «κοινωνίας – ατόμου», ο υψηλός «σκοτεινός αριθμός», η μη – προβλεψιμότητα

Για πολλά χρόνια η εγκληματολογία διδάσκεται στα πλαίσια του Ποινικού Δικαίου. Η αυτονόμησή της όμως ήταν κάτι το επιβεβλημένο.

Οι εγκληματολογικές επιστήμες συμβάλλουν καθοριστικά στην προσέγγιση του ανθρώπου στην πιο δραματική του στιγμή, το έγκλημα.

προεγκληματικής ή μετεγκληματικής συμπεριφοράς και επικινδυνότητας συνιστούν τον καθημερινό «σταυρό» που φέρει επ' ώμου ο κάθε Εγκληματολόγος. Αν σ' αυτά προσθέσουμε το αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι όλοι έχουμε εμποτισθεί από την αντίληψη της ιδιαιτερότητας, της διαφορετικότητας (= κατώτερης) φύσης του εγκληματία και όλοι τρομοκρατούμαστε από συμπεριφορές εκ διαμέτρου αντίθετες με τις κρατούσες (= φυσιολογικές), τότε εύκολα αντιλαμβανόμαστε γιατί συχνά δίνουμε «νεκρές απαντήσεις σε ζωντανά ερωτήματα».

Η εφαρμοσμένη εγκληματολογία έχει πολύ αργήσει στην Ελλάδα. Η «καθαρή εγκληματολογική έρευνα» που διεξάγεται (όταν διεξάγεται) στα Πανεπιστήμια έχει θεωρητικό μόνο χαρακτήρα και δεν αποσκοπεί στην αλλαγή των «καταστάσεων» (αστυνομίας, φυλακών κλπ.). Ο μοναχικός δρόμος του ερευνητή, η απουσία συντονισμού των πανεπιστημιακών προγραμμάτων, οι επιφυλάξεις του Κράτους και της Διοίκησης στο να εφαρμόσουν τα πορίσματα των εγκληματολογικών ερευνών αποτελούν τροχοπέδες. Ο οποιοσδήποτε ενθουσιασμός του **μαχόμενου** (και όχι απλά ερευνητή) εγκληματολόγου σκοντάφτει πάνω στην αδιαφορία ή την εχθρότητα της κρατικής μηχανής. Η πρόληψη του εγκλήματος, η επανένταξη του εγκληματία, η δράση των δικτικών αρχών συνιστούν αντικείμενα κοινού ενδιαφέροντος πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων ή και μεμονωμένων επιστημόνων. Ο δύσκολος διάλογος ανάμεσα σε όσους παράγουν και σε όσους χρησιμοποιούν κοινωνικές έρευνες πρέπει να αρχίσει να

διεξάγεται κυρίως μεταξύ του Κράτους και των Πανεπιστημίων. Το κόστος, σε χρήμα και ιδεολογικά ταμπού, είναι πολύ μικρότερο από την κοινωνική αδράνεια και τη μεταθίβαση από γεννή σε γεννή ξεπερασμένων στερεοτύπων «εσωτερικών εχθρών του κράτους».

Η κοινωνική απεικόνιση των πολιτικών προτύπων και στερεοτύπων διαμορφώνει την κοινή γνώμη και ενισχύει τη συνοχή της κοινωνικής ομάδας, αξιολογώντας (και μη αιτιολογώντας) τον κόσμο με ετικέτες του τύπου: καλός - κακός, λογικός - τρελός κλπ.

Αυτή την απεικόνιση πρέπει να αλλάξουμε μέσα από έρευνες στις οποίες η κοινωνία **μας**, οι κοινωνικοί **μας** θεσμοί, οι εγκληματίες **μας**, τα σωφρονιστικά **μας** ιδρύματα θα φωτισθούν κάτω από το πλήριο φως της επιστημονικής αλήθειας και όχι της απατηλής αληθοφάνειας (ή και επιδίωξης του κάθε επιστήμονα).

Κάτι τέτοιο ασφαλώς δεν σημαίνει αυτόματη μεταβολή του συντηρητισμού της διοίκησης, των φαντασιώσεων της κοινής γνώμης ή των φόβων της πολιτικής εξουσίας. Είναι όμως το πρώτο βήμα.

Από τα παραπάνω γίνεται φανερό η ανάγκη ίδρυσης **Ινστιτούτων Εγκληματολογίας** τα οποία θα εκπονούν και θα εφαρμόζουν ερευνητικά προγράμματα σχετικά με την πρόληψη του εγκλήματος, την υποτροπή, τη μετασωφρονιστική μεταχείριση κλπ., συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό και στην ορθότερη απονομή της ποινικής δικαιοσύνης, αλλά και στην κατάρτιση σύγχρονου σχεδίου αντεγκληματικής πολιτικής. Ο εργαζόμενος στο **Ινστιτούτο** ερευνητικής εγκληματολογίας θα έχει όλα τα μέσα να αναπτύξει το αντι-

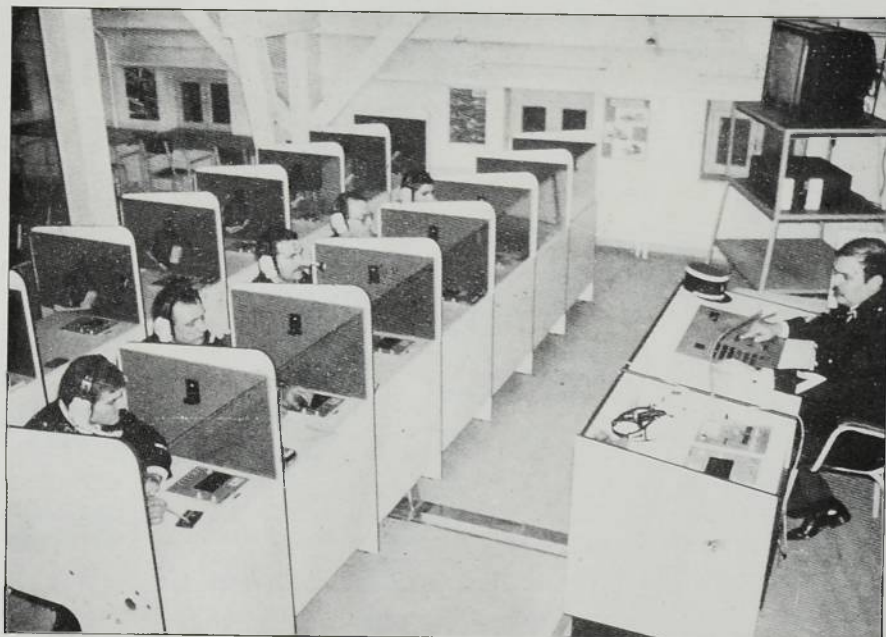
κείμενό του, σε συνεργασία πάντα με επιστήμονες συγγενών κλάδων όπως ψυχολόγους, κοινωνιολόγους κλπ.

Σε ένα δεύτερο στάδιο θα ενδεικνυτο η ίδρυση αυτοτελών πανεπιστημιακών τμημάτων στην εγκληματολογικών επιστημών. Οι ανάγκες σε εξειδικευμένο προσωπικό (δικαστές, διευθυντές φυλακών, αστυνομικοί, probation officers, κοινωνικοί λειτουργοί) καθιστούν επιτακτικό τον προγραμματισμό αυτό. Πιθανόν κάτι τέτοιο να αποτελεί πιο ριζοσπαστική, πιο ορθολογική και λιγότερο αποσπασματικού χαρακτήρα λύση από τις κατά καιρούς προτεινόμενες ιδιαίτερες σπουδές: Αστυνομική Ακαδημία, Σχολές Δικαστικών Λειτουργών, Τμήματα Κοινωνικών Λειτουργών κλπ.

Όσον αφορά τα προγράμματα σπουδών των Τμημάτων των Εγκληματολογικών Επιστημών έχουμε ήδη πλούσια σχετική διεθνή εμπειρία για να μελετήσουμε και να επιλέξουμε. Η αύξηση της ζήτησης παρόμοιας ειδίκευσης είτε σε σχολές διετούς φοίτησης ή σε πανεπιστημιακά τμήματα και η διαπίστωση των υπαρχόντων κενών επιτρέπουν να αισιοδοξούμε ότι σύντομα η Διοίκηση της Δικαιοσύνης, η Σωφρονιστική, η Αστυνομική, η Ανακριτική, η Εγκληματολογία, η Αντεγκληματική Πολιτική, η Νεανική Παραβατικότητα, η Δικαστική Ψυχολογία και Ψυχιατρική θα συγκροτούν τον πυρήνα των νέων σπουδών. Η Εγκληματολογία με την ευρεία του όρου έννοια πρέπει να πάρει τις αποστάσεις της τόσο από την Κοινωνιολογία όσο και από την Νομική Επιστήμη, να πάψει να θεωρείται «νόθα επιστήμη».

Η ανάπτυξη της διδασκαλίας της Εγκληματολογίας στα Τμήματα Νομικής δεν είχε μοναδικό εμπόδιο τον «ιμπεριαλισμό» των ασκολόγων και των ποινολόγων, τη δυσχέρεια επαγγελματικού προσανατολισμού και κατοχύρωσης, τις

Τα πορίσματα της εγκληματολογίας επιτρέπουν μια επιτυχεστέρα προσέγγιση των κοινωνικών προβλημάτων.

διαφοροποιήσεις στη μεθοδολογία προσέγγισης και τη σχετική αιτιολογία του φαινομένου «έγκλημα», την παντελή απουσία επαφής με τον κόσμο του εγκλήματος. Προσक्रούει επίσης στην αδυναμία επιστημονικού προσδιορισμού αξιολογικών όρων όπως π.χ. δίκαιο, άδικο, ελευθερία θούλησης, τιμωρία και στην «ηθική» βάση της αντιμετώπισης των παραβατών του νόμου.

Πολλοί ποινικολόγοι εξακολουθούν να θέλουν να υποβαθμίσουν τη διδασκαλία της Εγκληματολογίας υπερτονίζοντας τη νομιμότητα των ποινών και την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών καταστολής. Άλλοι, θεωρώντας ότι η Εγκληματολογία δεν είναι μια μονοδιάστατη αλλά μια πολυκλαδική επιστήμη και ότι ο εγκληματολόγος πρέπει να είναι «un peu médecin, un peu psychiatre, un peu psychologue, un peu psychanalyste, un peu sociologue», απορρίπτουν τη νομική μόρφωση των εγκληματολόγων και προτείνουν είτε τη διδασκαλία να αναλαμβάνουν ομάδες ειδικών (ψυχίατροι, κοινωνικοί λειτουργοί κλπ.), είτε οι διδάσκοντες να έχουν πτυχίο κοινωνικών επιστημών.

Κοινή πάντως συμφωνία φαίνεται να υπάρχει στο ότι ο διδάσκων εγκληματολογία πρέπει να εκθέτει στους φοιτητές τα σύνθετα προβλήματα που γεννάει το έγκλημα «για να προβληματίζονται και να ασκούν κριτική» και να αποφεύγει να αναπαράγει μέσα στο μάθημα τον απαγορευτικό ή επιτακτικό χαρακτήρα των ποινικών νόμων και την αυθεντική νομική σκέψη.

Για να έχουμε αύριο ειδικευμένους εγκληματολόγους πρέπει η διδασκαλία της Εγκληματολογίας να ενταθεί στις Νομικές σχολές και να επεκταθεί στις σχολές ψυχολογίας, κοινωνιολογίας και πολιτικής επιστήμης. Ο εγκληματολόγος είναι ο μοναδικός επιστήμων του οποίου η επαγγελματική κατάρτιση, ο επαγγελματικός ρόλος και τα εφόδια του στοχεύουν στην επιστημονική προσέγγιση, μελέτη και ανάλυση του φαινομένου «έγκλημα» και της εγκληματικής συμπεριφοράς.

Αν κάνουμε αποδεκτή αυτή την πρόταση, τότε όλα τα ειδικότερα προβλήματα κατάρτισης προγραμμάτων εκπαίδευσης, ιδιότητες διδασκόντων, υποχρεώσεις φοιτητών έρχονται σε δεύτερη μοίρα.

Τα Ινστιτούτα Εγκληματολογίας μπορεί να ιδρυθούν στα πλαίσια των Τομέων Ποινικών – Εγκληματολογικών Επιστημών των Τμημάτων Νομικής αλλά και στα πλαίσια Ερευνητικών Κέντρων. Σε κάθε περίπτωση τα εκπαιδευτικά προγράμματα θα έχουν πολυκλαδικό (multi-disciplinaire) χαρακτήρα και θα απευθύνονται σε ειδικούς (επιμόρφωση δικαστών κλπ.) και μη - ειδικούς (φοιτητές). Στα πλαίσια των Ινστιτούτων των τομέων μπορούν να αναπτυχθούν τα μεταπτυχιακά προγράμματα και να διεξάγονται έρευνες σχετικές με την εγκληματολογική βιολο-

γία, την εγκληματολογική ψυχολογία, την εγκληματολογική κοινωνιολογία κλπ. Ο σύνθετος χαρακτήρας της μεθοδολογικής προσέγγισης της Εγκληματολογίας επιβάλλει τη συνύπαρξη στην ερευνητική ομάδα επιστημόνων διαφορενων ειδικοτήτων και θέβαια μια σημαντική υποδομή.

Η κλινική έρευνα ασχολείται ως γνωστό με ατομικές περιπτώσεις (σχολαστική ανάλυση μιας προσωπικότητας) ενώ η βασική έρευνα αναλύει και μελετάει μια αφηρημένη παράμετρο. Δεν πρέπει όμως να «βιαζόμαστε» να βγάλουμε συμπεράσματα. Η ανθρώπινη δυναμική και αλήθεια που εμπεριέχεται στον εγκληματία απαιτεί μακροχρόνιες έρευνες που αποφεύγουν τον περιγραφικό και εμπειρικό χαρακτήρα, μελετώντας το πρόβλημα από τα «μέσα» κι όχι παρατηρώντας το από τα «έξω».

Τέλος σχετικά με τις εγκληματολογικές στατιστικές ως υλικό έρευνας δεν πρέπει κατά τη φάση της επεξεργασίας τους να λησμονούμε ότι κάθε μια εμπεριέχει «ψήγματα θεωρίας» και ότι τα αποτελέσματά τους είναι πάντα «σχετικά» (εγκληματολογικός δείκτης).

Η ύπαρξη ηλεκτρονικού υπολογιστή στο Εργαστήριο Εγκληματολογίας αφενός επιτρέπει τη συλλογή και επεξεργασία ερευνητικού υλικού (στατιστικές, βιογραφίες, δίκες κλπ.) αφετέρου συνδέει το Εργαστήριο με άλλα αντίστοιχα

Η διακρατική αστυνομική συνεργασία χωρίς τα φώτα των εγκληματολογικών επιστημών δεν μπορεί να αποδώσει τα προσδοκώμενα.

κέντρα ή Τράπεζες πληροφοριών.

Κι έτσι με δεδομένα το αντικείμενο, το στόχο και την υπόθεση, το μόνο που μένει στο ερευνητή είναι η ερμηνεία. Μια ερμηνεία με όρους πιθανολόγησης του «γενικού» που ποτέ όμως δεν παραβλέπει την κλινική πραγματικότητα. Πρέπει όλοι να αντιληφθούμε ότι στο σύγχρονο κόσμο η εισαγωγή των κομπιούτερς στην εκπαίδευση δεν αποτελεί απλό εμπλουτισμό αλλά στοιχείο ανατροπής των παραδοσιακών σχημάτων διδασκαλίας και έρευνας. Τώρα πια το βιβλιογραφικό υλικό είναι στη διάθεση του καθενός. Δεν διδάσκουμε απληροφόρητους, ούτε συγγράφουμε ανακαλύπτοντας νέες πηγές. Όλα λίγο – πολύ είναι εξαρχής δοσμένα. Η σύνθεση και η μεθοδολογία προσέγγισης αποτελούν το κρίσιμο διαφοροποιητικό χαρακτηριστικό.

Αναζητώντας όχι τη «λογική του εγκληματία» ή του νομοθέτη, αλλά τη θωμένη διαδικασία περάσματος στην πράξη (ενός ανθρώπου), στην ουσία κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας του μαθήματος, επιχειρούσε μέσα από ένα ψυχόγραμμα ή μια κοινωνική αναπαράσταση, να προ-

δούμε σε μια εγκληματολογικού χαρακτήρα επιθεβαίωση των αρχικών μας υποθέσεων.

Η ιδεολογική θεμελίωση του ποινικού δικαίου, η οποία μορφοποιείται κύρια με την αξιολογική λειτουργία των ποινικών νόμων δεν βρίσκει ανάλογη ανταπόκριση στο χώρο της Εγκληματολογίας. Χωρίς βέβαια να μπορεί κανείς να αρνηθεί ή να απορρίψει διακρίσεις και ιεραρχίες (κοινωνική, αντικοινωνική, ακοινωνική, έκτροπη, παρεκκλίνουσα, παραβατική συμπεριφορά) και χωρίς κανείς να προβαίνει σε απλουστεύσεις και ισοπεδωτικές αναλύσεις («για όλα φταίει η κοινωνία», «το κράτος είναι ο πραγματικός εγκληματίας», «ο σημερινός εγκληματίας αύριο θα θεωρείται μεταρρυθμιστής») κρίνουμε σκόπιμο να θεμελιώσουμε την οποιαδήποτε αντεγκληματική πολιτική σε δύο παραδοχές: το δικαίωμα στη «διαφορά» και το σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Οι εγκληματολογικές επιστήμες οι οποίες αμφισβητούν αυτές τις δύο αρχές κινδυνεύουν να συνεργήσουν στη διαιώνιση των προκαταλήψεων και να μεταβάλλουν τον επιστημονικό λόγο σε «κήρυγμα μίσους».

Οι επίσημες εγκληματολογικές στατιστικές, ο τύπος, τα πεπραγμένα των δικαστικών αρχών δεν συμβάλλουν στην αποφόρτιση της έντασης που προκαλεί το «έγκλημα». Μια διδασκαλία ή και έρευνα που στηρίζονται αποκλειστικά στα παραπάνω στοιχεία καταλήγουν – ακούσια – στην προώθηση μιας γραμμικής κοινωνικής απεικόνισης του «προσώπου» του εγκληματία. Ο άνθρωπος εξαφανίζεται μέσα στους αριθμούς και τις φωτογραφίες. Το περιθώριο αντιπροσωπευτικό δείγμα ποτέ δεν επιτρέπει ατομικές προσεγγίσεις, αφού το «ένα ίσον ένα» δεν ισχύει στις κοινωνικές επιστήμες και έρευνες. Οι case studies δεν αναδύουν μηχανισμούς αλλά «προσωπεία». Οι group studies χάνονται μέσα σε κοινωνιολογικές συγχύσεις. Οι follow-up studies δεν έχουν ακόμα επιχειρηθεί γιατί πιθανόν να εμφανίσουν παραστατικότατα την ευθύνη του κοινωνικού συνόλου στην αδυναμία επανένταξης των παραβατών.

Τι μένει λοιπόν στα χέρια του εγκληματολόγου που θα ήθελε να διδάξει (ή να αποδείξει ερευνητικά) την απογυμνωμένη από ηρωποιοιτικές στάσεις και στιγματιστικές ηθικολογίες «αλήθεια του εγκληματία»; Το τεστ, το ερωτηματολόγιο, η συνέντευξη, η συμμετοχική παρατήρηση; Η πλάνη καιροφυλακτεί σε κάθε βήμα.

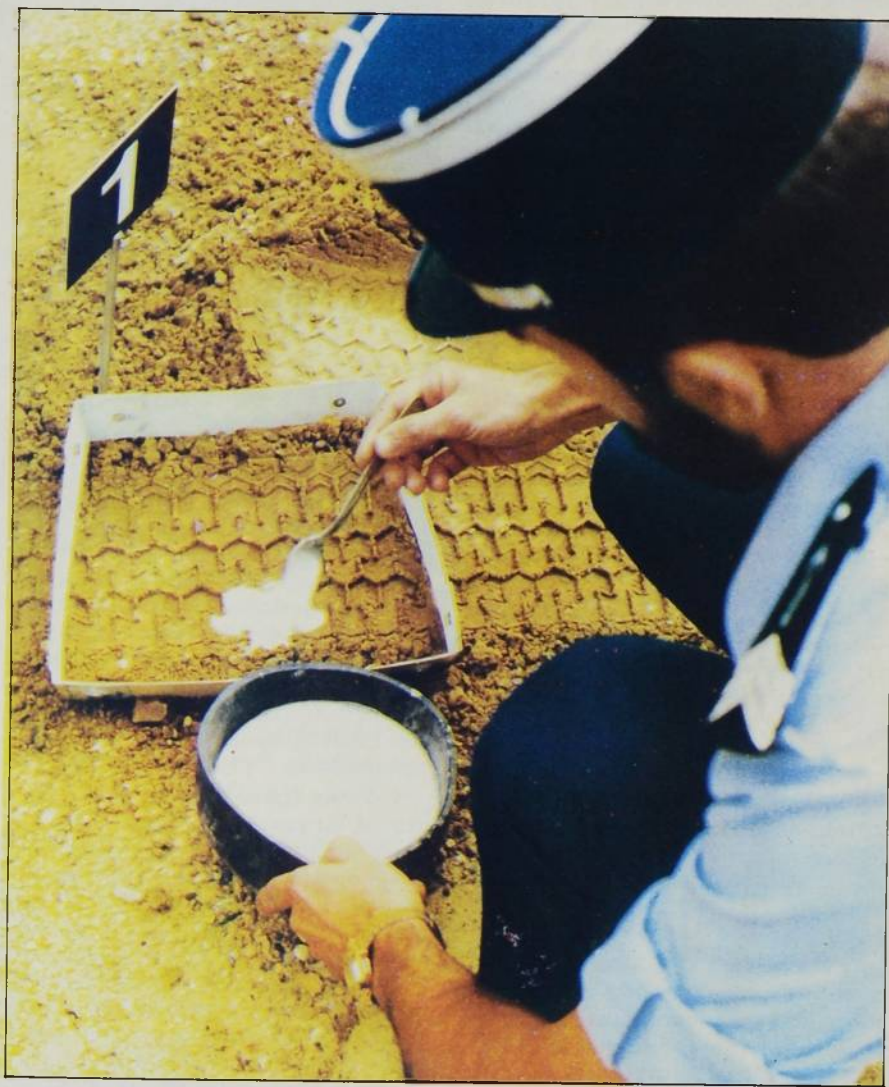
Η Εγκληματολογία, ως αναπόσπαστο τμήμα του «συστήματος κοινωνικού ελέγχου», επεκτείνεται μεν σε όλο το χώρο της ποινικής φιλοσοφίας και της αντεγκληματικής πολιτικής, χωρίς όμως να μπορεί να επηρεάσει τις νομοθετικές μεταρρυθμίσεις. Το ανθρωπιστικό πνεύμα και οι οικονομικοί περιορισμοί καθοδηγούν και εμπνέουν τον νομοθέτη

Η κάθετη επέκταση των πόλεων επιβάλλει μια άλλη, ποιοτικά ανώτερη θεώρηση των προβλημάτων τους.

Νέοι μέθοδοι (κλινική, εμπειρική, διαλεκτική) και τεχνικές (κοινωνιομετρική, ψυχομετρική κλπ.) σε συνδυασμό με μια φαινομενολογική προσέγγιση θα μπορούσαν να εμπλουτίσουν τον ερευνητικό τομέα με έρευνες – όχι μόνον παρατήρησης, κατάταξης και αιτιολόγησης – αλλά και με έρευνες από τις οποίες θα αναδυθεί «το πραγματικό πρόσωπο» του ΑΝΘΡΩΠΟΥ – εγκληματία.

Το αύριο του εγκλήματος θα είναι αυτό που η Εγκληματολογία, δηλαδή οι ίδιοι οι εγκληματολόγοι, θα επιφυλάξουν στην επιστήμη τους.

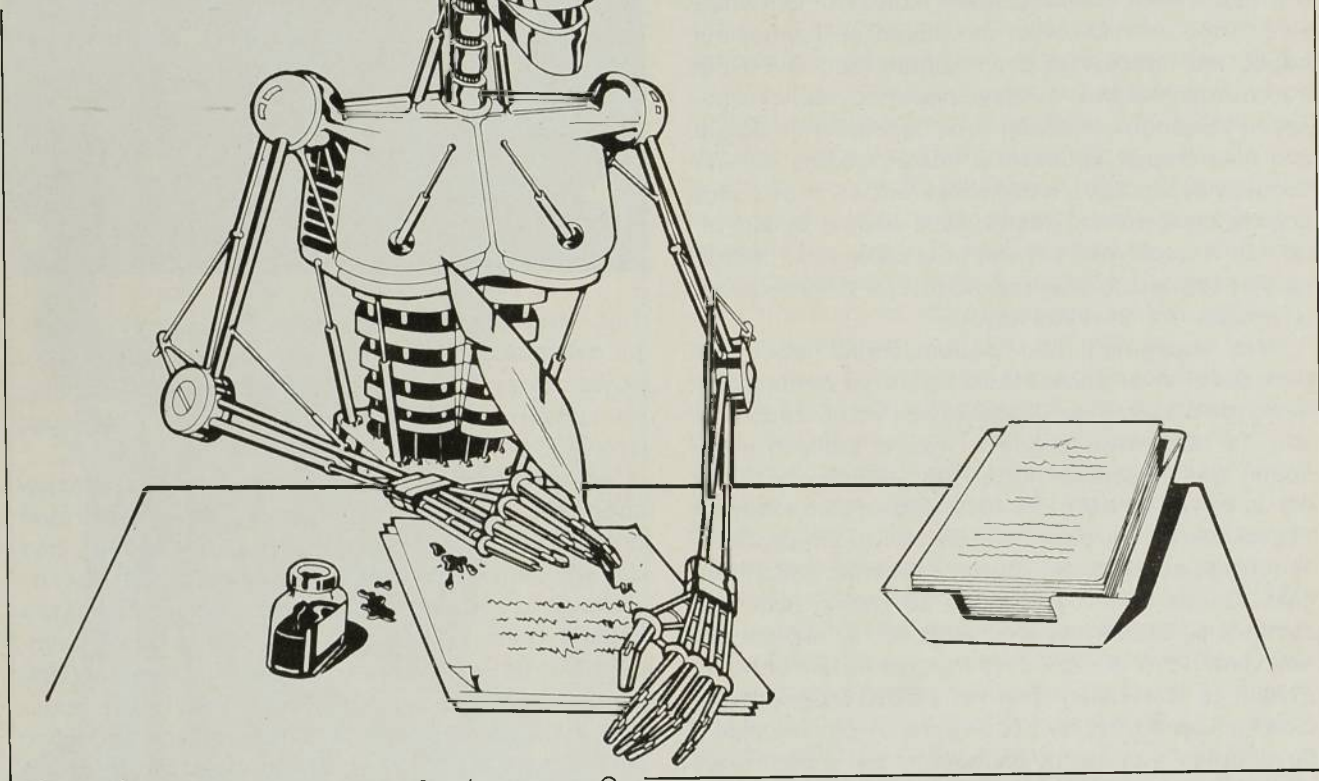

πολύ περισσότερο από τα αποτελέσματα των εγκληματολογικών ερευνών. Σε κανέναν άλλο χώρο η ηθική, η κοινωνική ανάγκη και η πολιτική δεν καθυποτάζουν τόσο πολύ την επιστήμη. Με το «παρόν» να μην καλύπτεται νομοθετικά και με το «μέλλον» να μην είναι δυνατό να προβλεφθεί με ακρίβεια, η Εγκληματολογία μοιάζει να πορεύεται άναρχα. Οι απρόσιτες φυλακές, οι διαφωνίες των ειδικών, οι διαφορετικές πολιτικές των κρατών, οι προτεραιότητες και οι στρατηγικές δεν επιτρέπουν αισιόδοξες προβλέψεις.

** Εξαιτίας έλλειψης χώρου παραλείφθηκαν οι πλούσιες βιβλιογραφικές παραπομπές. Ο αναγνώστης μας που θα ενδιαφερθεί ειδικότερα για το θέμα θα πρέπει να ανατρέξει στο βιβλίο του συγγραφέα «Η διδασκαλία των Εγκληματολογικών Επιστημών στα Τμήματα Νομικής» (Αθήνα 1987, εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα), από το οποίο προέρχεται το δημοσιεύσιμο κείμενο (σελ. 28 – 43).*

**Κινδυνεύουν πραγματικά
ο έντυπος λόγος
και οι δημοκρατικές
διαδικασίες
στην αυριανή κοινωνία
των computers;
Υστερότερες και πιο
ψύχραιμες σκέψεις
φέρνουν μια αισιόδοξη
προοπτική στη θέση της
διαφαινόμενης απειλής.**

ΜΗΠΩΣ, ΛΟΙΠΟΝ ΗΤΑΝ ΜΟΝΟΦΘΑΛΜΟΣ Ο ORWELL;

Δεν είναι παράξενο που το μυθιστόρημα του Orwell, το «1984», έπεσε σαν κεραυνός εν αιθρία, όταν πρωτοδημοσιεύθηκε, στους κύκλους των διανοουμένων και όσων γενικά είχαν αναπτύξει ένα καλλιεργημένο αισθητήριο κοινωνικής ευθύνης. Ούτε είναι παράξενο, που το ίδιο αυτό έργο, συνεπικουρούμενο και από το γεγονός ότι έχει πια γυριστεί σε κινηματογραφική ταινία (που είδαμε και στους αθηναϊκούς κινηματογράφους), συνεχίζει να συνεγείρει τις συνειδήσεις των σκεπτομένων ανθρώπων γύρω από το πελώριο θέμα των πολιτικών συνεπειών μιας γενικευμένης χρήσης των computers στην κοινωνία. Δεν πρέπει να παραξενευόμαστε από τη στιγμή που οι περισσότερες συζητήσεις – τόσο οι αρχικές πριν από δεκαετίες όσο και οι τωρινές – γύρω από τους πιθανούς αντίκτυπους της νέας τεχνολογίας των υπολογιστών καταλήγουν στο ίδιο απαισιόδοξο συμπέρασμα, ότι η δημοκρατία κινδυνεύει εξαιτίας της προσφερόμενης σε κάποια ελίτ δυνατότητας για ολοσχερή έλεγχο των πληροφοριών. Παρόλα αυτά η **συσσωρευμένη και αποκατάληπτα ερμηνευμένη πείρα των**

τελευταίων χρόνων μας επιτρέπει να θεωρήσουμε τον Orwell – και όσους σύγχρονούς μας ασπάζονται παρόμοιες απόψεις – σαν μονόφθαλμο, δηλ. μονομερή και ανίκανο να συλλάβει μια θετική και προοδευτική εικόνα της μελλοντικής «υπολογιστικής» κοινωνίας.

Ο Orwell, όπως κι ο Aldous Huxley, συγγραφέας του πασίγνωστου κι εξίσου απαισιόδοξου «Brave new world», αλλά και ο διάσημος Καναδός επικοινωνιολόγος Marshall McLuhan (για να αναφέρουμε μερικούς μόνο) φοβούνται τη νέα τεχνολογία, επειδή μπορεί να γίνει προνομιακό κτήμα μιας κλίκας ή ενός κατεστημένου, ικανών να διαμορφώνουν ανεξέλεγκτα την κοινή γνώμη, να ελέγχουν τη συμπεριφορά των μαζών και να μετατρέπουν εν ολίγοις τα άτομα σε υποχείρια μιας ολοκληρωτικής εξουσίας.

Παράλληλα με τους φόβους αυτούς για τη συγκέντρωση της εξουσίας σε λίγα χέρια, είναι οι φόβοι για την εγκαθίδρυση της παντοδυναμίας του ιμπεριαλιστικού κράτους, όπου τα μέσα επικοινωνίας θα

βρίσκονται στα χέρια της κυρίαρχης καπιταλιστικής τάξης και θα μονοπωλούνται από αυτήν. Πρόκειται για μια άλλη έκδοση του οργουελλιανού προτύπου, μόνο που στη θέση της αδιστακτης πολιτικής ελίτ βρίσκεται μια ανεύθυνη και κερδοσκόπος οικονομική ελίτ. Οι ομοιότητες των δυο σεναρίων είναι πολλές και η βασική διαφορά και διαφωνία τους έγκειται στο ποια ελίτ πρέπει να θεωρηθεί σοβαρότερος εχθρός για την ελευθερία των πολιτών. Η τουλάχιστον επιφυλακτική, αν όχι αρνητική, στάση τους απέναντι στη νέα τεχνολογία γεννά σημαντικές ανησυχίες και στο επί μέρους, αλλά καιρίο, θέμα της επιβίωσης του έντυπου λόγου και του προοριζόμενου γι' αυτόν ρόλου στη μελλοντική «υπολογιστική» κοινωνία. Οι ανησυχίες αυτές εκδηλώνονται πιο συχνά με εμπορικούς όρους και οφείλονται στους υπαρκτούς κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι επιχειρηματίες του έντυπου λόγου να χάσουν τα κέρδη τους σε σημαντικό βαθμό. Στο βάθος όμως κρύβεται ο παλιός φόβος των διανοουμένων και των επιστημόνων απέναντι στα μέσα μαζικής επικοινωνίας (ΜΜΕ), κάθε φορά στον 20ό αι., που μια τεχνολογική εξέλιξη (π.χ. ραδιόφωνο, τηλεόραση) εξοβέλιζε όλο και περισσότερο το από αιώνες μονοπώλιο του έντυπου λόγου.

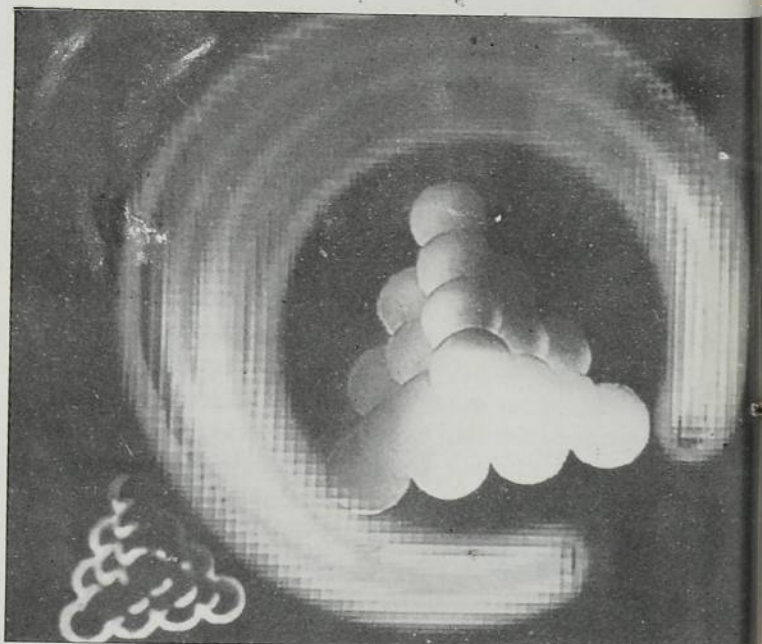
Μια στατιστική που δημοσιεύθηκε στις ΗΠΑ πρόσφατα, είναι μάλλον αρκετή για να διασκεδάσει αυτή την διάθεση για «νεκρολογία» του έντυπου λόγου. Το 1950, όταν άρχισε να γίνεται αισθητή η επίδραση της τηλεόρασης στις ΗΠΑ, εκδόθηκαν 11.022 βιβλία στη χώρα αυτή. Το 1970, όταν η Πληροφορική Τεχνολογία με τη σειρά της άρχισε να επηρεάζει όλους τους κοινωνικούς τομείς, εκδόθηκαν 36.071 βιβλία. Και το 1979, ύστερα από 30 χρόνια ζωής των computers, εκδόθηκαν στις ΗΠΑ 45.182 βιβλία! Και δεν είναι μόνο για τον έντυπο λόγο καλές οι προοπτικές, το ίδιο καλές είναι και για τις δημοκρατικές διαδικασίες, άσχετα αν προς το παρόν δεν υπάρχει η δυνατότητα για άμεση υλοποίηση των προοπτικών αυτών. Θα προσπαθήσουμε στη συνέχεια να εξειδικεύσουμε και να συγκεκριμενοποιήσουμε την αισιοδοξία αυτή.

Υποστηρίζεται ότι τα ΜΜΕ αποθλακώνουν και αποπροσανατολίζουν το κοινό βομβαρδίζοντάς το με πληθώρα πληροφοριών. Σύμφωνα με την άποψη αυτή η υπεραφθονία των πληροφοριών που παρέχουν οι υπολογιστές, τείνει να οδηγήσει σε «πληροφοριακή μόλυνση». Στον αντίποδα όμως υπάρχει μια πιο νηφάλια αντιμετώπιση: **η συγκέντρωση των πληροφοριών, σε οποιαδήποτε ποσότητα, δεν μπορεί κατά κανένα ευσταθή τρόπο να θεωρηθεί «κακό».** Κι αυτό, κατ' αρχήν, γιατί οι ίδιες αντιρρήσεις περί «κακών» και «ολέθρων» εξελίξεων ακούστηκαν όταν πρωτοεμφανίσθηκε το ραδιόφωνο και η TV, όμως η πραγματικότητα με το πέρασμα του χρόνου τις διέψευσε οικτρά. Ακόμα κι όταν υπήρξαν ανεπιθύμητες παρεκκλίσεις ή ίδια η τεχνολογία λειτούργησε αντισταθμιστικά προσφέροντας νέες θετικές εξελίξεις. Το ιστορικό αυτό προηγούμενο μας επιτρέπει να υποβαθμίσουμε τους φόβους για «υποβάθμιση της δημοκρα-

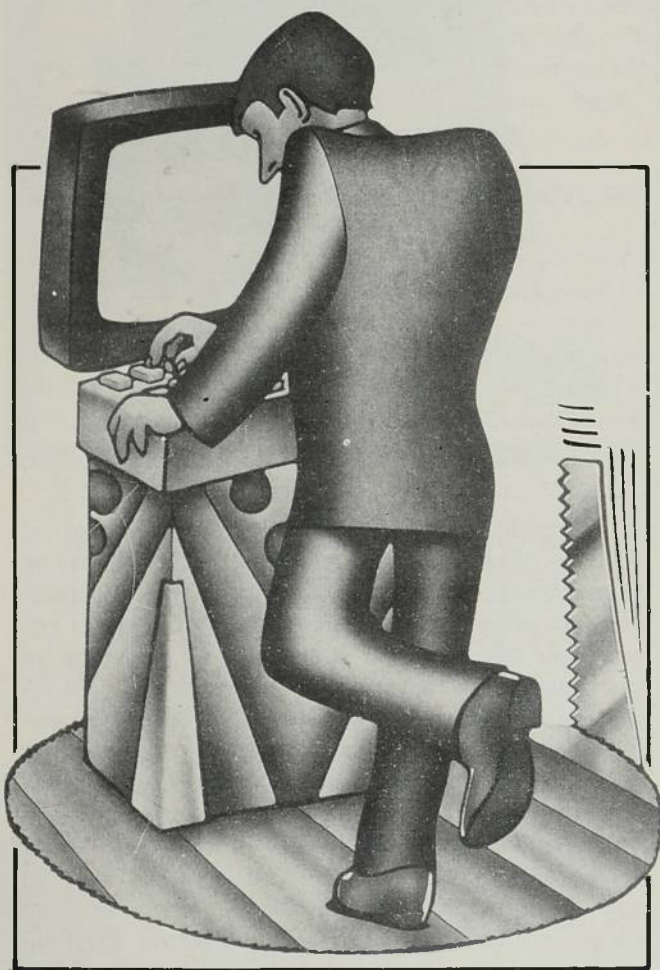

τίας» εξαιτίας της νέας τεχνολογίας κι έτσι μπορούμε ανεμπόδιστα να δούμε την Πληροφορική Τεχνολογία σαν εν δυνάμει σηματοφόρο της διαπλάτυνσης και εμβάθυνσης της δημοκρατίας και της ελεύθερης ατομικής έκφρασης.

Η δυνατότητα μετάδοσης εγγράφων με τηλεμεταδοτικές συσκευές δημιουργεί πια ένα νέο σύστημα αποθήκευσης και διανομής των πληροφοριών, που αυξάνει ασύγκριτα σε σχέση με τα παλιότερα τηλεπικοινωνιακά συστήματα τις δυνατότητες επιλογής του ατόμου. Η νέα τεχνολογία του βίντεο δε θα καταργήσει αλλά θα συμπληρώσει τον παλιό κλασικό τρόπο πρόσκλησης πληροφοριών μέσω των έντυπων κειμένων. Χιλιάδες διαφορετικές πληροφορίες σε χιλιάδες διαφορετικά θέματα θα είναι προσίτα στο κάθε άτομο

και στην κάθε επιχείρηση χάρη στα θιντεοσυστήματα μετάδοσης στοιχείων. Με τον τρόπο αυτό το μέσο άτομο θα έχει δυνατότητες επιλογής και λήψης αποφάσεων, που είχαν άλλοτε μόνο κάποιες κλειστές ελίτ, χάρη στην προνομιούχα πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές. Η εξατομίκευση αυτή των πληροφοριών σημαίνει ότι ο καθένας στο μέλλον θα μπορεί, χάρη στον personal computer του, να έχει πρόσβαση στα πιο σύγχρονα οικονομικά ή τεχνικά στοιχεία, ενώ συγχρόνως θα συνεχίσει να διαβάζει αστυνομικά ή φιλοσοφικά βιβλία. Η διαμορφούμενη τάση λοιπόν δεν είναι η μονοπώληση των πηγών πληροφόρησης αλλά η ανταγωνιστικότητά τους.

Εκτός από την αξία που έχει η αυξημένη πληροφόρηση για την επέκταση της δημοκρατίας, **εξίσου σημαντικό γεγονός είναι ότι η επικοινωνιακή τεχνολογία ενθαρρύνει την ενεργητική μάλλον παρά την παθητική συμμετοχή του ατόμου.** Ο πολίτης του μέλλοντος θα «υποχρεώνεται» σχεδόν να αναλάβει ένα ενεργό ρόλο, από τη στιγμή που θα χρησιμοποιεί τα νέα τεχνολογικά μέσα. Του παρέχεται επίσης η ικανότητα, σε βαθμό άγνωστο στην εποχή μας, να ελέγχει και να επιθεβαιώνει τις αποκτώμενες πληροφορίες ή ακόμα και να τις εμπλουτίζει ή να τις κατακρίνει, ξεφεύγοντας από την αθεβαιότητα και την αδράνεια του απλού δέκτη. Η ανάγνωση ενός έντυπου κειμένου είναι στην ουσία της μια σχέση παθητική και

μονόδρομη. Και όλοι ξέρουμε πόσο δύσκολο είναι να ανακαλύψουμε τον τρόπο δόμησης των προσφερόμενων από το έντυπο κείμενο πληροφοριών και τί κρύβεται από πίσω τους. Ούτε καν η άπειρη υπομονή δεν επαρκεί για να ελέγξει κανείς τις αναφερόμενες πηγές ή να επαληθεύσει τα στοιχεία. Χάρη στη νέα τεχνολογία όμως, καθίσταται εφικτή η επαλήθευση ή ακόμα και η απόρριψη των στοιχείων μέσα από μια διαδικασία διαρκούς αλληλεπίδρασης με το κείμενο. Χωρίς να τρέχει κανείς από βιβλιοθήκη σε βιβλιοθήκη, μπορεί να εμβαθύνει στο κείμενο και να προχωρήσει σε συγκρίσεις απρόβλεπτες. Το άτομο όχι μόνο παύει να προσλαμβάνει παθητικά εικόνες και δεδομένα, αλλά και μεταβιβάζει τις αντιδράσεις του στις τράπεζες πληροφοριών, συμμετέχοντας συνεπώς άμεσα στην παραγωγή και αναδιοθέτηση της γνώσης.

Οι ευρύτερες δυνατότητες της αλληλεπενέργειας αυτής είναι προφανείς. Η σύνδεση, για παράδειγμα, της ιδιωτικής τηλεοπτικής συσκευής μ' έναν κεντρικό εκλογικό υπολογιστή θα αλλάξει ριζικά τη μορφή των εκλογών και ίσως του όλου πολιτικού συστήματος, επιτρέποντας τη διεξαγωγή αλληπαλλήλων ψηφοφοριών, σε επίπεδο τοπικό ή σε όλη τη χώρα, για θέματα πρωτεύοντα και δευτερεύοντα. Θα πρόκειται για την υλοποίηση, σε άλλο επίπεδο και με άλλους όρους, του ιδανικού της άμεσης δημοκρατίας, που πρώτοι εφάρμοσαν οι πρόγονοί μας στην αρχαία Αθήνα. Θα μπορεί επίσης να παρακολουθεί κανείς επιλεκτικά δραστηριότητες που σήμερα θεωρούνται – και είναι – «κλειστές» για τον πολύ κόσμο, π.χ. τη δραστηριότητα των δημοτικών συμβουλίων, τις εργασίες των διευθυντικών στελεχών των μεγάλων εταιριών, τις σπουδαίες δίκες στα δικαστήρια, τις εξετάσεις ατόμων που θα αναλάβουν θέσεις με αυξημένες ευθύνες στους οργανισμούς του κράτους κ.λπ. Και το σημαντικότερο, χάρη στη σύνδεση των τηλεοπτικών συσκευών με ένα κεντρικό σύστημα, ο πολίτης όχι μόνο θα ενημερώνεται, αλλά θα μπορεί να εκφράζει τις απόψεις του για όλες αυτές τις δραστηριότητες, συμμετέχοντας άμεσα και ενεργά στη λήψη των αποφάσεων και συνεπώς στη διαμόρφωση των επί μέρους πολιτικών.

Ο φόβος λοιπόν για ένα κόσμο ολοκληρωτικά μονοδιάστατο και χωρίς έντυπο λόγο αντισταθμίζεται από τη δυνατότητα για ένα πολυδιάστατο πληροφοριακό κόσμο, όπου – αντί το κράτος να ελέγχει τις επικοινωνίες και να ισοπεδώνει κάθε αντιπολιτευτικό λόγο – οι πολλαπλασιασμένες πληροφορίες θα διαδίδονται ανεμπόδιστα, επιτρέποντας την άσκηση μιας ad hoc αντιπολίτευσης. Ίσως σημαντικότερος κίνδυνος να μην είναι ο ολοκληρωτισμός, αλλά η εγκαθίδρυση ενός πνεύματος αναρχίας στις συνειδήσεις των ατόμων – χρηστών των υπολογιστικών συσκευών. Και τούτο διότι η αύξηση των διαιθέσιμων εφικτών επιλογών δε θα οδηγήσει μάλλον στην ομοιομορφία και ισοπέδωση των συνειδήσεων και των αντίστοιχων αξιών, αλλά στο κατακερματισμό τους, σε μια πανσπερμία ιδεών και προτάσεων. Η πολυδιάσπαση αυτή των αξιών ίσως προκαλέσει ένα επικίνδυνο και αχει-

ραγώγητο χάος. Η αποφυγή των «κακών» συνεπειών (είτε του ολοκληρωτισμού είτε της αναρχίας) εξαρτάται από το τι είδους χρήση επιφυλάσσεται στη νέα τεχνολογία. Άλλωστε, το άρθρο αυτό δεν προσπαθεί να αποκρύψει ότι η Πληροφορική Τεχνολογία είναι ικανή για το καλύτερο και για το χειρότερο. Προσπαθεί να διαλύσει, απλά, τη χωρίς φαντασία και γεμάτη προκαταλήψεις άποψη ότι είναι ικανή μόνο για το χειρότερο και, κατά συνέπεια, να επισημαίνει τις κοινωνικές ευθύνες των χρηστών της.

Είναι άρα ανατιολόγητες οι αντιδράσεις εκείνες, για την εισαγωγή και εφαρμογή της νέας Πληροφορικής Τεχνολογίας, που παρατηρούνται σε όλες σχεδόν τις αναπτυσσόμενες χώρες (εν μέρει και στην Ελλάδα) και που υποκινούνται από τους φορείς της εθνικιστικής συνείδησης. Οι τελευταίοι αυτοί φορείς θεωρούν συχνά τη νέα τεχνολογία ξένη προς την πολιτιστική παράδοση του εκάστοτε τόπου και ταυτισμένη με τα παλιά αποικιοκρατικά καθεστώτα εξάρτησης. Η τάση αυτή – αντιδημοκρατική από μια άποψη – δημιουργεί ασφυκτικούς ελέγχους στη νέα τεχνολογία και επιβραδύνει απελπιστικά τους ρυθμούς εφαρμογής της, ερχόμενη σε εκρηκτική αντίφαση με την ανάγκη κάθε χώρας για ταχεία κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη, με άλλα λόγια για αυξανόμενη συμμετοχή στη διεθνή ανταλλαγή πληροφοριών και ιδεών.

Μια άλλη αντίφαση που εμποδίζει σήμερα την πλατύτερη εφαρμογή της Πληροφορικής Τεχνολογίας και που θα αποτελέσει σίγουρα στο μέλλον σημαντικό ανασχετικό φραγμό στη δημοκρατικοποίηση της κοινωνίας, είναι η αναπότρεπτη σύγκρουση συμφερόντων ανάμεσα στους χρήστες και στους δημιουργούς πληροφοριών. Από τη μια το κοινό που έχει το δικαίωμα να αποκτά πληροφορίες και από την άλλη η υποχρέωση της κοινωνίας να ναγνωρίζει δικαιώματα ιδιοκτησίας πάνω σ' αυτές. Όσο συνεπώς στενεύει η έννοια του απόρρητου στο μέλλον και οι πληροφορίες τίθενται σε κοινή χρήση, τόσο περισσότερο θα ωφελούνται οι δημοκρατικές διαδικασίες.

Όπως και να έχει προβλέπεται το θέμα αυτό – ποιος, πώς, γιατί και πόσο καιρό θα κατέχει ποιες πληροφορίες – να αποτελέσει κομβικό σημείο διαμάχης και να επηρεάσει ριζικά την επίπτωση της νέας τεχνολογίας στο πολιτικό σύστημα και στον τρόπο κατανομής της εξουσίας. Διότι εφ' όσον αναγνωρίζεται πια ότι η πληροφορία αποτελεί οικονομικό πόρο και κεφάλαιο, δεν μπορεί παρά η κατανομή των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας και χρήσης των πληροφοριών να αποτελεί και κατανομή εξουσίας.

Σχετικό είναι και το επόμενο ανακύπτον ζήτημα: Ποια είναι η πιθανότητα σε μια μελλοντική «υπολογιστική» κοινωνία να δημιουργηθεί ένας βαθύς διχασμός, ανάμεσα σε μια ελίτ ικανή να χειρίζεται το πληροφοριακό σύστημα και στη μεγάλη πλειοψηφία, που ανίκανη να ενσκήψει στα μυστικά της νέας τεχνολογίας, θα προλεταριοποιηθεί κάτω από νέους όρους. Μήπως αυτή η νέα κοινωνική διαστρωμάτωση, αναπόφευκτη με τις νέες συνθήκες, υποκινήσει μια

διαφορετική πάλη των τάξεων; Ήδη στην εποχή μας έχει γίνει φανερό ότι η άμεση κατανομή των computers και των γνώσεων χειρισμού τους προκαλεί αντικτύπους σοβαρότερους από την αντίστοιχη άνιση κατανομή έντυπων κειμένων (κυρίως βιβλίων).

Το πρόβλημα συνεπώς συγκεκριμενοποιείται ως εξής: **αν θέλουμε η νέα τεχνολογία να προωθήσει τις δημοκρατικές διαδικασίες, θα πρέπει όλο και μεγαλύτερος αριθμός ανθρώπων να πάψει να νιώθει τον computer σαν μυστήριο και απειλή. Αν πρόκειται να πραγματώσουμε τις ευκαιρίες που παρέχει η νέα τεχνολογία και να απομακρύνουμε τις πιθανότητες κινδύνων, πρέπει να ανεθεί σημαντικά η μορφωτική στάθμη του πολίτη στο μέλλον. Ο αυριανός αναλφάβητισμός δε θα αφορά τον έντυπο λόγο αλλά τις υπολογιστικές γλώσσες.** Πρέπει η πολιτεία, επιδεικνύοντας σταθερή και συνεπή πολιτική βούληση, να αυξήσει τον αριθμό πολιτών που θα είναι σε θέση να κάνουν αποδοτική χρήση των υπολογιστών. Στην περίπτωση αυτή οι διευρυμένες επιλογές του μέλλοντος δε θα γίνονται από λίγους εκλεκτούς αλλά από τη μεγαλύτερη δυνατή πλειοψηφία.

Έτσι, κατά τον Irving Lewis Horowitz, καθηγητή της Κοινωνιολογίας και των Πολιτικών Επιστημών στο Rutgers University του New Jersey: «... κατά τον προσεχή αιώνα η δημοκρατία θα δώσει τις αυστηρότερες εξετάσεις της στο θέμα του υπολογιστικού αναλφάβητισμού και της μαζικής συμμετοχής των πολιτών στις δημοκρατικές διαδικασίες».

Το άρθρο αυτό αναδημοσιεύεται μετά από άδεια από το περιοδικό INFORMATION. Η επιμέλεια ήταν του κ. Κ. Καπέλλου - Δρακόπουλου.

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

1. Γενικά

Η προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας επιτυγχάνεται δι' ενός πλέγματος κυρώσεων, οι οποίες θεσπίζονται από τη νομοθεσία ως έννομες συνέπειες των προσβολών κατά του δικαιώματος. Οι κυρώσεις είναι ποικίλες, δυνάμενες να καταταγούν σε τρεις βασικώς κατηγορίες: τις αστυνομικές, τις αστικές και τις ποινικές. Πολλές φορές οι κυρώσεις αυτές συντρέχουν, υπάρχουν όμως και περιπτώσεις αποκλειστικής επελεύσεως ορισμένων μόνο απ' αυτές. Αυτό οφείλεται σε ιδιομορφία της συγκεκριμένης περιπτώσεως προς τις οποίες αντιστοιχούν, θετικά ή αρνητικά, ιδιομορφίες των προϋποθέσεων κάθε κατηγορίας κυρώσεων. Έτσι π.χ. οι αστυνομικές κυρώσεις έχουν κατά βάση χαρακτήρα προληπτικό και δεν εφαρμόζονται μετά τη συντέλεση της προσβολής· οι ποινικές κυρώσεις προϋποθέτουν το στοιχείο του δόλου και δεν εφαρμόζονται όσες φορές η συγκεκριμένη περίπτωση δεν εμφανίζει το στοιχείο αυτό.

Η κύρωση είναι έννομη συνέπεια της προσβολής. Το περιεχόμενο της έννοιας της προσβολής προκύπτει από τον συνδυασμό των ήδη εκτεθέντων σε σχέση προς το αντικείμενο, την εκμετάλλευση ως περιεχόμενο και τους περιορισμούς της πνευματικής ιδιοκτησίας. Κατά διατύπωση συνθετική μπορεί να λεχθεί ότι προσβολή του δικαιώματος της πνευματικής ιδιοκτησίας συνιστά κάθε πράξη που έχει αντικείμενο και περιεχόμενο όμοια προς το αντικείμενο και το περιεχόμενο της πνευματικής ιδιοκτησίας, απ' τους οποίους περιορισμούς αυτή αναγνωρίζεται, εφ' όσον η πράξη αυτή δεν ενεργείται από τον δικαιούχο ή τη με συναίνεσή του. Η συνθετική αυτή διατύπωση της έννοιας της προσβολής δεν απαλλάσσει βέβαια από την ανάγκη περιπτωσιολογικής εξέτα-

Του Γεωργίου Κουμάντου
Καθηγητή Νομικής Σχολής
Πανεπ. Αθηνών

σης των επί μέρους προσβολών, εφ' όσον τα είδη των κυρώσεων ποικίλουν ανάλογα με το είδος της προσβολής. Αλλά η εξέταση αυτή επιχειρείται επ' ευκαιρία της ανάπτυξης κάθε κατηγορίας κυρώσεων.

2. Η αστυνομική προστασία

Ως αστυνομική προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας πρέπει να χαρακτηριστεί κάθε κύρωση επιβαλλόμενη χωρίς δικαστική απόφαση και αποθλέπουσα σε προληπτική παρεμπόδιση της τέλεσης ή της εξακολούθησης της προσβολής. Ο όρος «αστυνομική» δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι αυτή η προστασία παρέχεται μόνον από αστυνομικά όργανα αλλ' αποθλέπει στην εσωτερική φύση της προστασίας αυτής.

Οι περιπτώσεις, κατά τις οποίες η κείμενη νομοθεσία προβλέπει αστυνομική προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας, οι προϋποθέσεις και το όργανο επιβολής της προστασίας αυτής είναι οι εξής:

α') Σε περίπτωση επικείμενης παράστασης θεατρικού έργου ή προβολής κινηματογραφικού έργου ή σε περίπτωση εκτέλεσης μουσικών συνθέσεων σε δημόσιους χώρους («θέατρα, κινηματογράφους, κέντρα αναψυχής, χορευτικά και διασκέδασης, εστιατόρια και ξενοδοχεία, καφενεία και καφωδεία») χωρίς την άδεια του δικαιούχου της πνευματικής ιδιοκτησίας απαγορεύεται η παράσταση, η προβολή ή η εκτέλεση από την αστυνομία ή τον εισαγγελέα. Το μέτρο αυτό προβλέπεται για μεν τις θεατρικές παραστάσεις από το άρθρ. 11 του Ν. ΓΥΠΓ/1909 όπως αντικαταστάθηκε με το Ν. 4186/1929, για τις μουσικές εκτε-

λέσεις από την § 5 του άρθρ. 9 του Ν. 2387/1920, που προστέθηκε με το άρθρ. 1 του Ν.Δ. 619/1941, και για τις δύο δε περιπτώσεις και από το εδάφ. β' του άρθρ. 16 του Ν. 2387/1920, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρ. 3 του Ν. 4301/1929. Περαιτέρω, για τη προβολή κινηματογραφικών έργων, το μέτρο θεμελιούται στο άρθρ. 14 του Ν. 2387/1920 όπως συμπληρώθηκε με το Ν. 763/1943, σε συνδυασμό με το άρθρ. 16 του ίδιου Νόμου 2387/1920.

Η περί μουσικών εκτελέσεων διάταξη αναθέτει τη σχετική αρμοδιότητα στα «αστυνομικά όργανα», και καθορίζει μάλιστα ειδικότερα και το κατά τόπο αρμόδιο αστυνομικό τμήμα, προς τη διοίκηση του οποίου πρέπει να υποβληθεί η περί απαγόρευσης αίτηση, ενώ η περί θεατρικών παραστάσεων διάταξη αναθέτει την αρμοδιότητα στην «κατά τόπον δικαστικήν και αστυνομικήν αρχήν» και η γενική διάταξη του άρθρου 16 στην «κατά τόπους εισαγγελικήν αρχήν». Για να επιτευχθεί η εναρμόνιση των δύο διατάξεων αυτών, μπορεί να γίνει δεκτό ότι με αυτές θεσπίζεται συντρέχουσα αρμοδιότητα εισαγγελέως (δικαστική αρχή) και αστυνομικής αρχής, δηλαδή ο ενδιαφερόμενος για την απαγόρευση μπορεί να καταφύγει είτε στην αστυνομική αρχή είτε ειδικά σε περίπτωση άρνησης αυτής, και στον εισαγγελέα, ο οποίος μπορεί να εκδώσει σχετική διαταγή (πρβλ. και Οργ. Δικαστ. άρθρ. 104). Το άρθρ. 11 του Ν. ΓΥΠΓ/1909 ρητά καθορίζει ότι την προς απαγόρευση αίτηση δύνανται να υποβάλουν και «οι αντιπρόσωποι της Εταιρείας των Θεατρικών Συγγραφέων», ενώ η διατύπωση του άρθρ. 9 του Ν. 2387/1920 μπορεί να δημιουργήσει την εντύπωση ότι την αίτηση υποβάλλουν μόνο «οι αντιπρόσωποι των Συγγραφέων, Συνθετών και Εκδοτών Μουσικής». Στην προκειμένη περίπτωση, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η τελευταία

αυτή διάταξη – παρά τα κεφαλαία γράμματα και τη σύμπτωση της απαρίθμησης των δικαιούχων προς τον τίτλο ορισμένης ένωσης – δεν αναφέρεται σε συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο, κατ' αντίθεση με την πρώτη. Εξάλλου, πρέπει να θεωρηθεί αυτονόητο ότι η αναγνωριζόμενη στους αντιπροσώπους των δικαιούχων εξουσία της υποβολής της αίτησης κατά μείζονα λόγο υπάρχει σε αυτούς τους ίδιους τους δικαιούχους. Τέλος, χρήσιμη είναι η διευκρίνιση ότι κανένα περιθώριο εκτίμησης ή διακριτικής ευχέρειας δεν αφήνεται στον εισαγγελέα ή στην αστυνομική αρχή: υποβαλλομένης της αίτησης και διαπιστωμένων των πραγματικών περιστατικών, η απαγόρευση της παράστασης ή της εκτέλεσης είναι υποχρεωτική. Αυτό λέγεται ρητά για την περίπτωση των μουσικών εκτελέσεων από το άρθρ. 9 του Ν. 2387/1920, προκύπτει όμως και για την περίπτωση των θεατρικών παραστάσεων βάσει του άρθρ. 11 του Ν. ΓΥΠΓ/1909, ιδίως δε από το γεγονός ότι με την τροποποίηση του Ν. 4186/1929 καταργήθηκε η προσγενέστερη δυνητική διατύπωση.

β') Σε περίπτωση μη καταβολής της αμοιβής των δικαιούχων της πνευματικής ιδιοκτησίας («συγγραφικών δικαιωμάτων») μέσα σε δύο ημέρες από την παράσταση, οι εφεξής παραστάσεις του έργου απαγορεύονται παρά τηναπό τον δικαιούχο αρχικά γενόμενη χορήγηση άδειας για τις παραστάσεις (§ 5 άρθρ. 7 Ν. ΓΥΠΓ/1909, η οποία προστέθηκε με το άρθρ. 2 του Ν.Δ. 4264/1962). Το μέτρο αυτό προβλέπεται όχι μόνο προκειμένου για αμοιβή των δικαιούχων επί πρωτότυπου έργου αλλά και προκειμένου για αμοιβή των «μεταφραστών και διασκευαστών ξένων έργων» (§ 7 άρθρ. 7 Ν. ΓΥΠΓ/1909, η οποία προστίθεται με το άρθρ. 2 του Ν.Δ. 4264/1962. Η διάταξη αυτή ομιλεί και για τα δικαιώματα των μουσικοσυνθετών, αυτό όμως δεν θα έπρεπε να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι η προκειμένη απαγόρευση για τη μη έγκαιρη καταβολή των συγγραφικών δικαιωμάτων μπορεί να εφαρμοσθεί σε κάθε μουσική σύνθεση, οπουδήποτε εκτελείται, στα κέντρα που αναφέραμε παρα-

πάνω (από την α' περίπτωση): η θέση της διάταξης στο νόμο περί θεατρικών έργων και η στις σχετικές διατάξεις χρήση του όρου «παράσταση» πείθουν ότι πρόκειται για συνθέσεις μουσικών έργων που εκτελούνται σε θέατρα, επ' ευκαιρία θεατρικής παράστασης και σαν υπόκρουση ή συμπλήρωση της παράστασης αυτής. Η απαγόρευση, δυνάμει ειδικής διάταξης (§ 8 άρθρ. 7 Ν. ΓΥΠΓ/1909, η οποία προστίθεται με το άρθρ. 2 του Ν.Δ. 4264/1962), εφαρμόζεται και σε καθυστέρηση των «συγγραφικών δικαιωμάτων» τα οποία οφείλονται στον δικαιούχο της πνευματικής ιδιοκτησίας για κινηματογραφικό έργο. Τέλος, παρατηρείται ότι η απαγόρευση της προκειμένης περίπτωσης, διαφέρει από την απαγόρευση της προηγούμενης περίπτωσης, στο ότι στην προκειμένη περίπτωση είχε προηγηθεί η χορήγηση άδειας για δημόσια παράσταση του έργου, η δε αίτηση απαγόρευσης περιέχει λογικά και την νόμιμη υπαναχώρηση από τη δοθείσα άδεια. Συνεπεία αυτής της ιδιομορφίας, ο νομοθέτης έκρινε ότι δεν θα ήταν σωστό να αποφασίσει για τη λήψη του μέτρου της απαγόρευσης αμέσως η αστυνομική αρχή και επέβαλε να γίνεται η αστυνομική ενέργεια σε εκτέλεση προηγούμενης διαταγής του Εισαγγελέα Πρωτοδικών, αν οι παραστάσεις δίνονται σε πόλη όπου εδρεύει το Πρωτοδικείο, ή του Ειρηνοδίκη της περιφέρειας, αν οι παραστάσεις δίνονται σε «πόλεις ή κωμοπόλεις» (ή και χωριά) εκτός της έδρας του Πρωτοδικείου (§ 6 άρθρ. 7 Ν. ΓΥΠΓ/1909, η οποία προστέθηκε με το άρθρ. 2 του Ν.Δ. 4264/1962).

γ') Σε περίπτωση πολλαπλασιασμού του έργου με κάθε μέσο εκτός με εφημερίδες και άλλα έντυπα, που πραγματοποιήθηκε κατά παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας και με σκοπό κατά πρώτον την παρακώλυση της κυκλοφορίας των προϊόντων αυτού του πολλαπλασιασμού, διατάσσεται η κατάσχεση αυτών (άρθρ. 16 Ν. 2387/1920 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρ. 3 του Ν. 4301/1929). Το μέτρο αυτό χαρακτηρίζεται σαν αστυνομικό λόγω

του προληπτικού χαρακτήρα του (παρακώλυση κυκλοφορίας) και της ενδεχόμενης επιβολής του χωρίς και άσχετα δικαστικής απόφασης. Ο νόμος δεν λέγει ρητά ότι η κατάσχεση επιβάλλεται σε περίπτωση παράνομου πολλαπλασιασμού, συνάγεται όμως αυτό από το ότι τότε μόνο είναι νοητή η κατάσχεση και άλλωστε τότε μόνο επίκειται «κυκλοφορία» και υπάρχουν αντικείμενα «προερχόμενα» από την παράβαση. Εξάλλου, ο νόμος ομιλεί μεν γενικά περί «των εκ της παραβάσεως προερχομένων», πλην όμως η κατάσχεση δεν μπορεί να εφαρμοσθεί σε τέτοια ευρεία έκταση η οποία προσκρούει στο άρθρ. 14 του Συντάγματος, το οποίο απαγορεύει κατ' αρχή την κατάσχεση «εφημερίδων και άλλων εντύπων». Είναι επομένως δυνατή η κατάσχεση άλλων μόνον προϊόντων του παρανόμου πολλαπλασιασμού όπως μουσικών εκδόσεων, δίσκων γραμμοφώνου, κινηματογραφικών ταινιών, φωτογραφιών κλπ. Ειδικά για τα βιβλία, φαίνεται να επικρατεί η αμφιβόλου ορθότητας άποψη ότι δεν εμπίπτουν στη συνταγματική απαγόρευση της κατάσχεσης, με συνέπεια ότι αυτά θα μπορούν να κατασχεθούν, χωρίς δικαστική απόφαση, σε εφαρμογή της εξεταζόμενης αστυνομικής προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας. Αν ο πολλαπλασιασμός αφορά έργο συλλεκτικό, το οποίο απαρτίζεται από πολλά έργα, είναι δε παράνομος μόνο ως προς ορισμένο ή ορισμένα από αυτά, η κατάσχεση μπορεί να διαταχθεί για το όλο συλλεκτικό έργο, εκτός αν το παράνομα πολλαπλασιασθέν έργο αποτελεί τμήμα ποιοτικά ασήμαντο και ποσοτικά ελάχιστο του όλου συλλεκτικού έργου. Από το γεγονός ότι η πρόβλεψη περί κατασχέσεως έχει θεσπισθεί στη διάταξη περί ποινικής προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας και σε άμεσο συνδυασμό με την ποινική κύρωση αφού η διάταξη ρυθμίζει την τύχη των κατασχεθέντων «μετά την έκδοσιν της καταδικαστικής αποφάσεως», συνάγεται ότι η κατάσχεση προϋποθέτει ποινική δίωξη, η οποία διατάσσεται μόνο όταν εκκρεμεί η ποινική δίκη. Ο νόμος δεν καθορίζει το αρμόδιο να διατά-

ξει την κατάσχεση όργανο, πρέπει όμως να γίνει δεκτό ότι η αρμοδιότητα αυτή ανήκει όσο διαρκεί η προδικασία – που θα είναι και το συνθηθέστερο – σ' αυτόν που ενεργεί την προανάκριση ή τον ανακριτή ή τον εισαγγελέα που εποπτεύει την ανάκριση, όσο διαρκεί η κύρια διαδικασία στο επιλαμβανόμενο δικαστήριο της ποινικής δίκης, μετά δε την αμετάκλητη καταδίκη στον εισαγγελέα. Αυτό δικαιολογείται με τη σκέψη ότι οι υπάλληλοι της προανάκρισης και ο ανακριτής κατά την διαδικασία και ο εισαγγελέας μετά την καταδίκη είναι τα όργανα, τα οποία μόνο σε κάθε φάση έχουν υπ' όψη τους όλα τα στοιχεία, τα απαραίτητα για να κριθεί το επιβεβλημένο της κατάσχεσης. Η εκτεθείσα κατανομή της αρμοδιότητας στηρίζεται άλλωστε στα άρθρ. 251 και 263 της Ποιν. Δικ.

Όλα τα προαναφερθέντα μέτρα αστυνομικής προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας μπορούν να ληφθούν με αίτηση είτε των δικαιούχων είτε των αντιπροσώπων τους είτε, ειδικά προκειμένου για θεατρικό έργο που πρόκειται να δώσει παραστάσεις χωρίς άδεια, της Εταιρείας των Θεατρικών Συγγραφέων (Ν. ΓΥΠΓ/1909 άρθρ. 11, πρβλ. και άρθρ. 7 § 5, 7 και 8 ως και Ν. 2387/1920 άρθρ. 9 § 5). Τη δυνατότητα υποβολής της αίτησης από τις ενώσεις δικαιούχων της πνευματικής ιδιοκτησίας για λογαριασμό αυτών που εκπροσωπούνται απ' αυτές ή τους έχουν εκχωρήσει τα δικαιώματά τους, θεβαιώνει το άρθρ. 5 περίπτ. 1 του Ν. 4301/1929, που παρέχει σ' αυτές τις ενώσεις και προνόμιο για την απόδειξη της πληρεξουσιότητας ή της εκχωρήσεως.

Η αστυνομική προστασία διατηρήθηκε σε ισχύ και μετά την εισαγωγή του νέου ΚΠολΔ και του εισαγωγικού του νόμου, παρά το άρθρ. 39 αυτού. Εξάλλου, οι εισαγγελικές (ή και αστυνομικές) διατάξεις, με τις οποίες επιτυγχάνεται η αστυνομική προστασία είναι δυνατόν να ανακληθούν, σαν μέτρα διοικητικά.

3. Η ποινική προστασία

Η κύρια ρύθμιση των ποινικών κυρώσεων κατά των προσβολών της πνευματικής ιδιοκτησίας βρίσκεται στο άρθρ. 16 του Ν. 2387/1920, το οποίο αντικαταστάθηκε με το άρθρ. 3 του Ν. 4301/1929. Η σύγκριση μεταξύ του αρχικού και του μετά την αντικατάσταση κειμένου καταδεικνύει αναμφισβήτητη παραδρομή του νομοθέτη που επιβάλλει αμέσως ερμηνεία διορθωτική: κατά την αντιγραφή του πρώτου εδαφίου του άρθρου, το οποίο μάλιστα παρέμεινε και αναλλοίωτο, παραλήφθηκε η λέξη «διαδίδων» και έτσι παρέμεινε χωλό το τμήμα φράσης, με το οποίο απαριθμούνται οι αξιόποινες πράξεις «ο... εντύπως εκδίδων ή δι' αντιγραφής πολλαπλασιάζων ή δι' οιονδήποτε άλλου τρόπου ή υπό οιονδήποτε τύπον (διαδίδων) συγγραφές...» κλπ. Μόνη η προσθήκη της λέξης διαδίδω, η οποία υπήρχε στη διάταξη η οποία τροποποιήθηκε πριν από το έτος 1929, αποδίδει σ' αυτή το νόημά της.

Η απαρίθμηση των αξιόποινων προσβολών, που γίνεται στο άρθρ. 16 του Ν. 2387/1920, στηρίζεται σε ατελή συστηματική κατάταξη. Πράγματι τιμωρούνται κατά την απαρίθμηση του νόμου:

α') η έντυπη έκδοση συγγραφών ή έργων τέχνης (περί φωνογραφικών δίσκων έντυπη έκδοση είναι αδιανόητη).

β') ο δι' αντιγραφής πολλαπλασιασμός συγγραφών ή έργων τέχνης (και πάλι αδιανόητη προκειμένου περί φωνογραφικών δίσκων, εφ' όσον η αντιγραφή εξ ορισμού γίνεται άνευ μηχανικών μέσων).

γ') η με οιονδήποτε άλλου τρόπο και σε οιονδήποτε τύπο διάδοση συγγραφών ή έργων τέχνης ή φωνογραφικών δίσκων.

δ') η δημόσια εκτέλεση των θεατρικών έργων ή μουσικών συνθέσεων, που αναφέρονται στο άρθρ. 9.

Σ' αυτή την απαρίθμηση μπορούν να παρατηρηθούν τα εξής: Η διάδοση και μάλιστα «δι' οιονδήποτε τρόπου και υπό οιονδήποτε τύπον» περιλαμβάνει προφανώς και την έντυπη έκδοση και τον πολλαπλασιασμό με αντιγραφή, που δε γίνεται με ιδιωτική χρήση, αλλά και

τη δημόσια εκτέλεση. Θα ήταν επομένως δυνατή η απορρόφηση όλων των άλλων αξιόποινων πράξεων μόνο στη διάδοση, η οποία επεκτείνεται θέβαια και στα θεατρικά έργα και στις μουσικές συνθέσεις. Ο αποχωρισμός των επί μέρους περιπτώσεων δεν φαίνεται να έχει ιδιαίτερη σημασία ούτε προκειμένου για δημόσια εκτέλεση, μ' όλο ότι, στην περίπτωση αυτή δημιουργείται η εντύπωση ότι αξιόποινη είναι μόνο η δημόσια εκτέλεση θεατρικών έργων ή μουσικών συνθέσεων και επομένως όχι η στο άρθρ. 9 «δημόσια απαγγελία εμμέτρων ή πεζών λογοτεχνημάτων». Πράγματι όμως η απαγγελία εμπίπτει στη διάδοση και έτσι γίνεται αξιόποινη. Εξάλλου στη διάδοση εμπίπτουν και οι ενέργειες με τις οποίες επιτυγχάνεται εκμετάλλευση του έργου με αξιοποίηση του υλικού αντικειμένου, όπως η δημόσια έκθεση του έργου των εικαστικών τεχνών. Συμπέρασμα: κάθε διάδοση, επομένως και η έκδοση και ο πολλαπλασιασμός και η δημόσια εκτέλεση έργων του πνεύματος, κατά παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας συνιστούν αξιόποινο αδίκημα. Εν όψει αυτής της γενικότητας του άρθρ. 16 του Ν. 2387/1920 στερείται σημασίας η ποινική διάταξη του Ν. ΓΥΠΓ/1909 που διατηρήθηκε σε ισχύ και επιβάλλει ποινή, όμοια βασικά μ' αυτήν που επιβάλλεται με το άρθρο 16 του 2387/1920, στην προσβολή της πνευματικής ιδιοκτησίας ειδικά στα θεατρικά έργα. Η μόνη διαφορά μεταξύ των δύο διατάξεων έγκειται στο ύψος της χρηματικής ποινής, ως προς την οποία θα επικρατήσει η μεταγενέστερη διάταξη του Ν. 2387/1920.

Ειδικά αδικήματα, που αφορούν την πνευματική ιδιοκτησία, προβλέπει ο Ν. 988/1943, και καθιστά με το άρθρ. 6 αξιόποινη κάθε παράβαση των διατάξεων του. Αυτή η αφειδής ποινικοποίηση, αμφιβόλου ισχύος αφού υπέκυψε μάλλον σε εθιμική κατάργηση, θα καταλάμβανε τις παρακάτω ειδικές πράξεις: (α) τη μη έγγραφη κατάρτηση της σύμβασης εκμετάλλευσης μεταξύ συγγραφέα και θεατρικού επιχειρηματία και την μη κατάθεση του εγγράφου στην

Εταιρεία Ελλήνων Θεατρικών Συγγραφέων (β) τη συμφωνία περί συγγραφικών δικαιωμάτων κατωτέρων των ελαχίστων ορίων του νόμου (γ) την απ' ευθείας και όχι δια της Εταιρείας Ελλήνων Θεατρικών Συγγραφέων είσπραξη των συγγραφικών δικαιωμάτων (δ) την παράλειψη αναγραφής του ονόματος του συγγραφέως στις διαφημίσεις του έργου.

Οι ισχύουσες για τις ποινικές κυρώσεις διατάξεις δεν προβλέπουν γενική ποινική προστασία του ηθικού δικαιώματος. Αυτό οφείλεται στην διατύπωση των διατάξεων αυτών και την απαγόρευση της αναλογίας για θεμελίωση του ποινικού κολλασμού. Δεν οφείλεται στην κατασκευή που προτάθηκε του ηθικού δικαιώματος σαν χωριστού από την πνευματική ιδιοκτησία και θεμελιωμένου επί του δικαιώματος επί της ίδιας προσωπικότητας. Από οποιαδήποτε θεωρητική κατασκευή, η προσβολή του ηθικού δικαιώματος δεν θα αποτελεί αξιόποινη πράξη, εφ' όσον δεν προβλέπεται από θετική διάταξη που συνιστά την αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος. Σε δύο ειδικές περιπτώσεις, η προσβολή του ηθικού δικαιώματος και συγκεκριμένα της εξουσίας αναγνώρισης της πατρότητας και της εξουσίας διατήρησης του έργου αναλλοίωτου, ειδικά σε θεατρικό έργο, φαίνεται ότι επάγεται ποινική κύρωση: «η οικειοποίησης ή παραλαγή του τίτλου ή του κειμένου αυτού ή η μετονομασία των εν αυτώ προσώπων είτε η μη αναγραφή του ονόματος του συγγραφέως εν τοις προγράμμασι του διδάσκοντος αυτού θιάσου ή ερασιτεχνών» (Ν. ΓΥΠΓ/1909 άρθρ. 9 περίπτ. 2 εν συνδ. προς άρθρ. 12) και η παράλειψη του ονόματος του συγγραφέα του έργου στις κάθε είδους διαφημίσεις του θεατρικού έργου (Ν. 988/1943, άρθρ. 5 εν συνδ. προς άρθρ. 6). Πέραν των ειδικών αυτών περιπτώσεων, ποινική κύρωση μπορεί να θεωρηθεί ότι συνεπάγεται η προσβολή της εξουσίας της διατήρησης του έργου αναλλοίωτου: διάταξη του άρθρ. 16 του Ν. 2387/1920 που θεμελιώνει την ποινική κύρωση, ορίζει σαν προϋπόθεση την «παράβαση των διατάξεων

του παρόντος νόμου», άρα και του άρθρ. 15, που αναφέρεται στην εξουσία της διατήρησης του έργου αναλλοίωτου, την μόνη η οποία αναγνωρίζεται και καθιερώνεται ρητά από το νόμο περί πνευματικής ιδιοκτησίας.

Η προσβολή της πνευματικής ιδιοκτησίας τιμωρείται μόνο εφ' όσον τελέστηκε με δόλο και μόνο μετά από την έγκληση του παθόντα. Ειδικά προκειμένου περί των υπό του Ν. 988/1943 προβλεπομένων αδικημάτων κατά της πνευματικής ιδιοκτησίας επί θεατρικών έργων, η έγκληση μπορεί να υποβληθεί και από την Εταιρεία Ελλήνων Θεατρικών Συγγραφέων. Η ποινή, σε κάθε περίπτωση προσβολής της πνευματικής ιδιοκτησίας, ορίζεται σε φυλάκιση μέχρι τριών μηνών και χρηματική ποινή που καθορίζεται ειδικά από κάθε νόμο (Ν. ΓΥΠΓ/1909 άρθρ. 12, Ν. 2387/1920 άρθρ. 16, Ν. 988/1943 άρθρ. 6).

Ειδικές δικονομικές διατάξεις αφορούν την κατά τόπο αρμοδιότητα και τη διαδικασία.^{3 4} Συγκεκριμένα:

α) Αρμόδια κατά τόπο κηρύσσονται όχι μόνο το δικαστήριο του τόπου της τέλεσης του αδικήματος αλλά σε συντρέχουσα αρμοδιότητα και όλα τα δικαστήρια της κατοικίας οιοδήποτε εκ των αλληλεγγύως υπευθύνων προσώπων (άρθρ. 12 Ν. ΓΥΠΓ/1909 και άρθρ. 16 Ν. 2387/1920). Τα πρόσωπα αυτά στην μεν περίπτωση προσβολής δικαιωμάτων για θεατρικά έργα καθορίζονται ειδικά στο άρθρ. 10 του Ν. ΓΥΠΓ/1909 στην δε περίπτωση προσβολής δικαιωμάτων επί άλλων εν γένει έργων πρέπει να καθορισθούν βάσει των γενικών διατάξεων (Α.Κ. 926, Π.Κ. 45-48). Επί αξιόποινης προσβολής δικαιώματος σε θεατρικό έργο που έγινε στο εξωτερικό καθορίζεται επί πλέον ότι συντρέχει αρμοδιότητα του Πλημμελειοδικείου Αθηνών (Ν. ΓΥΠΓ/1909 άρθρ. 13).

β) Στην περίπτωση των αδικημάτων τα οποία αναφέρει ο Ν. 988/1943, προβλέπεται ειδική συντόμευση της διαδικασίας, που συνίσταται σε υποχρεωτική εισαγωγή της υπόθεσης για εκδίκαση με απ' ευθείας κλήση και μάλιστα μέσα σε

10 ημέρες από την υποβολή της μήνυσης.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

2- Η απάρθρωση είναι ενδεικτική: ως δημόσιοι χώροι, όπου η άνευ αδείας του δικαιούχου της πνευματικής ιδιοκτησίας εκτέλεση μουσικών συνθέσεων δύναται να προκαλέσει την απαγορευτική επέμβαση της αστυνομίας ή του εισαγγελέως εθεωρήθησαν π.χ. και τα αεροσκάφη και οι αίθουσες αναμονής των αεροδρομίων, βλ. Εισαγγ. Πρωτ. Αθ. 18/1974 (Ι. Λαμπρόπουλος) (ΝοΒ 22/1974, σ. 964-966).

2- Εκρίθη μάλιστα ότι συνιστά προσβολή της πνευματικής ιδιοκτησίας η υπό παλαιολογιστική συναρμολόγηση τευχών έργου, τα οποία επωλούντο ως χάρτης κατ' οκάν, και η πώληση αυτών ως σωμάτων έργου, Πρωτ. Αθ. 10703/1962 (Ο. Νικολόπουλος), (ΕΠΒ Α/1962 με σχολ. Τ.Ι. αυτ. σ. 24). Εν τούτοις στην περίπτωση αυτή ο πολλαπλασιασμός και η διάδοση έχουν τελεσθεί υπό του δικαιούχου, η δε συναρμολόγηση των τευχών υπό τρίτου, παρά την υποτιθεμένη ή και εικαζομένη θέλησή του, αμφίβολον είναι αν προσβάλει πράγματι την πνευματική ιδιοκτησία ή απλώς αποτελεί ενέργειαν επί των υλικών υποστρωμάτων του έργου, μη θίγουσαν το άυλον αντικείμενο της πνευματικής ιδιοκτησίας. Ουτω κατ' αποτέλεσμα και η Τριμ. Πλημμ. Αθ. 27640/1963, (ανεκδ.), δικάσαντος ως εφετείου μετά την Μονομ. Πλημμ. Αθ. 24652/1963 (ανεκδ.) Δεν συνιστά πάντως ποινικών αδικημάτων η υπό του ενός των συνδικαιούχων προσβολή του δικαιώματος των λοιπών δι' υπερβάσεως των εκ της κοινωνίας απορρεόντων ορίων, Μονομ. Πλημμ. Αθ. 14613/1945 (Σ. Μοντσεβίνος), (Θεμ. ΝΗ/1946 σ. 81). Εξ άλλου αυτοργός του αδικήματος είναι ο πράγματι διαπραττών την προσβολήν, της ευθύνης των λοιπών συμπραττόντων προσώπων (π.χ. του εκμεταλλευομένου το κέντρον διασκεδάσεως όπου παρανόμως εκτελείται μουσική υπό των μελών και του διευθυντού της ορχήστρας ως αυτοργών) κρινομένης κατά τας γενικάς διατάξεις του Ποινικού Κώδικος, Α.Π. 42/1956 Ποιν. (Θ. Σταυρόπουλος), (ΝοΒ 4/1956 σ. 537).

3- Εκρίθη ότι καθ' ύλην αρμόδιον είναι το Μονομελές Πλημμελειοδικείο διότι δεν πρόκειται αδικήμα «διαπραττόμενον δια του τύπου» (ΚΠΔ 114 ως συνεπληρώθη δι' άρθρ. 9 του Ν.Δ. 2493/1953 και άρθρ. 12 του Ν. 4090/1960) αλλά απλώς η δια του τύπου τέλεση είναι στοιχείον της αντικειμενικής υποστάσεως του εγκλήματος, Α.Π. 133/1964 Δ' (Κ. Καλαμποκάς) (ΝοΒ 13/1965 σ. 276) Α.Π. 283/1964 Δ' (Κ. Καλαμποκάς), (ΝοΒ 13/1964 σ. 855).

4- Ως επί παντός πλημμελήματος, η παραγραφή είναι κατά το άρθρ. 111 του Π.Κ. πενταετής από της τελέσεως, η δε προθεσμία προς υποβολήν εγκλήσεως, είναι, κατά το άρθρ. 17 του Π.Κ. τρίμηνη από της γνώσεως περί της πράξεως και του δράστου, πρβλ. Α.Π. 46/1935 Ολομ. (Γ. Αντωνάκης), (ΕΕΝ Β/1935 σ. 607). Δεν πείθει η άποψη του Κατηφόρη, *passim*, ότι και μετά την δια του Ν. 4301/1929 τροποποίηση, το άρθρ. 16 του Ν. 2387/1920 εξακολουθεί να προβλέπει ειδική πενταετή προθεσμία εγκλήσεως, η οποία ως ειδική θα είχαν επικρατήσει όχι μόνον του άρθρ. 43 του Ν. 5060/1931 ως ετροποποιήθη δια του άρθρ. 5 του Ν. 5999/1943 αλλά ήδη και του άρθρ. 117 του Π.Κ.

✱

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΝΤΑ

Συμμορία βιαστών

Πιάστηκε τελικά από το Τμήμα Ηθών της Ασφάλειας Αττικής, ύστερα από πολυήμερες αναζητήσεις και επίπονες προσπάθειες, ο «φαντομάς» αρχηγός της σπείρας των βιαστών, ΣΤΑΘΟΥΛΗΣ Ιωάννης του Γεωργίου και της Ολυμπίας, ετών 25, άεργος, κάτοικος Αθηνών.

Ο ΣΤΑΘΟΥΛΗΣ, μαζί με άλλους τρεις σατανικούς συνεργάτες του, είχαν συστήσει μια πρωτοφανή για την χώρα μας «συμμορία» στόχος της οποίας ήταν, η απάνθρωπη ικανοποίηση του σεξουαλικού τους ενστίκτου, αφού βίαζε τα θύματά της, χρησιμοποιώντας τρόπους και μεθόδους που μόνο στον χώρο της ζούγκλας μπορούσαν να έχουν εφαρμογή.

Μαζί με τον «εγκέφαλο» της σπείρας συνελήφθη και ο ΖΩΡΖΟΣ Εμμανουήλ του Νικολάου και της

Μαρίας ετών 32 από την Λέρο, κάτοικος Αθηνών, αφ' ενός για υποθαλψη εγκληματία και αφ' ετέρου, γιατί με το υπ' αριθ. ΥΑΗ 6399 Ι.Χ.Ε. αυτοκίνητο ιδιοκτησίας του, γινόταν το «ψάρεμα» και η διακίνηση των βιαστών.

Τρεις γυναίκες που έζησαν εφιαλτικές στιγμές στα χέρια της σπείρας, αναγνώρισαν στην Ασφά-

λεια τον συλληφθέντα βιαστή. Οι υπεύθυνοι για την υπόθεση αστυνομικοί, έχουν βάσιμα στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία τα θύματα της σπείρας είναι πολύ περισσότερα αλλά δεν παρουσιάζονται για λόγους σκοπιμότητας. Όπως προέκυψε από την προανάκριση, η σατανική σπείρα δρούσε ομαδικά. Επιβαίνοντας στο προαναφερθέν αυτοκίνητο, τρεις ή τέσσερις της παρέας, πλησίαζαν το υποψήφιο θύμα τους και το έπειθαν να επιβιβασθεί στο αυτοκίνητο. Χρησιμοποιώντας ύστερα σωματική και ψυχολογική βία, οδηγούσαν τις κοπέλλες σε ερημικές τοποθεσίες και εκεί τις βίαζαν. Στη συνέχεια εγκατέλειπαν τα θύματά τους και εξαφανίζονταν.

Επειδή τις πράξεις τους, τις κάλυπτε η νύχτα, δρούσαν ανενόχλητοι, ποντάροντας στην ταραχή και τον φόβο των θυμάτων τους, συνεπεία των οποίων, όπως νόμιζαν, δεν υπήρχε περίπτωση να αποκαλυφθούν ή να αναγνωρισθούν εύκολα.

Όμως οι υπολογισμοί του «αρχηγού» έπεσαν στο κενό όταν κυκλωμένος από την αστυνομία, μέσα στο «στέκι» που σύχναζε, τον αναγνώρισε ένα από τα θύματά του και παρά τις απεγνωσμένες προσπάθειες να διαφύγει, συνελήφθη και παραπέμφθηκε στον αρμόδιο εισαγγελέα, ο οποίος διέταξε την προφυλάκισή του, «ως άτομο ιδιαιτέρως επικίνδυνο» για τη δημοσία τάξη και ασφάλεια.

Οι έρευνες συνεχίζονται για την σύλληψη και των υπολοίπων.

«Χοντρές μπάζες», από τον Χονδρογιάννη...

Πιάστηκε από την Ασφάλεια Αττικής ο μεγαλοσπαταιώνας Νικόλαος Σπ. Χονδρογιάννης, 35 χρό-

νων, αλλά δεν απεστέλει στον Εισαγγελέα λόγω παρέλευσης του αυτοφώρου. Σχηματίστηκε όμως σε βάρος του δικογραφία, με τις κατηγορίες της «υπεξαίρεσης αυτοκινήτων, απάτης κατ' εξακολούθηση και πλαστογραφίες μετά χρήσεως».

Ο Χονδρογιάννης όπως προέκυψε από την προανάκριση, νοίκιαζε αυτοκίνητα από διάφορα «γραφεία ενοικιάσεων» και στη συνέχεια τα πουλούσε με πλαστές άδειες κυκλοφορίας που εξέδιδε στο όνομά του. Σε πολλές περιπτώσεις παρουσιαζόταν σαν έμπορος αυτοκινήτων ή εισαγωγέας, ιδιότητες με τις οποίες κατάφερνε να παίρνει «χοντρές» προκαταβολές από τα ανυποψίαστα θύματά του. Με τον τρόπο αυτό μέσα στους τελευταίους έξι μήνες αποκόμισε κέρδη της τάξης των 3 εκατομμυρίων δραχμών.

Τους υποψήφιους αγοραστές τους έβρισκε από τις αγγελίες των εφημερίδων. Στην συνέχεια παρουσίαζε το νοικιασμένο αυτοκίνητο σαν δικό του και αφού απέσπαζε την προκαταβολή εξαφανιζόταν. Προς το παρόν έχουν καταθέσει οκτώ από τους παθόντες, αλλά όπως πιστεύεται από τους υπεύθυνους της Ασφάλειας, τα θύματα πρέπει να είναι περισσότερα.

ΠΙΑΣΤΗΚΕ Η ΤΕΤΡΑΜΕΛΗΣ ΣΠΕΙΡΑ «ΜΠΟΥΚΑΔΟΡΩΝ»

Δυο «μπουκαδόροι» με τις «ντάμες» τους, έγδυσαν πάνω από σαράντα καταστήματα της Αττικής, αποκομίζοντας από την δραστηριότητά τους αυτή περισσότερα από εξήντα εκατομμύρια δραχμές. Πρόκειται για τους: 1) ΤΑΜΠΑΚΗ Χριστίνα, σύζ. του ΧΡΙΣΤΟΦΟΓΛΟΥ Γεωργίου, 36 χρόνων, από τα Φάρσαλα, άνεργη, κάτοικο Καλλιθέας οδός Γρυπάρη 135, 2) ΛΕΓΑΚΗ Αλέξανδρο του Ρωμανού και της Δήμητρας, 43 χρόνων, από τον Πειραιά εργατοτεχνίτη, κάτοικο Καλλιθέας οδός Αραπάκη 126, 3) ΝΤΕΡΕΔΗΜΑ Μαρία του Δημοσθένους και της Καλλιόπης, 30 χρόνων, από την Άνδρο, μπαρ γούμαν κάτοικο Καλλιθέας οδός Αραπάκη 126 και 4) ΧΡΙΣ-

ΤΟΦΟΓΛΟΥ Γεώργιο του Ευαγγέλου και της Ευγενίας, 31 χρόνων, εργάτη, κάτοικο Καλλιθέας οδός Γρυπάρη 135. Η τετραμελής σπείρα «κτυπούσε» τους στόχους που είχε επισημάνει, όταν έκλειναν τα μπαρ που εργαζόταν οι κυρίες της παρέας. Έτσι «κοντά στα ξημερώματα» ανεβασμένοι σε μεγάλου κυβισμού μοτ/τες έσπαζαν τα καταστήματα και αφού τα «άδειαζαν» έπαιρναν τα είδη σε πλαστικές σακούλες σκουπιδιών και τα μετέφεραν στο σπίτι του ΛΕΓΑΚΗ όπου γινόταν η μοιρασιά. Ειδικευμένος στο «άνοιγμα» ο ΛΕΓΑΚΗΣ έσπαζε τις πόρτες με λαστιό, δίνοντας έτσι το «πράσινο» για δράση στους υπόλοιπους της παρέας.

Η εξάρθρωση της «συμμορίας» είχε σαν αφετηρία την σύλληψη της ΤΑΜΠΑΚΗ - ΧΡΙΣΤΟΦΟΓΛΟΥ Χριστίνας, την στιγμή που αφαιρούσε ρουχισμό αξίας 600.000 δρχ. από κατάστημα πωλήσεως γυναικείων ειδών της ΜΠΑΔΑΤΟΓΛΟΥ Σοφίας, στην οδό Ταξιάρχων 128. Η ώρα ήταν 03.15' όταν ο εν υπηρεσία ανθ/μος ΓΕΩΡΓΑΡΙΟΥ Δημήτριος του Τμήματος Ασφαλείας Αγ. Βαρβάρας την έπιασε σε ώρα δουλειάς. Η συνεργασία Τμήματος Ασφαλείας Αγ. Βαρβάρας και 2ου Τμήματος Εγκλημάτων ιδιοκτησίας της Ασφάλειας Αττικής είχε σαν αποτέλεσμα την εξάρθρωση της σατανικής σπείρας.

Από την προανάκριση προέκυψε ότι το «κουαρτέτο» της παρανομίας διέπραξε πάνω από σαράντα κλοπές σε καταστήματα της περιοχής Αθηνών. Καλλιθέας Μοσχάτου Κορυδαλλού, Ηλιούπολης, Βουλιαγμένης και έκλεψε είδη ρουχισμού (παπλώματα, σεντόνια, νυχτικά, πετσέτες, δερμάτινα είδη, φορέματα, παιδικά, αθλητικά παπούτσια, τσάντες, είδη δώρων, πορσελάνες, κρύσταλλα) και ηλεκτρικά είδη όπως τηλεοράσεις, έγχρωμες, θίντεο, στερεοφωνικά και κομπιούτερ, που ήταν αρκετά να ανοιχθεί ένα μεγάλο πολυκατάστημα. Είναι σημαντικό ότι ο «κλειδαράς» της παρέας ΛΕΓΑΚΗΣ, είχε αγοράσει πολυτελή BMW, από τα κέρδη της επιχείρησης η οποία και κατασχέθηκε.

Από τα κλοπιμαία κατασχέθηκε μεγάλος αριθμός που δεν είχε προφθάσει να «αλλάξει» χέρια. Η ανάκριση συνεχίζεται μέχρις ότου ανευρεθούν οι παθόντες για να παραλαμβάνουν τα είδη για τους είχαν κλαπεί, μετά την επίδειξη των σχετικών δικαιολογητικών και απο-

δεικτικών εγγράφων. Οι τρεις πρώτοι προφυλακίστηκαν και αναζητείται ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΓΛΟΥ που την «κοπάνισε» από τον τόπο σύλληψης της συζύγου του, που την «προστάτευε» κρατώντας τσίλιες.

Ο γουνέμπορος ήταν «λαγωνικό»

Στην παγίδα του γουνέμπορου που στην πραγματικότητα ήταν αστυνομικός, έπεσε και τελικά εξαρθρώθηκε μεγάλη σπείρα παραχαρτών, η οποία διέθετε στην αγορά πλαστά εκατοδολάρια, στην μισή από την πραγματική τους τιμή.

Το «καρέ» της τετραμελούς σπείρας, συμπλήρωναν οι: Γεώργιος Αν. Κρυστάλης, 50 χρόνων έμπορος, Χαρίλαος Ι. Καρακάσης, 53 χρόνων, δερματέμπορος, Μιχαήλ Δ. Παπαδόπουλος 44 χρόνων, ιδιωτ, υπάλληλος και ο Λάμπρος Γ. Χούντας, ιδιωτ, υπάλληλος.

Όπως ανακοίνωσε η Ασφάλεια Αττικής, στο αρμόδιο τμήμα οικονομικών εγκλημάτων, έφθασε η πληροφορία, ότι οι δύο πρώτοι των συλληφθέντων, διέθεταν στην αγορά πλαστά δολάρια Η.Π.Α.

Υστερα από παρακολούθηση και τον εντοπισμό των παραχαρτών, έστησε το δόκανο. Αστυνομικός της Δίωξης Συναλλάγματος, παρουσιάστηκε σαν μεγαλέμπορος γουναρικών και δερμάτινων ειδών και συμφώνησε να «αγοράσει» 10.100 δολάρια, στην «εξευτελιστική» τιμή των 650.000 δρχ. Το «ραντεβού» πραγματοποιήθηκε σε ζαχαροπλαστείο της Λ. Συγγρού και από εκεί για λόγους «ασφαλείας», ο πολύφερνος «αγοραστής» μεταφέρθηκε σε κοντινό καφενείο, προκειμένου ο Κρυστάλης να του δείξει τα «δείγματα». Επειδή όμως ο «αγοραστής» αστυνομικός είχε το χρήμα στο αυτοκίνητό του που είχε παρκάρει στο σημείο του πρώτου ραντεβού, επανήλθαν με κλεισμένη συμφωνία για την «αγοραπωλησία». Ένοπλοι συνάδελφοι του «γουνέμπορου», ακινητοποιήσαν τους δύο παραχαράκτες, από τους οποίους αποκαλύφθηκαν και τα υπόλοιπα μέλη της σατανικής σπείρας.

Οι επιτυχίες της Ασφάλειας Θεσ/νίκης δεν περιορίστηκαν μόνο στην εξάρθρωση κυκλωμάτων που διενεργούσαν κλοπές και ληστείες. Επεκτάθηκαν και σε αντίστοιχα κυκλώματα εμπόρων του «αργού θανάτου» της σύγχρονης κοινωνικής μάστιγας. Συγκεκριμένα:

- Μετά από στενή παρακολούθηση εντοπίστηκε το σπίτι του Δημήτριου Αγγελίδη στην Περαία. Ο ιδιοκτήτης του από τις αρχές Οκτωβρίου είναι φυλακισμένος, κατηγορούμενος για εμπορία ναρκωτικών. «Στο πόδι του» όμως είχε αφήσει τον συνομήλικό του 23χρονο Αχιλλέα Καζάκη που πουλούσε ηρωίνη σε τοξικομανείς της συμπτωτεύουσας εισπράττοντας για λογαριασμό του Αγγελίδη τα χρήματα με αντάλλαγμα τη δόση του, χαρτζιλίκι, ύπνο και φαγητό δωρεάν. Μέσα στο σπίτι βρέθηκαν και κατασχέθηκαν ένα σακουλάκι με 18 γραμμάρια ηρωίνης, ένα σκονάκι ηρωίνης μισού γραμμαρίου, μια ζυγαριά ακριβείας, 200 γραμμάρια άχνης ζάχαρης, ένα σουρωτήρι για το κοσκίνισμα της άχνης, τρεις σύριγγες χρησιμοποιημένες και 33.000 δραχμές - εισπράξεις από εμπόριο ηρωίνης.

- Λιανική πώληση μεγάλων ποσοτήτων ηρωίνης γινόταν από τον Δημήτριο Καπουσουζή 25 χρόνων, τον τελευταίο καιρό, σε τοξικομανείς της Θεσ/νίκης. Ο ίδιος ήταν χρήστης ηρωίνης και χασίς. Οι αστυνομικοί τον συνέλαβαν αιφνιδιαστικά την ώρα που ετοιμαζόταν να επιβιθασθεί στο αυτοκίνητό του και μετά από σωματική έρευνα που του έκαναν βρήκαν επάνω του 3 σκονάκια ηρωίνης θάρους 17 1/2 γραμμαρίων, μία ταμπακιέρα μέσα στην οποία είχε πέντε σκονάκια με εμφανή ίχνη ηρωίνης, 7.000 δραχμές προερχόμενες από εμπορία ναρκωτικών και ένα πλαστικό καλάμι. Σε έρευνα που έγινε στη συνέχεια στο σπίτι του βρέθηκαν τρία μικρά δέματα χασίς θάρους 27 γραμμαρίων, μια ζυγαριά ακριβείας, 44.000 δραχμές, 200 μάρκα Δ. Γερμανίας και 20 δολάρια ΗΠΑ.

ΝΕΑ ΑΠ' ΟΛΗ ΤΗΝ

ΕΛΛΑΔΑ

ΣΑΜΟΣ

Η ληστεία του κοσμηματοπωλείου του Μιχάλη Σταυρινού στη Σάμο, αποτελούσε μέρος καλά καταστρωμένου σχεδίου που είχε εμπνευσθεί ο 23χρονος ελαιοχρωματιστής Αθανάσιος Μπάμπαλης εδώ και ένα χρόνο. Τότε υπηρετούσε στο νησί τη στρατιωτική του θητεία και είχε επισημάνει πως το συγκεκριμένο κατάστημα δεν διέθετε σύστημα συναγερμού, άρα ούτε προστασία από ενδεχόμενη κλοπή. Πολίτης πια, ξαναγύρισε στο... στόχο του, μαζί με τον 21χρονο φίλο του Φώτη Τσολακάκη, ελαιοχρωματιστή. Θα προσπαθούσαν να διαρρήξουν κοσμηματοπωλεία της περιοχής και να φύγουν ανενόχλητοι.

Σαν πιο κατάλληλη ώρα για την εκτέλεση της επιχείρησης διάλεξαν τα μεσάνυχτα. Με μια ψαλίδα κι ένα λοστό που πήραν από γειτονική οικοδομή έκοψαν το λουκέτο

και παραβίασαν την ξύλινη πόρτα του κοσμηματοπωλείου. Λίγο αργότερα έφευγαν έχοντας στις... αποσκευές τους 163 κοσμήματα συνολικής αξίας 5.500.000 δραχμών.

Ελάχιστες ώρες απέμεναν μέχρι το πρωί που το καράβι της γραμμής θα τους έπαιρνε μαζί με τα κλοπιμαία εξασφαλίζοντάς τους σίγουρη διαφυγή.

Δεν πρόλαβαν όμως. Η αστυνομία κινήθηκε ταχύτατα και δυόμισι ώρες μετά την καταγγελία του συμβάντος συνέλαβε στο λιμάνι της Σάμου τους δράστες, τη στιγμή που έβγαζαν τα εισητήρια της επιστροφής.

Στα χέρια τους βρέθηκαν και κατασχέθηκαν τα κοσμήματα που επιστράφηκαν στον καταστηματάρχη.

Από αριστερά οι Φώτης Τσολακάκης και Αθανάσιος Μπάμπαλης μπροστά στην πλούσια... συλλογή.

ΛΗΜΝΟΣ

Χρυσές δουλειές μέσω... Ταχυδρομείου έκαναν δύο δάσκαλοι και μία σπουδάστρια στη Λήμνο. Συγκεκριμένα προμηθεύονταν ναρκωτικά δι' αλληλογραφίας, μέχρι που η αστυνομία υποπτεύθηκε τις δραστηριότητές τους τους συνέλαβε επί αυτοφώρω και ομολόγησαν.

Δεν πρόλαβαν να τοποθετηθούν σε σχολεία της Λήμνου οι δάσκαλοι Νίκος Σιμινής και Κώστας Τσουπλάκης όταν έφθασε στην τοπική αστυνομία η πληροφορία πως ο πρώτος θα έπαιρνε από την Αθήνα ένα δέμα με ναρκωτικά. Πράγματι και αφού τον έθεσαν υπό παρακολούθηση τον είδαν να πηγαίνει στο Ταχυδρομείο Λήμνου. Πριν

προλάβει ν' αντιδράσει τον συνέλαβαν με το δέμα στα χέρια και το άνοιξαν. Μέσα υπήρχε ένα μικρό βιβλίο με τίτλο «Η κοκαΐνη» και στις σελίδες του κρυμμένο πλακίδιο χασίς άριστης ποιότητας θάρους 4,4 γραμμαρίων. Ο Σιμινής κατά την ανάκριση αποκάλυψε τη δράση του Τσουπλάκη. Οι δυο τους θυμήθηκαν πως τους το προμήθευε ο συνάδελφός τους από τον Πειραιά Χ. Αραμπατζής και ο φίλος τους Γιώργος Γεωργούλης.

Λίγες μέρες αργότερα με τον ίδιο τρόπο παρέλαβε μισό γραμμάριο ηρωίνης η 27χρονη σπουδάστρια Παυλίνα Μιχαλοπούλου, στη Μύρινα. Οι πληροφορίες της αστυνομίας αποδείχθηκαν σωστές και η σύλληψή της έγινε άμεσα με την ίδια αποτελεσματική μέθοδο.

ΠΕΛΛΑ

Τρις σακούλες με τρόφιμα αξίας 10.000 δραχμών, μια τηλεφωνική συσκευή, ένα ξυπνητήρι, δύο ραδιόφωνα και διάφορα άλλα μικροαντικείμενα αξίας 100.000 δρχ. είχε κλέψει από τον 57χρονο συγχωριανό του Αντώνιο Λαβίδα ο 36χρονος εργάτης Βασίλειος Σερέτης, κάτοικος Λιποχωρίου Πέλλας. Η συγκομιδή του δεν έγινε πλουσιότερη χάρη στην ετοιμότητα του Α.Τ. Τάξης Σκύδρας που άνδρες του τον συνέλαβαν, ανακάλυψαν τα κλοπιμαία και τα επέστρεψαν στον δικαιούχο.

ΡΕΘΥΜΝΟ

Με αγοραπωλησίες χασίς ασχολείτο στο Ρέθυμνο ο Θεοδόσιος Γαλεράκης, μέχρις ότου τον συνέλαβε, πρόσφατα η Ασφάλεια Ρεθύμνου. Συγκεκριμένα αστυνομικοί

της παρακολούθησαν και συνέλαβαν, πρώτα, δύο σερβιτόρους από το Ηράκλειο, τους Μιχάλη Στεφανάκη και Χρήστο Χριστοδούλου, 27 και 26 χρόνων αντίστοιχα.

Στο αυτοκίνητο του πρώτου, μέσα στο πορτ-μπαγκάζ κάτω από τη ρεζέρβα υπήρχαν τρία δέματα που περιείχαν συνολικά 12,5 γραμμάρια χασίς ακατέργαστο. Όταν έκαναν σωματική έρευνα στον δεύτερο βρήκαν, ακόμα, 600 χιλιοστά του γραμμαρίου επίσης ακατέργαστο χασίς. Ανακρινόμενοι ομολόγησαν πως το προϊόν προμηθεύθηκαν από τον Γαλεράκη. Το επόμενο βήμα της αστυνομίας έγινε στο σπίτι του Γαλεράκη στο Καλονύχτι Ρεθύμνου. Η έρευνα αποκάλυψε 35 γραμμάρια χασίς, μια ζυγαριά ακριβείας και οκτώ φυσιγγία πιστολιού. Ο έμπορος συνελήφθη παραδéchτηκε τις αγοραπωλησίες και ομολόγησε ότι είναι και ο ίδιος χρήστης από το 1974.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Πουλούσαν σογιέλαιο για ελαιόλαδο σε ανύποπτους κατοίκους του Καλοχωρίου Θεσ/νίκης ο Σωκράτης Μουσταφάς, η γυναίκα του Μαρίνα και ο Αντώνιος Σίσκος κάτοικοι Αθηνών οι δύο πρώτοι και Αλεξάνδρειας Ημαθίας ο τελευταίος. Είχαν σταθμεύσει σε αγροτική περιοχή κοντά στην Κεντρική Λαχαναγορά Θεσ/νίκης το φορτηγό αυτοκίνητό τους πάνω στο οποίο υπήρχαν 417 λευκοσιδηρά δοχεία γεμάτα σογιέλαιο των 17 λίτρων το καθένα. Από αυτό το αυτοκίνητο ο Μουσταφάς διέθετε στη γυναίκα του και το Σίσκο τα δοχεία. Αυτοί με άλλο φορτηγό τα πουλούσαν σε κατοίκους του Καλοχωρίου σαν ελαιόλαδο οξύτητας 2, προς 2.500 το δοχείο. Φυσικά δεν είχαν ούτε τιμολόγια αγοράς για το προϊόν, τα δε κιβώτια δεν ανέγραφαν στο πλαϊνό μέρος τους τις απαιτούμενες από το νόμο ενδείξεις. Η χημική ανάλυση του περιεχομένου τους αποκάλυψε την απάτη και οδήγησε τους δράστες στον Εισαγγελέα.

Σπείρα αρχαιοκαπήλων και ιεροσύλων εξάρθρωσαν με συντονισμένες ενέργειες οι αστυνομικοί της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Θεσ/νίκης και των Α.Δ. Κοζάνης και Ημαθίας. Οι παράνομοι δρούσαν στις περιοχές Κοζάνης αι και Καστοριάς.

Στην αστυνομία είχε φθάσει η πληροφορία ότι άγνωστο άτομο περιερχόταν την περιοχή Κοζάνης αναζητώντας κατόχους αρχαίων αντικειμένων, εικόνων κλπ., διαθέτοντας τεράστια ποσά για την αγορά τους. Στις κινήσεις και τις επαφές του χρησιμοποιούσε ψευδή στοιχεία ταυτότητας.

Τελικά το άτομο αυτό εντοπίστηκε στη Βέροια να έχει επαφές με ύποπτα άτομα, τρία τον αριθμό. Κατά την επέμβαση της αστυνομίας ο «διαπραγματευτής» διέφυγε συνελήφθησαν όμως οι συναλλασσόμενοι μαζί του Δημήτριος Ζώτης, κάτοικος Καστοριάς, Νικόλαος Κουμαντζάς κάτοικος Κοζάνης και Χαρίσιος Πλεξίδας κάτοικος Κοζάνης. Σε νάυλον σακκούλα που κρατούσε ο τελευταίος υπήρχε: επάργυρη θήκη μικρής εικόνας με ανάγλυφες παραστάσεις των Αγ. Αθανασίου και Χαραλάμπους του 1805 με προέλευση τα Μετέωρα, ένα πήλινο αγγείο, δύο βάσεις από καντήλες, ένα πήλινο λυχνάρι, μία χάλκινη αιχμή δόρατος, ένα χάλκινο δαχτυλίδι, δύο χάλκινα νομίσματα. Στο αυτοκίνητο του Ζώτη προσεκτικά συσκευασμένες βρέ-

θηκαν τέσσερις δεσποτικές εικόνες που είχαν κλαπεί από εκκλησία κοντά στο χωριό Αγ. Αντώνιος Καστοριάς από τους Σαμψών Ταγκαλίδη, Κων/νο Νικολαΐδη και άλλα δύο άγνωστα άτομα. Γύρω από τους τρεις συλληφθέντες είχε διαμορφωθεί ευρύ δίκτυο συνεργατών και κλεπταποδόχων, αρκετοί από τους οποίους αποκαλύφθηκαν.

Σπείρα κλεπτών - διαρρηκτών με προτίμηση τα είδη ρουχισμού, τις ηλεκτρικές συσκευές και τα δίτροχα εξαρθρώθηκε πρόσφατα από την Δ/νση Ασφάλειας Θεσ/νίκης. Το τελευταίο εξάμηνο είχε διαπράξει 61 κλοπές - διαρρήξεις σε Video ρούχα, ραδιοκασετόφωνα αυτοκινήτων, μοτοσυκλέττες και μοτοποδήλατα, συνολικής αξίας 15.000.000 δραχμών.

Τα μέλη της πολυμελούς σπείρας ήταν οι: Π. Παπαδόπουλος, Χ. Αυδαιμιώτης, Κων/νος Αντωνιάδης, Ελ. Τριανταφυλλίδης, Τριαντ. Τριανταφυλλίδης, Ηλ. Αμπατζίδης, Ευάγγ. Τζάρος, Βασ. Καβακόπουλος, Γ. Αρβανιτάκης, όλοι 19 και 20 ετών και τέσσερις ακόμα ανήλικοι 16 και 17 χρόνων.

Τα video που είχαν κλέψει βρέθηκαν όλα. Αρκετά επίσης μοτοποδήλατα από τα 35 που είχαν κλέψει βρέθηκαν, γιατί τα υπόλοιπα τα είχαν διαλύσει και πουλήσει σαν εξαρτήματα.

Η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Με το Νόμο 1732/1987, που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Α' 164/1987, επήλθαν βασικές αλλαγές στον Αγορανομικό Κώδικα (ΝΔ 136/1946, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα).

Βασικό χαρακτηριστικό των τροποποιήσεων είναι η αποποινικοποίηση πολλών παραβάσεων του Αγορανομικού Κώδικα, γεγονός που καθιερώνει μια νέα αντίληψη στο χώρο της αγοράς και των μηχανισμών ελέγχου της.

Η «Α.Ε» παρουσιάζει στο αναγνωστικό της κοινό το κείμενο του ανωτέρω νομοθετήματος για ενημέρωση των ενδιαφερομένων.

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1732

Τροποποίηση του ν.δ. 136/1946 «περί κυρώσεως, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του από 10/11.5.1946 ν.δ. «περί Αγορανομικού Κώδικος».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδουμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1.

1. Η παράγραφος 19 του άρθρου 30 του νομοθετικού διατάγματος 136/1946 αντικαθίσταται ως εξής:

«19. Η μη παρασκευή, εν όλω ή εν μέρει, φαγητών και λοιπών ειδών βιοτικής ανάγκης από εστιατόρια και άλλα καταστήματα, εργαστήρια ή εργοστάσια που προορίζονται για την εξυπηρέτηση του κοινού, τιμωρείται μόνο με διοικητικό πρόστιμο».

2. Στο άρθρο 30 του νομοθετικού διατάγματος 136/1946 προστίθεται παράγραφος 20, ως εξής:

«20. Για τα αντικείμενα, τις παροχές και λοιπά είδη βιοτικής ανάγκης, που κάθε φορά χαρακτηρίζονται και είναι καταταγμένα στην αγορανομική κατηγορία των ελεγχόμενων για υπερβολικό κέρδος, η επίτευξη ή επιδίωξη τέτοιου κέρδους τιμωρείται μόνο με διοικητικό πρόστιμο».

Άρθρο 2.

Η παράγραφος 8 του άρθρου 38 του νομοθετικού διατάγματος 136/1946 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Οι παραβάτες των διατάξεων των παραγράφων 1 και 7 τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρις ενός έτους ή με χρηματική ποινή. Οι παραβάτες των διατάξεων των παρα-

γράφων 2 έως 6 τιμωρούνται μόνο με διοικητικό πρόστιμο».

Άρθρο 3.

Στο νομοθετικό διάταγμα 136/1946 προστίθεται άρθρο 57ε' ως εξής:

«Άρθρο 57ε'.

1. Το πρόστιμο που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφοι 19 και 20 και στο άρθρο 38 παράγραφος 8 ορίζεται από δρχ. 10.000 (δέκα χιλιάδες) μέχρι 700.000 (επτακόσιες χιλιάδες). Τα ποσά αυτά μπορεί να μεταβάλλονται με αποφάσεις του Υπουργού Εμπορίου, μετά από γνώμη της γνωμοδοτικής επιτροπής τιμών.

2. Σε περίπτωση νέας παράβασης των διατάξεων του άρθρου 30 παράγραφοι 19 και 20 ή του άρθρου 38 παράγραφοι 2 έως 6 μέσα σε χρονικό διάστημα δεκαοκτώ μηνών από την τέλεση της προηγούμενης παράβασης, για την οποία έχει επιβληθεί πρόστιμο, το ανώτατο όριο του προστίμου διπλασιάζεται.

3. Η επιμέτρηση του προστίμου γίνεται σε αναλογία με τη βαρύτητα της παράβασης, έπειτα από στάθμιση όλων των ειδικών συνθηκών. Ελαφρότατες παραβάσεις που έγιναν χωρίς δόλο ή βαρεία αμέλεια μπορούν να μένουν ατιμώρητες, αν αυτό δικαιολογείται από το σύνολο των ειδικών συνθηκών.

4. Το πρόστιμο επιβάλλεται σε βάρος του φορέα της επιχείρησης με απόφαση του νομάρχη, στην περιφέρεια του οποίου έγινε η παράβαση, μετά από σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας αγορανομικής επιτροπής. Η επιτροπή γνωμοδοτεί και για την τέλεση της παράβασης και για το ύψος του προστίμου.

Η επιτροπή, πριν γνωμοδοτήσει, καλεί τον υπόχρεο να παράσχει γραπτές εξηγήσεις μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών από την επίδοσή της σχετικής πρόσκλησης. Η επιτροπή μπορεί να καλεί τον υπόχρεο και για την παροχή προφορικών εξηγήσεων, αν το κρίνει αναγκαίο.

5. Στην απόφαση επιβολής προστίμου αναφέρονται περιληπτικά τα πραγματικά περιστατικά της παράβασης καθώς και οι αγορανομικές και άλλες διατάξεις που προβλέπουν την παράβαση και το πρόστιμο.

6. Μαζί με την απόφαση επιβολής του προστίμου επιδίδεται στον υπόχρεο και αντίγραφο γνωμοδότησης της αρμόδιας αγορανομικής επιτροπής. Οι επιδόσεις γίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 59 έως 67 του κώδικα φορολογικής δικονομίας.

7. Κατά της απόφασης που επιβάλλει το πρόστιμο χωρίς προσφυγή στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια. Η άσκηση και εκδίκαση της προσφυγής και των ένδικων μέσων δέπονται από τον κώδικα φορολογικής δικονομίας, με τις ακόλουθες παρεκκλίσεις:

α) Όπου στον κώδικα φορολογικής δικονομίας αναφέρονται: «οικονομική αρχή» ή «φορολογική αρχή», νοείται ο αρμόδιος νομάρχης ενώ όπου αναφέρεται ο «Υπουργός Οικονομικών» νοείται ο Υπουργός Εμπορίου.

β) Προσφυγές κατά αποφάσεων επιβολής προστίμου μέχρι ποσού δραχμών 200.000 (διακοσίων χιλιάδων) εκδικάζονται από το μονομελές διοικητικό πρωτοδικείο.

γ) Σε έφεση υπόκεινται μόνο οι οριστικές αποφάσεις των διοικητικών πρωτοδικείων με τις οποίες καταλογίζεται πρόστιμο δραχμών 30.000 (τρίαντα χιλιάδων) και άνω. Οι διατάξεις των εδαφίων α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 165 του κώδικα φορολογικής δικονομίας έχουν εφαρμογή και στην περίπτωση αυτήν.

δ) Όπου για την ενέργεια διαδικαστικής πράξης ή την άσκηση ένδικου μέσου απαιτείται η σύμπραξη του οικονομικού εφόρου με άλλη αρχή, ενεργεί μόνος ο αρμόδιος νομάρχης.

ε) Στις υποθέσεις αυτές αποκλείεται η διοικητική επίλυση της διαφοράς.

8. Μετά την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής, το ποσό του προστίμου βεβαιώνεται στο δημόσιο ταμείο της έδρας της επιχείρησης ή της επαγγελματικής ή αστικής κατοικίας του υπόχρεου και εισπραττείται σύμφωνα με τον κώδικα εισπραξής των δημοσίων εσόδων. Εάν ατηθεί προσφυγή κατά της απόφασης επιβολής του προστίμου, βεβαιώνεται αμέσως ποσοστό 20% (είκοσι στα εκατό) του προστίμου. Στην περίπτωση αυτήν εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 2 του νόμου 820/1978.

9. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα της επιχείρησης μετά την τέλεση της παράβασης, ο νέος φορέας ευθύνεται εις ολόκληρον με τον παλιό για την πληρωμή του προστίμου, εκτός εάν ο νέος φορέας τελεί σε καλή πίστη κατά το χρόνο της μεταβίβασης.

10. Στην υπηρεσία εμπορίου κάθε νομαρχίας τηρείται αλφαριθμητικά μητρώο παραβατών των διατάξεων του άρθρου 30 παράγραφοι 19 και 20 και του άρθρου 38 παράγραφοι 2 έως 6, ενώ στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου τηρείται αλφαριθμητικά γενικό μητρώο για τους παραβάτες όλης της χώρας. Τα μητρώα είναι δημόσια διέλιπα προσιτά σε οποιονδήποτε. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου μπορούν να καθορίζονται οι λεπτομέρειες της τήρησης καθώς και οι όροι δημοσιότητας των μητρώων. Μετάφραση απόφαση τα μητρώα αυτά μπορεί να συγχωνεύονται με τα ειδικά διέλιπα που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 57β.

11. Οι διατάξεις των παραγράφων 7 και 8 εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις επιβολής των διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται από το άρθρο 57α', εφ' όσον δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο.

Άρθρο 4.

Στις διατάξεις του νομοθετικού διατάγματος 136/1946, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του νόμου 1401/1983, προστίθεται παράγραφος 10, ως εξής:

«10. Επί προσφυγών κατά πράξεων που διατάσσουν την προσωρινή ή οριστική απαγόρευση της λειτουργίας της επιχείρησης ή του κέντρου, αρμόδιο είναι το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, η απόφαση του οποίου υπόκειται πάντοτε σε έφεση.

Η άσκηση προσφυγής κατά πράξης που διατάσσει την οριστική ή προσωρινή απαγόρευση της λειτουργίας της επιχείρησης ή του κέντρου δεν αναστέλλει την εκτέλεση της πράξης. Το δικαστήριο, όμως, μπορεί, ως συμβούλιο και μετά από αίτηση του υπόχρεου που έχει ήδη ατηθεί προσφυγή, να αναστείλει την εκτέλεση της πράξης σε περίπτωση πιθανολόγησης ευδοκίμητης της προσφυγής. Στην αίτηση πρέπει να αναφέρονται οι ειδικοί και συγκεκριμένοι λόγοι που είναι ικανοί να δικαιολογήσουν την αναστολή. Αντίγραφο της αίτησης κοινοποιείται στον Υπουργό ή το Νομάρχη για να εκδώσουν τις απόψεις τους μέσα σε προθεσμία έξι (6) ημερών.

Άρθρο 5.

1. Εγκριμένες δίκες για παραβάσεις, οι οποίες μετά το νόμο αυτόν παύουν να είναι αξιόποινες, καταργούνται και οι σχετικές υποθέσεις αποσύρονται, έστω και αν έχουν εισαχθεί στο κρισατήριο.

Οι σχετικές δικογραφίες σε κάθε περίπτωση, είτε έχει είτε δεν έχει ατηθεί ποινική δίωξη, διαβιβάζονται στις αρμόδιες αγορανομικές επιτροπές.

2. Ο νόμος αυτός αρχίζει να ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευσή του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή τους ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 7 Σεπτεμβρίου 1987

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ

Γεσηρώθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 9 Σεπτεμβρίου 1987

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ

**ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΥΞΗΜΕΝΟΥ
ΧΡΟΝΟΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΤΟΥ
ΑΡΘΡΟΥ 11
ΤΟΥ Ν. 287/1986**

Σχετικά με την ημερομηνία έναρξης καταβολής του αυξημένου χρονοεπιδόματος του άρθρου 11 του Ν. 287/1986 και του χρόνου παραγραφής του, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους έδωσε την ακόλουθη διευκρίνιση:

«Με αφορμή υποβαλλόμενα ερωτήματα στην υπηρεσία μας, αναφορικά με την ημερομηνία έναρξης της δυνατότητας προσμέτρησης στο διπλάσιο, για τη χορήγηση χρονοεπιδόματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1.1 του Ν. 287/76, του χρόνου προϋπηρεσίας των μονίμων υπαλλήλων που διανύθηκε σε παραμεθόριες περιοχές κατά το χρόνο που υπηρετούσαν με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου, σας γνωρίζουμε ότι, ως ημερομηνία έναρξης καταβολής του αυξημένου χρονοεπιδόματος, θα παίρνεται υπόψη η ημερομηνία μονιμοποίησης του υπαλλήλου σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1476/84 (ημερομηνία δημοσίευσης πράξης διορισμού).

Η αξίωση δε αυτή των υπαλλήλων, υπόκειται στην πενταετή παραγραφή, η οποία αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους που έγινε η μονιμοποίηση των υπαλλήλων, για το λόγο ότι απαιτείται απονεμητική πράξη της Διοίκησης».

**ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΑΝΙΧΝΕΥΤΩΝ-
ΕΞΟΥΔΕΤΕΡΩΤΩΝ
ΒΟΜΒΩΝ Κ.Λ.Π.**

Με το άρθρο 7 του Ν. 1711/1987 που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 109Α/30-6-1987, χορηγούνται τα κατωτέρω μηνιαία επιδόματα σε ορισμένο προσωπικό του Υ.Δ. Τά-

ξης:

α) Επίδομα ίσο με το 30% του βασικού μισθού του Υπαστυνόμου Β' σ' όσους υπηρετούν σε υπηρεσίες και μονάδες που προβλέπονται από το (β) σχετικό με την ειδικότητα του ανιχνευτή ή εξουδετερωτή βομβών και εκρηκτικών μηχανισμών.

β) το ίδιο ποσοστό επιδόματος (30%) στους συνοδούς σκύλων που χρησιμοποιούνται για την ανίχνευση (ανεύρεση) εκρηκτικών υλών, σύμφωνα με τις διατάξεις των (γ) και (δ) σχετικών.

γ) Επίδομα ειδικών επιχειρήσεων, ίσο με το 20% του βασικού μισθού του Υπαστυνόμου Β' στο προσωπικό των Ειδικών Κατασταλτικών Αντιτρομοκρατικών Μονάδων της Ελληνικής Αστυνομίας που οργανώνονται σύμφωνα με το (ε) σχετικό. Το προσωπικό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 150 άτομα.

Σ' όλο το αστυνομικό προσωπικό του Υ.Δ. Τάξης, που τραυματίζεται ή θανατώνεται κατά την εκτέλεση υπηρεσίας σε χώρους επισημάνσης ή εξουδετέρωσης βομβών και εκρηκτικών μηχανισμών από την έκρηξή τους, χορηγούνται οι αποζημιώσεις του άρθρου 10 του Ν. 1033/71 (Α - 232) που είναι οι εξής:

«1.

α) Εν περιπτώσει θανάτου, εις 5 ετών μισθούς.

β) Εν περιπτώσει αναπηρίας από 80% έως 100%, εις 6 ετών μισθούς.

γ) Εν περιπτώσει αναπηρίας από 70% έως 80%, εις 5 ετών μισθούς.

δ) Εν περιπτώσει αναπηρίας από 45% έως 70%, εις 4 ετών μισθούς.

ε) Εν περιπτώσει αναπηρίας από 35% έως 45%, εις 3 ετών μισθούς.

ζ) Εν περιπτώσει αναπηρίας από

25% έως 35%, εις 2 ετών μισθούς.

η) Εν περιπτώσει αναπηρίας από 10% έως 25%, εις ενός έτους μισθούς.

1) Δια τον υπολογισμόν της αποζημιώσεως ταύτης οι μη μόνιμοι στρατιωτικοί εξομοιούνται προς τους μόνιμους ομοιοβάθμους των.

3) Εις τον μισθόν περιλαμβάνονται και άπαντα τα τακτικά επιδόματα.

4) Εις ουδεμίαν περίπτωσην η αποζημίωσις του παρόντος άρθρου υπολογίζεται επί συνόλου αποδοχών μικρότερου του βασικού μισθού Αρχιλοχίου 0 - 8 ετών.».

**ΜΕΙΩΣΗ - ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ
ΕΝΟΙΚΙΟΥ ΚΥΡΙΑΣ
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ**

Με την 8006/3/42α από 20-10-87 εγκύκλιο του ΥΔΤ κοινοποιήθηκε απόφαση του Υπ. Οικονομικών σχετικά με τις προϋποθέσεις μείωσης και της επιδότησης του ενοικίου κατοικίας μισθωτών και συνταξιούχων. Ανάμεσα στ' άλλα η απόφαση αυτή αναφέρει:

— Για την απόδειξη της δαπάνης που καταβλήθηκε για ενοίκιο κύριας οικογενειακής κατοικίας, απαιτούνται οι αποδείξεις που έχουν εκδοθεί από τον εκμισθωτή ή το νόμιμο εκπρόσωπό του, από τις οποίες προκύπτει το συνολικό ποσό του ενοικίου που καταβλήθηκε από το φορολογούμενο, κατά την κρίσιμη χρονική περίοδο, που χρησιμοποίησε το ακίνητο ως κύρια κατοικία του.

— Αντί των αποδείξεων της προηγούμενης παραγράφου ο φορολογούμενος δικαιούται να υποβάλει υπεύθυνη βεβαίωση σύμφωνα με το ν.δ. 105/1969, από την οποία να προκύπτει το ποσό του ενοικίου που καταβλήθηκε από αυτόν για τη μίσθωση κύριας οικογε-

νειακής κατοικίας, καθώς και τα στοιχεία των δικαιούχων στους οποίους το κατέβαλε.

- Όμοια υπεύθυνη θεβαίωση πρέπει να υποβάλλεται από το φορολογούμενο σε περίπτωση που συνυποβάλλει, με την οικεία δήλωσή του, απλά φωτοαντίγραφα των αποδείξεων καταβολής του ενοικίου.

- Για την απόδειξη της ύπαρξης των προϋποθέσεων για τη διενέργεια της μείωσης του φόρου και της επιδότησης του ενοικίου της κύριας οικογενειακής κατοικίας απαιτούνται τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

1. Υπεύθυνη δήλωση σύμφωνα με το ν.δ. 105/1969, από την οποία να προκύπτει ότι ο υπόχρεος, η σύζυγός του, καθώς και τα πρόσωπα που συνοικούν με αυτούς και τους βαρύνουν, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955:

- α) Δεν έχουν άλλα εισοδήματα, απαλλασσόμενα από το φόρο, πέρα από αυτά που αυτός συμπεριέλαβε στην δήλωση φορολογίας εισοδήματος.
- β) Δεν έχουν δικαίωμα κυριότητας, επικαρπίας, χρήσης, οίκησης ή νομής σε διαμέρισμα ή οικία ή σε αστικό οικοδόμημα γενικά, σε πόλη με πληθυσμό πάνω από πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους ή σε περιοχή που χαρακτηρίζεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία ως τουριστικός τόπος, ανεξάρτητα από τον πληθυσμό της.
- γ) Δεν είχαν δηλωθεί ως προστατευόμενα μέλη από άλλον φορολογούμενο με την ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος των δύο ετών που προηγούνται, κάθε φορά, του οικείου οικονομικού έτους.

2. Από την πιο πάνω δήλωση πρέπει επίσης να προκύπτει ότι η

μίσθωση του ακινήτου δεν έχει συναφθεί μεταξύ προσώπων που είναι συγγενείς πρώτου βαθμού.

ΑΔΕΙΕΣ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ - ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΗ ΑΠΟΥΣΙΑ

Απαντώντας σε ερωτήματα σχετικά με τις αποδοχές υπαλλήλων σε περιπτώσεις αδειών χωρίς αποδοχές ή αδικαιολόγητης απουσίας παρέσχε τις ακόλουθες διευκρινήσεις:

«Στις περιπτώσεις αδικαιολόγητης απουσίας άδειας άνευ αποδοχών, προσωρινής παύσης ή διαθεσιμότητας και πειθαρχικών προστίμων, δεν έχουμε λύση της υπαλληλικής σχέσης και κατά συνέπεια ο υπάλληλος αναφέρεται ως μισθοδοτούμενος από την υπηρεσία του και γίνονται κανονικά οι κρατήσεις υπέρ των διαφόρων ασφαλιστικών Ταμείων.

- Σύμφωνα όμως με το άρθρο 22 του Π.Δ. 422/1981, (Κώδικας ΜΤΠΥ) παρ. Β', τα ποσά τα προερχόμενα από κρατήσεις μισθού και άλλων αποδοχών πολιτικών υπαλλήλων λόγω άδειας άνευ αποδοχών, αδικαιολόγητης απουσίας κ.λ.π., αποτελούν πόρο του ΜΤΠΥ με εξαίρεση μόνο την περίπτωση άδειας άνευ αποδοχών των εκπαιδευτικών λειτουργιών.

- Κατά συνέπεια σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις οι καθαρές αποδοχές εκπίπτουν υπέρ του ΜΤΠΥ και περιέρχονται σ' αυτό ως πόρος του με σχετική αναγραφή του ποσού αυτού στην οικεία στήλη της μισθοδοτικής κατάστασης και αποδίδονται κατά τη διαδικασία του άρθρου 31 του ίδιου Π. Δ/τος».

ΤΕΧΝΗΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΗΣ ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗΣ

Στο ΦΕΚ. 103/Β/1987 δημοσιεύ-

τηκε η Α36/οικ. 2799/25-2-87 κοινή υπουργική απόφαση σχετικά με την προστασία της εγκύου γυναίκας που υποβάλλεται σε τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης.

- Η δαπάνη, για την τεχνητή διακοπή εγκυμοσύνης που υποβάλλονται οι γυναίκες ασφαλισμένες του Δημοσίου, καταβάλλεται από το Δημόσιο. Η δαπάνη αυτή αναγνωρίζεται, εφόσον η τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης πραγματοποιείται σε Νοσηλευτικό Ίδρυμα ή Ιδιωτική Κλινική συνεργαζόμενη ή μη με το Δημόσιο και με τους όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται με το άρθρο 2 της ανωτέρω κοινής υπουργικής απόφασης.

- Για την αποκατάσταση και προστασία της υγείας της γυναίκας που υποβάλλεται σε τεχνητή διακοπή εγκυμοσύνης, της παρέχεται η παρακάτω υποχρεωτική αναρρωτική άδεια:

- α) Για τις επεμβάσεις κάτω των δώδεκα (12) εβδομάδων κύησης, τρεις (3) ημέρες συμπεριλαμβανομένης και της ημέρας της εκτέλεσης της επέμβασης και
- β) Για τις επεμβάσεις μετά την δωδεκάτη (12) εβδομάδα κύησης, πέντε (5) ημέρες συμπεριλαμβανομένης και της ημέρας εκτέλεσης της επέμβασης.

- Τα παραπάνω χρονικά όρια επεκτείνονται σε περίπτωση επιπλοκής από την επέμβαση, με γνωμοδότηση του υπεύθυνου γιατρού της νησηλευτικής μονάδας, που έγινε η επέμβαση και με τήρηση της κατά περίπτωση νόμιμης διαδικασίας έγκρισης χορήγησης αναρρωτικών αδειών.

ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ

Πάνος Αδαμόπουλος

**στα μονοπάτια της ποίησης
και της ζωγραφικής**

Στο Μολύκρειο Ναυπακτίας γεννήθηκε πριν τριάντα δύο χρόνια ο αστυφύλακας Παναγιώτης Αδαμόπουλος. Τέλειωσε το εξατάξιο γυμνάσιο και σήμερα υπηρετεί στην ΕΥΠ. Πολύ νωρίς πέρα από τα αστυνομικά του καθήκοντα αποσιώθηκε σε δύο μορφές της τέχνης, την ποίηση και τη ζωγραφική. Ήδη έχουν κυκλοφορήσει οι ποιητικές του συλλογές:

«Ξερικοί Καρποί» 1986

«Ματωμένη Κύπρος» 1987

«Βαθυλώνες - Μετουσίωση εκλεκτών - Ερωτικά» 1987.

που παρουσιάστηκαν κριτικά από γνωστές αθηναϊκές εφημερίδες.

Ποιήματά του δημοσιεύθηκαν στο παρελθόν σε εφημερίδα της ιδιαίτερης πατρίδας του.

Στη «Ματωμένη Κύπρο» η ιστορική μνήμη φτερωνει την πέννα του. Με λόγια απλά, γεμάτα συναίσθημα, φιλοπατρία, ευλάβεια εξωτερικεύει την ψυχική του αναστάτωση για την τουρκική εισβολή στην μεγαλόνησο. Στις σελίδες της ξεχειλίζει ο πόνος.

«Όταν πληροφορήθηκα τη σύραξη της Κύπρου

ένοιωθα σαν πούπουλο χαμένο...

... έβλεπα στο πρόσωπο των δυναστευομένων Κυπρίων

τον παράγοντα άνθρωπο να πέφτει να γκρεμίζεται, να εξευτελίζεται στην απέραντη πλάση...».

θα γράψει ο ίδιος στον πρόλογο του βιβλίου.

Δύο χαρακτηριστικά αποσπάσματα του είναι και τα ακόλουθα όπου η πίκρα της καταστροφής ανακατώνεται με την ελπίδα της λύτρωσης:

ΠΑΝΟΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ματωμένη Κύπρος

ΑΘΗΝΑ

Τα πληγιασμένα στήθη σου
ξεπρόβαλλαν σε χαλασμούς γυμνά
και σωρηδόν με αστροπελέκινα
ναπάλμ
ανίλεα Θέ μου πετροβολιούνται...

Δε παύτουν ν' αφορμίζονται οι πληγές...».

«... Γιατί η ώρα η μεγάλη
γιατί η μέρα η τρανή
νάτη έρχεται και πάλι,
να μας θγάλει του κάκου
από την καταστροφή...»

Του ήλιου το φως να λαμποκοπά
τα λεύτερα της Αάρνακας τα Φώτα
να λαμπυρίζουν σ' ορίζοντες
σε Λεμεσό, σ' Αμμόχωστο, σε Κερύνια
και στη Λευκωσία μέσα
και σε τρανούς αιθέρες
να λάμπουν μυριοκυματίζοντας
περήφανα ως και πρώτα...».

Προετοιμάζοντας μελλοντική έκθεση ζωγραφικής με έργα του κυκλοφορεί παράλληλα τη δεύτερη μέσα στο 1987 δουλειά του «Βαθυλώνες - Μετουσίωση εκλεκτών - Ερωτικά».

Και από αυτό το έργο του ένα χαρακτηριστικό δείγμα - απόσπασμα.

Τα χρόνια τα παλιά

«Πού 'ναι τα χρόνια τα παλιά
και οι καιροί εκείνοι,
που ανθοβολούν οι αμυγδαλιές
κι' ανθοσπαρμένοι κρίνοι.
Σαν ευωδιάζουν οι καιροί
κι οι άνθρωποι αγνά αγκαλιασμένοι
μ' αγάπη ξεχειλίζανε παντού
σ' αμπέλια, σε σπίτια, σε χωράφια.
Χαρές κι ελπίδες με θλίψεις και θάσανο
μαζί όλοι συγκαρδιωμένοι
σαν τείχος αδιάσπαστο
τον πόνο απαλύναν ομορφύναν τη ζωή
μ' αστεία, με γέλια και χαρές
πικρά σε κόπιες και δύσκολα
ευφρόσυνα τον τόπο πλημμυρίζαν».

ΠΑΝΟΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

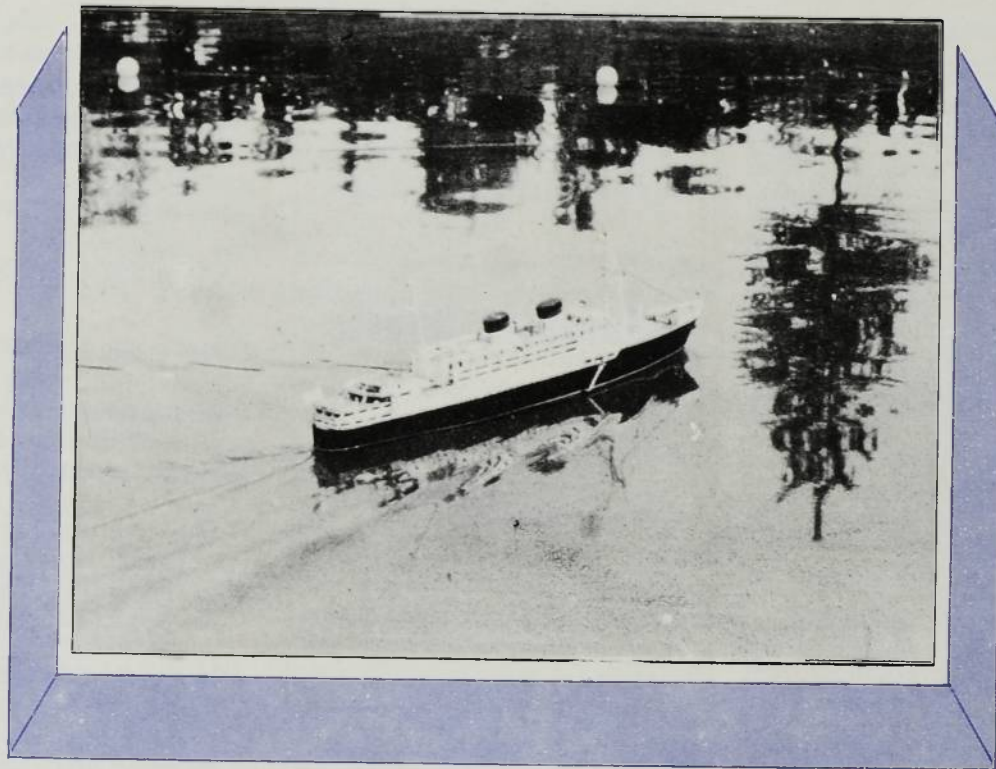
ΒΑΒΥΛΩΝΕΣ ΜΕΤΟΥΣΙΩΣΗ ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΕΡΩΤΙΚΑ

ΑΘΗΝΑ

«... Σ' έρμαια πελάγη εξαπλώθηκες
κι έρμαια σ' εγκατέλειψαν
να δέρνεσαι μονάχη
στον πόνο και στο αίμα σου
στον δρόμο τ' ατέλειωτου Γολγοθά
σου.

ΜΟΝΤΕΛΙΣΜΟΣ

Μια ευχάριστη και ωφέλιμη απασχόληση

Ένα άθλημα – χόμπυ που χαρίζει δυνατές συγκινήσεις και αναπτύσσει τις ικανότητές μας σε πολλούς τομείς, είναι και η κατασκευή αερομοντέλων, ναυτομοντέλων και αυτοκινητομοντέλων. Και στις τρεις αυτές κατηγορίες, χρησιμοποιούνται σχέδια σε σμί-κρυνση υπό κλίμακα πραγματικών πλοίων, αεροπλάνων και αυτοκινήτων, που στις εξελιγμένες τους μορφές κινούνται ή πετούν κάνοντας χρήση κινητήρων εσωτερικής καύσης και συστημάτων τηλεκατεύθυνσης.

Δεν χρειάζονται ιδιαίτερες τεχνικές γνώσεις ή ειδικά εργαλεία για την κατασκευή ενός από τα παραπάνω μοντέλα. Αρκεί λίγη καλή θέληση και αγάπη για δημιουργία. Όλοι, πάνω των δέκα χρόνων, άντρες και γυναίκες μπορούν να ασχοληθούν με την κατασκευή μοντέλων, περνώντας ευχάριστα και δημιουργικά την ώρα τους.

Ο μοντελισμός μας δίνει την αίσθηση της προσωπικής δημιουργίας και ικανοποίησης για τα επιτεύγματά μας. Για αρκετούς μάλιστα αποτελεί το ξεκίνημα για τη μελλοντική τους επαγγελματική σταδιοδρομία σαν ναυπηγών, αεροναυπηγών, μηχανικών μηχανολόγων, ηλεκτρολόγων ηλεκτρονικών κ.τ.λ.

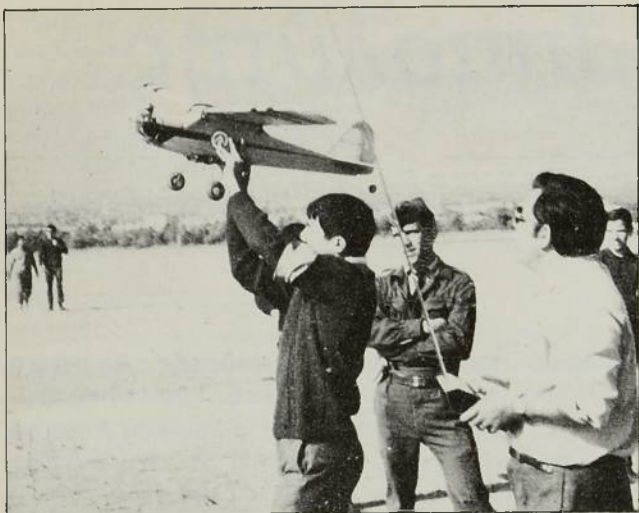
Εκτός των άλλων είναι μια ευχάριστη και οφέλιμη απασχόληση για κάθε νέο. Αναπτύσσει την επινοητικότητα, την κρίση και τη δεξιότητα, και ασκεί συγχρόνως το σώμα και το πνεύμα. Καλλιεργεί την ευγενή άμιλλα μέσω της κατασκευής προτύπων μοντέλων και της συμμετοχής σε αγώνες – επιδείξεις. Η ιδιόχειρη κατασκευή ενός μοντέλλου και η συμμετοχή σε αγώνες είναι η μεγαλύτερη – μπορούμε να πούμε – ικανοποίηση για κάθε μοντελιστή, αν μάλιστα επιτύχει και νίκη ιδιαίτερα.

Ας δούμε όμως ξεχωριστά, κάθε είδος μοντέλου:

Αερομοντέλα

Το είδος αυτό, με τα μικρά, γρήγορα, θεαματικά και ευκίνητα αερομοντέλα, αποκτά τελευταία αρκετούς φίλους. Μπορεί να τα κατασκευάσει κανένας με βάση

σχέδια, ή να τα αγοράσει στην τελική τους μορφή, έτοιμα να πετάξουν, ή να αγοράσει ένα «KIT» κιτ με όλα τα απαιτούμενα υλικά.

Η απλούστερη μορφή αερομοντελισμού είναι τα ανεμοπλάνα ελεύθερης πτήσης, που δεν διαθέτουν κινητήρα και απλά γλιστρούν πάνω σε ρεύματα αέρα. Υπάρχουν επίσης τα ελαστικοκίνητα, που η κίνηση στον έλικα δίνεται από ένα συστρεφόμενο λάστιχο και τέλος εκείνα με κινητήρα εσωτερικής καύσης, που κατευθύνονται με σύστημα χειρισμού (κοντρόλ – λάιν), που αποτελείται από δύο σύρματα με τα οποία ο χειριστής κινεί τα πηδάλια ή είναι τηλεκατευθυνόμενα.

Οι αγώνες αερομοντέλων γίνονται βάσει των Διεθνών Κανονισμών της F.A.I. Υπάρχουν ειδικά διαμορφωμένοι χώροι για να εξασκηθεί κάποιος στον αερομοντελισμό, όπως στην Παιανία, στη Σταμάτα, στο Τατόι και αλλού. Πληροφορίες για το συγκεκριμένο είδος αερομοντελισμού μπορείτε να πάρετε από την Ένωση Αερομοντελισμού Αθήνας, Πausανία 8 – Παγκράτι τηλ. 7244873, κάθε Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη και Πέμπτη, έξι με οκτώ το απόγευμα.

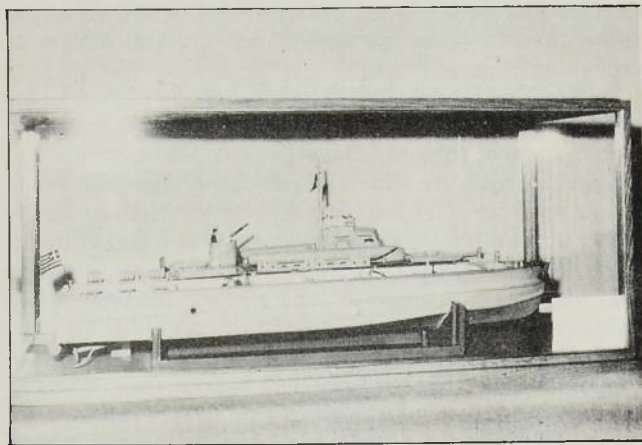
Ναυτομοντέλα

Υπάρχουν δύο βασικές κατηγορίες ναυτομοντέλων: τα στατικά, δηλαδή τα μοντέλα θιτρίνας, μουσείου κ.ά. και τα μοντέλα που πλέουν, που κινούνται είτε με

τον αέρα όπως τα ιστιοφόρα είτε με ηλεκτροκινητήρες ή μηχανές εσωτερικής καύσης υδρόψυκτους, μεγάλης απόδοσης. Ένας τέτοιος κινητήρας εσωτερικής καύσης των 10 κυβικών εκατοστών μπορεί να βγάλει μέχρι τέσσερις ίππους στις 18 – 20.000 στροφές στο λεπτό.

Οι αγώνες και οι επιδείξεις γίνονται σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους λιμνών ή θαλασσών. Αξίζει να σημειωθεί ότι έμπειροι ναυτομοντελιστές κατασκευάζουν πολλά είδη μοντέλων όπως βενζινακάτους, τορπιλακάτους, πολεμικά πλοία, υπερωκεάνια, τάνκερ κ.ά. Κάνουν επιδείξεις πλεύσης, εικονικές ναυμαχίες, επιθέσεις, αποβιβάσεις με συστήματα τηλεκατεύθυνσης που πραγματικά εντυπωσιάζουν και μαγεύουν τους θεατές. Δεν πρέπει να παραλείψουμε τους κατασκευαστές αγωνιστικών μοντέλων, οι αγώνες των οποίων γίνονται βάσει των κανονισμών της Διεθνούς Ομοσπονδίας NAVIGA.

Αυτοκινητομοντέλα

Εδώ υπάρχουν δύο βασικές κατηγορίες: τα κλίμακας 1 προς 8 και τα κλίμακας 1 προς 12. Στην πρώτη κατηγορία, οι κινητήρες είναι 3,5 κυβικά εκατοστά και αποδίδουν ένα ίππο στις 22.000 – 25.000 στροφές το λεπτό.

Οι τελικές ταχύτητες φτάνουν τα 120 χιλιόμετρα την ώρα, ενώ οι επιταχύνσεις είναι πραγματικά εντυπωσιακές. Στη δεύτερη κατηγορία τα μοντέλα είναι ηλεκτροκίνητα. Χρειάζεται βέβαια λίγη προσοχή για την αποφυγή, αν και σπάνια, ατυχημάτων λόγω της

μεγάλης ταχύτητας που αναπτύσσουν τα μοντέλα. Υπάρχει ειδικά διαμορφωμένη πίστα για την κίνηση των αυτοκινητομοντέλων στο Ολυμπιακό Στάδιο της Αθήνας καθώς και αλλού. Οι αγώνες γίνονται βάσει των Διεθνών Ευρωπαϊκών Κανονισμών της EFRA.

Για ειδικότερες πληροφορίες γύρω από τα τρία αυτά είδη μοντελισμού, τον τρόπο εκμάθησης και τις τιμές αγοράς, μπορείτε να αποτανθείτε στην Ένωση Μοντελιστών Ελλάδας, Σκουφά 57 Αθήνα τηλ. 3600130 από τις ώρες 18.30' – 20.30'.

Η ζώνη της Ιππολύτης

Της Αγκάθα Κρίστι

Μετάφραση: Άννα Παπαδημητρίου

Το Αστυνομικό Διήγημα ξεπέρασε, στις μέρες μας, τα στενά αλλοτινά του πλαίσια και χάρη σε επιμελημένες εκδοτικές προσπάθειες συγκαταλλέγεται πια στα άλλα λογοτεχνικά δημιουργήματα χωρίς ούτε ίχνος κατωτερότητας.

Εγκαινιάζοντας τις σελίδες του αστυνομικού διηγήματος στο Περιοδικό μας θα παρουσιάσουμε τον πασίγνωστο Ηρακλή Πουαρώ, το

ανδρικό πρότυπο – ντετέκτιβ της Αγκάθα Κρίστι, σε μία από τις πολλές περιπέτειές του.

Όλα ξεκινούν όταν ένας φίλος του Πουαρώ τον παροτρύνει να ασχοληθεί με κάτι αντάξιο του... διάσημου και αρχαίου ονόματός του. Ο σύγχρονος Ηρακλής, τότε, ρίχνεται με πάθος στους δικούς του «Άθλους». Ένας από αυτούς είναι «Η ζώνη της Ιππολύτης».

Το ένα πράγμα φέρνει το άλλο, συνήθιζε να λέει ο Ηρακλής Πουαρώ – κάτι που δεν ήταν καθόλου πρωτότυπο.

Και πρόσθετε ότι αν κάτι υποστήριζε την άποψή του αυτή, ήταν η περίπτωση του κλεμμένου Ρούμπενς.

Δεν ενδιαφερόταν και πολύ για τον Ρούμπενς. Πρώτα γιατί ο Ρούμπενς δεν ήταν από τους ζωγράφους που θαύμαζε και έπειτα επειδή οι συνθήκες της κλοπής ήταν εντελώς συνηθισμένες. Τι, ανέλαθε μόνο για να υποχρεώσει τον Αλεξάντερ Σίμφον που τύχαινε να είναι φίλος του και για μια άλλη αιτία – εντελώς προσωπική – που δεν ήταν άσχετη με την κλασσική αρχαιότητα!

Μετά την κλοπή ο Αλεξάντερ Σίμφον είχε καλέσει τον Πουαρώ που του είχε διτηγηθεί τη συμφορά του. Ο Ρούμπενς ήταν μια πρόσφατη ανακάλυψη – ένα αριστούργημά του άγνωστο μέχρι τότε – αλλά χωρίς καμιά αμφιβολία για τη γνησιότητά του. Είχε τοποθετηθεί στη Γκαλλερί του Σίμφον και η κλοπή είχε γίνει μέρα μεσημέρι. Ήταν τις μέρες που οι άνεργοι είχαν αρχίσει την ταχτική να ξαπλώνουν στη μέση των δρόμων και να μπαίνουν μέσα στο Ρίτζ. Μια μικρή ομάδα απ' αυτούς είχαν μπει μέσα στην Γκαλλερί Σίμφον και είχαν καθήσει στο πάτωμα ξεδιπλώνοντας ένα πλακάτ με το σύνθημα «Η Τέχνη είναι πολυτέλεια - θρέψτε τους πεινασμένους». Είχε ειδοποιηθεί η αστυνομία, πολλοί περιέργοι είχαν μαζευτεί και μόνο όταν το χέρι του Νόμου απομάκρυνε με τη βία τους διαδηλωτές έγινε αντιληπτό ότι ο νέος Ρούμπενς είχε εξαφανιστεί. Κάποιος είχε κόψει τον πίνακα από την κορνίζα και τον είχε πάρει.

«Ήταν μια μικρή εικόνα, βλέπετε,», εξήγησε ο Σίμφον. «Μπορούσε κανείς να τον θάλει κάτω από τη μασχάλη του και να φύγει απαρατήρητος την ώρα που όλος ο κόσμος είχε συγκεντρωμένη την προσοχή του σ' αυτούς τους ηλίθιους διαδηλωτές».

Αυτοί οι «ηλίθιοι», όπως εξακριβώθηκε, είχαν πληρωθεί για την αθέλγητη συμμετοχή τους στην κλοπή. Είχαν δεχτεί να κάνουν τη διαμαρτυρία τους μέσα στην Γκαλλερί, δεν ήξεραν όμως τίποτα άλλο.

Ο Πουαρώ σκέφτηκε ότι ήταν ένα έξυπνο κόλπο, δεν έ-

θλεπε όμως τι μπορούσε να κάνει ο ίδιος σ' αυτή την υπόθεση. Η αστυνομία, είπε, ήταν που έπρεπε ν' ασχοληθεί με την κλοπή.

Ο Μίστερ Σίμφον είπε:

«Ακούστε με, Γιουαρό. Ξέρω ποιός έκλεψε τον πίνακα και που τον πηγαίνει».

Σύμφωνα με τον Σίμφον, τον πίνακα είχε κλέψει μια διεθνής συμμορία απατεώνων για λογαριασμό κάποιου εκατομμυριούχου ο οποίος δεν ντρεπόταν ν' αποχτήσει έργα τέχνης σε καταπληκτικά χαμηλή τιμή – και να μη κάνει ερωτήσεις! Ο Ρούμπενς, συνέχισε ο Σίμφον, θα μεταφερόταν στη Γαλλία, όπου, στη συνέχεια, θα περνούσε στην κατοχή του εκατομμυριούχου. Η Αγγλική και η Γαλλική αστυνομία βρίσκονταν σε συναγερμό, αλλά ο Σίμφον δεν πίστευε ότι θα κατόρθωναν τίποτα.

«Και έτσι και περάσει στα χέρια αυτού του θρwmόσκυλου θα είναι ακόμη πιο δύσκολο. Βλέπετε, τους πλούσιους πρέπει κανείς να τους μεταχειρίζεται με προσοχή. Και εδώ είναι που χρειάζομαι εσάς. Η υπόθεση είναι λεπτή. Εσείς είστε ο κατάλληλος γι' αυτή».

Τελικά χωρίς ενθουσιασμό, ο Πουαρώ είχε πεισθεί ν' αναλάβει την υπόθεση. Συμφώνησε να φύγει αμέσως για τη Γαλλία. Δεν ενδιαφερόταν και πολύ γι' αυτή την έρευνα, αλλά χάρη σ' αυτή μπήκε στην υπόθεση της «Χαμένης Μαθήτριας» που του κίνησε πιο πολύ το ενδιαφέρον.

Άκουσε γι' αυτήν για πρώτη φορά από τον Αρχιεπισκοπητή Τζάπ που ήθελε να τον επισκεφθεί ακριβώς τη στιγμή που ο Πουαρώ επιδοκίμαζε τον υπηρέτη του για το ετούμασμα της θαλίτσας του.

«Χα», έκανε ο Τζάπ. «Για τη Γαλλία, ε;».

«Φίλε μου», είπε ο Πουαρώ, «είναι απίστευτο πόσο καλά πληροφορημένοι είστε στην Σκώτλαντ Γιάρντ».

Ο Τζάπ χαχάνισε.

«Έχουμε τους ανθρώπους μας», είπε. «Ο Σίμφον σε πήρε για την υπόθεση του Ρούμπενς, ε; Όπως φαίνεται, δεν μας έχει εμπιστοσύνη. Αλλά δεν πρέπει να γι' αυτό. Εκείνο που θέλω να κάνεις είναι...»

πηγαίνεις στο Παρίσι σκέφτηκα πως μπορούσες νάχεις μ' ένα σμπάρο δυο τρυγόνια. Ο Επιθεωρητής Χήρν βρίσκεται εκεί και συνεργάζεται με τους Φραντσέζους – γνωρίζεις τον Χήρν; Καλό παιδί αλλά ίσως χωρίς πολλή φαντασία. Θάθελα τη γνώμη σου για την υπόθεση».

«Για ποιάν υπόθεση μιλάς;».

«Εξαφάνιση παιδιού. Θα το γράφουν οι βραδυνές εφημερίδες. Φαίνεται πως πρόκειται για απαγωγή. Είναι κόρη εφημέριου στο Κραντσέστερ. Γουίννυ Κίγκ είναι το όνομά της».

Ο Τζάπ είπε την ιστορία.

Η Γουίννυ Κίγκ πήγαινε στο Παρίσι, για να μπει σ' εκείνο το εκλεκτό, αριστοκρατικό ίδρυμα για κορίτσια από την Αγγλία και την Αμερική – στο Παρθεναγωγείο της Μις Πόουπ. Η Γουίννυ είχε φύγει από το Κραντσέστερ με το πρώινο τρένο· στο Λονδίνο την είχε συνοδεύσει ένα μέλος της Εταιρείας Αδελφών που η δουλειά τους είναι να συνοδεύουν κορίτσια από σταθμό σε σταθμό μέχρι το σταθμό της Βικτώρια όπου την είχε παραδώσει στην Μις Μπάρσιν, την υποδιευθύντρια της Μις Πόουπ και στη συνέχεια, μαζί με δεκαοχτώ άλλα κορίτσια, έφυγε από τη Βικτώρια με την αμαξοστοιχία του Ντόττερ. Δεκαεννιά κορίτσια είχαν περάσει τη Μάγνη, είχαν περάσει από το τελωνείο του Καλαί, είχαν ανεβεί στο τρένο για το Παρίσι και είχαν φάει στο θαγκόν - ρεστωράν. Αλλά όταν στα προάστια του Παρισιού, η Μις Μπάρσιν μέτρησε κεφάλια, ανακάλυψε πως είχε μόνο δεκαοχτώ κορίτσια!

«Αχά», έκανε ο Πουαρό. «Σταμάτησε πουθενά το τρένο;».

«Σταμάτησε στην Αμιέν, αλλά εκείνη την ώρα τα κορίτσια έτρωγαν στο ρεστωράν και όλα λένε με βεβαιότητα πως η Γουίννυ ήταν μαζί τους. Την έχασαν – ας πούμε – κατά την επιστροφή στις θέσεις τους. Δηλαδή, δεν μπήκε στο κομπαρτμάν της μαζί με τα άλλα πέντε κορίτσια που ήταν σ' αυτό. Δεν υποπτεύτηκαν τίποτα, απλώς σκέφτηκαν πως ήταν σε κάποιο από τα άλλα δύο ρεζερβέ διαμερίσματα».

Ο Πουαρό έγνεψε καταφατικά.

«Και ακριβώς τότε την είδαν για τελευταία φορά;»

«Περίπου δέκα λεπτά αφού το τρένο άφησε την Αμιέν». Ο Τζάπ ξερόθηκε. «Την είδα που, χμ, έμπαινε στην τουαλέτα».

Ο Πουαρό μурμουρίσε:

«Πολύ φυσικό. Δεν υπάρχει τίποτα άλλο;».

«Ναι, μια λεπτομέρεια». Η έκφραση του Τζάπ ήταν σκοτεινή. «Το καπέλο της βρέθηκε πεταμμένο στη γραμμή, σ' ένα σημείο περίπου δεκατέσσερα μίλια από την Αμιέν».

«Αλλά όχι πτώμα;».

«Όχι πτώμα».

«Εσύ τι σκέφτεσαι;» ρώτησε ο Πουαρό.

«Δεν ξέρω τι να σκεφτώ, που να πάρει ο διάβολος! Αφού δεν υπάρχει πτώμα δεν μπορούμε να πούμε πως έπεσε από το τρένο».

«Μετά την Αμιέν, το τρένο δεν σταμάτησε πουθενά;»

«Όχι. Μόνο μια φορά έκοψε ταχύτητα, σ' ένα σήμα, αλλά δεν σταμάτησε και αμφιβάλλω αν λιγόστεψε ταχύτητα τόσο όσο να μπορέσει κανείς να πηδήσει χωρίς να πάθει τίποτα. Πιστεύεις ότι η μικρή θέλησε να το σκάσει; Ήταν η πρώτη της χρονιά στο παρθεναγωγείο και μπορεί να την έπιασε νοσταλγία για το σπίτι της – ναι, είναι αρκετά πιθανό αυτό. Είναι μόλις δεκαπέντε χρονών – ευαίσθητη ηλικία – ωστόσο ήταν πολύ εύθυμη σ' όλο το ταξίδι, φλυαρούσε και όλ' αυτά».

«Το τρένο ερευνήθηκε;»

«Και θέβαια. Από άκρη σ' άκρη, πριν φτάσει στο σταθμό του Παρισιού. Το κορίτσι δεν βρισκόταν στο τρένο· αυτό είναι απόλυτα εξακριβωμένο».

«Τί τύπος κοριτσιού ήταν;».

«Κοινός, συνηθισμένος, απ' ότι κατάλαβα».

Θέλω να πω, τι παρουσιαστικό είχε;»

«Έχω μια φωτογραφία της. Δεν είναι καμιά καλλονή».

Έδωσε τη φωτογραφία στον Πουαρό που την εξέτασε με προσοχή. Έδειχνε ένα ψηλό, αδύνατο κορίτσι με κοτσίδες. Ήταν ένα ενοσταντέ της στιγμής που η μικρή έτρωγε ένα μήλο. Το στόμα της ήταν ανοιχτό και φαίνονταν δόντια που προεξείχαν ελαφρά, κλεισμένα με ορθοδοντικό σύρμα. Φορούσε γυαλιά.

«Άχαρο κορίτσι», είπε ο Τζάπ, «αλλά όλα έτσι άχαρα είναι σ' αυτή την ηλικία. Χτες στον οδοντογιατρό μου, είδα στο «Λάιφ» μια φωτογραφία της Μάρτσια Γκάουντ – της καλλονής της σαιζόν. Τη θυμάμαι στα δεκαπέντε της, όταν είχα πάει στο κήμα τους για μια κλοπή που τους είχαν κάνει: σπιριδάρα, άχαρη, με πεταχτά δόντια, μαλλιά σαν πράσα και ακατάστατα. Γίνονται καλλονές μέσα σε μια νύχτα – δεν μπορώ να καταλάβω πως τα καταφέρνουν. Είναι σαν θαύμα».

Ο Πουαρό χαμογέλασε.

«Οι γυναίκες, mon ami, είναι θαυμαστό φύλο! Και η οικογένεια του παιδιού; Δεν έχει να πει κάτι που να βοηθήσει;»

Ο Τζάπ κούνησε το κεφάλι του.

«Τίποτα χρήσιμο. Η μητέρα είναι ανάπηρη. Ο δύστυχος ο Πάτερ – Κίγκ είναι συντριμμένος. Βεβαιώνει ότι η μικρή ήταν ενθουσιασμένη που θα πήγαινε στο Παρίσι. Ήθελε να σπουδάσει ζωγραφική και μουσική. Οι κοπέλες της Μις Πόουπ έχουν να κάνουν με την τέχνη με κεφαλαίο Τ. Όπως ίσως θα ξέρεις, το ίδρυμα της Μις Πόουπ είναι πολύ γνωστό. Μόνο κορίτσια της καλής κοινωνίας πηγαίνουν εκεί. Είναι αυστηρή – σωστός δρόμος – και πανάκριθη και διαλέγει με προσοχή τις μαθήτριάς της».

Ο Πουαρό αναστέναξε.

«Ναι, ξέρω αυτό τον τύπο. Και η Μις Μπάρσιν που παρέλαβε τα κορίτσια από την Αγγλία;»

«Όχι τρομερά έξυπνη. Είναι τρομοκρατημένη μήπως η Μις Πόουπ πει ότι φταίει αυτή».

«Δεν υπάρχει κάποιος νεαρός στην υπόθεση;»

Ο Τζάπ έδειξε τη φωτογραφία.

«Με τέτοιο παρουσιαστικό;»

«Ναι, σωστά. Όμως, παρά την εμφάνισή της, μπορεί να είναι ρομαντική. Δεκαπέντε χρονών δεν είναι και μωρό».

«Ε, τότε», είπε ο Τζάπ, «αν η ρομαντική φύση της την έκανε να πηδήσει από το τρένο, θ' αρχίσω να διαβάζω αισθηματικές νουβέλες».

Κοίταξε με προσδοκία τον Πουαρό.

«Δεν έχεις καμιά ιδέα, ε;»

Ο Πουαρό κούνησε αργά το κεφάλι του.

«Μήπως κατά τύχη βρήκαν και τα παπούτσια της σε κάποιο σημείο της γραμμής;» ρώτησε.

«Παπούτσια; Όχι. Γιατί τα παπούτσια;»

«Τίποτα. Κάποια ιδέα...».

☆☆☆

Ο Πουαρό ετοιμαζόταν να κατέβει στο ταξί που τον περίμενε, όταν χτύπησε το τηλέφωνο.

Σήκωσε το ακουστικό.

«Ναι;»

Ήταν η φωνή του Τζάπ.

«Καλά που σε πρόλαβα. Τέλειωσαν όλα, γέρο μου. Βρήκα ένα μήνυμα στη Σκώτλαντ Γιάρντ όταν γύρισα. Η μικρή βρέθηκε. Πλάι στην κύρια γραμμή, δεκαπέντε μίλια από την Αμιέν. Είναι ζαλισμένη· αι δεν μπορούν να βγάλουν τίποτα σωστό από το στόμα της. Ο γιατρός λέει πως είναι ναρκωμένη. Κατά τα άλλα είναι εντάξει».

Ο Πουαρό είπε:

«Και λοιπόν δεν έχεις ανάγκη από τις υπηρεσίες μου;»
«Μάλλον όχι. Λυπάμαι για την ενόχληση».
Ο Τζάπ γέλασε και έκλεισε το τηλέφωνο.
Όμως ο Ηρακλής Πουαρό δεν γελούσε. Αφησε αργά το ακουστικό. Το πρόσωπό του ήταν συνεφιασμένο.

☆☆☆

Ο Επιθεωρητής Χήρν κοίταζε τον Πουαρό με περιέργεια.
«Δεν φανταζόμουν πως ενδιαφέρεστε τόσο πολύ», έκανε.

Ο Πουαρό είπε:

«Σας πληροφορήσε ο Αρχιεπιθεωρητής Τζάπ πως θαρχόμουν να συζητήσουμε γι' αυτό το θέμα;»

Ο Χήρν έγνεψε καταφατικά.

«Ναι. Μου είπε ότι θα ερχόσαστε για κάποια άλλη υπόθεση και ότι θα μας βοηθήσετε σε τούτη τη σπαζοκεφαλιά. Αλλά δεν σας περίμενα τώρα που η υπόθεση ξεκαθαρίστηκε. Νόμιζα πως είσατε απασχολημένος με τη δική σας υπόθεση».

Ο Πουαρό είπε:

«Η δική μου υπόθεση μπορεί να περιμένει. Αυτή εδώ η υπόθεση μ' ενδιαφέρει. Την ονομάσατε σπαζοκεφαλιά και είπατε ότι ξεκαθαρίστηκε. Μου φαίνεται όμως ότι η σπαζοκεφαλιά παραμένει».

«Μα, το παιδί βρέθηκε, κύριε. Και δεν έχει πάθει τίποτα. Αυτό είναι το κυριότερο».

«Ωστόσο δεν λύθηκε το πρόβλημα πως βρέθηκε, έτσι δεν είναι; Τι λέει η ίδια; Την είδε γιατρός... τι λέει αυτός;»

«Λέει πως είναι ντοπαρισμένη. Εξακολουθούσε να είναι ζαλισμένη. Φαίνεται να μη θυμάται τίποτα μετά που ξεκίνησε από το Κραντσέστερ. Όλα τα μετέπειτα γεγονότα έχουν σβύσει. Ο γιατρός πιστεύει πως μπορεί νάχει πάθει κάποια ελαφρά διάσειση. Υπάρχει ένα τραύμα στο πίσω μέρος του κεφαλιού της και μπορεί σ' αυτό να οφείλεται η αμνησία της».

«Πράγμα που μπορεί να θολεύει κάποιον!»

Ο Επιθεωρητής Χήρν είπε διστακτικά:

«Πιστεύετε πως υποκρίνεται;»

«Εσείς τι πιστεύετε;»

«Όχι, είμαι βέβαιος πως δεν υποκρίνεται. Φαίνεται καλό παιδί».

«Όχι, δεν υποκρίνεται». Ο Πουαρό κούνησε το κεφάλι του. «Θάθελα να μάθω όμως πως βγήκε από το τρένο. Θέλω να μάθω ποιός το έκανε και γιατί;»

«Όσο για το γιατί, θάλεγα ότι ήταν απόπειρα απαγωγής. Ήθελαν να την κρατήσουν για να πάρουν λύτρα».

«Όμως δεν την κράτησαν».

«Φοβήθηκαν φαίνεται τα κλάμματα και τις φωνές της και την άφησαν στην άκρη της γραμμής».

Ο Πουαρό είπε σκεφτικά:

«Και πόσα λύτρα πίστευαν ότι θα μπορούσαν να ζητήσουν από ένα εφημέριο της εκκλησίας του Κραντσέστερ; Οι ιερωμένοι της Αγγλικανικής Εκκλησίας δεν είναι εκατομμυριούχοι».

Ο Επιθεωρητής Χήρν είπε εύθυμα:

«Η γνώμη μου είναι ότι την άφησαν επειδή τάκαναν μούσκεμα».

«Α, αυτή είναι η γνώμη σας».

Ο Χήρν είπε κοκκινίζοντας ελαφρά:

«Η δική σας ποιά είναι, αν μου επιτρέπετε;»

«Θέλω να μάθω πως την έπεισαν να βγει από το τρένο».

Το πρόσωπο του αστυνομικού συννέφιασε.

«Αυτό είναι πραγματικά μυστήριο. Τη μια στιγμή ήταν εκεί, στο εστιατόριο, φλυαρώντας με τις άλλες. Πέντε λεπτά

αργότερα – φωτ! εξαφανίστηκε ταχυδακτυλουργικά!»

«Ακριβώς: ταχυδακτυλουργικά. Ποιός άλλος ήταν στο θαγόνι που ήταν τα κορίτσια;»

Ο Επιθεωρητής Χήρν έγνεψε επιδοκίμαστικά.

«Αυτό είναι ένα σημαντικό σημείο, κύριε Πουαρό. Ιδιαίτερα σημαντικό, γιατί ήταν το τελευταίο θαγόνι του τρένου και μόλις ο κόσμος έφυγε από το θαγκον - ρεστοράν, οι πόρτες ανάμεσα στα θαγόνια κλειδώθηκαν για να εμποδίστούν οι επιβάτες να συνωστίζονται στους διαδρόμους για το τσάι πριν προλάβει το προσωπικό να καθαρίσει το ρεστοράν. Η Γουίνου Κιγκ γύρισε στο θαγόνι της μαζί με τις άλλες – η σχολή είχε αγκαζάρει τρία διαμερίσματα σ' αυτό».

«Και στα άλλα διαμερίσματα του θαγονιού;»

Ο επιθεωρητής έβγαλε το καρνέ του.

«Η Μις Τζόρνταν και η Μις Μπάτερς – δύο μεσόκοπες γεροντοκόρες που πήγαιναν στην Ελβετία. Τίποτα το ύποπτο σ' αυτές. Πολύ γνωστές και πολύ αξιοσέβαστες στο Χαμσάιρ απ' όπου προέρχονται. Δύο Γάλλοι εμπορικοί αντιπρόσωποι – ένας από τη Λυών, ο άλλος από το Παρίσι. Και οι δύο έντιμοι, ευυπόληπτοι άνθρωποι. Ένας νέος – ο Τζέιμς Έλλιott και η γυναίκα του, μια φανταχτερή κοπέλα. Αυτός έχει κακή φήμη: η αστυνομία τον υποψιάζεται για ανάμιξη σε κάτι ύποπτες συναλλαγές, αλλά δεν έχει μπλεχτεί ποτέ σε απαγωγές. Και οπωσδήποτε το διαμέρισμά του ερευνήθηκε και δεν βρέθηκε τίποτα – ούτε στις αποσκευές του – που να δείχνει ότι είχε ανακατωθεί στην υπόθεση της μικρής. Δεν βλέπω πως θα μπορούσε, άλλωστε. Το τελευταίο άτομο, μια Αμερικανίδα, η Μίσερ Βαν Σάιντερ, πήγαινε στο Παρίσι. Δεν ξέρουμε τίποτα γι' αυτήν. Φαίνεται εντάξει. Αυτοί ήταν όλοι».

Ο Πουαρό είπε:

«Και είναι εντελώς βέβαιο ότι το τρένο δεν σταμάτησε πουθενά μετά την Αμιέν;»

«Απόλυτα βέβαιο. Έκοψε ταχύτητα μια φορά, αλλά όχι αρκετά ώστε να μπορέσει κάποιος να πηδήσει χωρίς να τραυματιστεί σοβαρά ή και να σκοτωθεί».

Ο Πουαρό μουρμούρισε:

«Αυτό είναι που κάνει το πρόβλημα τόσο παράξενα ενδιαφέρον. Η μαθήτρια εξαφανίζεται ακριβώς έξω από την Αμιέν και ξαναεμφανίζεται ακριβώς έξω από την Αμιέν. Που ήταν στο μεταξύ;»

Ο Επιθεωρητής Χήρν κούνησε το κεφάλι του.

«Είναι να τρελλαίνεται κανείς. Α, τώρα που το θυμήθηκα. Μου είπαν ότι ρωτούσατε για παπούτσια – τα παπούτσια του κοριτσιού. Φορούσε τα παπούτσια της όταν τη βρήκαν, αλλά υπήρχε ένα ζευγάρι παπούτσια στις γραμμές. Τα βρήκε ένας φύλακας. Τα πήρε οπότε του γιατί ήταν σε καλή κατάσταση. Γερά, μαύρα παπούτσια».

«Α», έκανε ο Πουαρό και τώρα έδειχνε ικανοποιημένος.

Ο Επιθεωρητής Χήρν είπε με περιέργεια:

«Δεν καταλαβαίνω, σερ. Τα παπούτσια... έχουν καμμία σημασία;»

«Επιβεβαιώνουν μια θεωρία», απάντησε ο Πουαρό. «Μια θεωρία για το πως έγινε η ταχυδακτυλουργία».

☆☆☆

Το ίδρυμα της Μις Πόουπ βρισκόταν, όπως πολλά άλλα ιδρύματα του είδους, στο Νείγυ. Ο Ηρακλής Πουαρό, καθώς παρατηρούσε τη σοβαρή πρόσοψή του, βρέθηκε κυκλωμένος από ένα σμάρι κοριτσιών που ξεχύνονταν, από τη μεγάλη πόρτα του.

Μέτρησε είκοσι πέντε κορίτσια, όλα ομοιόμορφα ντυμένα με μπλε σκούρες ζακέττες και φούστες και τα άκομψα Εγγλέζικα καπέλλα από σκούρο μπλε βελούδο με τη λιλά και

χρυσή κορδέλλα – τα χρώματα της σχολής της Μις Πόουπ. Η ηλικία τους ήταν ανάμεσα στα δεκατέσσερα και δεκαοχτώ – παχουλά ή αδύνατα, ξανθά ή καστανά, χαριτωμένα ή άχαρα. Και στο τέλος, δίπλα σε ένα από τα μικρότερα, μια γυναίκα με γκριζα μαλλιά και νευρικό ύφος, που ο Πουαρό συμπέρανε πως ήταν η Μις Μπάρσιν.

Ο Πουαρό στάθηκε για λίγο παρακολουθώντας τα με το βλέμμα, ύστερα χτύπησε το κουδούνι και ζήτησε την Μις Πόουπ.

Η Μις Λαβίνια Πόουπ ήταν εντελώς διαφορετική από την υποδιευθύντριά της, την Μις Μπάρσιν. Η Μις Πόουπ είχε προσωπικότητα. Η Μις Πόουπ ήταν επιβλητική. Τα γκριζα μαλλιά της ήταν χτενισμένα περίτεχνα, το ντύσιμό της αυστηρό αλλά κομψό. Είχε ικανότητες και ήξερε τα πάντα.

Το δωμάτιο όπου δέχτηκε τον Πουαρό ήταν το δωμάτιο μιας γυναίκας του πνεύματος. Η επίπλωση ήταν κομψή, υπήρχαν λουλούδια, μερικές κορνιζαρισμένες φωτογραφίες μαθητριών της Μις Πόουπ που είχαν κάποια υψηλή θέση στην κοινωνία. Στους τοίχους κρέμονταν αντίγραφα μεγάλων ζωγράφων και μερικές πολύ καλές ακουαρέλλες. Ολόκληρο το δωμάτιο άστραφε από καθαριότητα. Ένοιωθε κανείς πως ούτε ένα μόριο σκόνης δεν θα τολμούσε να καθίσει σ' αυτό το άδυτο της Μις Πόουπ.

Η Μις Πόουπ δέχτηκε τον Πουαρό με τον τρόπο κάποιου που η κρίση του δεν λαθεύει ποτέ.

«Ο Μίστερ Ηρακλής Πουαρό; Ξέρω το όνομά σας βέβαια. Ήρθατε, υποθέτω, γι' αυτή την πάρα πολύ ενοχλητική υπόθεση της Γουίννου Κίγκ. Πολύ δυσάρεστο επεισόδιο».

Η Μις Πόουπ δεν φαινόταν στενοχωρημένη. Έπαιρνε την καταστροφή όπως έπρεπε να την πάρει κανείς: αντιμετωπίζοντάς τη με ικανότητα περιορίζοντάς τη σχεδόν σε ασηματότητα.

«Τέτοιο πράγμα», είπε η Μις Πόουπ, «δεν είχε συμβεί ποτέ».

«Και δε θα ξανασυμβεί!» έλεγε ο τρόπος της.

Ο Πουαρό είπε:

«Ήταν η πρώτη χρονιά του κοριτσιού εδώ, έτσι δεν είναι;»

«Ναι η πρώτη».

«Είχατε κάποια προκαταρκτική συνάντηση με τη Γουίννου και με τους γονείς της;»

«Όχι τελευταία. Πριν δύο χρόνια, έμενα κοντά στο Κραντσέστερ – με τον Επίσκοπο, συγκεκριμένα».

Ο τρόπος της Μις Πόουπ έλεγε:

(«Σημειώστε το αυτό, παρακαλώ. Είμαι από τα άτομα που μπορούν να μένουν με Επισκόπους!»).

«Κατά το διάστημα της παραμονής μου εκεί γνώρισα τον Εφημέριο, και την Μίσερς Κίγκ. Η Μίσερς Κίγκ, δυστυχώς, είναι ανάπηρη. Και γνώρισα και τη Γουίννου. Πολύ καλοαναθρεμμένο κορίτσι και με φανερή κλίση στην τέχνη. Είπα στη Μίσερς Κίγκ ότι θα δεχόμουν ευχαρίστως την Γουίννου στη σχολή για ένα – δυο χρόνια, όταν θα τελειώνει το σχολείο της. Ειδικεύομαστε εδώ στην Ζωγραφική και τη Μουσική, Μίστερ Πουαρό. Τα κορίτσια πηγαίνουν στην Όπερα, στην Κομεντί Φρανσαίζ, παρακολουθούν διαλέξεις στο Λούβρο. Οι καλύτεροι καθηγητές έρχονται εδώ και διδάσκουν μουσική, τραγούδι και ζωγραφική. Ευρύτητα μορφώσεως, αυτός είναι ο σκοπός μας».

Η Μις Πόουπ θυμήθηκε ξαφνικά ότι ο Πουαρό δεν ήταν κάποιος πατέρας και πρόσθεσε απροσδόκητα:

«Τι μπορώ να κάνω για σας, Μίστερ Πουαρό;»

«Θάθελα να μάθω ποιά είναι τώρα η κατάσταση σχετικά με την Γουίννου».

«Ο πατέρας της πήγε στην Αμιέν και την πήρε πίσω στο

σπίτι. Ήταν το πιο σωστό που έπρεπε να γίνει μετά το σοκ που έπαθε το κορίτσι».

«Α, έτσι» σκέφτηκε ο Πουαρό.

«Δεν δεχόμαστε ευαισθητα παιδιά εδώ», συνέχισε η Μις Πόουπ. «Δεν έχουμε ειδικές εγκαταστάσεις ούτε προσωπικό για να φροντίζουμε αρρώστους. Είπα στον Εφημέριο Κίγκ ότι κατά τη γνώμη μου θα έκανε καλύτερα να πάρει το παιδί στο σπίτι».

«Κατά τη γνώμη σας, Μις Πόουπ, τι ακριβώς συνέβη;» έκανε ο μικρόσωμος ντετέκτιβ.

«Δεν έχω την παραμικρή ιδέα, Μίστερ Πουαρό. Όλη η ιστορία, όπως μου τη διηγήθηκαν, φαίνεται εντελώς απίστευτη. Δεν μπορώ πραγματικά να φανταστώ ότι το μέλος του προσωπικού μου που είχε την ευθύνη των κοριτσιών, μπορεί να κατηγορηθεί με οποιονδήποτε τρόπο – εκτός βέβαια, ότι θα έπρεπε να ανακαλύψει την εξαφάνιση του κοριτσιού πιο γρήγορα».

Ο Πουαρό είπε:

«Σας επισκέφθηκε ίσως η αστυνομία;»

Μια μικρή ανατριχίλα πέρασε από το αριστοκρατικό πρόσωπο της Μις Πόουπ. Είπε παγωμένα:

«Κάποιος κύριος Λεφάρζ της Διεύθυνσης της Αστυνομίας ήρθε να δει μήπως μπορούσα να ρίξω κάποιο φως στην υπόθεση. Φυσικά, δεν μπορούσα. Μετά, ζήτησε να δει τη βαλίτσα της Γουίννου που είχε έρθει εδώ μαζί με των άλλων κοριτσιών. Του είπα ότι ένας άλλος αστυνομικός από κάποιο άλλο τμήμα της Αστυνομίας, είχε ήδη ψάξει τη βαλίτσα. Φαίνεται πως τα αστυνομικά τμήματα δεν συνεργάζονται. Λίγο αργότερα, έλαβα ένα τηλεφώνημα ότι δεν τους είχα επιστρέψει όλα τα πράγματα της Γουίννου. Τους μίλησα πολύ κοφτά στο θέμα αυτό. Δεν μπορεί κανείς ν' ανέχεται κακή συμπεριφορά από τη γραφειοκρατία».

Ο Πουαρό ανάσανε θαθεία. Είπε:

«Έχετε ισχυρό χαρακτήρα. Σας θαυμάζω γι' αυτό, Mademoiselle. Υποθέτω ότι η βαλίτσα της Γουίννου ανοίχτηκε όταν έφτασε εδώ;»

Η Μις Πόουπ φάνηκε να σάσισε κάπως.

«Κανονισμός της Σχολής», είπε. «Ακολουθούμε αυστηρά τους κανονισμούς. Οι βαλίτσες των κοριτσιών ανοίγονται μόλις φτάσουν και τα πράγματά τους ταχτοποιούνται με τον τρόπο που απαιτώ να είναι ταχτοποιημένα. Η βαλίτσα της Γουίννου ανοίχτηκε όπως των άλλων κοριτσιών. Φυσικά, στη συνέχεια ξανακλείστηκε και έτσι παραδόθηκε ακριβώς όπως είχε έρθει».

«Ακριβώς;» είπε ο Πουαρό.

Πλησίασε τον τοίχο.

«Ασφαλώς αυτή η εικόνα παρουσιάζει την περίφημη γέφυρα του Κραντσέστερ, με τον Καθεδρικό ναό στο βάθος», έκανε.

«Πολύ σωστά, Μίστερ Πουαρό. Φαίνεται πως η Γουίννου τη ζωγράφισε με την πρόθεση να μου την προσφέρει σαν έκπληξη. Ήταν μέσα στη βαλίτσα της τυλιγμένη σ' ένα χαρτί με την επιγραφή «Για την Μις Πόουπ από τη Γουίννου». Πολύ συγκινητική η ιδέα του παιδιού».

«Α», έκανε ο Πουαρό. «Και τι γνώμη έχετε γι' αυτή σαν ζωγραφική, εννούν;».

Ο ίδιος είχε δει πολλές φωτογραφίες της Γέφυρας Κραντσέστερ. Ήταν ένα θέμα που παρουσιαζόταν κάθε χρόνο στην Ακαδημία – τότε λάδι και τότε ακουαρέλλα. Την είχε δει ζωγραφισμένη καλά, ζωγραφισμένη μέτρια, ζωγραφισμένη άσχημα. Αλλά δεν την είχε δει ποτέ ζωγραφισμένη τόσο αδέξια όπως στο έργο της Γουίννου.

Η Μις Πόουπ χαμογέλασε με επιείκεια.

«Δεν πρέπει κανείς ν' απογοητεύει ένα παιδί, Μίστερ Πουαρό. Η Γουίννου θα μπορούσε να ενθαρρυνθεί να κάνει

καλύτερη δουλειά».

Ο Πουαρό είπε σκεπτικά:

«Δεν θα ήταν πιο φυσικό για το παιδί να την έχει κάνει με νερομπογιές;»

«Ναι. Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί καταπίστηκε να ζωγραφίσει με λάδια».

«Α», είπε ο Πουαρό. «Μου επιτρέπετε, Mademoiselle;»

Ξεκρέμασε την εικόνα και την πήγε κοντά στο παράθυρο. Την εξέτασε προσεχτικά, μετά σηκώνοντας τα μάτια, είπε:

«Θα σας ζητήσω, Mademoiselle, να μου δώσετε αυτή την εικόνα».

«Αλλά, Μίστερ Πουαρό...».

«Δεν θα ισχυριστήτε ότι σας είναι ιδιαίτερα αγαπητή. Η ζωγραφική είναι φριχτή».

«Ω, δεν είναι αριστούργημα, συμφωνώ. Όμως είναι η δουλειά μιας μαθήτριάς μου και...»

«Μπορώ να σας βεβαιώσω, Mademoiselle, ότι είναι ο πιο ακατάλληλος πίνακας για το γραφείο σας».

«Δεν καταλαβαίνω γιατί το λέτε αυτό, Μίστερ Πουαρό».

«Θα σας το αποδείξω αμέσως».

Μιλώντας, έβγαλε από την τσέπη του ένα μπουκαλάκι, ένα σφουγγάρι και μερικά κουρέλια.

«Πρώτα από όλα θα σας διηγηθώ μια μικρή ιστορία, Mademoiselle. Μοιάζει με την ιστορία του Ασχημόπαπου που έγινε Κύκνος».

Τα χέρια του δούλευαν πυρετικά καθώς μιλούσε. Η μυρωδιά από νέφτι γέμισε το δωμάτιο.

«Ασφαλώς δεν θα πηγαίνετε συχνά σε θεατρικές επιθεωρήσεις;»

«Βέβαια όχι, μου φαίνονται πολύ ρηχές».

«Ρηχές, ναι, αλλά μερικές φορές διδακτικές. Είδα κάποτε μια έξυπνη αρτίστα επιθεωρήσεως να αλλάζει προσωπικότητα με τον πιο καταπληκτικό τρόπο. Σε ένα σκέτος ήταν στάρ του καμπαρέ, φίνα και σαγηνευτική. Δέκα λεπτά αργότερα γινόταν ένα ζαρωμένο αναιμικό παιδί, με αδενοπάθεια, ντυμένο με μια φόρμα γυμναστικής και ακόμα δέκα λεπτά αργότερα ήταν μια κουρελιάρα γύφτισσα που έλεγε τη μοίρα δίπλα σ' ένα τροχόσπιτο».

«Πολύ πιθανό, δεν αμφιβάλω αλλά δεν θλέπω τι...».

«Μα σας δείχνω πως έγινε η ταχυδακτυλουργία στο τρένο. Η Γουίννυ, η μαθήτριά με τις κοτσίδες, τα γυαλιά και το σύρμα στα δόντια, μπαίνει στην τουαλέττα. Βγαίνει ένα τέταρτο αργότερα σαν μια φανταχτερή κούκλα, για να χρησιμοποιήσω την έκφραση του Επιθεωρητή Χηρν. Μεταμφιέσεις κάλτσες, ψηλοτάκουνα παπούτσια, ένα γούνινο παλτό για να σκεπάζει το κοστούμι του σχολείου, ένα μικρό κομμάτι βελούδο που λέγεται καπέλλο καθισμένο στις μπούκλες της και ένα πρόσωπο – ω, ναι, ένα πρόσωπο!... Ρούζ στα μάγουλα, κραιγιόν, μάσκα! Ποιό είναι στην πραγματικότητα το αληθινό πρόσωπο αυτής της αρτίστας; Ο Θεός μόνο ξέρει! Όμως εσείς, Mademoiselle, εσείς η ίδια έχετε δει πολύ συχνά την άχαρη μαθήτριά να μεταμορφώνεται σχεδόν σαν από θαύμα στη γοητευτική και καλοβαλμένη ντεμπτάντ».

Η Μις Πόουπ τα είχε χάσει.

«Θέλετε να πείτε πως η Γουίννυ Κίγκ μεταμφιέστηκε σε...».

«Όχι η Γουίννυ Κίγκ. Η Γουίννυ είχε απαχθεί στο Λονδίνο. Η αρτίστα μας πήρε τη θέση της. Η Μις Μπάρσιν δεν είχε δει ποτέ την πραγματική Γουίννυ Κίγκ. Πώς μπορούσε να ξέρει ότι η μαθήτριά με τις αναιμικές κοτσίδες και το ορθοδοντικό σύρμα στα δόντια δεν ήταν η Γουίννυ Κίγκ; Μέχρι εκεί, καλά. Όμως η ψευτο-Γουίννυ δεν μπορεί να έρθει εδώ, γιατί εσείς γνωρίζατε την πραγματική Γουίννυ. Έτσι η Γουίννυ μπαίνει στην τουαλέττα και βγαίνει η γυναίκα ενός επιθά-

τη που λέγεται Τζιμ Έλλιот και που στο διαβατήριό του είναι γραμμένη και η γυναίκα του. Οι κοιτίδες, τα γυαλιά και το σύρμα των δοντιών μπορούν να κρυφτούν σε κάποια πολύ μικρή γωνιά. Αλλά τα χοντρά, άκομψα παπούτσια και το καπέλλο – αυτό το τόσο χαρακτηριστικά Βρετανικό καπέλλο – πρέπει να ξεφορτωθεί αλλοιώς. Τα πετάει έξω από το παράθυρο. Αργότερα, η πραγματική Γουίννυ μεταφέρεται στη Γαλλία – κανείς δεν προσέχει ένα άρρωστο, μισοκοιμισμένο παιδί που έρχεται από την Αγγλία – και με ένα αυτοκίνητο, την αφήνουν ήσυχα ήσυχα, στην άκρη του αυτοκινητόδρομου. Αν την είχαν ναρκώσει όλο αυτό το διάστημα με σκοπολαμίνη δεν θα θυμάται σχεδόν τίποτα από όσα έγιναν».

Η Μις Πόουπ κοίταζε με απορία τον Πουαρό.

«Μα γιατί;» ρώτησε. «Ποιός ήταν ο λόγος όλης αυτής της άσκοπης μασκαράδας;»

Ο Πουαρό απάντησε σοβαράς

«Η θαλίτσα της Γουίννυ! Αυτοί οι άνθρωποι ήθελαν να θγάλουν κρυφά κάτι από την Αγγλία στη Γαλλία, κάτι που ο κάθε τελωνειακός έψαχνε να βρει – δηλαδή κλεμμένα αντικείμενα. Και ποιό μέρος είναι πιο ασφαλές από τη θαλίτσα μιας μαθήτριάς; Είστε πάρα πολύ γνωστή Μις Πόουπ, η σχολή σας είναι φημισμένη. Στο σταθμό, οι αποσκευές των

κοριτσιών περνούν χωρίς έλεγχο: Πρόκειται για μαθήτριες της Αγγλικής Σχολής της Μις Πόουπ! Και ύστερα, μετά την απαγωγή, τι πιο φυσικό από το να ζητήσουν και να πάρουν τη βαλίτσα του παιδιού, δήθεν από τη Διεύθυνση της Αστυνομίας;»

Ο Πουαρό χαλογέλασε.

«Ευτυχώς όμως, υπήρχε ο κανονισμός της σχολής να ανοίγονται οι αποσκευές μόλις έφταναν – και το δώρο της Γουίννυ για σας. Μόνο που δεν ήταν το ίδιο δώρο που διπλωσε η Γουίννυ στο Κραντσέστερ».

Ήρθε κοντά της.

«Μου δώσατε αυτό τον πίνακα. Κοιτάξτε τον τώρα: Θα παραδεχτήτε πως δεν ήταν κατάλληλος για τη διακεκριμένη σχολή σας».

Την έτεινε τη ζωγραφιά.

Σαν από μαγεία, η Γέφυρα του Κραντσέστερ είχε εξαφανιστεί.

Στη θέση της υπήρχε μια κλασσική σκηνή με πλούσια χρώματα.

Ο Πουαρό είπε σιγά:

«Η Ζώνη της Ιππολύτης. Η Ιππολύτη προσφέρει τη ζώνη της στον Ηρακλή – ζωγραφική του Ρούμπενς. Ένα αριστούργημα της Τέχνης αλλά οπωσδήποτε όχι κατάλληλο για το σαλόνι σας».

Η Μις Πόουπ κοκκίνισε ελαφρά.

Το χέρι της Ιππολύτης θριασκόταν στη ζώνη της: δεν φορούσε τίποτα άλλο... Ο Ηρακλής είχε τη λεοντή ριγμένη ανέμελα στον ώμο του. Η σάρκα στον Ρούμπενς είναι πλούσια, αισθησιακή...

Η Μις Πόουπ είπε ξαναβρίσκοντας την αυτοκυριαρχία της

«Πολύ ωραίος πίνακας... Οπωσδήποτε, όπως είπατε, θα πρέπει κανείς να λάβει υπ' όψει του την ευαισθησία των γονέων. Μερικοί από αυτούς είναι κάπως στενόμυαλοι... αν με καταλαβαίνετε».

☆☆☆

Τη στιγμή που ο Πουαρό έβγαине από το κτίριο, ήταν που έγινε η επίθεση.

Ένα σμάρι κορίτσια – κορίτσια παχουλά, κορίτσια αδύνατα, κορίτσια ξανθά ή καστανά – ξεχύθηκαν εναντίον του, τον τριγύρισαν, τον έπνιξαν.

«Mon Dieu!» ψιθύρισε. «Αυτή είναι πραγματική επίθεση Αμαζόνων...»

Ένα ψηλό ξανθό κορίτσι φώναξε:

«Καλά το ακούσαμε λοιπόν ότι...»

Ο κλοιός γύρω του σφίχτηκε περισσότερο.

Ο Ηρακλής Πουαρό ήταν αιχμάλωτος. Εξαφανίστηκε κάτω από ένα κύμα νεανικής, ξέφρενης θηλυκότητας.

Εικοσιπέντε νεανικές, κοριτσιίστικες φωνές σε διάφορες νότες, φώναζαν όλες μαζί την ίδια φράση:

«Μίστερ Πουαρό, θα θέλετε την υπογραφή σας στο λεύκωμά μου;»

(Από το βιβλίο της «Οι άθλοι του Ηρακλέους», εκδόσεις «Λυχνάρι»).

«ΔΙΚΑΙΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ» Με συγγραφέα τον Αστυνομικό Υποδ/ντή, νομικό και δημοσιογράφο ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑ. Είναι το νέο βιβλίο που κυκλοφόρησε πρόσφατα και που έρχεται να καλύψει ένα κενό στο χώρο του δικαίου.

Ο συγγραφέας του πρωτότυπου τούτου έργου ανοίγει καινούργιους δρόμους σ' έναν πραγματικά παρθένο κλάδο του δημόσιου δικαίου και ρίχνει άπλετο φως που θα κατευθύνει τη δράση της αστυνομίας μέσα από τη σύγχρονη αντίληψη για την αποστολή και το έργο της.

Στο πόνημά του αυτό ο συγγραφέας δεν αρκείται μόνο στη συστηματική συγκέντρωση και επιστημονική κατάταξη της ύλης που σχετίζεται με την Αστυνομία, υποδεικνύοντας έτσι τη διαμόρφωση ενός νέου κλάδου δικαίου, του Αστυνομικού, αλλά προχωρεί σε μια βαθύτερη ανάλυση των θεμάτων σε σύγκριση με τις αξίες εκείνες που απασχολούν σοβαρά το σύγχρονο άνθρωπο, όπως αυτές είναι. Τα αν-

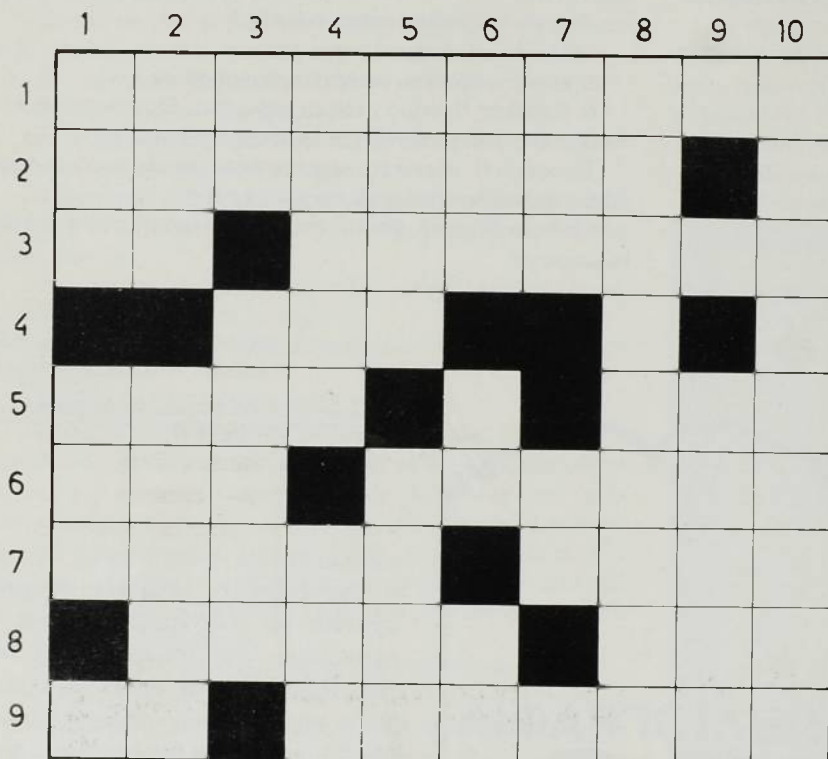
θρώπινα δικαιώματα.

Μέσα από τις αναλύσεις αυτές ο συγγραφέας παρατηρεί ότι, στο «κράτος δικαίου», που όμως αυτό πρέπει ταυτόχρονα να λειτουργήσει και ως «Κράτος των δικαιωμάτων του ανθρώπου», είναι αναγκαίο στην τάση εξειδίκευσης των τομέων της κρατικής λειτουργίας να διαμορφωθεί ιδιαίτερος κλάδος του δικαίου, δηλαδή το Δίκαιο Αστυνομίας. Κι αυτό βέβαια όχι για να αναγνωρισθούν ευρύτερες εξουσίες στην Αστυνομία, αλλά για να εξειδικευθεί η αποστολή της και να περιοριστεί η δράση της πιο πολύ στη νομιμότητα και το σεβασμό στην αξία του ανθρώπου και τα δι-

καιώματά του. Γιατί, καθώς γράφει ο συγγραφέας, υπάρχει σύγχυση σχετικά με το αντικείμενο της αστυνομίας, τις αρμοδιότητες και την αποστολή της με αποτέλεσμα, λόγω της έλλειψης επιστημονικής εξειδίκευσης του αντικειμένου της, να λειτουργεί μερικές φορές σαν «κράτος εν κράτει» ή σαν εξουσία που στην ουσία επιβάλλει το δικό της κράτος.

Πέρα απ' αυτά, ο συγγραφέας, με τις πρακτικές αναλύσεις που δίδει στο τέλος του συγγράμματός του υπό τύπον ερωτοαποκρίσεων και διαλογικής συζήτησης με μαθητές σχολείων, απευθύνεται στον πολίτη και ιδιαίτερα στους νέους, οι οποίοι πρέπει να παοκτήσουν πολιτειακή αγωγή τέτοια ώστε να συνεργάζονται αρμονικά με την αστυνομία για το κοινό καλό της πολιτείας. Γι' αυτό το βιβλίο αυτό είναι πολύ χρήσιμο, όχι μόνο στους αστυνομικούς, που πρέπει να γίνει κτήμα τους, αλλά και στους νέους όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΣ ΩΡΕΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

ΚΑΘΕΤΑ

1. Και έτσι οι πολίτες μιας υπερδύναμης.
2. Τελεσίδικα.
3. Γνωστός ιρλανδός θεατρικός συγγραφέας. - Σύνολο φυλών τουρκικής και μογγολικής καταγωγής (αντίστροφα).
4. Το μικρό ξένου προπονητή ποδοσφαίρου που δούλεψε στη χώρα μας.
5. Όχι μισός. - Ομηρική σύζυγος.
6. Αντίστροφα αρχαίο αιτιολογικό. - Το μικρό όνομα του πρώτου κοσμοναύτη.
7. Χωρίς δύναμη. - Αντίστροφα γνωστό και από όπερα του Ροσσίνι, πουλί (θηλ. - μία γραφή).
8. Στο ίδιο επίπεδο με την επιφάνεια της θάλασσας. - ...και αθλαθές.
9. Ξενόγλωσσο εγώ. - Και έτσι το μείγμα.

1. Εκπέμπεται σε ώρες κινδύνου. - Προστακτική που αφορά αισθητήριό μας.
2. Το ρήμα του 16 κάθετα (καθ.). - Περιοχή της κεντρικής Ιταλίας.
3. Ατέλειωτη, χαρακτηρίζεται και ωμή. - Διακρίνεται σε γραπτό και προφορικό.
4. Πάντα συντομότερες αυτές οι γραμμές. - Αντίστροφα οργάνωση νέων (αρχικά).
5. Χρονική περίοδος. - Θεραπευτική τροφή.
6. Αρχικά διεθνών μεταφορών. - Ρωτά. - Εκτάσεις μετρά.
7. Ασφαλιστικός φορέας. - Μ' αυτή ταξιθεύουμε (αρχικά).
8. Ρωσικό υποκοριστικό τρυ Αικατερίνη (μία γραφή).
9. Αρχαίος ποιητής από τη Μήθυμνα.
10. Ασχολούνται με τη μελέτη, συλλογή και ανάλυση γεγονότων.

Η ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ:

1. ΡΑ. - ΣΑΡΩΘΡΟΝ - ΟΑΣ
2. ΦΟΝΟΣ - ΣΝ - ΕΔΡΑ
3. ΔΡΑΚΟΣ - ΕΥΡΟΥΣ
4. ΙΩΝΙΑ - ΑΚΡΙΒΩΣ
5. ΑΜΗΝ - ΑΠΑΙΔΟΣ - ΑΔ
6. ΗΣ - Ο ΚΑΜΠΟΣ - ΑΝ
7. ΤΣΙΤΑΙΣ - ΚΡΗΣ
8. ΙΝΟΜΗΤΣ - ΓΕΥΜΑ
9. ΚΩΝΕΙΟ - ΜΑΛΑ
10. ΣΤΙΚ - ΤΙ - ΦΩΤΗΣ
11. ΑΑΑ - ΧΑΛΑΣΜΟΣ - ΑΛ.

ΚΑΘΕΤΑ:

1. ΡΟΔΙΑ - ΣΟΚΣΑ
2. ΡΩΜΗ - ΩΤΑ
3. ΦΑΝΗΣ - ΙΝΙΑ
4. ΣΟΚΙΝ - ΤΝΕΚ
5. ΑΝΟΑ - ΟΣΟΙ
6. ΡΟΣ - ΑΚΙΜΟΤΑ
7. ΩΣ - ΑΠΑΘΗ - ΙΛ
8. ΑΚΑΜΑΤΑ
9. ΡΣ - ΡΙΠΙΣ - ΦΣ
10. ΟΝΕΙΔΟΣ - ΜΩΜ
11. ΥΒΟΣ - ΓΑΤΟ
12. ΕΡΩΣ - ΚΕΛΗΣ
13. ΟΔΟΣ - ΑΡΥΑΣ
14. ΑΡΥ - ΑΝΗΜ
15. ΣΑΣΟΔ - ΣΑΟΥΛ.

- Ο κ. Γεώργιος Κορκονικήτας χειρουργός οδοντίατρος από το Μαντούδι Ευβοίας εκφράζει τα ειλικρινή και θερμά του συγχαρητήρια στον υπαστυνόμο Β' Γεώργιο Κοτσίρη και τον αρχιφύλακα Απόστολο Τσάπαλη του Αστ. Τμήματος Μαντουδίου Εύβοιας οι οποίοι ανακάλυψαν τους δράστες κλοπής χρημάτων σε βάρος του και προς όλο το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας.
- Ο κ. Βυδοξός Στρούμπος ευχαριστεί θερμά τον υπαστυνόμο κ. Ζαλιώτη και τον αρχιφύλακα κ. Μουταφίδη καθώς και όλο το προσωπικό του σταθμού για την ανεύρεση της κόρης του Σαντάζ.
- Το Δ.Σ. του Α.Σ. Νεάπολης «Ο ΒΟΙΑΣ» ευχαριστεί θερμά μέσω του «ΒΑΤΙΚΙΩΤΗ» τον Διοικητή του Α.Τ. Τάξης Νεάπολης Βοιών Λακωνίας Ηλία Κόκκορο για την πλήρη συμπαράστασή του στην ομάδα του καθ' όλη τη φετεινή ποδοσφαιρική περίοδο. Ελπίζουνε στη συμπαράστασή του και κατά την προσεχή ποδοσφαιρική χρονιά.
- Ο ιδιοκτήτης της τουριστικής επιχείρησης Τήνος Κάμπιγκ κ. Αριστοτέλης Δελγιάννης ευχαριστεί θερμά και συγχαίρει με επιστολή του προς το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης το προσωπικό του Αστυνομικού Τμήματος Τήνου για την άμεση και αποτελεσματική κινητοποίηση με αποτέλεσμα τη σύλληψη τεσσάρων Αλγερινής καταγωγής διακεκριμένων κλεπτών, οι οποίοι είχαν αφαιρέσει από τους τουρίστες πλήθος φωτογραφικών μηχανών, γουόγκμαν και ωρολόγια.
- Η κ. Μαρία Τσαρούχη ιδιοκτήτρια του ξενοδοχείου «ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΘΥΜΗ» με επιστολή της προς τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης ευχαριστεί και συγχαίρει το προσωπικό της Αστυνομίας της Σκιάθου για την εξάρθρωση σπείρας διαρρηκτών.
- Η οργανωτική επιτροπή του 5ου Διεθνούς Χορωδιακού Φεστιβάλ Καρδίτσας εκφράζει τη βαθειά της ευγνωμοσύνη προς τον Αστυνομικό Διευθυντή Καρδίτσας Δημήτριο Μαργαρίτη για την προσωπική συμπαράσταση και τις εντολές που έδωσε ώστε να τηρηθεί απόλυτη τάξη κατά τη διάρκεια του Χορωδιακού Φεστιβάλ.
- Ο κ. Hans Dieter Pleifer από το Μόναχο ευχαριστεί θερμά το προσωπικό του Αστυνομικού Τμήματος Δωδώνης για την συμβολή τους στην ανεύρεση των κλεμμένων ποδηλάτων του ίδιου και των κ.κ. Παναγιώτη Παντούλα, Απόστολου Καραβίδα και Γεώργιου Ντεκουμέ.
- Ο επισημναγός Ακριβός Τσολάκης, Τμηματάρχης Διεθνών Σχέσεων Γ.Ε.Α. εκφράζει τις ευχαριστίες του για τις άοκνες προσπάθειες που κατέβαλε ο Αστυνομικός Διευθυντής Κέρκυρα, ο Αστυνομικός Υποδιευθυντής, ο Διευθυντής Κρατικής Ασφάλειας, ο προϊστάμενος του τμήματος Αλλοδαπών καθώς και όλο το προσωπικό συνοδείας των ξένων Στρατιωτικών Ακολούθων κατά το ετήσιο ενημερωτικό - τουριστικό ταξίδι τους στην Κέρκυρα.

- Ο Πρόεδρος της Κοινότητας Βραχατίου κ. Γεώργιος Σωτηρίου συγχαίρει θερμά τον Διοικητή και το προσωπικό του Αστυν. Τμήμ. Τάξης Βραχατίου για την άψογη ρύθμιση και εφαρμογή κυκλοφοριακού προγράμματος κίνησης οχημάτων, άνετη και ασφαλή διακίνηση των προσκυνητών κατά την εορτή της Αγίας Παρασκευής Βραχατίου.
- Το Δ.Σ. του Α.Ο. ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ εκφράζει τα συγχαρητήριά του προς την Αστυνομική δύναμη της Αστυνομικής Διεύθυνσης Κυκλάδων για τα μέτρα που λήφθηκαν κατά τον ποδοσφαιρικό αγώνα που έγινε την 19/7/1987 στο Δημοτικό Γυμναστήριο της Ερμούπολης Σύρου μεταξύ των ομάδων Α.Ε. Σύρας και Α.Ο. Αναγέννησις Ιεράπετρας.
- Η Γενική Γραμματέας περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας κ. Τζένη Καραβέλη εκφράζει τις θερμές της ευχαριστίες προς τον Περιφερειακό Επιθεωρητή Αστυνομίας Στερεάς Ελλάδας, τον Υποδιευθυντή της Αστυνομικής Διεύθυνσης Φθιώτιδας και το τμήμα Τροχαίας για την ουσιαστική βοήθειά τους στην επιτυχία της πρώτης πανηγυρικής συνεδρίασης του Περιφερειακού Συμβουλίου Στερεάς Ελλάδας.
- Ο Ταξίαρχος ε.α. Νικόλαος Διαμαντάκος κάτοικος Γλυφάδας ευχαριστεί θερμά τον αρχιφύλακα Δημήτριο Καραμπάτση διοικητή του Αστυν. Σταθμού Κύθνου για την βοήθεια που του προσέφερε την 10/8/1987 σε προσωπικό του ατύχημα στη θέση Επισκοπή Κύθνου.
- Ο κ. Αναστάσιος Αναστασιάδης συγχαίρει τον Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας κ. Νίκωνα Αρκουδέα για τον αρχιφύλακα του ΚΕ' Αστ. Τμ. Αθηνών Γεώργιο Ραφτογιάννη, ο οποίος σαν μέλος ομάδας εκδρομικών στην Ισπανία, κατόρθωσε χάρη στην οξυδέρκεια και ικανότητά του ν' ανακαλύψει τον κλέφτη ο οποίος διέρρηξε τα δωμάτια της ομάδας στο ξενοδοχείο EXPO στην Βαρκελώνη.
- Ο κ. Νικόλαος Τελιούσης με επιστολή του προς τον κ. Υπουργό Δημόσιας Τάξης συγχαίρει και ευχαριστεί τον Γενικό Δ/ντή Ε.Α. Ν. Εύβοιας κ. Κολοκάθη, τον Αστυνόμο Α' κ. Αναστασία, τον αστυνόμο Α' Ευάγγελο Νέλλα, τον αστυφύλακα Παναγιώτη Βάρδια και τον αστυφύλακα Κώστα Πριόνα για την συμπαράσταση σε οικογενειακό του πρόβλημα και συγκεκριμένα της απαγωγής της ανήλικης κόρης του τον Ιούνιο τρέχοντος έτους.
- Ο Αρεοπαγίτης κ. Χρήστος Πλουμής εξαιρεί την αθόρυβη συμβολή των ανδρών του Σώματος και σε έργα κοινωνικού και ανθρωπιστικού χαρακτήρα που δείχνει το μέγεθος και το εύρος της εισφοράς. Πέραν από τα κύρια καθήκοντά τους, οι δόκιμοι τότε αστυφύλακες κ.κ. Ιωάν. Ακριβός, Ιωάννης Ζαχαρόπουλος, Φίλιππος Καραμπάς, Δημήτριος Κολώνιας, Δημήτριος Χαλαραμπίδης και Λαμπράκης Βουτίτσος προσέφεραν αίμα για εγχείρηση του ίδιου και θεραπεία της συζύγου του από γαστροεργασία.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ «ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ»

Η «Α.Ε.» δέχεται για δημοσίευση άρθρα, μελέτες ή πληροφορίες που είναι πρωτότυπες, προέρχονται από μετάφραση ή αποτελούν διασκευή, πάνω σε θέματα που ενδιαφέρουν γενικότερα την Αστυνομία.

Άρθρα αστυνομικών υπαλλήλων είναι ιδιαίτερα ευπρόσδεκτα εφ' όσον κινούνται μέσα στα επιστημονικά και τεχνικά πλαίσια.

Απόψεις και σχόλια πάνω σε δημοσιεύματα του περιοδικού καθώς και σ' εκδιδόμενα βιβλία θα παρουσιάζονται επίσης στις στήλες της.

Τα κείμενα που στέλνονται για δημοσίευση πρέπει να είναι δακτυλογραφημένα, έκτασης όχι μεγαλύτερης των 10 σελίδων και ν' απευθύνονται στην «Α.Ε.» οδός Αριστοτέλους 175 Αθήνα.

Τα δημοσιεύματα πρέπει να συνοδεύονται οπωσδήποτε από την απαραίτητη εικονογράφηση και να περιλαμβάνουν πίνακα βιβλιογραφίας, που χρησιμοποιήθηκε, με τα στοιχεία του εκδότη και της έκδοσης. Ειδικά οι μεταφράσεις να συνοδεύονται από το πρωτότυπο ξενόγλωσσο κείμενο ή φωτοτυπία του.

Οι υποβαλλόμενες εργασίες υπογράφονται από τον συγγραφέα που έχει και την ευθύνη για το περιεχόμενο. **Οι διατυπούμενες γνώμες απηχούν τις απόψεις του συγγραφέα και όχι της Υπηρεσίας**

Για τη δημοσίευση της ύλης αποφασίζει τριμελής επιτροπή ύστερα από εισήγηση του Δ/ντή Σύνταξης του Περιοδικού.

Εφ' όσον δεν εγκριθεί η δημοσίευση, η συνεργασία δεν επιστρέφεται στο συντάκτη αλλά παραμένει στα αρχεία του Περιοδικού.

ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΝ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Αστυνομική Δράση
Δίκαιο – Δικαιοσύνη
Εγκληματολογία
Ψυχολογία
Κοινωνιολογία
Επιστημονική Αστυνομία
Ιατροδικαστική
Τροχαία
Αγορανομία – Καταναλωτής
Λαογραφία
Ιστορία
Λογοτεχνία
Οικονομία
Πληροφορική
Σταυρόλεξα

Συνέχεια από σελ. 116.

«...Αρολάω καλούμπα χαρταετέ μου...»

παιδιών μαζί με το ξανάνιωμα της φύσης «δουλεύουν», «προσπαθούν». «Αρόλα καλούμπα», «βάστα κεφάλι», φωνάζουν. Στέλνουν γράμματα στον αετό και τον καμαρώνουν. Η χαρά τους είναι ανείπωτη όταν βγαίνουν νικητές στην κόντρα με τη φύση και την ευθύνη να σώσουν τον αετό από την πτώση και να τον ανυψώσουν στα ουράνια.

Μαζί με τη χαρά και η λύπη. Τα ατυχήματα, συνέπεια της αποκοτιάς, της βιασύνης, του ενθουσιασμού. Πολλοί κι οι κίνδυνοι που αλλάζουν, μαζί με τις συνθήκες της ζωής. Πρώτα οι ταρατσες, οι αυλές, τα σπαρμένα χωράφια ήταν τα «θύματα», κι αργότερα τα σύρματα του ηλεκτρικού ρεύματος που προκαλούν συνήθως ηλεκτροπληξίες.

Πολλά παιδιά τραυματίζονται και κάποια βρίσκουν το θάνατο στο βωμό του έθιμου.

Η τοιμεντοποίηση και οι κεραίες της τηλεόραση που «σκιάζουν» τον ουρανό της Αθήνας δεν εμποδίζουν τον αετό να πετάξει. Ο τελευταίος αναδείχτηκε νικητής και σ' αυτή, τη σκληρή, μάχη. Στην επαρχία τα πράγματα είναι βέβαια πιο απλά. Παρ' όλα αυτά το «αγαπημένο πουλί από χαρτί» θα συνεχίσει να ζει συνυπάρχοντας με κεραίες, σύρματα και τεχνολογικά επιτεύγματα.

Πηγές

• Το βιβλίο του Δημ. Σ. Λουκάτου «Πασχαλινά και της Άνοιξης» εκδόσεις Σ. Φιλιππότη.

• Δημοσιεύματα σε εγκυκλοπαίδειες και περιοδικά.

Παρουσία του Γεν. Γραμματέα/ΥΔΤ έγινε η κοπή της πίτας στις εγκαταστάσεις της Δ/σης Αστυν. Επιχ/σεων Αττικής.

Παρουσία του Γενικού Γραμματέα του Υ.Δ.Τ. και της ηγεσίας του σώματος έγινε η κοπή της πίτας του Ε' Α.Τ. Αθηνών.

Με πρωτοβουλία του Διοικητή του Ι' Α.Τ. Αθηνών Αστυνομικού Α' Ψαρογιάννη Ιωάννη και του προσωπικού της Υπηρεσίας του διοργανώθηκε εκδήλωση κοπής της πίτας του τμήματος σε κοσμική ταβέρνα της περιοχής του. Την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία της η πολιτική και η αστυνομική ηγεσία της ΕΛ.ΑΣ.

